

Asiantaeth
Safonau
Bwyd
food.gov.uk

Yr Asiantaeth Safonau Bwyd Adroddiad Blynnyddol a Chyfrifon Cymru 2022–2023

Ar gyfer y cyfnod o 1 Ebrill 2022 i 31 Mawrth 2023

Asiantaeth
Safonau
Bwyd
food.gov.uk

Yr Asiantaeth Safonau Bwyd

Adroddiad Blynnyddol a Chyfrifon Cymru 2022–2023

Ar gyfer y cyfnod o 1 Ebrill 2022 i 31 Mawrth 2023

© Hawlfraint y Goron 2024

Mae'r cyhoeddiad hwn wedi'i drwyddedu o dan delerau fersiwn 3 o'r Drwydded Llywodraeth Agored ac eithrio lle nodir yn wahanol. I weld y drwydded hon, ewch i nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/version/3

Yn yr achosion hynny lle'r ydym wedi nodi gwybodaeth dan hawlfraint trydydd parti, bydd gofyn i chi geisio caniatâd y rheiny sy'n dal yr hawlfraint berthnasol.

Mae'r cyhoeddiad hwn ar gael drwy www.gov.uk/official-documents

Dylech anfon unrhyw ymholiadau am y cyhoeddiad hwn atom mewn e-bost i financial.accounting@food.gov.uk.

Argraffwyd ar bapur sy'n cynnwys o leiaf 40% o ffeibr wedi'i ailgylchu.

Argraffwyd yn y DU gan HH Associates Ltd ar ran Rheolwr Llyfrfa
Ei Fawrhydi.

Cynnwys

Rhagair y Prif Weithredwr.....	2
Rhagair y Cadeirydd.....	3

Adroddiad perfformiad	5

Trosolwg o berfformiad.....	6
Dadansoddiad perfformiad	6

Saesneg yn unig o hyn ymlaen

Adroddiad atebolrwydd	95

Adroddiad Llywodraethu Corfforaethol	96
Adroddiad Tâl a Staff.....	116
Atebolrwydd Seneddol ac adroddiad archwilio	144
Tystysgrif ac adroddiad y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol i Senedd Cymru.....	145

Y cyfrifon	151

Datganiadau Ariannol	152
Nodiadau i'r Cyfrifon Adnoddau Adrannol.....	156
Atodiad A: Cyfeiriad Cyfrifon.....	172

Rhagair y Prif Weithredwr

Rwy'n falch o osod gerbron Senedd Cymru a Senedd San Steffan, a chyflwyno i Gynulliad Gogledd Iwerddon, Adroddiad Blynnyddol a Chyfrifon yr Asiantaeth Safonau Bwyd (ASB).

Mae'r adroddiad hwn yn ymdrin â pherfformiad a gweithgareddau yn 2022/23 ar draws Cymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon. Mae'n nodi cyflawniadau'r ASB dros y flwyddyn ariannol ddiwethaf, gan gynnwys ein gwaith o ymateb i fwy na 2,000 o ddigwyddiadau bwyd, a'n rôl wrth arolygu busnesau cig a llaeth. Ar draws y meysydd gwyddoniaeth, diwygio arferion rheoleiddio a dadansoddi risg, mae'r ASB yn cyflawni ei chenhadaeth o sicrhau bwyd y gallwch ymddiried ynddo.

Roedd pwysau annisgwyl yn golygu y bu hyd yn oed fwy o alw ar staff ac adnoddau'r ASB yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Roedd hyn yn cynnwys cefnogi datblygiad Model Gweithredu Targed ar gyfer Ffiniau (BTOM) y llywodraeth, sef trefn newydd ar gyfer cynhyrchion bwyd a bwyd anifeiliaid a gaiff eu mewnforio ac sy'n dod i mewn i Brydain Fawr. Buom hefyd yn gweithio'n galed i gyflawni Bil Cyfraith yr UE a Ddargeddwir (Diwygio a Dirymu) hyd at y terfyn amser cychwynnol ac i gefnogi'r Bil Bridio Manwl.

Dros y flwyddyn, gwnaethom barhau i weithio gydag awdurdodau lleol wrth iddynt glirio'r swmp o arolygiadau o fusnesau bwyd a oedd wedi croni yn ystod pandemig COVID-19. Diolch i waith caled timau bwyd yr awdurdodau lleol, mae ymyriadau bellach yn gyfredol ar gyfer y busnesau hynny sy'n peri'r risg uchaf, a gwnaed cynnydd sylweddol hefyd gyda busnesau risg is. Roedd hyn yn golygu ein bod ni'n gallu dod â'r Cynllun Adfer ar gyfer Awdurdodau Lleol i ben, a lansiwyd yn 2021 i gefnogi adferiad a sicrhau bod modd dychwelyd i 'fusnes fel arfer' yn dilyn blwyddyn o ymateb i'r pandemig.

Gan ystyried y cyd-destun hwn, mae hyder defnyddwyr mewn diogelwch a diliysrwydd bwyd wedi parhau'n uchel. Mae ein canfyddiadau'n dangos bod 91% o'r ymatebwyr yn hyderus bod eu bwyd yn ddiogel i'w fwyta, a bod 86% yn hyderus bod yr wybodaeth ar labeli bwyd yn gywir. Fodd bynnag, mae ein hymchwil hefyd yn dangos mai prisiau bwyd yw'r pryder mwyaf cyffredin yn ymwneud â bwyd ymhliith ymatebwyr.

Hoffwn ddiolch i staff yr ASB, cydweithwyr mewn awdurdodau lleol, a'r busnesau bwyd rydym yn gweithio gyda nhw am eu holl waith caled yn ystod y flwyddyn i sicrhau bod bwyd yn ddiogel ac yn ddilys.

Emily Miles

Prif Weithredwr yr Asiantaeth Safonau Bwyd

Rhagair y Cadeirydd

Hoffwn ganimol Tîm Gweithredol yr ASB am ei holl waith dros y flwyddyn ddiwethaf i gynnal safonau bwyd a diogelu iechyd y cyhoedd. Diolch hefyd i bawb a fu'n ymwneud â pharato'i'r adroddiad blynnyddol a'r cyfrifon yn ofalus sy'n galluogi eraill i graffu ar ein gwaith.

Mae Bwrdd yr ASB wedi bod yn monitro perfformiad drwy gydol y flwyddyn ac rydym yn hyderus bod yr ASB yn parhau i wneud gwaith da o ran cynnal safonau bwyd uchel. Mae'r gwaith gwerthfawr y mae'r ASB yn ei wneud i ragweld ac ymateb i risgau newydd i'w weld yn y gwaith a wnaed i gefnogi polisiau'r llywodraeth fel y Model Gweithredu Targed ar gyfer Ffiniau a'r Bil Bridio Manwl yn ystod y flwyddyn adrodd. Bu

cefnogaeth gref i awdurdodau lleol ac Awdurdodau Iechyd Porthladdoedd wrth iddynt adfer ar ôl effaith y pandemig, ac wrth i'r Cynllun Adfer ar gyfer Awdurdodau Lleol ddod i ben.

Rwy'n croesawu'r cynnydd sy'n cael ei wneud ar ddiwygio rheoleiddiol. Wrth i'r system fwyd addasu i ddatblygiadau mewn technoleg, modelau busnes newydd a newidiadau mewn arferion defnyddwyr, rhaid i ddulliau'r ASB ac awdurdodau lleol o reoleiddio busnesau newid. Mae Bwrdd yr ASB wedi nodi'n glir bod angen diwygio er mwyn creu system reoleiddio fodern sy'n wydn yn ystod y cyfnod ansicr hwn. Byddwn yn parhau i hyrwyddo'r angen am adnoddau ychwanegol i gefnogi hyn.

Mae'r rhaglen Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau yn enghraifft wych o'r diwygiadau sy'n mynd rhagddynt i ddatblygu set o ddulliau rheoleiddio craffach sy'n addas ar gyfer y dyfodol, sy'n ei gwneud yn haws i fusnesau wneud y peth iawn a sicrhau bod adnoddau'n cael eu targedu at y meysydd sy'n peri'r risg fwyaf. Rwyf hefyd yn croesawu gweithio mewn partneriaeth ag awdurdodau lleol, sy'n ein galluogi i wneud cynnydd da o ran datblygu'r model safonau bwyd newydd. Nod hyn yw gwneud y system yn fwy effeithiol o ran defnyddio data a gwybodaeth i nodi a thargedu busnesau nad ydynt yn cydymffurfio, a galluogi awdurdodau lleol i dargedu eu hadnoddau'n well i wella cydymffurfiaeth.

Mae'r Gwasanaeth Cynhyrchion Rheoleiddiedig yr ydym yn gyfrifol amdano bellach ers ymadael â'r UE yn parhau i awdurdodi cynhyrchion sy'n dod i'r farchnad, ond mae'r Bwrdd yn cydnabod bod angen trawsnewid y gwasanaeth er mwyn gwella arloesedd. Gellir gwneud rhywfaint o hyn drwy adolygu Cyfraith yr UE a ddargedewir, ond bydd newid mwy sylfaenol yn cymryd amser a bydd angen creu deddfwriaeth newydd i ategu'r newid.

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi hyder ym mherfformiad yr ASB, nid yn unig o ran ei hymateb i rai materion heriol yn ystod y flwyddyn, ond hefyd o ran ei hymrwymiad i gyflawni diwygiadau hanfodol. Ar yr un pryd, rwy'n falch iawn bod yr ASB yn parhau i gyflawni ein strategaeth o sicrhau bwyd y gall defnyddwyr ymddiried ynddo drwy wneud y gwaith o ddydd i ddydd yn eithriadol o dda.

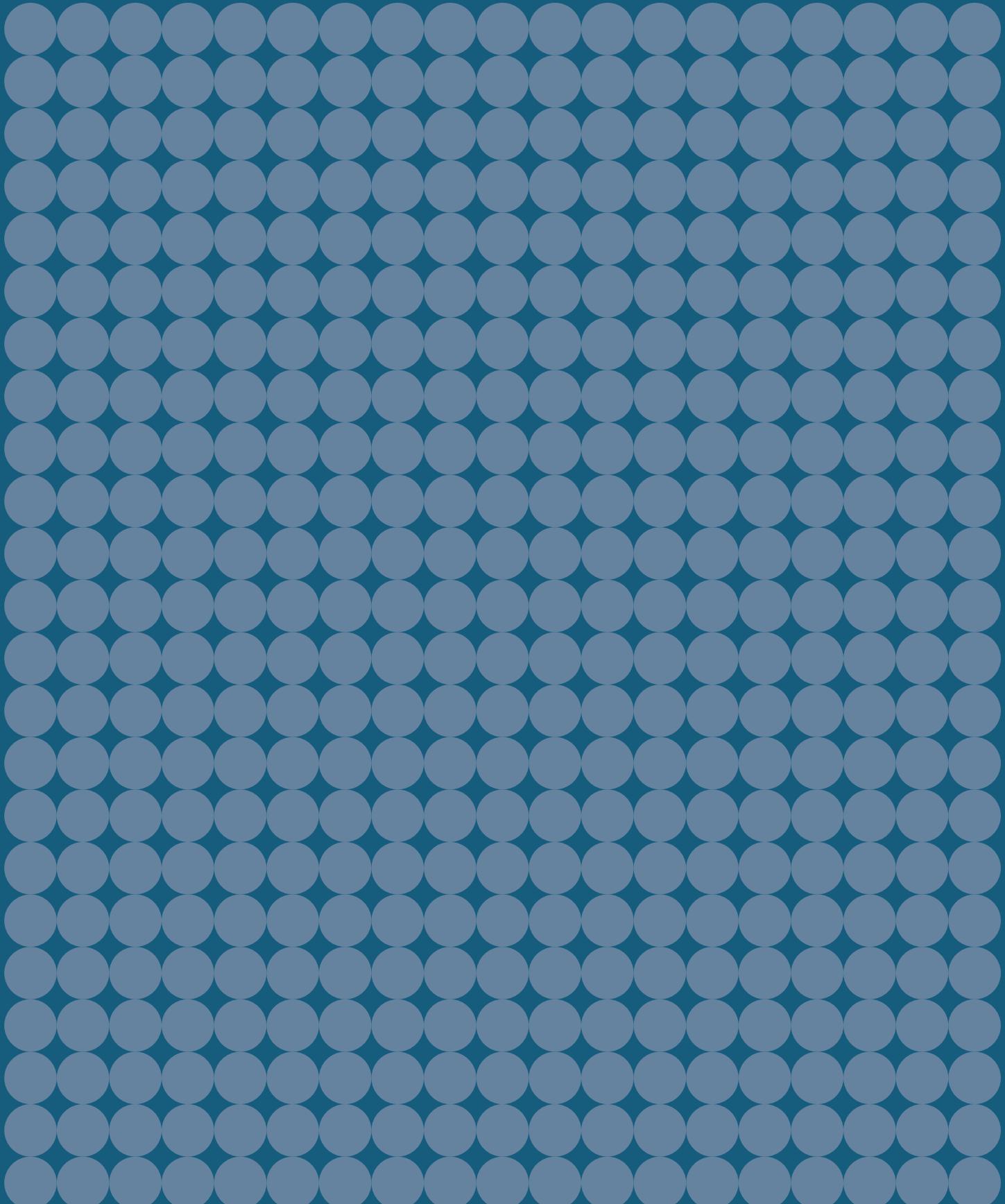
A handwritten signature in black ink that reads "Susan Jebb".

Yr Athro Susan Jebb

Cadeirydd yr Asiantaeth Safonau Bwyd

4 Adroddiad perfformiad

Adroddiad perfformiad

Trosolwg o berfformiad

Mae'r Adroddiad Perfformiad yn egluro rôl a diben yr Asiantaeth Safonau Bwyd (ASB). Mae hefyd yn trafod amcanion yr ASB, ei strwythur sefydliadol, ei pherfformiad ac effaith risgiau allweddol a'r modd o'u rheoli.

Dadansoddiad perfformiad

Gair am yr Asiantaeth Safonau Bwyd

Sefydlwyd yr Asiantaeth Safonau Bwyd (ASB) yn 2000, yn dilyn sawl achos amlwg iawn o glefydau a gludir gan fwyd. Amcan statudol yr ASB, a sefydlwyd fel adran annibynnol o'r llywodraeth, yw diogelu iechyd y cyhoedd a buddiannau ehangach defnyddwyr mewn perthynas â bwyd ar draws Cymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon. Mae ein gwaith ni, a gwaith Safonau Bwyd yr Alban (FSS), hefyd yn cefnogi economi'r DU drwy leihau baich economaidd clefydau a gludir gan fwyd a sicrhau bod gan fwyd y DU enw da am ddiogelwch a diliysrwydd yn y DU a thramor.

Ein cenhadaeth yw 'bwyd y gallwch ymddiried ynddo'. Mae ein [strategaeth ar gyfer 2022–2027](#), a gyhoeddwyd ym mis Mawrth 2022, yn nodi sut y byddwn yn cyflawni'r genhadaeth honno.

Beth yw trefn y sefydliad?

Gwaith yr ASB, fel y'i nodir yn [Neddf Safonau Bwyd 1999](#), yw diogelu iechyd y cyhoedd rhag risgiau sy'n codi mewn cysylltiad â bwyta bwyd, a diogelu buddiannau defnyddwyr mewn perthynas â bwyd.

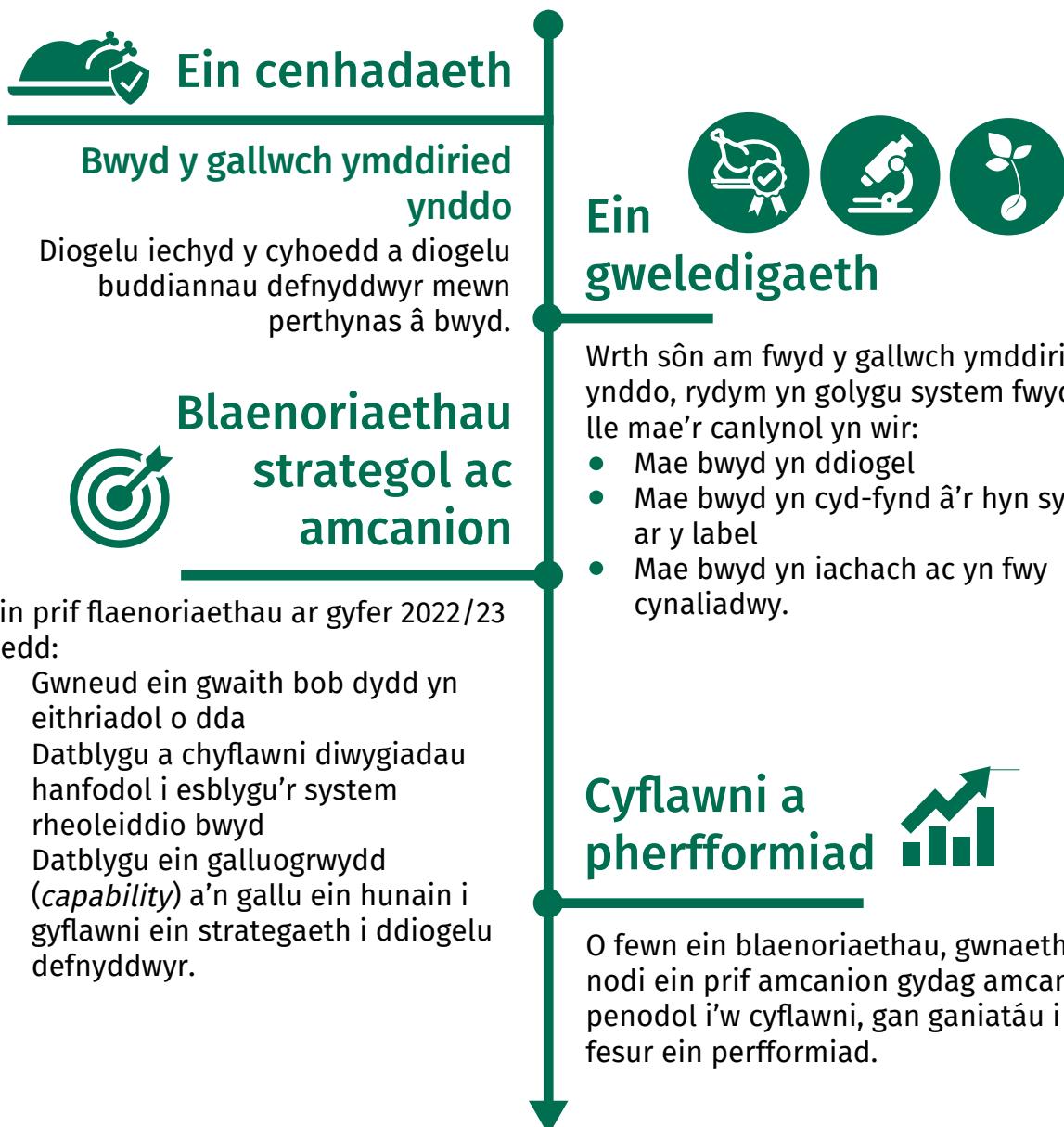
Mae'r rhan fwyaf o'r gwaith o lunio polisi bwyd wedi'i ddatganoli, ac rydym yn cynnal perthynas waith gref â Llywodraeth Cymru, Llywodraeth y DU a Gweithrediaeth Gogledd Iwerddon. Fodd bynnag, rydym yn gweithredu'n annibynnol ar weinidogion ym mhob gweinyddiaeth, ac rydym yn cael ein llywodraethu gan fwrdd annibynnol. Rydym hefyd yn gweithio'n agos gydag FSS; corff cyhoeddus annibynnol sy'n gyfrifol am bolisi bwyd ac am weithredu polisi bwyd yn yr Alban. Rydym yn sicrhau ein bod yn ystyried gwahanol amgylchiadau neu ddata sy'n benodol i bob cenedl yn y dulliau a ddefnyddiwn a'r cyngor a roddwn.

Mae cyfanswm o 1,571 o bobl (ar 31 Mawrth 2023) yn gweithio i'r ASB ar draws y tair gwlad. Maent yn cynnwys dadansoddwyr, ymchwilwyr, arolygwyr, arbenigwyr gorfodi, gweithwyr polisi proffesiynol, milfeddygon a staff rheng flaen, sy'n gweithio ochr yn ochr â'n partneriaid cyflawni gweithrediadau i arolygu lladd-dai a safleoedd cynhyrchu cynradd eraill, gan sicrhau bod ein bwyd yn ddiogel.

Mae'r holl graffiau a'r data yn yr adroddiad perfformiad yn cynrychioli maes cyfrifoldeb gyfan yr ASB, gan ddefnyddio dull cyfunol, oni nodir yn wahanol.

Cenhadaeth, gweledigaeth, blaenoriaethau strategol a perfformiad

Er mwyn diffinio llwyddiant, pennodd yr ASB genhadaeth, a rennir rhwng ein gweledigaeth (sy'n cynnwys tri nod), ein blaenoriaethau strategol ar gyfer 2022/23, ein hamcanion a'n cyflawniadau.

Ein cenhadaeth yw **bwyd y gallwch ymddiried ynnydo**

Mae'r genhadaeth hon wedi bod yn asgwrn cefn i'n gwaith ers blynnyddoedd maith, ac mae'n ganolog i'n [Strategaeth ar gyfer 2022/27](#). Wrth i'r system fwyd esblygu'n gyson, mae'n rhaid i ni sicrhau bod ein strategaeth i gyflawni'r genhadaeth hon yn esblygu gyda hi.

Mae cyfrifoldebau'r ASB wedi cynyddu ers i'r DU ymadael â'r UE. Mae technolegau newydd, modelau busnes ac arferion newidiol defnyddwyr yn golygu bod yr ASB wedi gorfol addasu ei dull o gyflawni ei rhwymedigaethau statudol a'i chenhadaeth. Mae cynnydd wedi bod hefyd ym mhryderon y cyhoedd mewn perthynas ag iechyd, cynaliadwyedd a fforddiadwyedd bwyd.

Wrth sôn am fwyd y gallwch ymddiried ynnydo, rydym yn golygu system fwyd lle mae'r canlynol yn wir:

Mae bwyd yn ddiogel – Mae bwyd yn hanfodol i bawb, bob dydd. Mae gan bob un ohonom yr hawl i ddisgwyl na fydd y bwyd rydym yn ei fwyta yn ein gwneud yn sâl. Er mwyn sicrhau hyn, rydym yn blaenoriaethu cadw lefel clefydau a gludir gan fwyd yn isel. Rydym yn gwneud hyn mewn sawl ffordd i osod safonau i helpu'r diwydiant i gynhyrchu bwyd diogel; trwy ein gwaith arolygu uniongyrchol yn y diwydiannau cig, llaeth a gwin, ein rhagleni gwyliadwriaeth ac ataliol a'n gwaith ar y cyd ag awdurdodau lleol i gynnal arolygiadau o fusnesau bwyd.

Mae bwyd yn cyd-fynd â'r hyn sydd ar y label – Dylai defnyddwyr fod yn hyderus bod eu bwyd yn cyd-fynd â'r hyn sydd ar y label. Dyna pam y byddwn yn sicrhau bod bwyd yn ddilys ac wedi'i ddisgrifio'n gywir. Yn ogystal, i ddefnyddwyr â Gorsensitifrwydd i fwyd, mae labelu cywir yn cael effaith fawr ar iechyd.

Mae bwyd yn iachach ac yn fwy cynaliadwy – Mae iechyd a chynaliadwyedd yn flaenoriaethau cynyddol i Lywodraeth Cymru, Llywodraeth y DU a Gweithrediaeth Gogledd Iwerddon, ac i'r defnyddwyr rydym yn diogelu eu buddiannau. Mae cyfraniad y system fwyd yn hanfodol er mwyn cyflawni'r uchelgeisiau hyn. Mae angen i ni chwarae ein rhan wrth gefnogi partneriaid yn y llywodraeth ac eraill yn y system fwyd ehangach i'w gwneud yn haws i ddefnyddwyr gael mynediad at ddeiet iachach a mwy cynaliadwy.

Ein blaenoriaethau strategol

Er mwyn parhau i ddarparu bwyd y gallwch ymddiried ynnydo yn 2022/23, gwnaethom osod tair blaenoriaeth strategol.

Gwneud ein gwaith o ddydd i ddydd yn eithriadol o dda

Datblygu'r system rheoleiddio bwyd

Datblygu ein galluogrwydd a'n gallu ein hunain

O fewn y blaenoriaethau strategol hyn, gwnaethom nodi wyth amcan. Rydym wedi monitro ein cynnydd trwy gydol y flwyddyn i benderfynu a ydym wedi cyflawni yn erbyn yr amcanion a osodwyd ar gyfer 2022/23, ac mae crynodeb lefel uchel wedi'i ddarparu isod.

Cynnydd yn erbyn ein hamcanion

Allwedd statws:

C Wedi cyflawni.

GA Gwaith wedi'i ailflaenoriaethu; wedi cyflawni gwaith newydd y cytunwyd arno.

Rh Wedi cyflawni'n rhannol (heb gyflawni rhai elfennau).

H Heb gyflawni.

Gwneud ein gwaith o ddydd i ddydd yn eithriadol o dda

1

Cyflawni ein cyfrifoldebau rheoleiddio i safon uchel yn y diwydiannau cig, llaeth a gwin, a swyddogaethau gweithredol eraill, i ddiogelu defnyddwyr rhag digwyddiadau bwyd a bwyd anifeiliaid a throseddoldeb.

Rh

2

Gosod y safonau ar gyfer dull rheoleiddio modern, effeithlon ac effeithiol, a **chefnogi awdurdodau lleol, gan gynnwys awdurdodau ieichyd porthladdoedd**, i sicrhau darpariaeth yn erbyn y safonau hynny.

GA

3

Adeiladu a gwella ein gallu ym meysydd gwyddoniaeth, tystiolaeth a **gwyliadwriaeth** er mwyn mynd i'r afael â'r risgau a'r heriau presennol sy'n wynebu defnyddwyr a nodi'r rheiny sy'n dod i'r amlwg yn y tymor canolig-hir.

C

4

Gweithio gyda llywodraethau Cymru, Gogledd Iwerddon a'r DU, Safonau Bwyd yr Alban a Llywodraeth yr Alban, partneriaid rheoleiddiol a rhyngwladol i sicrhau bod trefniadau rheoleiddio'r DU yn parhau i ddarparu amddiffyniad cryf i ddefnyddwy, wrth iddynt esblygu wedi i'r DU ymadael â'r UE.

Rh

Datblygu'r system rheoleiddio bwyd

5

Cyflwyno proses dadansoddi risg effeithlon, effeithiol a blaengar, dysgu gwersi o'r flwyddyn gyntaf o weithredu, cyflawni gwelliannau tymor byr, a sefydlu rhaglen waith i ddatblygu cynigion ar gyfer diwygio'r trefniadau rheoleiddio yn y dyfodol.

C

6

Mae ein rhaglen **Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnes (ABC)** yn sicrhau bod defnyddwyr yn parhau i gael bwyd y gallant ymddiried ynddo. Mewn sector bwyd sy'n newid yn gyflym, mae'n rhaid i ni fod yn graffach wrth reoleiddio, a hynny er mwyn sicrhau bod bwyd yn ddiogel ac yn cyd-fynd â'r hyn sydd ar y label.

C

7

Nod ein **rhaglen Trawsnewid Gweithredol*** yw moderneiddio'r gwaith o gynnal rheolaethau swyddogol ar gyfer cig, llaeth a gwin er mwyn cynyddu effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd, a hynny wrth gynnal lefelau diogelwch bwyd, ieichyd a lles anifeiliaid, a hyder defnyddwyr.

GA

Datblygu ein galluogrwydd a'n gallu ein hunain

8

Datblygu galluogrwydd, systemau a phrosesau'r ASB i gyflawni ein strategaeth newydd.

GA

* Ym mis Ionawr 2023, yn dilyn penderfyniad yr ASB i newid y Rhaglen Trawsnewid Gweithredol (OTP) i Dîm Moderneiddio Gweithrediadau, cyfunodd rhan o'r OTP flaenorol â'r Rhaglen Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau (ABC). Fel y cyfryw, diweddarwyd cwmpas y Rhaglen ABC i gymryd cyfrifoldeb am ddiwygio trawsnewidiol yn y tymor hwy ar gyfer Rheolaethau Swyddogol yn y sectorau cig, gwin a llaeth.

Ein blwyddyn mewn rhifau

A oedd gan y cyhoedd fwyd y gallant ymddiried yn ddiwrnod?

Un cyfranogwr yn unig yw'r ASB mewn system fwyd gymhleth, lle mae llawer o gyrrff yn gyfrifol am sicrhau 'bwyd y gallt ymddiried yn ddiwrnod', gan gynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig i, fusnesau, awdurdodau lleol a'r cyhoedd. Gall fod yn anodd dirnad effaith gwaith yr ASB ar y system fwyd ymhlieth y newidiadau ehangach yn y diwydiant bwyd a pherthynas esblygol pobl â'r bwyd y maen nhw'n ei fwyta. Ar ben hynny, bydd yn cymryd amser i ddeall canlyniadau llawer o'n gwaith moderneiddio yn llawn. Er gwaethaf hynny, mae rhai elfennau mesuradwy y gallwn eu monitro i bennu a yw'r ASB wedi cyflawni ei chenhadaeth.

Clefydau a gludir gan fwyd:

Nifer yr achosion a gadarnhawyd gan labordai yn y DU fesul 100,000 o'r boblogaeth¹

98.6

Campylobacter

14.2

Salmonela

1.8

E. coli sy'n
cynhyrchu shigatocsin
monocytogenes

0.3

Listeria
monocytogenes

Newidiadau ers 2021:

-2.9

+5.4²

+0.9

+0.0

Hyder yn yr ASB

Mae **91%** o'r ymatebwyr wedi clywed am yr ASB ar 31 Mawrth 2023 (90% ar 31 Mawrth 2022). O'r rhai sydd â rhywfaint o wybodaeth am yr ASB, mae **75%** yn ymddiried yn yr ASB i sicrhau bod bwyd yn ddiogel a'i fod yn cyd-fynd â'r hyn sydd ar y label (dim newid ers 31 Mawrth 2022)

Cynhyrchion rheoleiddiedig

Cyflwynwyd **438** o geisiadau i'n gwasanaeth cynhyrchion rheoleiddiedig (sy'n uwch na'r 310 o geisiadau ar 31 Mawrth 2022). Roedd hefyd wedi cwblhau **34** o geisiadau ar 31 Mawrth 2023.

Gweithgareddau samplu'r ASB

Profwyd **11,868** o samplau, yr oedd **673** ohonynt wedi methu â chydymffurfio (mae'r ardaloedd samplu'n amrywio o flwyddyn i flwyddyn, felly nid yw'n bosib cymharu'n uniongyrchol â 2022).

¹ Mae'r graffig yn cyflwyno'r gyfradd fesul 100,000 o'r boblogaeth o achosion a gadarnhawyd gan labordai yn y DU yn 2022 o bob ffynhonnell, nid yn unig o drosglwyddiadau a gludir gan fwyd. I gael mwy o wybodaeth, gweler Amcan 3.

² Er bod Salmonela wedi cynyddu ers y llynedd, mae cyfraddau'n dal i fod yn unol â'r lefelau cyn COVID-19 a chyfraddau tymor hwy.

Ymchwil a thystiolaeth

Roedd **£20.6 miliwn** neu **13.9%** o wariant yr ASB ar wyddoniaeth, tystiolaeth ac ymchwil. Mae hyn yn cynnwys dadansoddi risg, cyflawni ein rhagleni ymchwil, dadansoddi i gefnogi rhagleni newid, sicrwydd gwyddoniaeth a gwyliadwriaeth, a galluogrwydd cenedlaethol (wedi codi o £16.6m neu 12.7% o wariant yr ASB yn 2021/22).

Cydymffurfiaeth gweithredwyr busnesau bwyd cig

Sgoriodd **98.7%** o weithredwyr busnesau bwyd cig ganlyniadau archwilio da neu foddaol ar y cyfan ar 31 Mawrth 2023 (ychydig yn is na'r 98.9% a gafodd sgôr dda neu foddaol ar y cyfan ar 31 Mawrth 2022).

Cwblhawyd **97%** o archwiliadau cig llawn yn Ch4 2022/23 (wedi cynyddu o 82% yn Ch4 2021/22).

Perfformiad awdurdodau lleol

Ymyriadau a gynhalwyd yn y sefydliadau risg uchaf ar gyfer hylendid bwyd ym mis Ebrill 2023:

Cyflawnwyd 99.5% o ymyriadau mewn sefydliadau categori A.

Cyflawnwyd 99.0% o ymyriadau mewn sefydliadau categori B.

Y Cynllun Sgorio Hylendid Bwyd (CSHB)

Llwyddodd **96.9%** o fusnesau i gael sgôr o 3 neu well ar 31 Mawrth 2023 (dim newid ers 31 Mawrth 2022).

Troseddau bwyd

Cyflawnwyd 85 o darfiadau (wedi cynyddu o 67 yn 2021/22 – mae tarfiadau'n cofnodi'r effaith y mae'r Uned yn ei chael mewn perthynas â mynd i'r afael â gweithgarwch troseddol a thwylodrus, fel gweithredu gwarant chwilio).

Digwyddiadau bwyd

Ymchwiliwyd i **2,038**, o ddigwyddiadau bwyd, bwyd anifeiliaid a halogiad amgylcheddol (gostyngiad o 2,336 yn 2021/22).

Arolwg Pobl y Gwasanaeth Sifil

Sgôr ymgysylltu o 69% ar arolwg pobl y gwasanaeth sifil (wedi cynyddu o 68% yn arolwg 2021). Mae ymgysylltu'n mesur ymrwymiad gweithwyr i nodau a gwerthoedd sefydliadol, a chymhelliant i gyfrannu at lwyddiant sefydliadol.

Gweithgareddau a pherfformiad 2022/23

Mae'r adran hon yn manylu ar ein cynnydd wrth geisio cyflawni ein hamcanion yn ystod 2022/23.

Gwneud ein gwaith o ddydd i ddydd yn eithriadol o dda

Beth yw ystyr 'gwneud ein gwaith o ddydd i ddydd'?

Mae'r cyfrifoldebau sydd gan yr ASB yn cynnwys archwilio ac arolygu yn y diwydiannau cig, llaeth a gwin, diogelu defnyddwyr rhag troseddau bwyd, a gosod safonau ar gyfer rheoleiddio bwyd, gan gynnwys wrth allforio a mewnforio. Rydym yn gweithio ar draws tair gwlad – Cymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon – ac rydym yn gweithio'n agos gyda Safonau Bwyd yr Alban i ddarparu'r gwasanaeth gorau i'r busnesau rydym yn gweithio gyda nhw a'r defnyddwyr rydym yn eu diogelu.

Dyma'r amcanion y byddwn yn canolbwytio arnynt yn yr adran hon:

1

Cyflawni ein cyfrifoldebau rheoleiddio i ddiogelu defnyddwyr rhag digwyddiadau bwyd a bwyd anifeiliaid a throseddoldeb.

2

Gosod y safonau ar gyfer dull rheoleiddio modern, effeithlon ac effeithiol, a chefnogi awdurdodau lleol, gan gynnwys awdurdodau iechyd porthladdoedd.

3

Adeiladu a gwella ein gallu ym meysydd gwyddoniaeth, tystiolaeth a gwyliadwriaeth.

4

Gweithio ar draws y DU a chyda rhanddeiliaid rhyngwladol i sicrhau bod trefniadau rheoleiddio'r DU yn parhau i ddarparu amddiffyniad cryf i ddefnyddwyr wrth iddynt esblygu wedi i'r DU ymadael â'r UE.

Gwneud ein gwaith o ddydd i ddydd yn eithriadol o dda

1

Cyflawni ein cyfrifoldebau rheoleiddio

Cyflwyniad

Mae'r ASB yn uniongyrchol gyfrifol am arolygu, archwilio a sicrhau busnesau sy'n cynhyrchu cig, gwin a chynnyrch llaeth yng Nghymru a Lloegr. Rydym yn cynnal rheolaethau swyddogol mewn lladd-dai a sefydliadau trin anifeiliaid hela, ac rydym yn archwilio ac yn arolygu ffatrioedd torri cig, cynhyrchwyr gwin a sefydliadau cynhyrchu llaeth ar ffermydd. Yng Ngogledd Iwerddon, mae'r Adran Amaethyddiaeth, yr Amgylchedd a Materion Gwledig yn cynnal rheolaethau swyddogol o ran diogelwch bwyd mewn sefydliadau cig ffres cymeradwy (er enghraift, lladd-dai a ffatrioedd torri) ac mewn perthynas â hylendid cynhyrchu llaeth, wyau a chynhyrchu cynradd ar ran yr ASB. Mae'r ASB yn cynnal rheolaethau ar bysgod cregyn ar y cyd ag awdurdodau lleol. Mae rheoleiddio'r meysydd hyn yn effeithiol yn parhau i fod yn un o'n prif flaenoriaethau.

Mae Milfeddygon Swyddogol ac Arolygwyr Hylendid Cig yn cynnal arolygiadau i sicrhau bod busnesau yn y diwydiant cig yn cyflawni eu rhwymedigaethau o ran diogelwch bwyd ac iechyd a lles anifeiliaid er mwyn diogelu defnyddwyr a chefnogi masnach ryngwladol. Mae Archwiliwyr Allforio yn rhoi sicrwydd i drydydd gwledydd fod busnesau sy'n ymwneud ag allforio iddynt yn bodloni eu gofynion a'u safonau. Mae ein Huned Genedlaethol Troseddau Bwyd (NFCU) yn gweithio i fynd i'r afael â thwyll difrifol a throseddu cysylltiedig o fewn cadwya'i cyflenwi bwyd. Mae gwaith yr NFCU yn hanfodol i helpu i ddiogelu defnyddwyr ac enw da allforion y DU, ac i helpu i leihau baich troseddau bwyd ar economi'r DU.

Rydym yn gweithredu uned ymateb i ddigwyddiadau ar draws Cymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon sydd ar agor drwy'r dydd, bob dydd, ac sy'n ymateb i ddigwyddiadau sy'n ymwneud â bwyd a/neu fwyd anifeiliaid, a halogiad amgylcheddol.

Y pethau allweddol i'w cyflawni er mwyn sicrhau ein bod wedi bodloni ein hamcan yn 2022/23:

A

Cyflawni ein cyfrifoldebau dros Reolaethau Swyddogol – Sicrhau bod digon o'n staff gweithredol wedi'u gwasgaru'n effeithiol er mwyn cyflawni ein cyfrifoldebau rheoleiddio o fewn y diwydiannau cig, llaeth a gwin, ac ymateb i ddigwyddiadau lleol a chenedlaethol.

B

Adnoddau Milfeddygol Swyddogol – Ymrwymo i gyflogi hyd at 25% o Milfeddygon Swyddogol erbyn diwedd y contract presennol â'n partner darparu gwasanaethau.

C

Ymgysylltu â staff gweithrediadau – Cefnogi gwydnwch ac ysbyrd yr holl staff Gweithrediadau, a datblygu diwylliant o ddysgu a datblygu i gefnogi, datblygu a darparu gwydnwch strategol.

D

Digwyddiadau bwyd a bwyd anifeiliaid a throseddoldeb – Sicrhau bod gennym y gallu a'r galluogrwydd i ganfod, ymateb i ac atal digwyddiadau diogelwch bwyd a bwyd anifeiliaid, a mynd i'r afael â throseddau bwyd.

E

Gwell adroddiadau ar ddata a pherfformiad – Datblygu gwell adroddiadau ar ddata a pherfformiad gan danategu ein gwybodaeth reoli er mwyn gallu mynd ati'n well i ddarparu gwasanaethau/gwasgaru staff/sicrhau bod adnoddau digonol.

Llwyddiannau a gyflawnwyd a heriau rydym wedi'u goresgyn

A

Cyflawni ein cyfrifoldebau dros Reolaethau Swyddogol

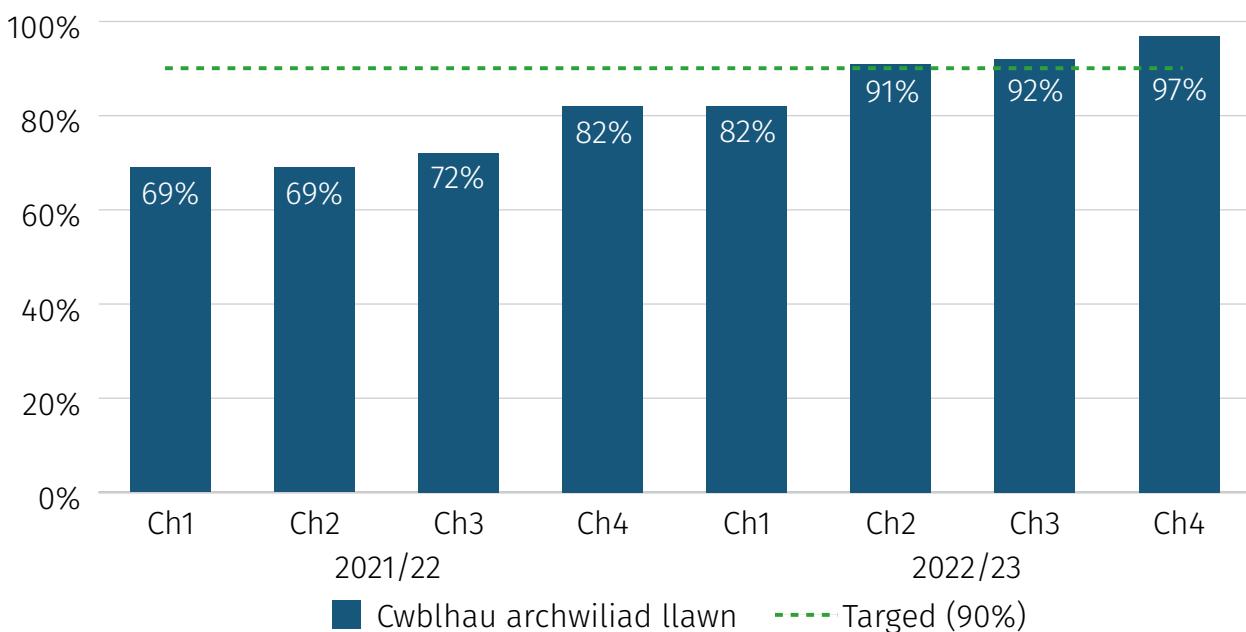
Cydymffuriaeth gweithredwyr busnesau bwyd cig

Gwnaeth y tîm Archwilio Milfeddygol gwblhau 631 o archwiliadau llawn a 284 o archwiliadau rhannol mewn sefydliadau cig a gymeradwywyd gan yr ASB yn ystod 2022/23; cynnydd o gymharu â 2021/22 pan wnaed 576 o archwiliadau llawn a 265 o archwiliadau rhannol. O'r rhain, roedd 13 o blaid y tîm archwilio allforion trydydd gwledydd. Roedd hyn yn unol â'r ffigurau cyn COVID-19 a'r ffaith bod ein targedau'n cael eu bodloni'n gyson.

Ein targed yw cwblhau 90% o'r archwiliadau llawn sy'n ofynnol ym mhob chwarter. Roedd hyn yn heriol, tan Ch2 2022/23, oherwydd yr ôl-groniad a gynhyrchwyd gan bandemig COVID-19. Ers hynny, mae'r tîm wedi cyflawni a rhagori'n gyson ar y targed o 90%, gan gyrraedd 97% yn Ch4, y sgôr uchaf erioed.

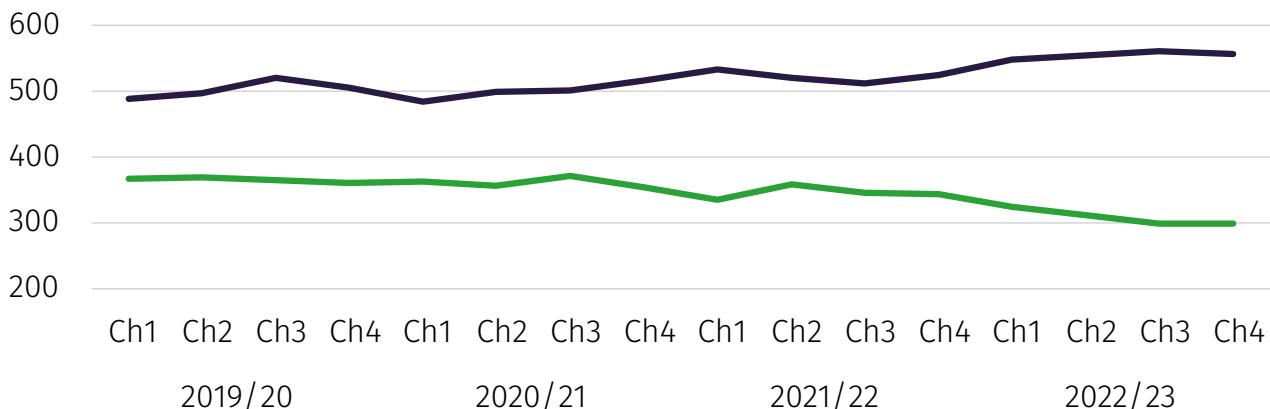
Ffigur 1: Cwblhau archwiliad llawn yn erbyn ein targedau chwarterol ar gyfer Cymru a Lloegr

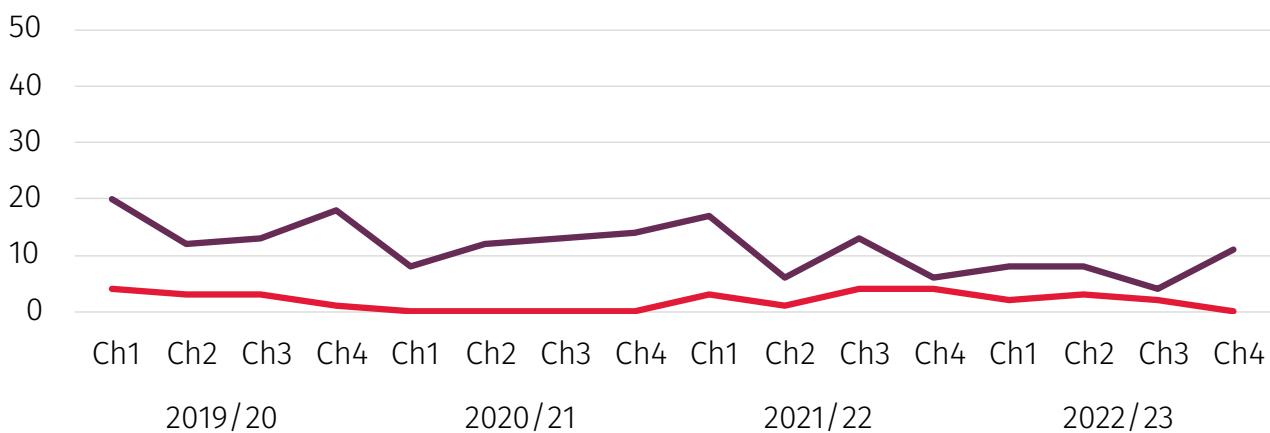
Llenwyd holl swyddi gwag y tîm archwilio milfeddygol yn dilyn ymgyrchoedd recriwtio llwyddiannus. Roedd y tîm yn gweithredu ar gapasiti o 80% am y rhan fwyaf o 2022/23 ac yn dal i lwyddo i gyflawni'r canlynol:

- Darparu cymorth ar gyfer ymweliadau'r timau archwilio trydydd gwledydd.
- Cymryd rhan weithredol ym mhortffolios technegol yr ASB i gydlynu a gweithredu rheolaethau ar y briodiad o achosion mwyaf erioed o Ffliw Adar.
- Paratoi ar gyfer ymateb yr ASB i frigiad o achosion posib o Glwy Africanaidd y Moch.

Ffigur 2: Nifer y gweithredwyr busnesau bwyd cig yn ôl sgôr cydymffurfio yn y tair gwlad (da a boddhaol ar y cyfan)

Ffigur 3: Nifer y gweithredwyr busnesau bwyd cig yn ôl sgôr cydymffurfio yn y tair gwlad (angen gwella ac angen gwella ar frys)

Roedd y cynnydd bach yng nghanran y busnesau â chanlyniadau archwilio **da** yn uniongyrchol gymaradwy â'r gostyngiad bach yng nghanran y rhai â chanlyniadau **boddhaol ar y cyfan**. Gwnaeth nifer y sefydliadau â sgoriau **angen gwella** ac **angen gwella ar frys** aros rhwng 10 ac 20 (yn fras, 1-2% o'r safleoedd a gymeradwyir gan yr ASB), gyda thuueddiad graddol ar i lawr ers 2019. Canlyniadau archwilio yw un o'r ffactorau allweddol a ddefnyddir i asesu perfformiad gweithredwyr busnesau bwyd.

Rhoddodd yr ASB flaenoriaeth i sefydliadau a oedd yn perfformio'n wael ac a oedd yn peri risg uwch, a gwnaethom flaenoriaethu adnoddau yn unol â hynny. Arweiniodd y cynnydd parhaus mewn canlyniadau archwilio da at lai o ymwelliadau archwilio yn y sefydliadau hynny.

Lles anifeiliaid

Gwnaeth y tîm Lles Anifeiliaid barhau i gefnogi Gweithrediadau'r ASB gyda chamau cyflawni a gorfodi yn ogystal â chysylltu â Defra a Llywodraeth Cymru ynghylch gweithgareddau polisi.

Roedd yr uchafbwyntiau penodol yn cynnwys:

- **Cwblhau a chyflwyno'r arolwg sector llad anifeiliaid adnewyddedig.** Canolbwytiodd yr arolwg ar drwybwn, dulliau lladd (drwy stynio a heb stynio), cynhyrchu da byw, a dosbarthu cynnyrch fel cyflenwadau domestig ac allforion. Mae'r arolwg yn cefnogi datblygiad strategaethau a pholisiau ehangach y llywodraeth. Mae canfyddiadau'r arolwg yn awgrymu y bu gostyngiad cyffredinol bach yn y lefelau lladd heb stynio ers yr arolwg blaenorol yn 2018. Mae'r arolwg yn symud i gylch chwe-misol, gyda'r arolwg nesaf yn cael ei gynnwl yn ystod gwanwyn 2024.
- **Gweithredu storfa ddigidol newydd** ar gyfer storio dystiolaeth gorfodi. Gwnaeth hyn hwyluso trosglwyddiadau data gwell rhwng asiantaethau'r llywodraeth gan ddefnyddio storfeydd diogel a rennir, gan sicrhau bod awdurdodau'r llywodraeth sy'n gyfrifol am orfodi'n gallu cael mynediad at dystiolaeth yn ddi-oed.
- **Gwelliannau i ganllawiau technegol a hyfforddiant,** i wella'n barhaus yr hyn a wnawn, sut yr ydym yn ei wneud ac i ddarparu cyngor i weithredwyr lladd-dai a'u cynrychiolwyr.
- **Llywodraethu a rheoli'r cynllun gweithredu lles anifeiliaid traws-asiantaethol** a oedd, gyda mewnbwn asiantaethau eraill o'r llywodraeth, yn gwerthuso effeithiolrwydd mesurau a luniwyd i wella safonau lles anifeiliaid, gan sicrhau bod gweithgareddau'r ASB yn cyd-fynd â rhagleni lles anifeiliaid strategol eraill y llywodraeth.

Gwelwyd gostyngiad o 6% ers 2021/22 yn nifer cyfunedig yr achosion o ddiffyg cydymffurfio o ran lles anifeiliaid ar ffermydd, wrth eu cludo ac adeg eu lladd, gan ddangos gwelliannau i'r safonau cydymffurfio o ran lles anifeiliaid.

B Adnoddau Milfeddygol Swyddogol

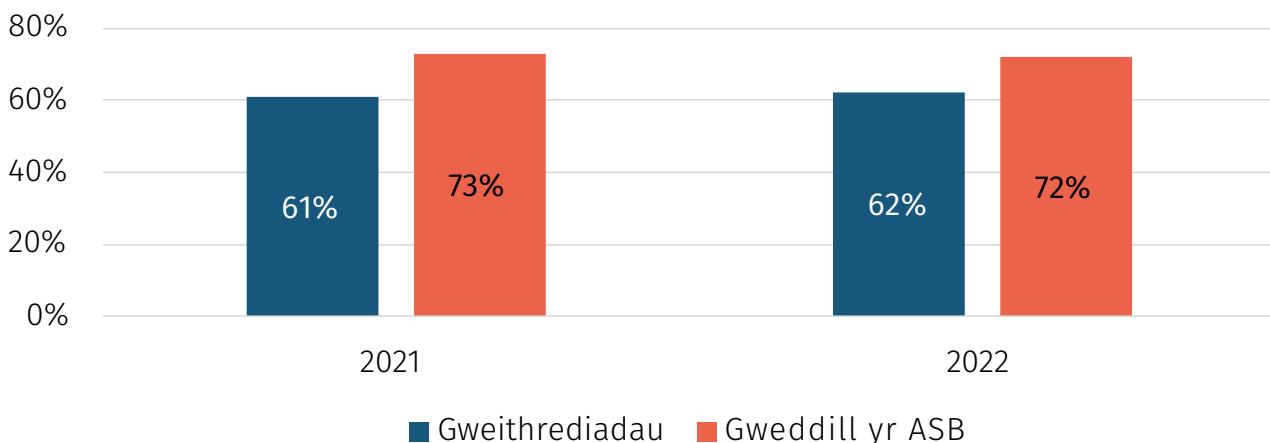
Ym mis Rhagfyr 2022, gwnaeth adolygiad gan y Cyfarwyddwr Pobl ac Adnoddau a Gweithrediadau'r ASB argymhell y dylai'r ASB oedi ei phrosiect i gyflogi rhai Milfeddygon Swyddogol yn uniongyrchol i gynnal Rheolaethau Swyddogol mewn lladd-dai. Er bod cyflogi Milfeddygon Swyddogol yn uniongyrchol yn parhau i fod yn uchelgais, cytunwyd bod yr hinsawdd economaidd yn gwneud hyn yn anfforddiadwy ar hyn o bryd.

C Ymgysylltu â staff gweithrediadau

Er mwyn mynd i'r afael â phroblemau a ddaeth i'r amlwg yn arolwg diwylliant 2021, aeth y gyfarwyddiaeth Gweithrediadau ati i gynyddu digwyddiadau ymgysylltu wyneb yn wyneb rhanbarthol, gwneud gwell defnydd o gyfathrebu mewnol a'r cyfryngau cymdeithasol, a datblygu gweledigaeth newydd sy'n cyd-fynd â strategaeth 5 mlynedd yr ASB. Yn yr arolwg, nodwyd bod llawer o staff rheng flaen yn y gyfarwyddiaeth Gweithrediadau wedi mynegi anfodlonrwydd lleol penodol. O ganlyniad, yn Arolwg Pobl y Gwasanaeth Sifil 2022, cyflawnodd cyfarwyddiaeth Gweithrediadau'r ASB sgôr ymgysylltu gyffredinol o 62% yn 2022, sef cynnydd o 1% o gymharu â 2021. Cyflawnwyd hyn mewn blwyddyn heriol i'n pobl yng nghyd-destun adnoddau cyfyngedig. Yn wir, roedd hyn yn mynd yn groes i dueddiadau

ehangach y Gwasanaeth Sifil a'r ASB ac roedd yn ffactor allweddol a gyfrannodd at y cynnydd o 1% yn sgôr ymgysylltu gyffredinol yr ASB.

Ffigur 4: Canlyniadau Gweithrediadau'r ASB yn Arolwg Pobl y Gwasanaeth Sifil 2022*

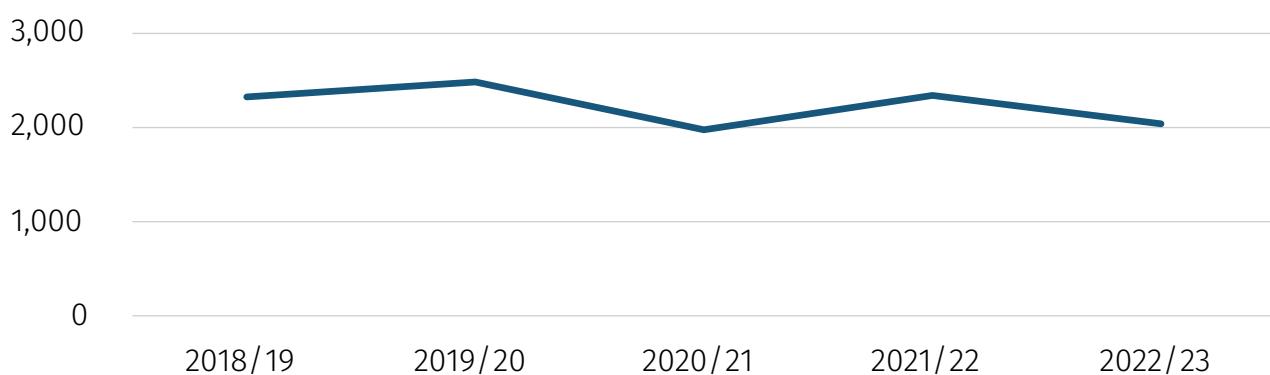
D

Digwyddiadau bwyd a bwyd anifeiliaid a throseddoldeb

Digwyddiadau bwyd a bwyd anifeiliaid

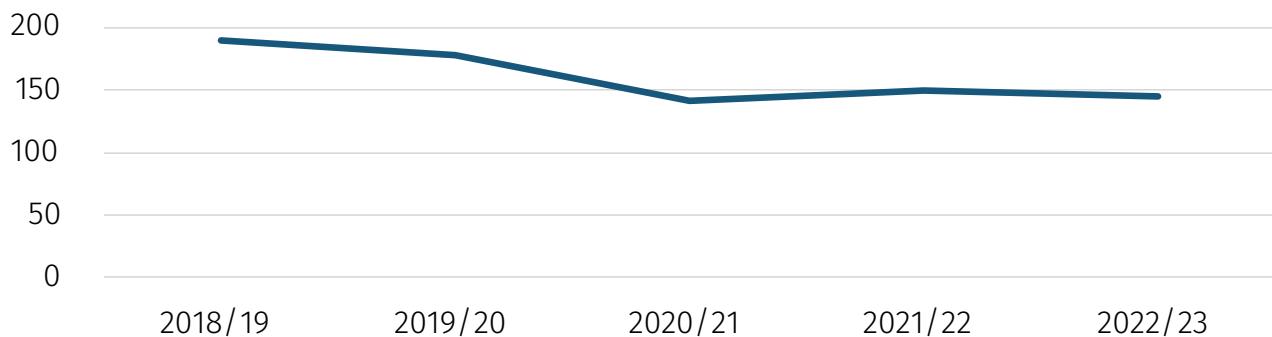
Mae'r ASB yn cael hysbysiadau am ddigwyddiadau bwyd o amrywiaeth o ffynonellau, gan gynnwys awdurdodau lleol, awdurdodau iechyd porthladdoedd, sefydliadau'r llywodraeth, y diwydiant, gweithgarwch gwyliadwriaeth ryngwladol a defnyddwyr. Mae tîm Digwyddiadau'r ASB yn cymryd rhan mewn amrywiaeth o ddigwyddiadau sy'n ymwneud ag iechyd y cyhoedd, diogelwch, alergenau, labelu a, phan fo'n berthnasol, drosedd a diogelwch cenedlaethol.

Ffigur 5: Yr hysbysiadau am ddigwyddiadau a ddaeth i law'r ASB hyd at 31 Mawrth 2023

Roedd cyfanswm o 2,038 o ddigwyddiadau bwyd, bwyd anifeiliaid ac achosion o halogi amgylcheddol yng Nghymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon y bu'r ASB yn ymchwilio iddynt yn ystod 2022/23, sef gostyngiad o 13% o gymharu â 2021/22. Yn 2022/23, roedd nifer o frigiadau o achosion sylweddol a digwyddiadau cymhleth, gan gynnwys yr ymateb i'r gwrthdar o Wcráin, a barodd nifer o fisoeedd ac a gymerodd adnoddau sylweddol ar draws yr ASB. Yn wir, bu'n rhaid i'n staff gydwethio i ddatrys yr achosion hyn, gan ychwanegu at raddfa a hirhoedledd y cyfanswm.

Ffurig 6: Nifer y rhybuddion bwyd a gyhoeddwyd gan yr ASB hyd at 31 Mawrth 2023

Cyhoeddwyd 143 o rybuddion (gostyngiad o 5% o 150 yn 2021/22). Roedd hyn yn cynnwys 82 Rhybudd Alergedd, 61 Hysbysiad Galw Cynnrych yn Ôl a 0 Rhybudd Bwyd er Gweithredu.

Mae nifer yr hysbysiadau am ddigwyddiadau a dderbyniwyd a'r rhybuddion a gyhoeddwyd yn fesur o faint o ddigwyddiadau y mae'r ASB wedi cael gwybod amdanynt ac nid ydynt o reidrwydd yn arwydd o newid ym mhroffil diogelwch bwyd y DU.

Mae'r tîm Derbyn a Rheoli (RAM) yn monitro signalau am dystiolaeth o risgau sy'n effeithio ar y DU, gyda'r nod cyffredinol o ganfod ac atal digwyddiadau. Mae "signalau" yn cael eu prosesu'n ddyddiol i wirio am faterion a allai effeithio ar y DU. Yn ystod 2022/23, prosesodd swyddogaeth y tîm RAM **11,421** o signalau. O ganlyniad i hyn, cychwynnodd yr ASB:

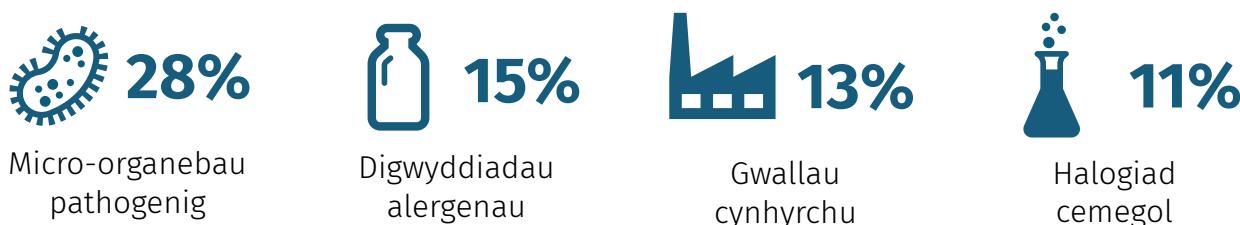
- **38** o atgyfeiriadau ar gyfer digwyddiadau/cynhyrchion newydd
- **104** o atgyfeiriadau i awdurdodau lleol ac awdurdodau eraill ymchwilio iddynt
- **841** o signalau a gafodd eu hatgyfeirio hefyd er gwybodaeth
- **12** o signalau parhaus lle mae dystiolaeth o risg yn dod i'r amlwg

Achosion allweddol o ddigwyddiadau bwyd yn ystod 2022/23

Mae perygl bwyd yn rhywbeth a allai wneud bwyd yn annigol neu'n anaddas i'w fwyt. Mae tri phrif fath o beryglon diogelwch bwyd:

Dyma oedd y mathau mwyaf cyffredin o beryglon yn ymwneud â digwyddiadau bwyd yr adroddwyd amdanynt:

Mae'r ASB hefyd yn casglu data ar ffynhonnell digwyddiadau bwyd, a dyma beth oedd y ffynonellau hyn:

Halogiad
microbiolegol

Gwallau ar labeli bwyd a
deunydd pecynnau

Cynhwysion
anawdurdodedig

Micro-organebau pathogenig oedd y math mwyaf cyffredin o berygl gyda nifer fawr o achosion o Ffliw Adar yn 2022/23. Gwnaethom ddefnyddio Dilyniannu Genomig Cyfan, gan weithio ar y cyd ag Asiantaeth Diogelwch lechyd y DU i sicrhau mwy o hygyrchedd data i wneud yn siŵr ein bod yn blaenoriaethu gwaith mewn ffordd sy'n diogelu defnyddwyr i'r eithaf.

Digwyddiadau alergenau

Mae'r ASB yn gyfrifol am labelu alergenau a darparu canllawiau i ddefnyddwyr sydd â Gorsensitifrydd i fwyd (sy'n cynnwys alergedd bwyd, clefyd seliag, ac anoddefiad bwyd), ac rydym yn gweithio'n agos gyda busnesau bwyd i sicrhau eu bod yn deall eu cyfrifoldebau. Fodd bynnag, pan ddarganfyddir problem gydag alergenau heb eu datgan neu wedi'u labelu'n anghywir, cyhoeddir rhybudd brys. Cyhoeddodd yr ASB 82 o rybuddion i hysbysu defnyddwyr ynghylch risgiau o ran alergenau.

Troseddau bwyd

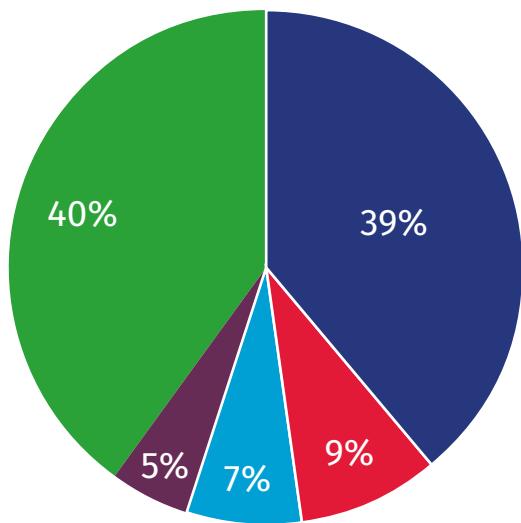
Mae gwaith yr NFCU yn chwarae rhan hanfodol wrth sicrhau bod defnyddwyr yn gallu ymddiried bod bwyd yn cyd-fynd â'r hyn sydd ar y label, sef un o amcanion yr ASB. Mae'n gwneud hyn trwy nodi achosion o dwyll bwyd difrifol, a thrwy ymchwilio i'r achosion hyn, tarfu arnynt a'u hatal. Mae gan yr NFCU bedwar cwestiwn perfformiad allweddol, a osodir gan Fwrdd yr ASB. Isod ceir manylion am y cynnydd sylweddol a wnaethom yn 2022/23 yn erbyn y cwestiynau perfformiad hyn.

Pa mor gynhwysfawr yw dealltwriaeth yr NFCU o'r bygythiad a gyflwynir gan droseddau bwyd?

Mae'r NFCU yn casglu gwybodaeth gan amrywiaeth o bartneriaid ac yn gosod ei blaenoriaethau ar gyfer casglu gwybodaeth mewn [Strategaeth Reoli](#), wedi'i llywio gan [Asesiad Strategol Troseddau Bwyd](#). Yn ystod 2022/23, gwnaethom adnewyddu ein Strategaeth Reoli, yn dilyn adolygiad ar sail cudd-wybodaeth. Gwnaeth hyn ein galluogi ni i wybod ble i hoelio'n sylw yn ein gwaith yn y dyfodol. Gwnaethom hefyd gynnal ymwybyddiaeth sefyllfaol o'r dirwedd troseddau bwyd, yn dilyn saib yn yr Asesiad Strategol.

Ffigur 7: Adroddiadau ar sail gwylbodaeth a gafwyd am droseddau bwyd yn ôl blaenoriaethau Strategaeth Reoli 2022/23

Cofnodwyd 1,518 o adroddiadau (-68 ers 2021/22)

yr oeddent yn cynnwys:

39%

Cig coch (porc/cig eidion/cig oen/cymysg)

9%

Gwaredu sgil-gynhyrchion anifeiliaid

7%

Bwydydd peryglus

5%

Pysgod cregyn

40%

Y tu allan i Strategaeth Reoli'r NFCU

Rydym yn parhau i fod yn wyliadwrus o fygythiadau troseddau bwyd trwy gynnal ein hymwybyddiaeth o'r risgau presennol a nodwyd ar yr un pryd â bod yn effro i fygythiadau troseddau bwyd sy'n dod i'r amlwg. Yn 2022/23, roedd 60% o'r wybodaeth a gofnodwyd yn dod o dan o leiaf un flaenoriaeth yn y Strategaeth Reoli, gan ddangos bod y blaenoriaethau yn ein gweithgarwch casglu gwylbodaeth yn briodol. Gwnaeth yr ASB hefyd weithio gyda phartneriaid academaidd allanol i fesur effeithiau economaidd troseddau bwyd yn well.

Pa mor effeithiol yw ymateb yr NFCU i'r bygythiad a gyflwynir gan droseddau bwyd?

Rydym yn defnyddio'r dull gweithredu '4P' fel y mae'n cael ei alw yn Saesneg, sef Erlid (Pursue), Diogelu (Protect), Paratoi (Prepare) ac Atal (Prevent). Mae hwn yn ddull sefydledig yn y DU ar gyfer gorfodi'r gyfraith, ac fe'i defnyddir i gynllunio a chyflawni canlyniadau gweithredol. O fewn y llinyn Erlid, rydym yn cynnal ymchwiliadau gyda'r nod o adeiladu achosion tuag at ganlyniadau cyflawni troseddol. Yn sgil ymchwiliadau i dwyll a throseddau bwyd difrifol a gynhaliwyd yn 2022/23, cyflwynwyd pedair ffeil droseddol gymhleth. Mae tair ffeil wedi arwain at osod cyhuddiadau troseddol ac mae tri achos gwahanol yn aros am wrandawiad. Rhagwelir y bydd y bedwaredd ffeil yn arwain at godi taliadau ychwanegol.

Ffigur 8: Y '4P'

Paratoi – sicrhau bod y gal-luoedd angenrheidiol ar gael i fynd i'r afael â throseddau bwyd

Diogelu – lleihau pa mor agored yw busnesau a defnyddwyr i fygythiadau o ran troseddau bwyd

Erlid – erlyn troseddwyr ac atafaelu elw troseddau bwyd

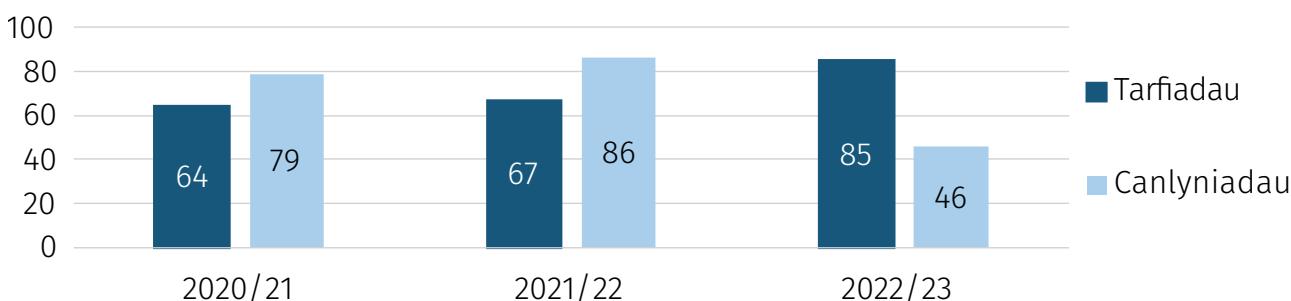

Atal – atal unigolion/busnesau rhag cyflawni troseddau bwyd

Mae ‘Tarfiaidau’ a ‘Chanlyniadau’ yn cofnodi’r effaith a gawn mewn perthynas â mynd i’r afael â gweithgarwch troseddol a thwylodrus. Cyflawnir ‘tarfiaidau’ pan fyddwn wedi cael effaith uniongyrchol ar droseddau bwyd. Rydym yn cofrestru’r rhain gyda’r Asiantaeth Troseddu Cenedlaethol ac mae’n rhaid i’r effaith a gânt fodloni lefel benodol. Enghraifft o darfu fyddai gweithredu gwarant chwilio. Cofnodir ‘canlyniadau’ pan fydd effaith anuniongyrchol ar droseddau bwyd. Er enghraifft, pan fyddwn yn cyhoeddi cyfathrebiadau strategol i awdurdodau lleol a’r diwydiant er mwyn iddynt ymateb i fygithiad o ran troseddau bwyd.

Rydym wedi ceisio canolbwytio fwyfwy ar ddarparu ymyriadau aflonyddgar, sy’n cael effaith fawr. Mae gweithredu fel hyn wedi cyfrannu at gynnydd mewn tarfiaidau yn ystod 2022/23, fel y gwelir yn Ffigur 9.

Ffigur 9: Tarfiaidau gan yr NFCU a chanlyniadau cenedlaethol a gyflawnwyd yn ôl y flwyddyn ariannol

Yn ogystal â chyflawni tarfiaidau, buom yn gweithio i gynyddu gwydnwch busnesau a defnyddwyr i fygithiadau oherwydd troseddau bwyd. Cwblhawyd ein Hadnodd Hunanasesu Gwydnwch yn erbyn Twyll Bwyd dros 500 o weithiau, gan roi canllawiau a chymorth i fusnesau bwyd ar dwyll bwyd.

Pa mor effeithiol yw'r NFCU o ran gweithio gyda phartneriaid?

Mae erlyniadau a tharfiaidau eraill yn aml yn digwydd o ganlyniad i ddull aml-asiantaeth, gan weithio gydag awdurdodau lleol ac amrediad o bartneriaid gorfodi’r gyfraith. Yn 2022/23, gwnaeth yr NFCU arwain neu gefnogi dros 50 o llynynnau newydd o weithgarwch gorfodi.

Er enghraifft, gwnaeth yr NFCU gynorthwyo Cyngor Dosbarth Chichester wrth iddo fynd i’r afael ag achosion o gynaeafu pysgod cregyn o welyau a oedd wedi’u dosbarthu’n anniogel i’w bwyta gan bobl. O ganlyniad, atafaelwyd a dinistriwyd cynhyrchion a gynaeafwyd yn anghyreithlon, gan gosbi’r busnesau a aeth ati’n anghyreithlon i gael y cynhyrchion hyn. Cafodd yr ymyriad effaith ataliol ar droseddu yn yr ardal.

Mae’r ASB wedi parhau’n rhan o’r gymuned ryngwladol sy’n gweithredu o dan Ymgyrch OPSON. Mae hyn yn mynd i’r afael â gwerthu cynhyrchion bwyd a diod ffug, o safon isel. Yn 2022, o dan OPSON XI, gwnaeth yr ASB ac FSS gydweithio ag awdurdodau lleol a phartneriaid eraill i gwblhau cyfanswm o dros 400 o wiriadau ledled y DU. Nododd y gwiriadau hyn nifer o achosion o ddiffyg cydymffurfio yr oedd angen i’r awdurdodau lleol weithredu arnynt.

22 Adroddiad perfformiad

Rydym hefyd wedi gweithio i wella galluoedd partneriaid trwy'r berthynas barhaus â Rhwydwaith Cudd-wybodaeth y Diwydiant Bwyd, gan gynnwys darparu hyfforddiant ar dwyll.

Yn Ch4 2022/23, gwnaeth sylw yn y cyfryngau ar ymchwiliad troseddol parhaus ysgogi ymgysylltiad ychwanegol â rhanddeiliaid ynghylch sut y gallwn weithio mewn partneriaeth i gryfhau llinellau amddiffyn yn y system fwyd.

Pa mor effeithiol mae'r NFCU yn rheoli adnoddau?

Yn 2022, gwnaeth yr ASB gomisiynu adolygiad annibynnol o'r NFCU a ddarparodd asesiad cadarnhaol o'n cyfeiriad, ein galluogrwydd a'n defnydd o adnoddau. Gwnaed argymhellion ynghylch sut y gallwn ni gyfleo ein neges yn well, hybu galluogrwydd, gwella effaith a meithrin diwylliant. Mae cynllun gweithredu wedi'i ddatblygu i ymateb i'r argymhellion a nodwyd yn yr adolygiad.

Rydym hefyd wrthi'n adolygu ein metrigau a'n canllawiau i sicrhau bod modd canolbwytio ar effaith ac effeithiolrwydd. Bydd hyn yn adeiladu ar brosesau pennu tasgau a chydlynus sefydledig sy'n blaenoriaethu twyll bwyd difrifol yn unol â'r Strategaeth Reoli, ac yn ymateb i fygythiadau sy'n dod i'r amlwg.

Bydd sicrhau pwerau ychwanegol yn gwella ein defnydd effeithiol o adnoddau ymhellach. Ceir rhagor o fanylion am hyn yn Amcan 4F.

Gwell adroddiadau ar ddata a pherfformiad

Yn ystod 2022/23, sefydlodd y gyfarwyddiaeth Gweithrediadau fframwaith perfformiad newydd ynghyd â dangosfwrdd gwell. Sefydlodd y fframwaith drefniadau llywodraethu newydd ac atebolrwydd cryfach ar gyfer olrhain cyflawniadau yn erbyn amcanion corfforaethol y gyfarwyddiaeth Gweithrediadau, a gwnaeth y dangosfwrdd gasglu dangosyddion perfformiad allweddol a gwybodaeth reoli i sicrhau ein bod yn cyflawni yn erbyn cynlluniau busnes.

**Gwneud ein gwaith
o ddydd i ddydd yn
eithriadol o dda**

2

**Cefnogi awdurdodau lleol ac awdurdodau
iechyd porthladdoedd**

Mae awdurdodau lleol yn gyflawni gweithgareddau fel arolygiadau, archwiliadau, gwyliadwriaeth a samplu (a elwir yn Rheolaethau Swyddogol) yn y rhan fwyaf o sefydliadau bwyd a bwyd anifeiliaid. O ran bwyd, mae'r rheolaethau hyn yn ymwneud â hylendid bwyd (ansawdd microbiolegol a halogiad bwyd gan ficro-organebau neu ddeunydd allanol) a safonau bwyd (cyfansoddiad, halogiad cemegol, difwyno (*adulteration*), a labelu bwyd).

Rydym yn gweithio gyda phob un o'r 22 o awdurdodau lleol yng Nghymru, y 334 yn Lloegr, a'r 11 yng Ngogledd Iwerddon, a chyda'r Adran Amaethyddiaeth, yr Amgylchedd a Materion Gwledig sy'n cynnal Rheolaethau Swyddogol ar fwyd anifeiliaid yng Ngogledd Iwerddon. Mae 89 o awdurdodau lleol hefyd yn cynnal rheolaethau iechyd mewn porthladdoedd wrth y mannau cyrraedd, gyda phedwar awdurdod iechyd porthladdoedd.

O dan Adran 11 o Ddeddf Safonau Bwyd 1999, mae gan yr ASB y swyddogaeth o fonitro perfformiad yr awdurdodau gorfodi hyn, gan gynnwys gosod safonau ar eu cyfer.

Y pethau allweddol i'w cyflawni er mwyn sicrhau ein bod wedi bodloni ein hamcan yn 2022/23:

A

Cefnogi awdurdodau lleol i gyflawni yn erbyn y Cynllun Adfer, gan gynnwys rheoli perfformiad, arolygon cynnydd a diwedd blwyddyn, monitro ac adrodd.

B

Moderneiddio'r defnydd o ddata ddata a chudd-wybodaeth wrth gynnal a monitro rheolaethau swyddogol yn effeithiol, gosod dangosyddion perfformiad allweddol newydd ar gyfer awdurdodau lleol ac adolygu ein fframwaith monitro perfformiad.

C

Adolygu'r fframwaith rheolaethau mewnforio i sicrhau ei fod yn addas at y diben, gan gynnwys cyflwyno dull safonol o orfodi ar gyfer awdurdodau iechyd porthladdoedd.

D

Darparu adnoddau o ansawdd uchel i hwyluso'r gwaith o gynnal rheolaethau swyddogol yn gyson ac yn effeithiol, gan gynnwys canllawiau a hyfforddiant, a rhaglen gynhwysfawr o ymgysylltu ag awdurdodau lleol.

E

Cyflawni ein hymgyrchoedd ymgysylltu â defnyddwyr a busnesau ynghylch 'Cynyddu'r defnydd o sgoriau'r CSHB', 'Arddangos y CSHB ar-lein' a 'Chofrestru Busnesau Bwyd'.

F

Cymryd camau allweddol tuag at sicrhau y bydd yn orfodol arddangos sgoriau'r Cynllun Sgorio Hylendid Bwyd (CSHB) yn Lloegr ac y bydd yn rhaid arddangos y CSHB ar-lein yng Ngogledd Iwerddon.

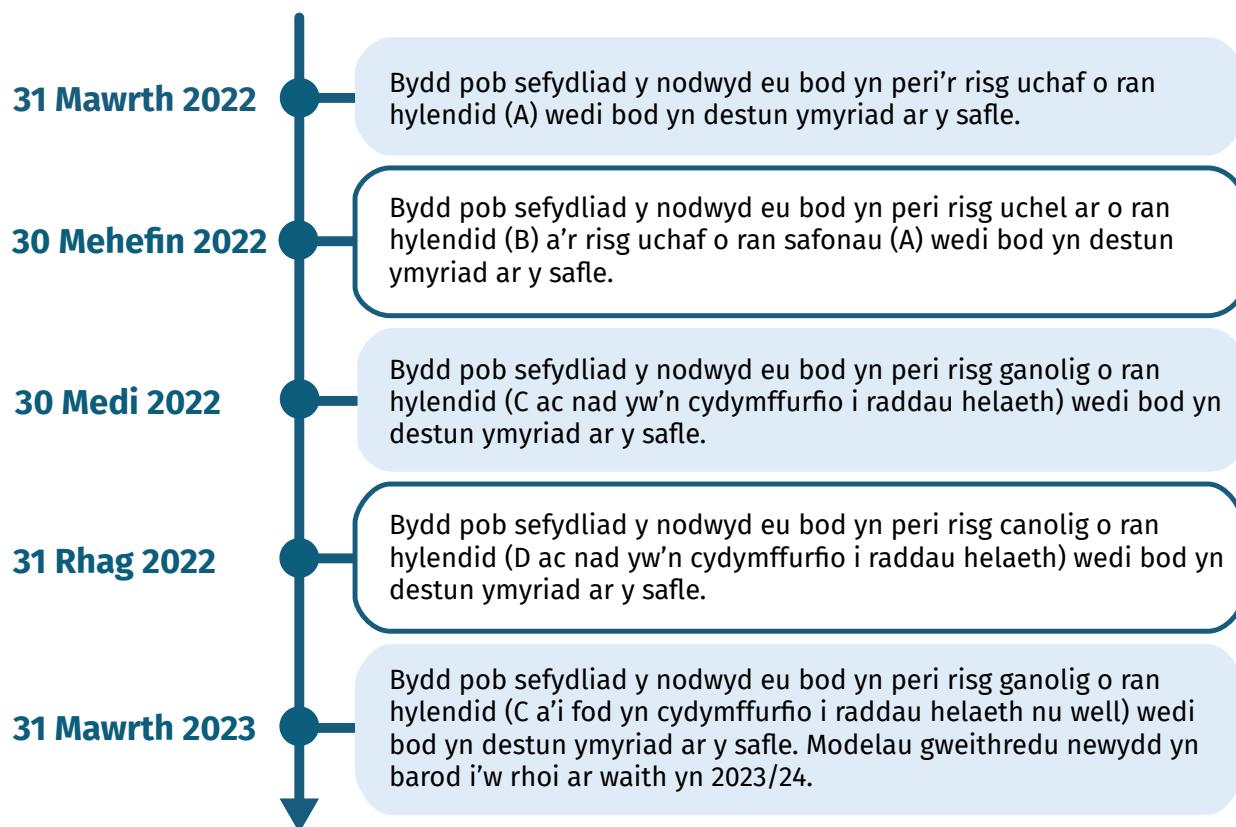
Llwyddiannau a gyflawnwyd a heriau rydym wedi'u goresgyn

A Cefnogi awdurdodau lleol i gyflawni yn erbyn y Cynllun Adfer

Roedd y rhan fwyaf o awdurdodau lleol yn cydymffurfio â [Chynllun Adfer COVID-19 ar gyfer Awdurdodau Lleol](#), a oedd yn nodi canllawiau a chyngor yr ASB ar gyfer y cyfnod rhwng 1 Gorffennaf 2021 a 31 Mawrth 2023. Roedd y Cynllun yn darparu fframwaith ar gyfer ailgychwyn y system weithredu.

Defnyddiwyd data a gasglwyd gan awdurdodau lleol yn yr arolygon diwedd blwyddyn chwarterol i fonitro'r cynnydd a wnaed yn erbyn y cerrig milltir sydd wedi'u nodi yn y Cynllun. Lle nad oedd gan awdurdodau lleol ddigon o adnoddau i gyflawni'r Cynllun neu os oedd y data'n dangos bod yr awdurdodau lleol yn tanberfformio, gwnaethom ymgysylltu â nhw i helpu i'w cefnogi a mynd i'r afael â'u problemau.

Ffigur 10: Amlinelliad o'r Cynllun Adfer

A yw'r system yn ei chyfanwydd yn targedu'r risgiau?

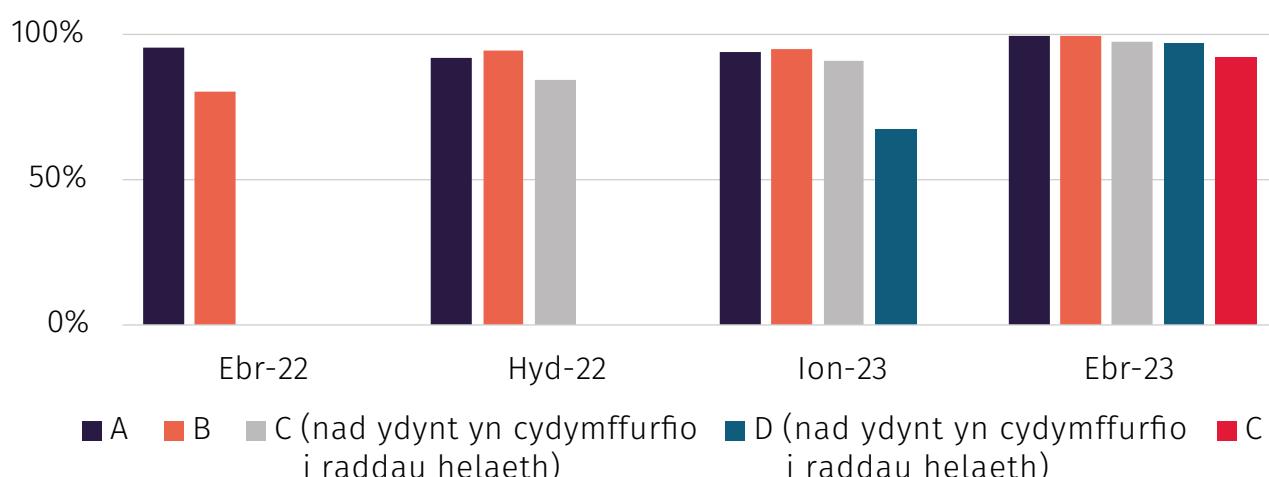
Roedd 98% o awdurdodau lleol wedi bodloni gofynion parhaus y Cynllun a'r dyddiadau cerrig milltir allweddol ar gyfer sefydliadau risg uwch a risg ganolig erbyn 31 Mawrth 2023, ac roedd llawer wedi dechrau cwblhau arolygiadau wedi'u rhaglennu o sefydliadau yn y categoriâu risg is. Rhoddodd hyn sicrwydd bod y system yn dechrau cysoni â disgwyliadau'r Cod Ymarfer Cyfraith Bwyd.

O ran hylendid bwyd, y disgwyliad a amlinellwyd yn y Cynllun oedd y byddai awdurdodau lleol yn darparu ymyriadau yn ôl risg, gan ddechrau gyda'r sefydliadau categori A a B blaenoriaeth uwch, gan symud ymlaen at sefydliadau categori C a D nad oeddent yn

cydymffurfio i raddau helaeth, ac yna at sefydliadau categori C a oedd yn cydymffurfio i raddau helaeth neu well. Yn nhermau'r CSHB, mae 'cydymffurfio i raddau helaeth' neu safon uwch o gydymffurfiaeth yn cyfateb i sgôr hylendid bwyd o dri neu uwch. Roedd y Cynllun yn darparu hyblygrwydd ar gyfer sefydliadau risg is.

Roedd y mwyafrif o sefydliadau'n disgyn i'r categorïau risg canolig/isel sef C, D ac E (roedd tua 25 gwaith yn fwy o'r rhain na'r sefydliadau risg uwch). Lle'r oedd adnoddau ar gael, roedd disgwyl i awdurdodau lleol wneud cynnydd yn unol â'r darpariaethau a nodir yn y Cod Ymarfer mewn sefydliadau risg canolig/is (sefydliadau categori C a D ac E sy'n cydymffurfio i raddau helaeth).

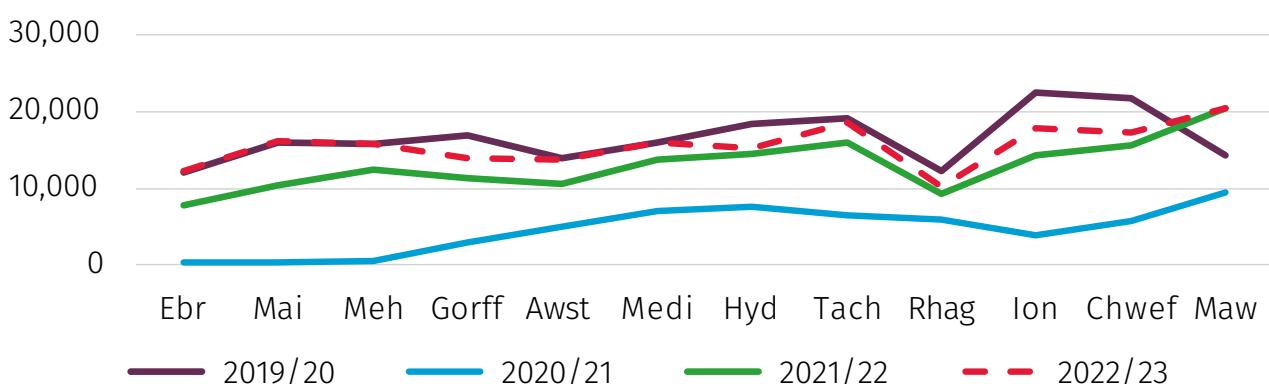
Ffigur 11: Ymyriadau hylendid bwyd wedi'u rhaglennu a gyflawnwyd mewn sefydliadau categori A, B, a C (pob un) ac mewn sefydliadau C a D nad ydynt yn cydymffurfio i raddau helaeth

Erbyn diwedd 2022/23, roedd nifer yr ymyriadau hylendid a gynhaliwyd mewn sefydliadau categori A (99%), B (99%), C (nad ydynt yn cydymffurfio i raddau helaeth) (97%) a D (nad ydynt yn cydymffurfio i raddau helaeth) (96%), yn uchel ac o fewn y lefelau cyflawni disgwyliedig. Roedd nifer yr ymyriadau a gyflawnwyd mewn sefydliadau categori C, D, ac E gyfystyr â 75% o'r nifer a gyflawnwyd cyn y pandemig (2018/19). Roedd cynnydd da wedi'i wneud o ran ymyriadau mewn sefydliadau categori A ar gyfer safonau (88%) erbyn diwedd 2022/23 ac roedd awdurdodau lleol hefyd wedi gwneud cynnydd da o ran ymyriadau mewn sefydliadau categori B ac C.

Sut mae darpariaeth awdurdodau lleol yn cymharu â blynnyddoedd blaenorol?

Ffigur 12: Pob ymyriad a gyflawnwyd mewn safleoedd manwerthu, bwytau ac arlwywyr

Drwy'r dadansoddiad o ddata'r CSHB ar gyfer manwerthwyr, bwytau ac arlwywyr, bu modd i ni edrych ar ddarpariaeth awdurdodau lleol gan ddefnyddio'r hyn sy'n agos at ddata byw. Roedd yn galonogol gweld yn yr is-set hon o sefydliadau, fod darpariaeth gwasanaethau awdurdodau lleol yn gyson â'r lefelau a welwyd cyn y pandemig.

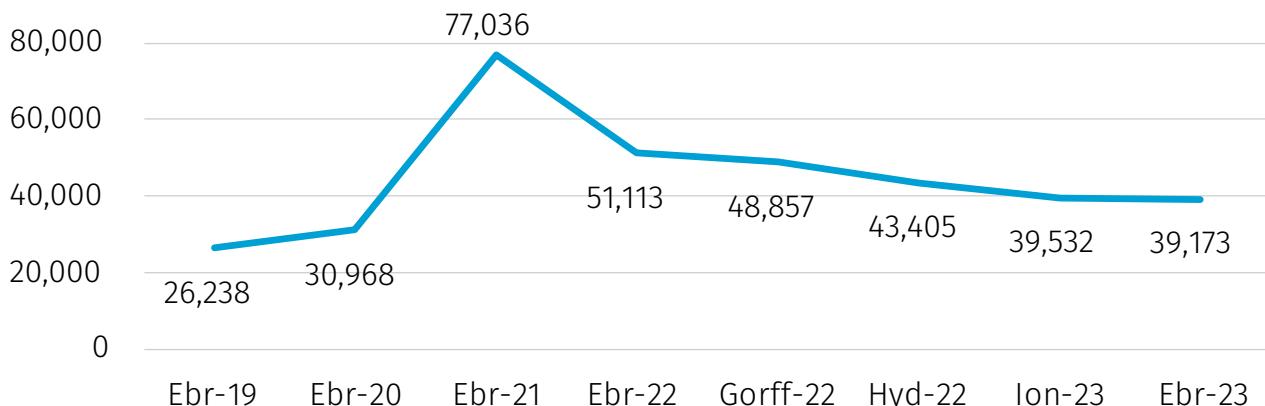
A yw'r timau sy'n cynnal Rheolaethau Swyddogol ar fwyd wedi'u staffio'n llawn?

Roedd adnoddau wedi dychwelyd i'r lefelau a welwyd cyn y pandemig, ond nododd rhai awdurdodau lleol heriau o ran recriwtio a chadw. Roedd gallu awdurdodau lleol i sicrhau adnoddau yn faes sy'n peri pryer o hyd, ac rydym yn bwriadu ei fonitro'n fanwl. Lle'r oedd swyddi wedi'u llenwi gan staff nad oeddent yn gymwys i gyflawni'r ystod lawn o Reolaethau Swyddogol, dywedodd rhai awdurdodau lleol fod y swyddogion hyn yn cynnal ymyriadau yn y sefydliadau risg is. Cysylltwyd ag unrhyw awdurdodau lleol a ddywedodd nad oedd ganddynt ddigon o adnoddau i gyflawni'r Cynllun, er mwyn gallu eu cynghori a'u cefnogi.

Sut mae awdurdodau lleol yn rheoli busnesau newydd ac a yw nifer y busnesau bwyd newydd sy'n aros am arolygiad cyntaf yn gostwng?

Yn ogystal â chadw llygad ar y cerrig milltir yn y Cynllun, buom yn monitro data arall a allai ddangos risg yn y system, fel nifer y busnesau heb sgôr (Ffigur 13). Ar ei anterth tua mis Ebrill 2021, roedd 77,036 o fusnesau heb eu harolygu o ran hylendid bwyd. Yn ystod 2022/23, parhaodd nifer y busnesau heb sgôr i ostwng yn raddol, a'r nifer terfynol oedd 39,173.

Ffigur 13: Nifer y busnesau heb sgôr a nodwyd ar ddiwedd y flwyddyn

Mae'n galonogol bod nifer y cofrestriadau newydd a oedd yn aros i gael eu blaenoriaethu o ran hylendid bwyd wedi parhau i ostwng yn ystod 2022/23, o tua 10,000 ym mis Ebrill 2022 i 3,100 ddiwedd mis Mawrth 2023. Mae hyn yn awgrymu gwelliant wrth reoli risg anhysbys yn y system. Gostyngodd nifer y busnesau newydd a gafodd eu blaenoriaethu fel 'risg uwch' ar gyfer hylendid bwyd ychydig, o 9,200 ym mis Ebrill 2022 i 8,800 ddiwedd mis Mawrth 2023. Er bod y nifer yn parhau'n uchel, nid oedd yn syndod gan fod awdurdodau lleol yn bodloni disgwyliadau eraill yn y Cynllun Adfer ac yn gwneud gwaith blaenoriaeth uchel arall lle'r oedd risg wedi'i nodi yn y system. Oherwydd y gwaith cadarnhaol a wnaed gan awdurdodau lleol a nodwyd yn arolwg Ionawr 2023, roedd dangosyddion yn awgrymu bod y system wedi gwella'n sylweddol, gan ddod â'r ddarpariaeth gwasanaeth yn ôl yn agos at y lefelau a welwyd cyn y pandemig. Yn seiliedig ar hyn, penderfynodd yr ASB y byddai'r Cynllun Adfer yn dod i ben ar 31 Mawrth 2023.

Sut mae'r ASB wedi rheoli perfformiad awdurdodau lleol yn ystod y Cynllun Adfer

Dechreuodd ein gwaith ymgysylltu ag awdurdodau lleol yn dilyn arolwg Hydref 2021. Cyflwynwyd dull gwell o reoli perfformiad awdurdodau lleol er mwyn sicrhau bod y Cynllun Adfer yn cael ei gyflawni. Ystyriwyd ac aseswyd yr ymatebion i'r arolygon hylendid bwyd a safonau bwyd a gwybodaeth arall, ac mae'r dull hwn wedi bod yn effeithiol wrth ddewis pa awdurdodau lleol i ymgysylltu â nhw ac wrth sicrhau gwelliannau mewn perfformiad. Lle'r oedd awdurdodau lleol yn tanberfformio, gwnaethom archwilio sut i'w cefnogi. Lle rhoddyd sicrwydd y byddai'r awdurdod lleol yn cymryd y camau angenrheidiol i fynd i'r afael â'r diffyg, gofynnwyd i'r awdurdod lleol am ddiweddarriadu cynnydd rheolaidd. Os oedd materion y barnwyd eu bod yn hollbwysig a/neu nad oedd gennym hyder yn y sicrwydd a roddwyd gan yr awdurdod lleol neu nad oedd y diffyg wedi cael sylw boddhaol, gofynnwyd i awdurdodau lleol ddarparu cynllun gweithredu â therfyn amser yn eu cylch. Yn ystod 2022/23, agorwyd achosion newydd ar gyfer hylendid bwyd a/ neu safonau bwyd yn dilyn arolwg pob awdurdod lleol.

Ers i'r rhaglen rheoli perfformiad aildechrau yn 2021, mae ein hymgysylltiad ag awdurdodau lleol wedi arwain at ymchwilio i fwy na 300 o achosion, a'u cau yn dilyn 5 set o wybodaeth gan awdurdodau lleol. Efallai y cafwyd digon o sicrwydd i ddod â gwaith ymgysylltu ag awdurdod lleol i ben yn sgil arolwg blaenorol, ond os byddai arolygon yn y dyfodol yn tynnu sylw at bryder newydd, byddai achos newydd yn cael ei agor. Roedd achosion eraill lle'r oedd gwaith ymgysylltu eisoes ar waith ond nodwyd materion pellach mewn arolygon dilynol.

Rydym yn defnyddio proses uwchgyfeirio sefydledig i ymgysylltu ag unrhyw awdurdod lleol sy'n cael trfferth cyrraedd lefel fodhaol o berfformiad. Cam cyntaf y broses uwchgyfeirio yw llythyr oddi wrth bennaeth Tîm Gwaith Gweithredu Awdurdodau Lleol yr ASB yng Nghymru at Bennaeth Gwasanaeth yr Awdurdod Lleol, i roi sicrwydd y bydd camau'n cael eu cymryd. Os na chaiff gwelliant ei sicrhau, caiff pryderon eu huwchgyfeirio'n gynyddol, hyd at gam pedwar pan fydd Prif Swyddog Gweithredol yr ASB yn ysgrifennu at Brif Swyddog Gweithredol yr Awdurdod Lleol i roi gwybod iddynt am fwriad yr ASB i hysbysu Gweinidogion nad oes sicrwydd wedi'i ddarparu. Dim ond un awdurdod lleol a gafodd ei uwchgyfeirio yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, a hynny at gam dau, ac yna cafodd yr achos ei isgyfeirio. Gwnaed hyn yn dilyn gwaith ymgysylltu gan yr ASB a gwaith gan yr awdurdod lleol i gyflawni cynllun gweithredu y cytunwyd arno, gyda monitro parhaus i sicrhau bod y gwelliannau'n cael eu cynnal.

B

Moderneiddio'r defnydd o ddata

Bu gwaith ar y gweill i ddatblygu dull newydd o asesu effeithiolrwydd darpariaeth Rheolaethau Swyddogol gan awdurdodau lleol. Sefydlwyd prosiect sydd wrhi'n adolygu'r mecanwaith a fydd yn caniatáu i awdurdodau lleol ddarparu data i'r ASB a fydd yn monitro'r gwaith o gynnal Rheolaethau Swyddogol yn effeithiol. Mae cyfres newydd o ddangosyddion perfformiad allweddol hefyd wedi'i datblygu sy'n defnyddio data lefel sefydliad. Bydd y dangosyddion perfformiad hyn yn rhoi asesiad mwy ansoddol sy'n canolbwytio ar ganlyniadau i ni o'r effaith ar gydymffurfiaeth busnesau, yn ogystal â lefel uwch o sicrwydd o ran diogelwch bwyd. Bydd y ddwy ffrwd waith yn cael eu datblygu yn 2023/24, a bydd y broses o gasglu data awdurdodau lleol yn parhau drwy arolygon yr ASB hyd nes y cyflwynir y dull newydd.

Roedd y dull newydd o gasglu data yn helpu i ymwreiddio gwaith a arweinir gan ddeallusrwydd (intelligence) wrth gynnal Rheolaethau Swyddogol. Sefydlwyd Tîm Cydlynau Deallusrwydd Awdurdodau Lleol newydd yn yr Is-adran Cydymffurfiaeth Rheoleiddio ym mis Awst 2022. Blaenoriaeth gyntaf y tîm oedd helpu i roi'r Model Gweithredu Safonau Bwyd newydd ar waith o dan y rhaglen Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau (gweler [Amcan 6](#) am ragor o fanylion).

C Adolygiad o'r fframwaith rheolaethau mewnforio

Disodlwyd y gwaith arfaethedig i adolygu'r fframwaith rheolaethau mewnforio gan waith i ddatblygu Model Gweithredu Targed ar gyfer Ffiniau (BTOM), a oedd yn cynnwys adolygu fframweithiau presennol. Darllenwch fwy am BTOM o dan [Amcan 4](#).

D Darparu adnoddau o ansawdd uchel

Cyhoeddwyd tua 150 o lythyrau gan ddefnyddio'r [llwyfan Hwyluso Cyfathrebu](#), gan rannu canllawiau a'r newyddion diweddaraf ag awdurdodau lleol. Ers iddo gael ei lansio, mae 3,700 o ddefnyddwyr mewn awdurdodau lleol wedi ymuno â'r llwyfan ledled Cymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon. Mae cyhoeddiadau allweddol yn cynnwys:

- Diweddarriadau i'r Cynllun Adfer COVID-19.
- Newidiadau labelu a chyfansoddiau mewn ymateb i darfu ar y gadwyn gyflenwi (oherwydd y gwrthdaro yn Wcráin).
- Canllawiau diwygiedig ar safleoedd cymeradwy a fersiwn wedi'i diweddar o'n dogfen Holi ac Ateb am alergenau.
- Ymgynghoriad ar y Cod Ymarfer Cyfraith Bwyd.
- Diweddarriad ar y Rhaglen Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau.

Gwnaeth yr ASB ymgysylltu â holl grwpiau cyswllt bwyd rhanbarthol awdurdodau lleol yn Lloegr, gan fynd i ddwy gyfarfod y flwyddyn o leiaf ar gyfer pob grŵp. Bu ymgysylltiad tebyg â grwpiau cyswllt rhanbarthol yng Nghymru a Gogledd Iwerddon, a chaiff adborth ar y cyfarfodydd hyn ei rannu â chydweithwyr ar draws yr ASB.

Mae cyfarfodydd o bell wedi galluogi'r ASB i gymryd rhan mewn mwy na 150 o gyfarfodydd i hyrwyddo polisiau a blaenoriaethau'r ASB, cael adborth ar unwaith i gefnogi'r gwaith o ddatblygu polisi, cael mewnwlediad i'r heriau presennol a dylanwadu ar y ffordd y caiff blaenoriaethau'r ASB eu mabwysiadu ar lefel leol.

Mae adborth o'r cyfarfodydd, gan gynnwys tueddiadau a gwybodaeth sy'n dod i'r amlwg, yn cael ei rannu â chydweithwyr ar draws yr ASB.

Cynhaliodd yr ASB chwe gweminar byw ar-lein i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i awdurdodau lleol am flaenoriaethau allweddol. Roedd y digwyddiadau yn gyfle i awdurdodau lleol ddysgu mwy am gynigion polisi, gofyn cwestiynau a rhoi adborth arnynt.

Gwnaeth y gwaith ymgysylltu cynnar hwn ag awdurdodau lleol ar y prif bolisi ar gyfer y Model Gweithredu Hylendid Bwyd helpu i lywio'r datblygiadau arfaethedig er mwyn sicrhau model wedi'i foderneiddio sy'n sail i gyfres genedlaethol o waith ymgysylltu â phartneriaid cyflawni awdurdodau lleol yn Ch1 2023/24. Daeth ymgynghoriad anffurfiol ehangach gyda'r holl randdeiliaid i ben ar 30 Mehefin 2023.

Darparwyd £275,000 mewn cyllid grant i chwe awdurdod lleol a oedd yn ymwneud â chynnal Gemau'r Gymawlad yn Birmingham. Oherwydd y cyllid hwn, bu modd i awdurdodau lleol ymweld â llawer o leoliadau, gwestai, bwyta i siopau tecawê i wirio cydymffurfiaeth cyn y Gemau, gan ddiogelu'r 1,000,000 o ymwelwyr a ddaeth i'r ddinas.

Cynhaliwyd dadansoddiad o anghenion hyfforddi gydag awdurdodau lleol i nodi'r hyfforddiant angenrheidiol. Mae gan yr ASB bellach gcontract gyda'r [Sefydliad Safonau Masnach Siartredig](#) ar gyfer darparu hyfforddiant bwyd a bwyd anifeiliaid, sy'n cyd-fynd â'r fframwaith cymwyseddau ac yn cefnogi cynrychiolwyr i fodloni'r cymwyseddau priodol. Dyma'r cyrsiau a ddarparwyd yn Lloegr:

- **Ychwanegion bwyd anifeiliaid** – gweminar byw a gynhaliwyd ym mis Ionawr 2023.
- **Labelu bwyd anifeiliaid** – gweminar byw a gynhaliwyd ym mis Chwefror 2023.
- **Sgiliau gorfodi bwyd a chasglu tystiolaeth** – gweminarau byw a gynhaliwyd ym mis Mawrth 2023.
- **Dadansoddi Peryglon a Phwynt Rheoli Critigol mewn sefydliadau bwyd anifeiliaid** – gweminar byw a gynhaliwyd ym mis Mawrth 2023.

Sicrhawyd bod recordiadau o'r modiwlau ar gyfer pob cwrs a gyflwynwyd ar gael i Swyddogion Iechyd yr Amgylchedd â chyfeiriad e-bost y llywodraeth, er mwyn iddynt ddilyn y modiwlau wrth eu pwysau. Aeth y modiwlau hyn yn fyw ym mis Ebrill 2023 a chawsant eu cynnal ar y [Regulators Companion](#). Dyma'r cyrsiau a ddarparwyd i awdurdodau lleol yng Nghymru:

- **Cyrsiau hyfforddi Cyfraith Bwyd Cyffredinol** (hylendid a safonau).
- **Cyrsiau hyfforddi Puro Pysgod Cregyn.**
- **Bwyd wedi'i Fewnforio: Gweminar Deddfwriaeth a Gorfodi.**
- **Dadansoddi Peryglon a Phwyntiau Rheoli Critigol.**

Dyma'r cyrsiau a ddarparwyd yng Ngogledd Iwerddon:

- **Seminar Cymeradwyaethau Gogledd Iwerddon** – digwyddiad wyneb yn wyneb a gynhaliwyd ym mis Mai 2022.
- **Hyfforddiant ar warantau chwilio a chwilio anheddu preifat** – Digwyddiad wyneb yn wyneb (x4) a gynhelir drwy gydol mis Awst a mis Tachwedd 2022.
- **Hyfforddiant ymgynghoriad anffurfiol** – Wedi'i gyflwyno ar-lein ym mis Mehefin 2022.
- **Hyfforddiant ar ddigwyddiadau bwyd** – E-ddysgu/Rhithwir – mis Tachwedd 2022.
- **Rhoi gwybod am ddigwyddiadau** – E-ddysgu/Rhithwir – mis Chwefror 2023.

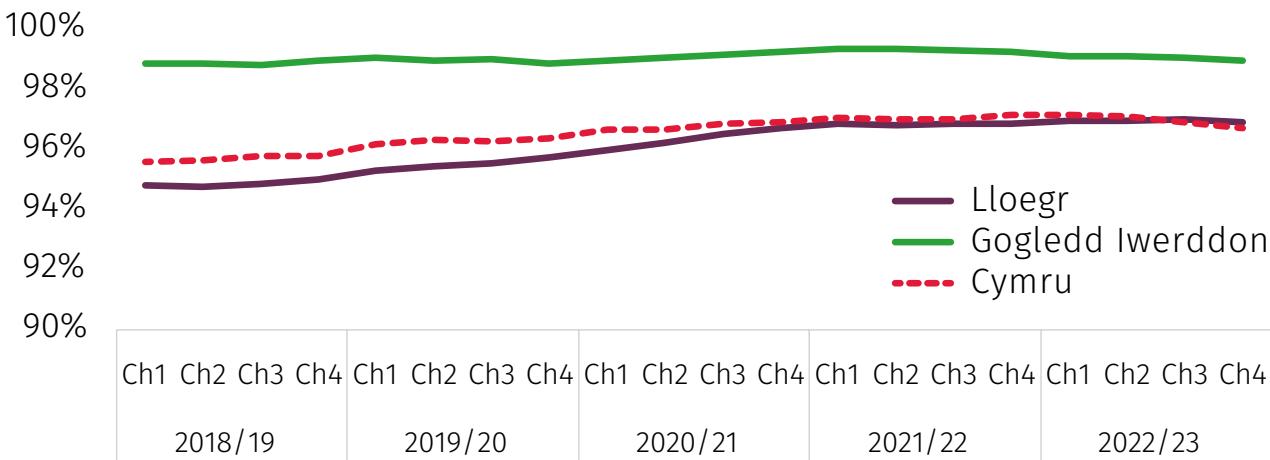
Cofrestru Busnesau Bwyd (RAFB)

Mae Rafb yn wasanaeth ar-lein a grëwyd gan yr ASB i gefnogi busnesau i gofrestru gyda'u hawdurdodau lleol. Ers ei lansio yn 2018, mae Rafb wedi prosesu mwy na 181,000 o gofrestriadau busnesau bwyd ac mae 81% o awdurdodau lleol yng Nghymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon bellach yn gysylltiedig â'r gwasanaeth. At hyn, manteisiodd 10% o'r awdurdodau lleol cysylltiedig ar alluogrwydd integreiddio'r gwasanaeth Rafb, gan ddileu'r gofyniad i awdurdodau lleol fewnbynnu data cofrestru â llaw i'w System Gwybodaeth Reoli. Yn 2022, gwnaethom barhau i wella gwasanaeth Rafb er mwyn casglu gwybodaeth ychwanegol sy'n helpu awdurdodau lleol i frysbennu arolygiadau, sy'n swyddogaeth gynyddol bwysig, yn sgil y pandemig. Mae'r newidiadau hyn wedi arwain at gynydd cyffredinol ym maint ac ansawdd y data a ddaw i law yn ystod y broses gofrestru.

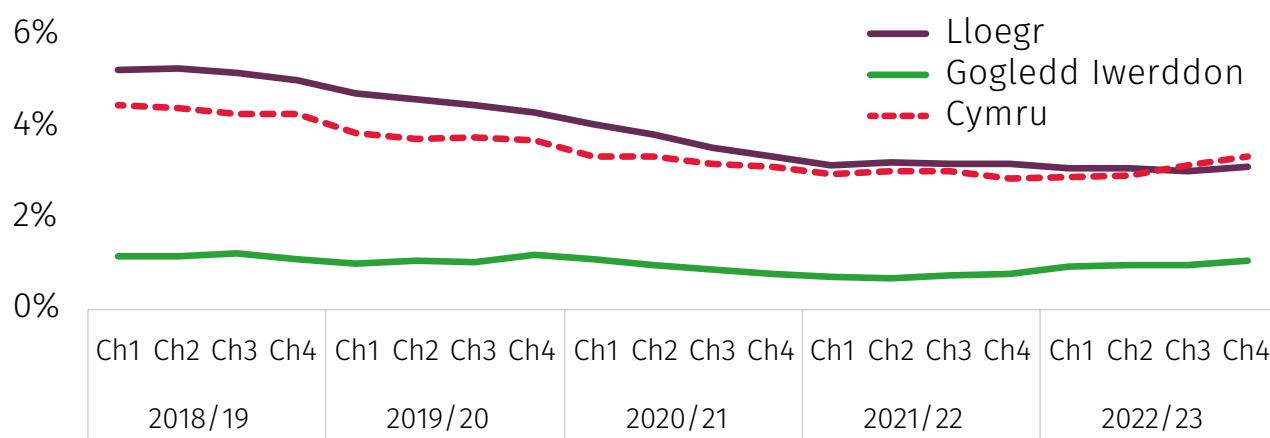
Y Cynllun Sgorio Hylendid Bwyd (CSHB)

Mae'r [Cynllun Sgorio Hylendid Bwyd](#) yn cael ei weithredu mewn partneriaeth ag awdurdodau lleol ledled Cymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon. Mae'r cynllun yn darparu gwybodaeth glir am safonau hylendid busnesau bwyd ar adeg yr arolygiadau a gynhelir gan awdurdodau lleol. Mae'r cynllun yn berthnasol i fusnesau sy'n cyflenwi bwyd yn uniongyrchol i ddefnyddwyr, fel bwyta, siopau tecawê, archfarchnadoedd ac ysbytai. Yng Nghymru, mae gweithrediadau busnes-i-fusnes, fel gweithgynhyrchwyr, hefyd wedi'u cynnwys. Hyd at 31 Mawrth 2023, roedd [sgoriau hylendid bwyd](#) 470,218 o fusnesau bwyd wedi'u cyhoeddi, sef cynnydd ar y 463,184 o sgoriau a oedd wedi'u cyhoeddi hyd at 31 Mawrth 2022 a'r 436,164 hyd at 31 Mawrth 2021.

Ffigur 14: % y busnesau bwyd â sgôr hylendid bwyd o 3 neu well

Ffigur 15: % y busnesau bwyd â sgôr hylendid bwyd o 2 neu is

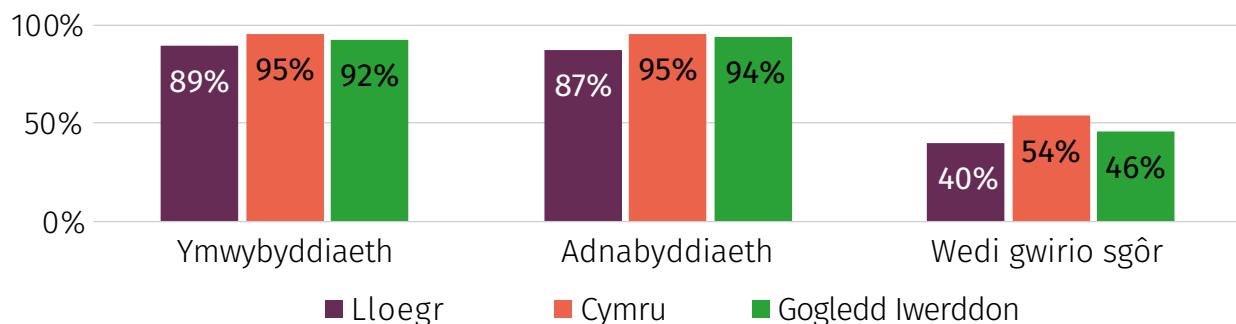
E

Cyflawni ein hymgyrchoedd ymgysylltu â defnyddwyr a busnesau

Ymwybyddiaeth, adnabyddiaeth a defnydd o'r CSHB ymhllith defnyddwyr

Rydym yn monitro ymwybyddiaeth, adnabyddiaeth a defnydd o'r CSHB ymhllith defnyddwyr drwy'r arolwg defnyddwyr, Bwyd a Chi 2.

Ffigur 16: Ymwybyddiaeth, adnabyddiaeth a defnydd o'r Cynllun Sgorio Hylendid Bwyd ymhllith defnyddwyr

Ar draws Cymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon, roedd canfyddiadau Cylch 3 Bwyd a Chi 2, a gynhaliwyd rhwng mis Hydref 2021 a mis Ionawr 2022, yn dangos y canlynol:

- roedd **89%** o'r ymatebwyr wedi clywed am y CSHB.
- roedd **88%** o'r ymatebwyr yn adnabod sticer y CSHB.
- roedd **41%** o'r ymatebwyr wedi gwirio sgôr hylendid busnes bwyd yn y 12 mis cyn llenwi'r arolwg.
- mae **41%** o'r rhai sy'n bwyta allan yn ystyried y sgôr hylendid bwyd wrth benderfynuble i fynd.
- mae **38%** o'r rhai sy'n archebu prydau tecawê yn ystyried y sgôr hylendid wrth benderfynuble i archebu.

Gan mai dim ond mewn dau arolwg cyhoeddodedig y gofynnwyd y cwestiynau hyn ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn, mae'n rhy gynnar i asesu a fu unrhyw newid o ran adnabyddiaeth neu ddefnydd o'r CSHB ymhllith defnyddwyr dros amser. Mae pandemig COVID-19 hefyd yn debygol o fod wedi effeithio ar ymddygiad defnyddwyr o ran bwyta allan a'u hagweddau tuag at hylendid bwyd. Bydd yr ASB yn parhau i fonitro ymwybyddiaeth a defnydd o'r CSHB ymhllith defnyddwyr ac yn darparu asesiad manylach o'r newidiadau dros amser yn adroddiad y flwyddyn nesaf, pan fydd mwy o ddata ar gael.

F

Cynllun Sgorio Hylendid Bwyd (CSHB): Arddangos gorfodol

Uchelgais yr ASB yw cyflwyno is-ddeddfwriaeth i'w gwneud yn orfodol i arddangos sgoriau hylendid yn Lloegr, fel sy'n digwydd yn Nghymru a Gogledd Iwerddon. Yn 2022/23, roedd y cynnig i fod i gael ei gynnwys ym Mhapur Gwyn Gwahaniaethau lechyd y llywodraeth. Ar ôl i'r Papur Gwyn gael ei ohirio ym mis Gorffennaf 2022, bu'n rhaid oedi'r gwaith ar sicrhau arddangos gorfodol ar gyfer y CSHB yn Lloegr, gan adlewyrchu'r sefyllfa lle nad oedd modd gwneud unrhyw gynnydd pellach gan y byddai angen gwneud newidiadau i ddeddfwriaeth sylfaenol yn ystod 2022/23. Rydym yn bwriadu cyflwyno'r achos i Weinidogion eto ar ôl yr Etholiad Cyffredinol nesaf. Roedd y penderfyniad hwn wedi ein galluogi i ailddyrannu adnoddau yn unol â mein prawf ymarfer blaenoriaethu'r ASB.

Mae hefyd yn uchelgais i gyflwyno arddangos gorfodol ar-lein yng Ngogledd Iwerddon. Mae hyn yn adlewyrchu cais gan Bwyllgor lechyd Gogledd Iwerddon, a chytunwyd arno gan y Cynulliad yng Ngogledd Iwerddon. Gwnaethom gwblhau ymarfer ymgynghori yn nodi ein cynigion, a chyhoeddi ein hymateb i'r ymgynghoriad. Gan fod y rheoliadau'n gofyn am waith craffu gan y Cynulliad cyn y gellid mynd rhagddo, nid oedd modd bwrw ymlaen â'r cynigion, ond byddant yn cael eu blaenoriaethu unwaith y bydd Gweithrediaeth weithredol wedi'i sefydlu eto yng Ngogledd Iwerddon.

Drwy gydol 2022/23, gwnaethom barhau i hyrwyddo'r CSHB a gweithio gyda'n partneriaid awdurdodau lleol i gynnal a chryfhau ei effaith. Mae'r CSHB yn gynllun iechyd cyhoeddus llwyddiannus iawn oherwydd ymrwymiad awdurdodau lleol, ac rydym yn ddiolchgar iawn am eu cefnogaeth barhaus.

**Gwneud ein gwaith
o ddydd i ddydd yn
eithriadol o dda**

3

**Adeiladu a gwella ein galluogrwydd
o ran gwyddoniaeth, tystiolaeth a
gwyliadwriaeth**

Un o swyddogaethau statudol yr ASB yw cynhyrchu tystiolaeth a dadansoddi mewn perthynas â'r meysydd o fewn ein cylch gwaith (a nodir yn adran 8 o [Ddeddf Safonau Bwyd 1999](#)). Rydym yn caffael, adolygu a chyhoeddi gwybodaeth, yn deall risgiau ac yn datblygu dull gweithredu sy'n seiliedig ar dystiolaeth. Rydym hefyd yn casglu gwybodaeth i lywio ein dull gweithredu ar draws meysydd eraill o'n gwaith, er enghraift targedu gwyliadwriaeth neu gasglu tystiolaeth bellach am risg bwyd newydd neu risg sy'n dod i'r amlwg, neu achos o darfu yn y system fwyd.

Mae'r rhan fwyaf o'n gwaith fel cynhyrchydd tystiolaeth yn parhau i ymwneud â diogelwch a dilsrwydd bwyd. Eleni, i gefnogi'r strategaeth newydd, gwnaethom anelu at wella ein sylfaen dystiolaeth bresennol ynghylch bwyd iachach a mwy cynaliadwy. Rhoddwyd sylw arbennig i ymddygiad a phrofiadau defnyddwyr yn y meysydd hyn, yn ogystal â sicrhau bod gennym yr adnoddau angenrheidiol i ymgysylltu â thystiolaeth a gynhyrchir gan eraill ac a rennir â'r ASB.

Y pethau allweddol i'w cyflawni er mwyn sicrhau ein bod wedi bodloni ein hamcan yn 2022/23:

A

Asesu Risg: cyflawni ein portffolio o asesiadau risg a dadansoddiadau o ffactorau diliys eraill (OLF) ar draws meysydd diogelwch bwyd, cynhyrchion rheoleiddiedig a masnach. Datblygu ein prosesau ymhellach gan weithio tuag at gynnig gwasanaeth gwell. Cwblhau'r broses gynefino ar gyfer staff cynhyrchion rheoleiddiedig a dadansoddi risg masnach yr ydym newydd sicrhau cyllid ar eu cyfer. Datblygu cynllun trawsnewid ar gyfer dadansoddi OLF, gan adlewyrchu buddiannau ehangach defnyddwyr.

B

Rhagleni ymchwil a thystiolaeth: yn unol â'r gyllideb, rheoli a darparu portffolio o brosiectau wedi'u blaenoriaethu, i ddarparu'r wyddoniaeth a'r dystiolaeth sydd eu hangen i gefnogi gwaith dadansoddi risg, ein rhagleni newid, sganio'r gorwel a mewnwelediadau o ran defnyddwyr ac ymddygiad.

C

Galluogrwydd labordai cenedlaethol: cyflawni ein rhagleni labordai, samplu a datblygu dulliau, gan gynnwys gwaith i adeiladu system labordy Rheolaethau Swyddogol cynaliadwy. Eleni, bydd y cynllun yn cael ei ddatblygu, ei gymeradwyo a'i roi ar waith.

D

Diddordeb ehangach defnyddwyr: cyflawni rhaglen well o fewnwelediad o ran defnyddwyr ac ymddygiadau sy'n cefnogi'r gwaith o ddatblygu Strategaeth yr ASB, gan ddarparu tystiolaeth ar ddiddordebau defnyddwyr yn y system fwyd.

E

Clefydau a gludir gan fwyd a'r rhaglen PATH-SAFE: gweithio gyda'n partneriaid, i arwain y gwaith o gyflawni'r rhaglen i ddatblygu dulliau gwyliadwriaeth gwell. Eleni byddwn yn dylunio, yn comisiynu ac yn dechrau cyflawni pob cynllun peilot.

F

Strategaeth werthuso'r ASB: datblygu, cyflawni a chyhoeddi ein strategaeth werthuso.

Llwyddiannau a gyflawnwyd a heriau rydym wedi'u goresgyn

A Asesu risg

Ers i'r DU ymadael â'r UE, rydym wedi cofnodi tri chylch polisi dadansoddi risg wedi'u cwblhau ar draws meysydd diogelwch bwyd a masnach, wedi'u hategu gan wyddoniaeth a thystiolaeth, sef:

- Asesiad risg i gefnogi prosiect Defra: Rheolaethau ar gynhyrchion sy'n dod o anifeiliaid a gaiff eu mewnforio 2022.
- Asesiad effaith ac asesiad risg o reolaethau mewnforio ar gynhyrchion o Japan a roddwyd ar waith yn dilyn digwyddiad niwclear Fukushima.
- Asesiad risg i helpu Defra i ystyried y risg sy'n gysylltiedig â briwgig a pharatoadau cig fel rhan o adolygiad o waharddiadau a chyfyngiadau ar fewnforion i'r UE.

Gwnaethom barhau i ddatblygu ein prosesau sylfaenol a'n ffyrdd o weithio ymhellach, gan lansio rhaglen hyfforddi aseswyr risg newydd ym mis Ionawr 2023 i wella a safoni ein sgiliau sefydlu a thechnegol.

B Rhagleni ymchwil a thystiolaeth

Yn unol ag argymhelliaid yr Adolygiad Galluogrwydd Gwyddoniaeth trawslywodraethol yn 2019, rydym wedi adolygu a diweddar ein Meysydd o Ddiddordeb Ymchwil, gan adeiladu ar y rhai a gyhoeddwyd yn 2021. Mae ein [Meysydd o Ddiddordeb Ymchwil diwygiedig](#) bellach yn cynnwys cyfeiriad penodol at fwyd sy'n iachach ac yn fwy cynaliadwy, yn unol â strategaeth yr ASB. Gwnaethom hefyd ddarparu mwy o fanylion am bob un o'n gofynion i sicrhau bod ein darpar-bartneriaid yn gallu deall ein hanghenion yn well. Er mwyn cyflawni'r ymchwil sydd ei hangen i fynd i'r afael â'r meysydd hyn, rydym wedi parhau i ddatblygu ein Rhagleni Ymchwil a Thystiolaeth. Drwy gyflawni'r gwaith hwn, rydym yn parhau i fod yn ddarparwr tystiolaeth annibynnol y gellir ymddiried yn ddod mewn perthynas â bwyd.

Roedd **£20.6 miliwn** neu **13.9%** o wariant yr ASB ar wyddoniaeth, tystiolaeth ac ymchwil yn 2022/23 (o gymharu â £16.6 miliwn yn 2021/22)

Gwnaethom barhau i feithrin ymgysylltiad allanol er mwyn gallu manteisio mwy ar ein gwariant ac effaith ein hymchwil. Roedd hyn yn cynnwys lansio [cylchlythyr gwyddoniaeth](#) a gyrraeddodd 1,539 o danysgrifwyr (ar 31 Mawrth 2023). Gwnaethom gyhoeddi 129 o adroddiadau a phapurau gwyddonol (sy'n rhagori ar ein targed o 75) i rannu allbynnau ymchwil a wnaed neu a ariannwyd gan yr ASB, gan adlewyrchu'r uchelgais i sicrhau bod ein gwyddoniaeth yn hygyrch.

Gwnaethom ddatblygu cynllun galluogrwydd SERD ar gyfer 2022-25. Roedd yn nodi deg maes blaenoriaeth ar gyfer datblygu ein pobl, ein dulliau, ein prosesau a llywodraethu. Maent yn perthyn i dair thema sef meithrin gallu, adeiladu galluogrwydd a sicrhau effaith. Rydym wedi pennu cyfres o amcanion a nodau i'w cyflawni yn erbyn y rhain, i fonitro ein

cynnydd a sicrhau ein bod yn parhau i wella'r system wyddoniaeth a thystiolaeth yn yr ASB.

C Galluogrywydd labordai cenedlaethol

Mae Labordai Swyddogol yn cynnal profion dadansoddol ar samplau bwyd a bwyd anifeiliaid, gan alluogi gwiriadau statudol ar fewnforion ar gyfer awdurdodau lleol. Bu gostyngiad cyson yng nghapasiti a galluogrywydd Labordai Swyddogol y Dadansoddwyr Cyhoeddus dros amser, gan arwain at bryderon ynghylch capasiti a galluogrywydd y system. Yn 2019, cyflwynwyd [papur](#) i Fwrdd yr ASB a oedd yn amlinellu cyflwr y system. Ers hynny, mae'r DU wedi ymadael â'r UE, ac wedi wynebu pandemig COVID-19, a wnaeth roi mwy fyfth o bwysau ar y system.

Mae'r system bresennol yn ddibynnol iawn ar weithgarwch samplu awdurdodau lleol, sydd wedi lleihau'n sylweddol dros y blynnyddoedd diwethaf ac, o ganlyniad, wedi arwain at system sydd wedi dirywio'n sylweddol o ran galluogrywydd a chapasiti cyffredinol, a lle ceir llai o botensial i fuddsoddi yn y dyfodol. Cytunodd Bwrdd yr ASB ar gynllun yr ASB i [ddatblygu galluogrywydd Labordai Cenedlaethol](#) ym mis Medi 2022 ac ers hynny cyflawnwyd y canlynol:

- Dyfarnu tua £500 mil o gyllid i bedwar Labordy Swyddogol y Dadansoddwyr Cyhoeddus yng Nghymru a Lloegr, er mwyn cynyddu galluogrywydd a chapasiti.
- Cynyddu rôl gefnogol Labordai Cyfeirio Cenedlaethol i ddarparu galluogrywydd a chapasiti ychwanegol ar gyfer profion anodd ac arbenigol, ac ar gyfer digwyddiad mawr o ran bwyd neu fwyd anifeiliaid.
- Gweithio gyda'r Rhwydwaith Diliysrwydd Bwyd, Defra a Safonau Bwyd yr Alban i gefnogi fframwaith ar gyfer ymateb cydgysylltiedig gan y [Canolfannau Arbenigedd Diliysrwydd Bwyd](#) pe bai ddigwyddiad yn ymwneud â diliysrwydd.

Trwy weithio gyda'r labordai, mae'r ASB yn darparu amrywiaeth o weithgareddau samplu i gefnogi ein hamcanion. Rydym yn cynnal pedwar math o samplu fel rhan o'n rhaglen waith:

Gwyliadwriaeth dargededig

£1 miliwn

Cyfanswm y gwariant

2,585

Samplau wedi'u profi

367

Achosion o ddiffyg cydymffurfio

Diben: Mae samplu nwyddau penodol ar gyfer peryglon penodol yn rhan o'r gwaith i ystyried risgiau sy'n dod i'r amlwg. Mae penderfyniadau ar yr hyn i'w dargedu yn seiliedig ar wybodaeth o amrywiaeth o ffynonellau, a'r nod yw dilysu gwybodaeth sy'n awgrymu y gallai fod risg.

Lwyddiannau: Canfuwyd pysgnau heb eu datgan mewn 27% o 'Sbeisys Africanaidd' a brofwyd yn ystod yr Arolwg Samplu Gwyliadwriaeth Manwerthu, a oedd yn peri risg bosib i iechyd y cyhoedd. Tynnwyd sylw'r awdurdodau lleol perthnasol at y canlyniadau samplau nad oeddent yn cydymffurfio er mwyn iddynt gymryd camau dilynol. Anfonwyd llythyr at bob awdurdod lleol yn rhoi gwybod iddynt am y canlyniadau a rhannwyd yr wybodaeth hon â'r diwydiant drwy Grŵp Cyswllt y Diwydiant Bwyd a Rhwydwaith Gwybodaeth y Diwydiant Bwyd yr ASB.

Samplu i lywio gwyddoniaeth ac ymchwil

£0.65 miliwn

Cyfanswm y gwariant

1,301

Samplau wedi'u profi

39

Achosion o ddiffyg cydymffurfio

Diben: Caiff gwaith samplu ei gynnal, fel arfer ar bwnc penodol, i wella ein gwybodaeth. Er enghraifft, i lywio asesiadau risg neu bolisiâu.

Lwyddiannau: Mae arolygon wedi'u cynnal i lywio gwybodaeth wyddonol yr ASB am risgiau bwyd a bwyd anifeiliaid. Mae'r rhain yn cynnwys arolwg o 40 o gynhyrchion bwyd cathod i ddarparu data ar bresenoldeb mycotocsinau. Bydd y canfyddiadau'n cael eu hadolygu gan Bwyllgor Cynghori'r ASB ar Fwyd Anifeiliaid i lywio polisi a chyngor i'r diwydiant. Hefyd, bydd arolwg bacteriwm ag ymwrthedd gwrthficrobaidd mewn cyw iâr a thwrci a fanwerthir yn cyfrannu at y Cynllun Gweithredu Cenedlaethol ar Ymwrthedd Gwrthficrobaidd.

Monitro rheolaidd

£1.33 miliwn

Cyfanswm y gwariant

6,768

Samplau wedi'u profi

51

Achosion o ddiffyg cydymffurfio

Diben: Monitro cydymffurfiaeth â safonau rheoleiddio rhagnodedig. Mae'n cynnwys samplu ymrthedd gwrthficrobaidd, samplu pysgod cregyn a samplu radiolegol.

Lwyddiannau: Mae samplu pysgod cregyn a dŵr cysylltiedig wedi ei gwneud yn bosib i ddosbarthu gwelyau, gan sicrhau bod pysgod cregyn yn cael eu prosesu i'r lefel gywir er mwyn bod yn ddiogel i'w bwyta ac, os oes angen, gellir atal cynaeafu er mwyn diogelu defnyddwyr. Mae'r rhaglen monitro radiolegol flynyddol yn gwirio nad yw gollyngiadau ymbelydrol o safleoedd niwclear y DU yn dod i gysylltiad â'n bwyd. Dangosodd yr adroddiad diweddaraf yn 2022, fel mewn blynnyddoedd blaenorol, fod dosau i'r cyhoedd o bob ffynhonnell amlygiad i ymbelydredd artiffisial, gan gynnwys bwyd, ymhell islaw'r terfyn cyfreithiol.

Rheolaethau Swyddogol (samplu gorfodi)

£0.35 miliwn

Cyfanswm y gwariant

1,214

Samplau wedi'u profi

216

Achosion o ddiffyg cydymffurfio

Diben: Gellir cymryd samplau oherwydd canlyniadau anffafriol o '**Wyliadwriaeth wedi'i Dargedu**' i sicrhau bod busnesau'n cydymffurfio. Mae hyn hefyd yn cynnwys samplau a ariennir gan NFCU ar gyfer ymchwiliadau ategol neu Ymgyrch OPSON.

Lwyddiannau: Yn ystod Ch3 a Ch4, ariannodd yr ASB 13 o awdurdodau lleol i gymryd 263 o samplau o fannau targed o fewn y gadwyn gyflenwi, gyda risgau hysbys, fel rhan o raglen samplu dan gyfarwyddyd safonau bwyd. Roedd y samplau'n cynnwys diodydd meddal wedi'u mewnforio o gyfanwerthwyr/siopau talu a chludo gyda mewnforwyr a gafodd eu profi o ran cyfansoddiad fel ychwanegion nas caniateir a labelu, a chebabs gan weithgynhyrchwyr a gafodd eu profi o ran cyfansoddiad. Lle ceir canlyniadau nad ydynt yn cydymffurfio, mae awdurdodau lleol yn cymryd camau priodol i sicrhau bod busnesau yn cydymffurfio. Mae'r gwaith samplu hwn wedi'i dargedu at feysydd risg a nodwyd gan yr ASB trwy sganio'r gorwel, gwyliadwriaeth a deallusrwydd (*intelligence*), gan ei gwneud yn bosib i ganolbwytio adnoddau cyfyngedig i gynnal Rheolaethau Swyddogol.

D Buddiannau ehangach defnyddwyr

Cyhoeddwyd prosiect [Buddiannau, anghenion a phryderon cyhoedd y DU ynghylch bwyd](#) yn ystod haf 2022 i lywio rhaglen ymchwil ar Fuddiannau Ehangach Defnyddwyr. Ystyriodd yr ymchwil sut y gall profiadau amrywio, beth sy'n bwysig i bwy a phwy sydd wedi'u heffeithio fwyaf gan heriau presennol yn y system fwyd. Mae'r prif flaenorriaethau i ddefnyddwyr, a lle yr hoffent weld camau gweithredu yn cael eu cymryd ar eu rhan, yn ymwneud â sicrhau bod safonau hylendid a diogelwch yn cael eu cynnal neu eu hatgyfnerthu, fod mynediad teg at fwyd diogel, iach a fforddiadwy, fod gwybodaeth ar gael i wneud penderfyniadau gwybodus yn hawdd ac y gellir ymddiried ynddi. Dechreuwyd yr ymchwil hon er mwyn adeiladu ein sylfaen dystiolaeth ar fuddiannau'r cyhoedd yn y system fwyd, gan ymwneud â'r weledigaeth ehangach a bennwyd ar gyfer yr ASB yn ein strategaeth ar gyfer 2022-27.

Ym mis Mehefin 2022, gofynnodd Bwrdd yr ASB i dîm Dadansoddi'r ASB ehangu ar waith sy'n ymchwilio i ddifyg diogeledd bwyd (*food insecurity*) yn y cartref. Gwnaethom gomisiynu arbenigwyr o ddwy Brifysgol yn y DU i gwmpasu'r dirwedd ymchwil a data ar ddifyg diogeledd bwyd mewn cartrefi yn y DU, gan gwmpasu'r hyn a gynhyrchwyd yn y byd academaidd, y gymdeithas sifil ehangach ac adrannau'r llywodraeth yn ystod y 5 mlynedd diwethaf. Bydd yr ymchwil hon yn cael ei chyhoeddi ddechrau haf 2023.

Ymddiriedaeth a hyder yn yr ASB a'r system fwyd

Ein cenhadaeth sylfaenol yw bwyd y gallwch ymddiried ynddo. Er mwyn monitro cynnydd yn erbyn ein cenhadaeth a llywio ein penderfyniadau, rydym yn mynd ati'n rheolaidd i gynnal ymchwil gyda defnyddwyr ledled Cymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon. Mae Safonau Bwyd yr Alban yn cynnal eu harolygon defnyddwyr eu hunain ar gyfer yr Alban. Mae ymchwil yr ASB yn cynnwys:

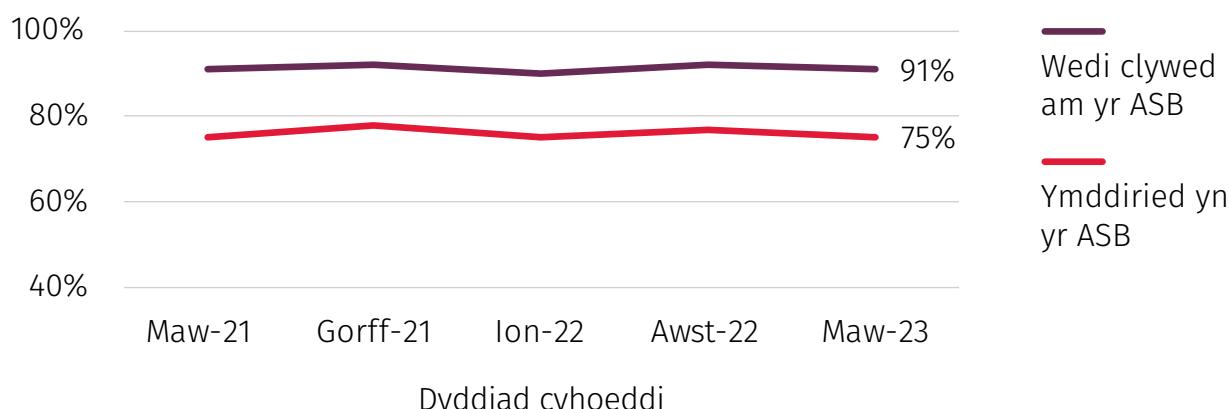
- [Bwyd a Chi 2](#) – Ein harolwg blaenllaw, a gynhelir ddwywaith y flwyddyn gyda thua 6,000 o bobl, sy'n cwmpasu ystod eang o bynciau o ddiddordeb strategol i'r ASB.
- Arolwg Tracio [Mewnwelediadau Defnyddwyr](#) – Ein harolwg tracio misol sy'n monitro pryderon ac ymddygiad defnyddwyr (gan gynnwys fforddiadwyedd ac argaeedd bwyd) ac agweddau tuag at yr ASB a'r system fwyd.

Hyder yn yr ASB

Mae ymwybyddiaeth defnyddwyr o'r ASB a'u hymddiriedaeth ynddi yn uchel ac wedi aros yn weddol sefydlog ers dechrau tracio yn 2020. Mae canlyniadau [Cylch 5](#) ein harolwg Bwyd a Chi 2 a gyhoeddwyd ym mis Mawrth 2023 yn nodi'r canlynol:

91% – o'r ymatebwyr wedi **clywed am yr ASB**.

O'r ymatebwyr sy'n gwybod ychydig neu lawer am yr ASB a'i gwaith, mae **75% yn ymddiried yn yr ASB i wneud ei gwaith**, sef sicrhau bod bwyd yn ddiogel ac yn cyd-fynd â'r hyn sydd ar y label.

Ffigur 17: Ymwybyddiaeth, gwybodaeth ac ymddiriedaeth defnyddwyr yn yr ASB

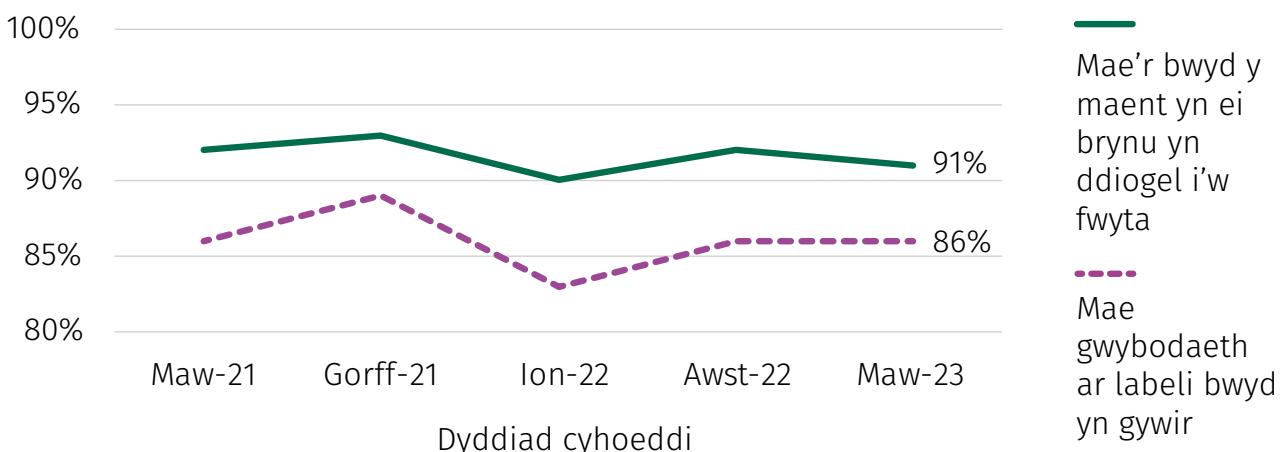
Ymddiriedaeth yn y system fwyd

Mae pawb yn haeddu mynediad at fwyd diogel, sy'n cyd-fynd â'r hyn sydd ar y label, ble bynnag y byddant yn byw yn y DU a beth bynnag fo'u hamgylchiadau personol. Am y rheswm hwn, mae materion fel fforddriadwyedd a sicrhau bod gan ddefnyddwyr yr wybodaeth sydd ei hangen arnynt i wneud penderfyniadau gwybodus yn treiddio drwy ein strategaeth gyfan.

Roedd hyder defnyddwyr mewn diogelwch a diliysrwydd bwyd yn uchel ac mae wedi aros yn weddol sefydlog ers dechrau tracio yn 2020. Mae canlyniadau [Cylch 5](#) Bwyd a Chi 2 a gyhoeddwyd ym mis Mawrth 2023 yn nodi'r canlynol:

91% – o'r ymatebwyr yn **hyderus bod y bwyd y maent yn ei fwyta yn ddiogel i'w fwyta.**

86% – o'r ymatebwyr yn **hyderus bod yr wybodaeth ar labeli bwyd** (er enghraifft, cynhwysion, gwybodaeth am faeth, gwlaid tarddiad) **yn gywir.**

Ffigur 18: Hyder defnyddwyr o ran diogelwch a diliysrwydd bwyd

Diogeledd bwyd a fforddiadwyedd

Roedd canlyniadau [Cylch 5](#) Bwyd a Chi 2 a gyhoeddwyd ym mis Mawrth 2023 yn nodi:

- Prisiau bwyd yw'r broblem fwyaf cyffredin sy'n ymwneud â bwyd y mae ymatebwyr yn pryderu yn ei gylch, gyda 66% yn dweud bod hyn yn bryder (pan roddwyd rhestr iddynt o bryderon posib), sef cynnydd o 42% y flwyddyn flaenorol.
- Roedd 10% o'r ymatebwyr yn wynebu lefelau isel o ddiogeledd bwyd ac roedd 10% arall yn wynebu lefelau isel iawn o ddiogeledd bwyd, gyda chyfanswm o 20% o'r ymatebwyr wedi'u dosbarthu fel pobl â diffyg diogeledd bwyd.

Dyma'r lefel uchaf o ddiffyg diogeledd bwyd a nodwyd ers dechrau tracio yn 2020 a'r tro cyntaf i brisiau bwyd ymddangos ymhlieth y tri phrif bryder. Mae'r ASB hefyd yn cynnal Arolwg Tracio Mewnwelediadau Defnyddwyr misol sy'n arolwg mwy cyfyngedig gyda sampl llai o faint na Bwyd a Chi 2, ac sydd wedi monitro pryderon am fforddiadwyedd bwyd ers mis Ebrill 2020. Mae'r arolwg tracio yn nodi bod pryderon defnyddwyr am fforddiadwyedd bwyd a diffyg diogeledd bwyd wedi cynyddu dros y flwyddyn ddiwethaf, ac o gymharu â'r adeg pan ddechreuwyd ei dracio. Byddwn yn trafod hyn ymhellach yn ein Hadroddiad Safonau Bwyd Blynnyddol, a gyhoeddir yn ystod hydref 2023. Fodd bynnag, mae'r data'n dangos ym mis Mawrth 2023:

- Roedd 35% o'r cyfranogwyr yn poeni na fyddent yn gallu fforddio bwyd ar gyfer nhw eu hunain neu eu cartref yn ystod y mis nesaf. Mae hyn yn sylweddol uwch na'r un mis y llynedd (31%, Mawrth 2022) ac o gymharu â phan ddechreuwyd tracio hyn (28%, Ebrill 2020).
- Dywedodd 27% o'r cyfranogwyr eu bod yn cwtogi ar faint prydau bwyd neu'n eu hepgor am nad oedd ganddynt ddigon o arian i brynu bwyd. Mae hyn yn sylweddol uwch na'r un mis y llynedd (22%, Mawrth 2022) ac o gymharu â phan ddechreuwyd tracio hyn (18%, Ebrill 2020).

Monitro ymddygiad diogelwch bwyd defnyddwyr

Mae'r ASB hefyd yn defnyddio Bwyd a Chi 2 i fonitro gwybodaeth ac ymddygiad (hunangofnodedig) defnyddwyr o ran storio, paratoi a choginio bwyd i lywio penderfyniadau polisi'r ASB a gweithgareddau ymgysylltu â defnyddwyr.

Yn 2023, byddwn yn cyhoeddi canlyniadau ein hastudiaeth Kitchen Life 2 a archwiliodd ymddygiadau diogelwch bwyd mewn ceginau domestig a busnes go iawn. Gan ddefnyddio amrywiaeth o ddulliau casglu data gan gynnwys camerâu synhwyro symudiadau, arolygon, cyfweliadau, dyddiaduron bwyd a thermomedrau oergell/rhewgell, mae'r astudiaeth hon yn rhoi mwy o fewnwelediad i'r risgiau diogelwch bwyd posib y mae pobl yn eu cymryd yn eu cartrefi ac mewn ceginau busnesau.

E**Clefydau a gludir gan fwyd a'r rhaglen PATH-SAFE**

Clefydau a gludir gan fwyd

Yn 2018, amcangyfrifwyd bod 2.4 miliwn o achosion yn ymwneud â chlefydau a gludir gan fwyd yn y DU ac amcangyfrifwyd bod 16,400 o bobl wedi gorfod mynd i'r ysbyty, gan gyfrannu at amcangyfrif o 180 o farwolaethau.

Mae clefydau a gludir gan fwyd yn costio tua £9.1 biliwn y flwyddyn i gymdeithas y DU³. Un o'n prif amcanion yn yr ASB yw lleihau achosion o salwch a gludir gan fwyd yn y DU. Rydym yn cyflawni hyn drwy weithgareddau fel monitro cydymffurfiaeth y diwydiant â safonau diogelwch bwyd; nodi a hyrwyddo ymyriadau effeithiol i leihau halogiad bwyd; gwyliadwriaeth, ymateb i ddigwyddiadau o halogi mewn bwyd a brigiadau o achosion cysylltiedig o salwch a gludir gan fwyd, a'u rheoli; a, pharhau i gyfathrebu risgau a strategaethau lleihau risg yn effeithiol i ddefnyddwyr a busnesau.

Datblygu canllawiau i gefnogi defnyddwyr a busnesau

Ein nod yw creu amgylchedd sy'n helpu busnesau i leihau amlygiad defnyddwyr i glefydau a gludir gan fwyd, a helpu defnyddwyr i wneud penderfyniadau gwybodus am ddiogelwch bwyd. Eleni, buom yn gweithio i leihau achosion o glefydau a gludir gan fwyd drwy roi ymyriadau ar waith ar draws pathogenau a dargedwyd, yn enwedig Listeria monocytogenes a Campylobacter. Gwnaethom ddatblygu cyngor i ddefnyddwyr ar ffyrdd o sicrhau diogelwch bwyd a lleihau gwastraff bwyd ar yr un pryd. Mae hwn yn broblem allweddol sy'n deillio o'r argyfwng costau byw.

Bu Fframwaith Clefydau a Gludir gan Fwyd yr ASB yn gymorth mawr wrth nodi ein blaenoriaethau ar gyfer lleihau clefydau a gludir gan fwyd, yn unol â difrifoldeb baich pathogenau mawr o safbwyt economaidd ac o safbwyt iechyd y cyhoedd. Roedd y fframwaith yn nodi nodau, a dulliau gweithredu cymesur sy'n seiliedig ar risg, i leihau'r risg o glefydau a gludir gan fwyd ac yn amlinellu cynlluniau i leihau'r risg o glefydau a gludir gan fwyd.

Yn dilyn y bridiad o achosion o listeriosis mewn ysbytai yn Lloegr yn 2019, ymrwymodd yr ASB i adolygu ei chanllawiau [Lleihau'r risg y bydd grwpiau agored i niwed yn cael listeriosis](#) er mwyn sicrhau eu bod yn addas at y diben. Comisiynodd yr ASB ymchwil i fesur ymwybyddiaeth o'r canllawiau, cael barn sefydliadau am effeithiolrwydd y canllawiau a chael gwybod i ba raddau mae'r canllawiau'n cael eu rhoi ar waith, gan gynnwys deall unrhyw ffactorau sy'n eu rhwystro rhag cael eu rhoi ar waith. Mae'r adroddiad [Gweithredu Canllawiau Listeriosis yr ASB](#) yn ymdrin â chanfyddiadau 39 o ymatebwyr o fewn Ymddiriedolaethau'r GIG a 445 o ymatebwyr o leoliadau iechyd a gofal cymdeithasol (nad ydynt yn rhan o'r GIG) yng Nghymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon. Daeth i'r casgliad bod 95% o'r lleoliadau yn ymwybodol o ganllawiau'r ASB ac yn teimlo eu bod yn effeithiol o ran lleihau'r risg y byddai grwpiau sy'n agored i niwed yn cael listeriosis. Rydym bellach yn datblygu cynllun dilynol i wella'r cyngor arferion da yn y canllawiau, a hyrwyddo'r gwaith o'u rhoi ar waith ar draws y sector gofal, gan godi ymwybyddiaeth o ofynion cofrestru ar yr un pryd.

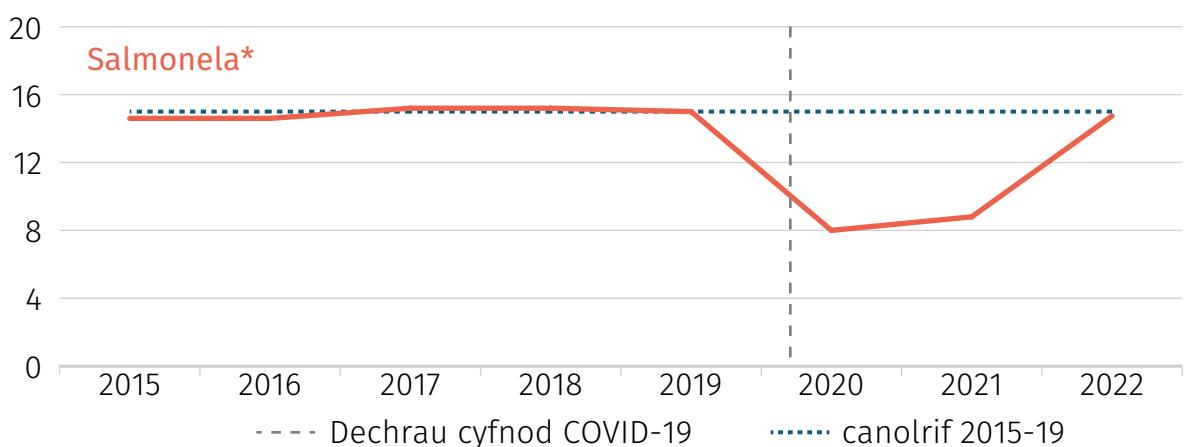
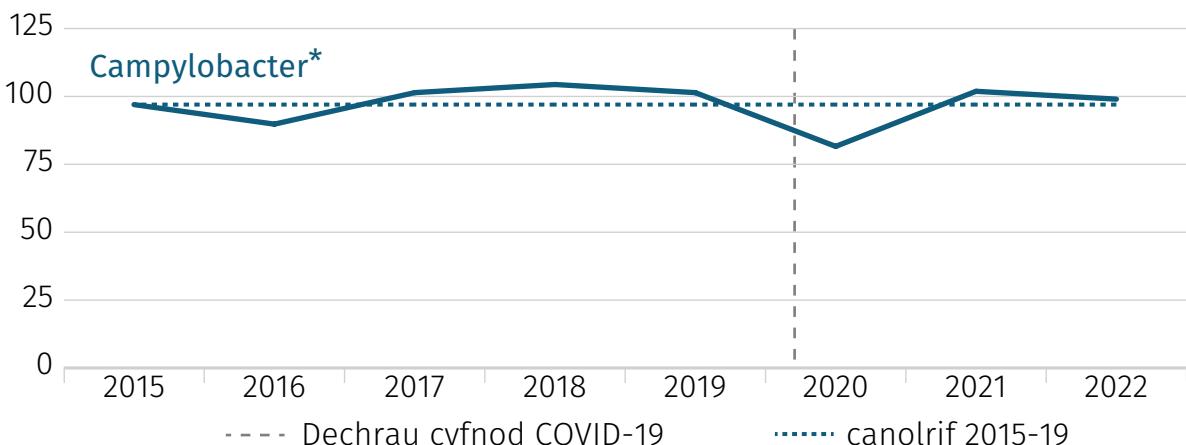
3 [Baich Clefydau a Gludir gan Fwyd yn y DU 2018 | Asiantaeth Safonau Bwyd](#)

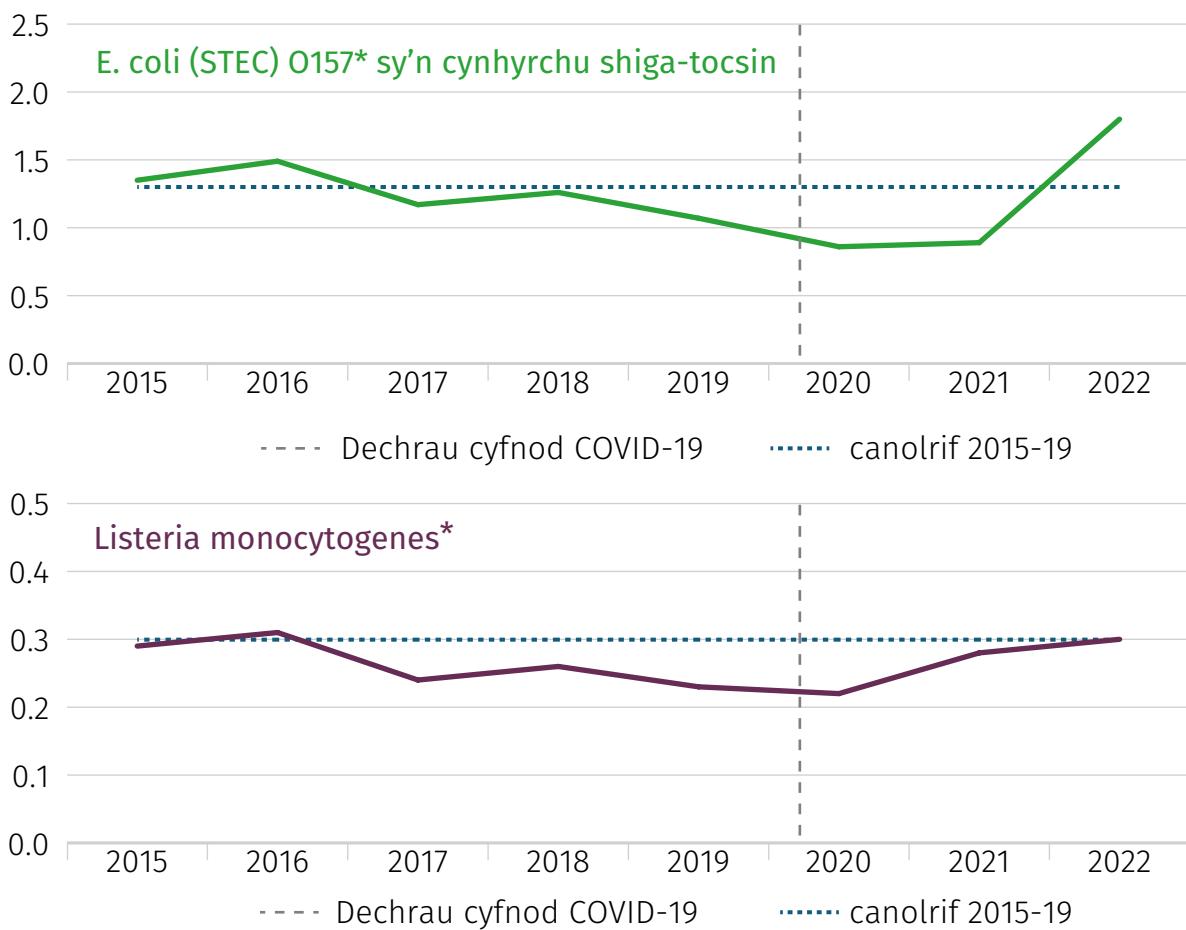
Deall gwybodaeth ac ymddygiad defnyddwyr

Mae'r ASB yn casglu data yn rheolaidd drwy ein [harolwg Bwyd a Chi 2](#). Yn 2023, byddwn yn cyhoeddi canlyniadau ein [hastudiaeth Kitchen Life 2](#) sy'n defnyddio camerâu sy'n synhwyro symudiadau i arsylwi ar ymddygiadau diogelwch bwyd bywyd go iawn mewn ceginau domestig a cheginau busnesau. Gwnaethom ganolbwytio ar effaith ehangach pandemig COVID-19 ar brofiadau ac ymddygiad defnyddwyr mewn perthynas â bwyd a diogelwch bwyd, gan gynnwys trwy ymchwil i ystyried a gafodd y pandemig effaith ar [ymddygiad defnyddwyr o ran golchi dwylo](#), adroddiad Ein [Bwyd mewn Pandemig](#), ymchwil ar y profiad byw o ddiffyg diogeledd bwyd yn ystod COVID-19, ac ymchwil ar [ddefnyddwyr a'r system fwyd yn ystod COVID-19](#). Helpodd y prosiectau hyn i lywio penderfyniadau polisi a'n negeseuon a'n cyngor i ddefnyddwyr.

Tueddiadau adrodd am bathogenau gastroberfedol

Rhwng Ionawr a Rhagfyr 2022, cynhaliodd UKHSA a'r ASB ymchwil i fwy na 40 o achosion newydd neu barhaus o haint gastroberfedol a oedd o bosib yn gysylltiedig â chlefydau a gludir gan fwyd. Arweiniodd hyn at sawl ymchwiliad llwyddiannus i frigiadau o achosion a nododd y ffynhonnell fwyd, ac ar ôl hynny rhoddwyd mesurau rheoli ar waith. Mae'r graffiau'n dangos tueddiadau yn yr achosion o'r pedwar prif bathogen gastroberfedol a gadarnhawyd gan labordai yn y DU fesul 100,000 o'r boblogaeth. Mae hyn yn cynnwys pob achos o haint a gadarnhawyd gan labordai (mewn rhai achosion efallai y bydd haint wedi'i gaffael trwy ddulliau heblaw am fod wedi'i gludo gan fwyd).

* Daw data o nifer o systemau adrodd byw a reolir gan Asiantaethau Iechyd Cyhoeddus y DU, a nodir isod⁴ Data dros dro yw'r data a gall newid. Cyfrifir cyfraddau fesul 100,000 o'r boblogaeth gan ddefnyddio amcangyfrifon poblogaeth canol blwyddyn y Swyddfa Ystadegau Gwladol (defnyddiwyd amcangyfrifon 2021 ar gyfer 2022 gan nad yw amcangyfrifon 2022 ar gael eto). Dylid bod yn ofalus wrth ddehongli tueddiadau dros amser, yn enwedig dros y cyfnod pandemig COVID-19 (2020 i ddechrau 2022) oherwydd yr amryfal o ffactorau a effeithiodd ar y broses o adrodd ar bathogenau.

Yn 2022, cynyddodd adroddiadau o Salmonela ond ni wnaethant ddychwelyd yn llawn i'r lefelau a nodwyd cyn y pandemig, tra bod nifer yr achosion o Campylobacter a Listeria monocytogenes a nodwyd yn ystod 2022 yn parhau i fod yn debyg i'r lefelau fel yr oeddent cyn COVID-19. Cynyddodd nifer yr adroddiadau o STEC O157 yn 2022 i'r gyfradd uchaf a gofnodwyd yn y DU ers 2015. Mae'r cynnydd hwn i'w briodoli'n bennaf i ddau achos cenedlaethol mawr yr ymchwiliwyd iddynt yn ystod haf 2022 (un wedi'i gludo gan fwyd ac un person-i-berson). Mae'n debygol bod amryw ffactorau wedi ysgogi'r newidiadau mewn tueddiadau a welwyd yn ystod pandemig COVID-19 a'u bod yn amrywio yn ôl pathogen. Mae hefyd yn debygol bod pandemig COVID-19 a ffactorau dylanwadol eraill yn parhau i effeithio ar y ffordd y caiff gwybodaeth am ganfod a throsglwyddo pathogenau haint gastroberfedol, a'u baich, ei chyfleu i fecanweithiau gwyliadwriaeth genedlaethol yn 2022. Fodd bynnag, nid yw'r gwir graddau nac effaith yn cael eu deall yn llawn ar hyn o bryd. Mae Asiantaethau Iechyd Cyhoeddus y DU a'r ASB yn cydweithio i ddeall yn well effaith y pandemig COVID-19 ar adrodd ar bathogenau heintiau gastroberfedol. Ar y cyfan, mae'n dal i fod yn aneglur a fydd rhai o'r gwahanol newidiadau cymdeithasol ac ymddygiadol a ddigwyddodd yn parhau yn 2023.

4 Dyma Asiantaethau Iechyd Cyhoeddus y DU: Asiantaeth Diogelwch Iechyd y DU, Iechyd Cyhoeddus Cymru, Iechyd Cyhoeddus yr Alban ac Asiantaeth Iechyd Cyhoeddus Gogledd Iwerddon.

Comisiynodd yr ASB ei thrydedd astudiaeth clefydau perfedol heintus (IID3) yn 2021, sy'n dilyn [yr ail astudiaeth o glefydau perfedol heintus yn y gymuned \(IID2\)](#), a gwblhawyd ym mis Tachwedd 2012. Bydd IID3 yn darparu data newydd a fydd yn ein galluogi i ddiweddu amcangyfrifon ar gyfer tangofnodi salwch a gludir gan fwyd a bydd yn llywio ac yn cefnogi datblygiad polisi clefydau a gludir gan fwyd a blaenoriaethu gweithgareddau ymyrryd yn y dyfodol.

Rhaglen Cadw Gwyliadwriaeth ar Bathogenau mewn Amaethyddiaeth, Bwyd a'r Amgylchedd (PATH-SAFE)

Mae'r gallu i ganfod ac adnabod pathogenau'n gynnar ac olrhain achosion o glefydau a gludir gan fwyd yn gywir i'w ffynhonnell yn gamau hollbwysig i wella iechyd y cyhoedd a lleihau'r costau economaidd sy'n gysylltiedig â nhw. Mae amryw adrannau'r llywodraeth eisoes yn cynnal gweithgareddau gwyliadwriaeth i nodi'r pathogenau sy'n achosi salwch, i asesu lefelau halogi neu olrhain ffynhonnell a llwybrau trosglwyddo pathogenau clefydau a gludir gan fwyd ac ymrthedd gwrthficrobaidd. Mae'r gweithgareddau hyn yn hanfodol i sicrhau strategaethau rheoli gwell, ond mae datblygiadau diweddar mewn technoleg yn cynnig cyfle i ysgogi newid sylweddol mewn gwyliadwriaeth, er mwyn diogelu iechyd y cyhoedd. Mae'r ASB yn arwain rhaglen sydd â'r nod o fanteisio'n llawn ar y datblygiadau hyn, gan weithio ar y cyd ar draws y llywodraeth. Mae [PATH-SAFE](#) yn rhaglen ymchwil gwerth £19.2 miliwn, sydd â'r nod o ddatblygu rhwydwaith gwyliadwriaeth cenedlaethol, gan ddefnyddio'r dechnoleg dilyniannu DNA ddiweddaraf, rheoli data a samplu amgylcheddol i wella'r gwaith o ganfod ac olrhain pathogenau a gludir gan fwyd ac ymrthedd gwrthficrobaidd trwy bob rhan o'r system fwyd. Mae'r rhaglen yn cynnwys dros 25 o astudiaethau peilot ar draws pedair gwlad y DU, gyda dros 50 o gydweithredwyr ar draws y llywodraeth, y byd academaidd a'r diwydiant.

Dechreuodd y rhaglen yn 2021 ond bu rhywfaint o oedi oherwydd ymateb rheng flaeu cydweithredwyr y rhaglen i bandemig COVID-19, yn ogystal ag oedi mewn prosesau caffael a rhewi reciwtio. Arweiniodd hyn at danwariant sylweddol yn 2021 a 2022, ond llinarwyd yr effaith ac mae'r rhaglen yn dal i fod ar y trywydd iawn i gyflawni ein huchelgeisiau erbyn mis Mawrth 2024.

Mae'r rhaglen wedi'i strwythuro mewn pedair ffrwd waith (FfW):

FfW1: Sefydlu llwyfan data genomig cenedlaethol wedi'i guradu ar gyfer clefydau a gludir gan fwyd.

FfW2: Datblygu seilwaith peilot ar gyfer samplu aml-leoliad rheolaidd.

FfW3: Deall dichonoldeb defnyddio diagnosteg gludadwy.

FfW4: Datblygu system beilot ar gyfer Gwyliadwriaeth Ymrthedd Gwrthficrobaidd amgylcheddol.

Mae'r prif lwyddiannau hyd yma a'r canlyniadau arfaethedig yn cynnwys:

- Sefydlu rhaglen ymchwil gynhwysfawr (dros 25 o brosiectau a 50 o gydweithwyr).
- Sefydlu Cymunedau â Buddiant i ganiatáu trafodaethau technegol ar draws rhwydweithiau cymunedol.

- Gwella galluogrwydd presennol (er enghraifft, defnyddio technolegau dŵr gwastraff a ddatblygyd mewn ymateb i bandemig COVID-19 i ganfod clefydau a gludir gan fwyd) a datblygu technegau newydd.
- Cyhoeddi papurau ymchwil a adolygyd gan gymheiriad.
- Ei gwneud yn haws i sefydliadau rannu a chael mynediad at ddata er mwyn adnabod ac olrhain pathogenau a gludir gan fwyd ac ymrthedd gwrthficrobaidd yn ddi-oed, gan ddwyn ynghyd nifer o ffynonellau data.
- Gwella dealltwriaeth o briodoli tarddiad a bygythiad heintio o ran clefydau a gludir gan fwyd ac ymrthedd gwrthficrobaidd trwy amgylcheddau amrywiol.
- Cyfrannu at uchelgeisiau trawslywodraethol lechyd Cyfunol (One Health), sy'n mynd ati'n gyfannol i integreiddio iechyd dynol, anifeiliaid a'r amgylchedd, er mwyn lleihau bygythiadau i iechyd y cyhoedd a'r ecosystem.

F Strategaeth werthuso'r ASB

Fel rhan o'i gofynion statudol, roedd yn ofynnol i'r ASB gyhoeddi [Cynllun Gweithredu ar gyfer Gwerthuso](#) i gefnogi Adolygiad o Wariant 2021, sef y broses a ddefnyddiwyd i neilltuo cyllid i'r ASB ar gyfer y blynnyddoedd ariannol rhwng 2021-22 a 2024-25. Cyhoeddwyd fersiwn derfynol y Cynllun Gweithredu ym mis Medi 2022. Ers hynny, rydym wedi canolbwytio ar feithrin gallu i werthuso ac wedi ymgorffori arferion da, yn ogystal â chreu cynlluniau i werthuso rhaglenni craidd, fel Gwerthusiad Cynllun Peilot Safonau Bwyd Cymru a'r Gwerthusiad Rheoleiddio Lefel Menter.

Gwneud ein gwaith o ddydd i ddydd yn eithriadol o dda

4

Sicrhau bod cyfundrefn reoleiddio'r DU yn parhau i ddarparu mesurau diogelu cryf i ddefnyddwyr

Mae gennym swyddogaeth statudol i ddatblygu polisiau sy'n cefnogi diogelwch a hylendid bwyd a bwyd anifeiliaid ledled Cymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon (gan gynnwys Gorsensitfrwydd i fwyd). Yng Nghymru a Gogledd Iwerddon, rydym hefyd yn gyfrifol am safonau cyfansoddiadol a labelu, ac yng Ngogledd Iwerddon rydym yn gyfrifol am safonau maeth a labelu yn ogystal ag iechyd a chynaliadwyedd a gwyliadwriaeth. I gefnogi meysydd polisi adrannau eraill y llywodraeth, rydym yn cynnig cyngor neu fewnbwn i lunwyr polisi lle bydd buddiant defnyddwyr mewn perthynas â bwyd neu lle bydd gennym dystiolaeth neu sgiliau perthnasol, ond adrannau eraill fydd yn "berchen" ar y polisi ac yn cynghori eu gweinidogion yn ei gylch. Fel lluniwr polisi, rydym yn parhau i ganolbwytio'n bennaf ar ein rôl greiddiol, sef sicrhau bod bwyd yn ddiogel ac yn cyd-fynd â'r hyn sydd ar y label, a'n cylch gwaith maeth yng Ngogledd Iwerddon.

Y pethau allweddol i'w cyflawni er mwyn sicrhau ein bod wedi bodloni ein hamcan yn 2022/23:

- A** **Rheoli gwahaniaethau posib** yn unol ag egwyddorion y Bwrdd y cytunwyd arnynt a chytundebau Fframwaith y DU, er mwyn darparu dull cyson o asesu a rheoli gwahaniaethau ledled y DU.
- B** **Cwblhau tri Fframwaith y DU** y mae'r ASB yn rhan ohonynt, gan gynnwys rheoli gwaith craffu seneddol ar y Fframwaith Safonau a Cyfansoddiad a Labelu Bwyd a gweithredu ymrwymiadau Fframweithiau ar draws yr ASB.
- C** **Cyflawni ymrwymiadau Protocol Gogledd Iwerddon**, cefnogi trafodaethau parhaus rhwng y DU a'r UE a darparu cyngor i sicrhau bod trefniadau Protocol Gogledd Iwerddon yn darparu ar gyfer gofynion diogelwch bwyd a diogelu defnyddwyr.
- D** **Darparu mewnbwn ar drafodaethau ar gytundebau masnach rydd** yn unol â'r egwyddorion a sefydlwyd gan Fwrdd yr ASB, cyfrannu at adroddiadau Adran 42 (Deddf Amaethyddiaeth 2020) y llywodraeth, a chyflawni ymrwymiadau o dan gytundebau masnach presennol a sefydliadau amlochrog fel Sefydliad Masnach y Byd.
- E** **Cyflwyno Adroddiad Blynnyddol 2022 ar Safonau Bwyd** yn unol â'r gwersi a ddysgwyd o adroddiad 2021.
- F** **Gweithio tuag at sicrhau** pwerau ychwanegol i'r NFCU i gryfhau ein harweinyddiaeth wrth fynd i'r afael â thro seddau bwyd.

Llwyddiannau a gyflawnwyd a heriau rydym wedi'u goesgyn

A**B**

Fframweithiau'r DU a Gwahaniaethau

Fframweithiau'r DU

Ymdrinnir â chylch gwaith yr ASB yng Nghymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon o dan dri fframwaith cyffredin. Maent yn nodi sut mae'r pedair gwlaid yn cydweithio mewn rhai meysydd polisi datganoledig yn dilyn ymadawiad y DU â'r UE. Mae'r fframweithiau'n ymdrin ag egwyddorion lefel uchel, trefniadau llywodraethu, ymrwymiadau i gydweithio ar ddatblygu polisi, prosesau ar gyfer rheoli gwahaniaethau, gwneud penderfyniadau, prosesau osgoi anghydfod a phrosesau datrys.

Cymerodd yr ASB bob cam angenrheidiol i gwblhau'r tri fframwaith sy'n ymdrin â'i chyfrifoldebau polisi, ond ni ellir cwblhau gwaith craffu seneddol yng Ngogledd Iwerddon ar y fframwaith Safonau Cyfansoddiad a Labelu Bwyd tan i'r Weithrediaeth ail-ffurfio yng Ngogledd Iwerddon. Efallai y bydd angen diwygiadau pellach yng ngoleuni Cytundeb Fframwaith Windsor⁵. Cyfarfu arweinwyr polisi ar draws y pedair gwlaid yn rheolaidd i ddatblygu polisi yn unol â'r ymrwymiadau, a hyd yma, ni fu unrhyw anghydfodau y bu'n rhaid eu huwchgyfeirio'n ffurfiol o dan unrhyw un o'r fframweithiau.

Rheoli gwahaniaethau mewn polisiau ledled y DU

Ystyr gwahaniaethau (*divergence*) yw newidiadau mewn deddfwriaeth sy'n arwain at wahaniaethau ar draws y DU, lle rydym yn gweithio i'r un rheolau ar hyn o bryd. Gall hyn greu anawsterau i fusnesau sy'n masnachu ar draws ffiniau gwledydd ac o'r herwydd, nod yr ASB yw osgoi gwahaniaethau pan fo'n bosib, a pharchu cymhwysedd datganoledig (*devolved competence*) ar yr un pryd. Cafodd dull yr ASB o reoli gwahaniaethau ei adolygu a'i adnewyddu yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, ac fe'i rheolwyd yn weithredol gan yr holl arweinwyr polisi wrth iddynt gydweithio ar draws y pedair gwlaid yn unol ag ymrwymiadau'r fframweithiau.

Lansiwyd system rheoli achosion er mwyn sicrhau dull callach o olrhain a rheoli newidiadau dros amser. Mantais hyn oedd ein bod yn mynd ati i olrhain newidiadau a allai arwain at wahaniaethau, gan geisio dulliau cyffredin o ran ymateb i newidiadau lle y bo'n briodol. Roedd modd hefyd asesu a rheoli effeithiau gwahaniaethau ymlaen llaw os penderfynwyd mai gwahaniaethu oedd yr opsiwn mwyaf priodol yn y DU.

5 Cafodd Protocol Gogledd Iwerddon ei ail-negodi a chyhoeddwyd cytundeb newydd (Cytundeb Fframwaith Windsor) ar 27 Chwefror 2023.

C**Protocol Gogledd Iwerddon**

Gweithiodd yr ASB i gyflawni ymrwymiadau o dan Brotocol Gogledd Iwerddon. Roedd hyn yn cynnwys ymgysylltu â'r Comisiwn Ewropeaidd ar ymdrin â digwyddiadau trawsffiniol a chyflawni gofynion adrodd allweddol o dan drefniadau'r Gweithgor Ymgynghorol ar y Cyd. Un o'r effeithiau allweddol oedd bod Gogledd Iwerddon yn parhau i fod yn ddarostyngedig i reoliadau'r UE a amlinellwyd ym Mhrotocol Gogledd Iwerddon. Roedd hyn yn golygu bod angen i fwyd a bwyd anifeiliaid a roddir ar y farchnad yng Ngogledd Iwerddon fodloni rheolau'r UE. Gan fod y rheolau hyn yn cwmpasu'r rhan fwyaf o gylch gwaith yr ASB, roedd yr ASB yn gyfrifol am weithredu rheoliadau newydd yr UE a chyflawni eu rhwymedigaethau yng Ngogledd Iwerddon. Effaith allweddol arall oedd bod nwyddau bwyd-amaeth a fasnachwyd o Brydain Fawr i Ogledd Iwerddon yn destun gofynion rheolaethau lechydol a Ffytoiechydol yr UE ar fannau cyrraedd, a oedd yn golygu bod angen ehangu rhai mannau cyrraedd presennol yng Ngogledd Iwerddon. Yn olaf, roedd gan nwyddau cymwys o Ogledd Iwerddon a fasnachwyd gyda gweddill y DU fynediad dirwystr i farchnad Prydain Fawr. Roedd y llywodraeth wedi ymrwymo i sicrhau nad yw'r nwyddau hyn yn destun unrhyw rwystrau ychwanegol o ran sut y byddent yn cyrraedd porthladdoedd Prydain Fawr ac yn cael eu rhoi ar farchnad Prydain Fawr. Yn ogystal, yn 2022/23 cyfrannodd yr ASB at y trafodaethau bwyd-amaeth â'r UE, a arweiniwyd gan Defra, ar ddyfodol Protocol Gogledd Iwerddon. Arweiniodd y trafodaethau hyn at Fframwaith Windsor. Ein blaenoriaeth oedd diogelu iechyd y cyhoedd a darparu gwell mynediad at wybodaeth gliriach am gynhyrchion bwyd i ddefnyddwyr yng Ngogledd Iwerddon.

D**Trafodaethau ar gytundebau masnach rydd**

Mae'r trafodaethau ar Gytundebau Masnach Rydd (FTA) yn cael eu harwain gan yr Adran Busnes a Masnach o dan fandadau y cytunwyd arnynt gan Lywodraeth y DU, gyda Defra wedyn yn arwain ar drafodaethau ar y bennod lechydol a Ffytoiechydol. Mae'r ASB yn cyfrannu i'r trafodaethau hyn ar faterion diogelwch bwyd a bwyd anifeiliaid ar lefel dechnegol ac yn cefnogi amcanion ehangach llywodraeth y DU yn y maes lechydol a Ffytoiechydol, gan gynnwys gwella cydweithrediad ar les anifeiliaid ac ymwrthedd gwrthficrobaidd. Cyfrannodd yr ASB i nifer o drafodaethau parhaus ar lefel dechnegol, gan gynnwys FTAs gyda Mecsico, Canada, India, Cyngor Cydweithrediad y Gwlff, Israel a'r cynnig i'r DU ymuno â Phartneriaeth Gynhwysfawr a Blaengar y Môr Tawel. Llofnododd y DU ddau FTA newydd gydag Awstralia a Seland Newydd. Fel rhan o'r broses graffu, comisiynwyd yr ASB, ar y cyd â Safonau Bwyd yr Alban, gan yr Adran Busnes a Masnach i roi cyngor yn unol ag [Adran 42 o Ddeddf Amaethyddiaeth 2020](#) o ran a oedd y cytundebau'n cynnal mesurau diogelu statudol ar gyfer iechyd pobl. Daethom i'r casgliad fod y cytundebau ag Awstralia a Seland Newydd yn cynnal mesurau rheoli diogelwch bwyd statudol ar gyfer y defnyddiwr. Ar gyfer y cytundeb â Seland Newydd, gwnaethom hefyd asesu a oedd yn cynnal mesurau diogelu statudol ar gyfer maeth. Cynghorwyd ei fod yn gwneud hynny.

Unwaith y byddant wedi'u llofnodi, mae FTAs yn aml yn sefydlu Pwyllgorau lechydol a Ffytoiechydol ar wahân i drafod gweithrediad y bennod yn ymarferol. Cyfrannodd yr ASB fewnbwn technegol i drafodaethau a arweiniwyd gan Defra ar Bwyllgor lechydol a Ffytoiechydol y Cytundeb Masnach a Chydweithrediad â'r UE dros y flwyddyn ddiwethaf.

Mae FTAs Seland Newydd ac Awstralia hefyd yn sefydlu Pwyllgorau lechydol a Ffytoiechydol y disgwylir iddynt gyfarfod yn ystod 2023. Efallai y gofynnir i'r ASB gyfrannu at y trafodaethau dwyochrog hynny.

Model Gweithredu Targed ar gyfer Ffiniau (BTOM)

Sefydlodd yr ASB dîm rhaglen i arwain a chydgysylltu ein mewnbwn i'r BTOM a fydd yn diffinio sut y caiff mewnforion bwyd a bwyd anifeiliaid i'r DU eu rheoli yn y dyfodol. Gweithiodd yr ASB yn agos gydag adrannau eraill y llywodraeth ar ddatblygu'r BTOM drafft, gan ymgysylltu'n eang â rhanddeiliaid a busnesau i geisio eu safbwytiau ar y cynigion. Cyhoeddwyd y drafft ar 5 Ebrill ac roedd ein mewnbwn yn canolbwytio ar gyflawni'r egwyddorion y cytunwyd arnynt gyda Bwrdd yr ASB, sef bod y lefel diogelwch bwyd a bwyd anifeiliaid yn cael ei chynnal (neu ei gwella); bod polisi'n cael ei lywio gan wyddoniaeth, data a thystiolaeth; bod polisi'n ddeinamig, yn newid yn ymatebol er mwyn sicrhau bod rheolaethau bwyd yn targedu lle mae'r risg fwyaf; a bod cynigion yn cyd-fynd â safonau lechydol a Ffytoiechydol byd-eang.

E

Adroddiad Blynnyddol ar Safonau Bwyd

Cyhoeddwyd 'Ein Bwyd: Adolygiad Blynnyddol o Safonau Bwyd leded y DU', ar y cyd â'r FSS ym mis Mehefin 2022. Hwn oedd yr adolygiad gwyddoniaeth a thystiolaeth cyntaf o safonau bwyd ledled y DU. Roedd yr adroddiad yn cwmpasu cyflwr plât y genedl trwy roi trosolwg o arferion siopa a bwyta pobl: ble mae pobl yn prynu bwyd, ble a beth mae pobl yn ei fwyta, a faint maent yn ei wario ar fwyd. Roedd yn ymdrin â phryderon, diddordebau, a blaenoriaethau defnyddwyr o ran bwyd. Defnyddiodd yr adroddiad ystod eang o dystiolaeth i ystyried y cwestiwn craidd: a yw safonau bwyd yn cael eu cynnal, yn cynyddu, neu'n gostwng ledled y DU? Cafodd yr adroddiad ei osod gerbron y pedair deddfwrfra, gydag adborth cadarnhaol gan randdeiliaid. Bydd adroddiad 2022 yn cael ei osod a'i gyhoeddi yn hydref 2023.

F

Sicrhau pwerau ychwanegol i'r Uned Genedlaethol Troseddau Bwyd (NFCU)

Mae sicrhau pwerau ychwanegol yn gam pwysig a fydd yn galluogi'r NFCU i wneud gwell defnydd o'i staff gweithredol medrus a lleihau'i dibyniaeth ar yr heddlu ac asiantaethau eraill. Ym mis Ebrill, cafodd Deddf yr Heddlu, Troseddu, Dedfrydu a Llysoedd 2022 Gydsyniad Brenhinol. Rhoddodd y Ddeddf hon bŵer i Weinidogion gyflwyno pwerau perthnasol a bennir yn Neddf yr Heddlu a Thystiolaeth Droseddol 1984, Deddf Cyflawnder Troseddol a'r Heddlu 2001 a Deddf Cyflawnder Troseddol a Threfn Gyhoeddus 1994 i swyddogion yr NFCU. Rydym yn cymryd y camau nesaf tuag at ymreolaeth weithredol, gan weithio i sicrhau'r pwerau ychwanegol hyn drwy is-ddeddfwriaeth. Mae'r ASB wrthi'n drafftio cyfarwyddiadau i baratoi'r Offerynnau Statudol i'w gosod gerbron y Senedd. Ochr yn ochr â hyn, mae'r ASB yn gweithio mewn partneriaeth â'r Swyddfa Gartref i fynd ar drywydd deddfwriaeth sylfaenol bellach i greu'r potensial ar gyfer goruchwyliaeth gan Arolgyaeth Cwnstabliaeth, Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Fawrhydi.

Datblygu'r system rheoleiddio bwyd

Beth mae 'datblygu'r system rheoleiddio bwyd' yn ei olygu?

Mae'r system fwyd yn newid drwy'r amser, lle mae arloesedd a dulliau newydd yn codi'n gyson. Mae'r ffyrdd yr ydym yn prynu ac yn bwyta bwyd yn newid ac yn esblygu'n gyflym. Er mwyn sicrhau ein bod yn parhau i ddarparu bwyd y gallwch ymddiried ynddo, rhaid i ddull yr ASB o reoleiddio ddatblygu ochr yn ochr â'r system fwyd. Yn yr adran hon, rydym yn trafod y prif feysydd lle rydym yn addasu ein dulliau i fanteisio ar dechnoleg newydd, methodolegau newydd a ffyrdd newydd o feddwl.

Dyma'r amcanion y byddwn yn canolbwytio arnynt yn yr adran hon:

5

Cyflwyno proses dadansoddi risg effeithlon, effeithiol a blaengar.

6

Ein nod yn y rhaglen **Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau** yw rheoleiddio mewn ffordd ddoethach i wneud yn siŵr bod bwyd yn ddiogel ac yn cyd-fynd â'r hyn sydd ar y label.

7

*Moderneiddio'r ffordd y caiff rheolaethau swyddogol eu cynnal ar gyfer cig, llaeth a gwin, gan gynnal lefelau diogelwch bwyd, iechyd a lles anifeiliaid a hyder defnyddwyr trwy'r rhaglen **Trawsnewid Gweithredol**.

* Ym mis Ionawr 2023, yn dilyn penderfyniad yr ASB i droi'r Rhaglen Trawsnewid Gweithredol yn Dîm Moderneiddio Gweithrediadau, cafodd rhan o'r hen raglen Trawsnewid Gweithredol ei huno â'r rhaglen Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau. O'r herwydd, cafodd cwmpas y rhaglen Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau ei ddiweddar i ysgwyddo cyfrifoldeb dros ddiwygio'r rheolaethau swyddogol yn y tymor hwy i drawsnewid y sector cig, gwin a llaeth.

Fel rhan o ymadawriad y DU â'r UE, gwnaeth yr ASB ymgymryd â chyfrifoldebau ychwanegol ym maes dadansoddi risgiau diogelwch bwyd a bwyd anifeiliaid. Mae'r ASB yn defnyddio proses drylwyr o ddadansoddi risg i ddarparu cyngor annibynnol ar ddiogelwch bwyd ac argymhellion ar reoli risg i ddefnyddwyr, gweinidogion iechyd, busnesau a phobl eraill. Mae'r ASB yn defnyddio'r broses er mwyn ystyried ceisiadau i gymeradwyo cynhyrchion rheoleiddiedig ar gyfer marchnad y DU, fel bwydydd newydd, ensymau, bwydydd a addaswyd yn enetig, ychwanegion, cyflasynnau a deunyddiau a ddaw i gysylltiad â bwyd yn y DU. Nod yr ASB yw rhoi sicrwydd bod ein cyngor yn diogelu iechyd y cyhoedd; a bod cyngor rheoli risg yn cael ei lywio gan wyddoniaeth a thystiolaeth, yn ystyried buddiannau eraill defnyddwyr mewn perthynas â bwyd, a'i fod yn annibynnol. Mae'r ASB yn dilyn fframweithiau a gydnabyddir yn fydd-eang ar gyfer dadansoddi risgiau, sy'n cynnwys asesu risgiau, rheoli risgiau a chyfathrebu am risgiau. Mae'r broses yn dryloyw ac yn darparu ar gyfer model pedair gwlaid. Fel rheol, mae asesu risg (dadansoddi'r dystiolaeth a sefydlu risg) a rheoli risg (gwneud argymhellion polisi) yn rhannau ar wahân o'r broses dadansoddi risg, a hynny yn unol â safonau rhyngwladol derbyniol. Mae'r ASB yn cyflawni'r ddwy swyddogaeth hyn ond cânt eu gwahanu'n fewnol, ac mae'r egwyddor o annibyniaeth wrth asesu risg wedi'i hymgorffori yn y broses dadansoddi risg.

Pethau allweddol i'w cyflawni er mwyn sicrhau ein bod wedi cyflawni ein nodau yn 2022/23:

A

Darparu'r gwasanaeth Cynhyrchion Rheoleiddiedig, gan barhau i gwrdd â therfynau amser statudol, a sicrhau gwell profiad i'r cwsmer a lleihau oedi diangen.

B

Cynnal adolygiad allanol o'r gwasanaeth Cynhyrchion Rheoleiddiedig, gan gynnwys y rheoliadau Bwydydd Newydd, meinchnodi yn erbyn arferion gorau yn genedlaethol ac yn rhyngwladol, a gwneud argymhellion ar gyfer diwygio.

C

Rhoi dull strwythuredig newydd o ymgysylltu a chyfathrebu â rhanddeiliaid ar waith er mwyn helpu ymgeiswyr i lywio'r broses ar gyfer cynhyrchion rheoleiddiedig, ac i sicrhau bod defnyddwyr a gweithredwyr busnesau bwyd yn gwybod am newid rheoleiddiol.

D

Gwneud argymhellion i weinidogion ynghylch newidiadau mewn deddfwriaeth i ddileu anawsterau sy'n deillio o gyfraith yr UE a ddargedwir a chyflymu'r broses.

E

Datblygu cynigion ar gyfer rheoleiddio diogelwch bwyd a bwyd anifeiliaid yn achos organebau sydd wedi bod yn destun golygu genomau (Bridio Manwl).

F

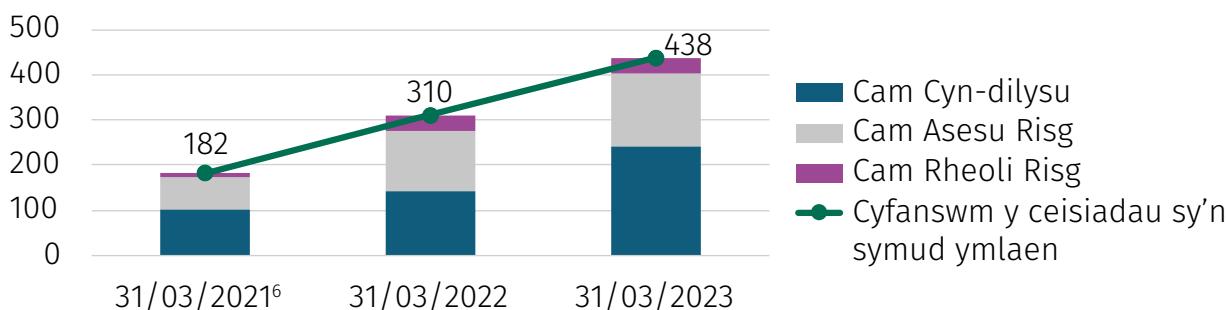
Parhau i wella'r broses dadansoddi risg, gan ganolbwytio ar flaenoriaethu, rheoli llif gwaith a datrys problemau i leihau oedi a chryfhau gweithio mewn partneriaeth mewn cyd-destun tair a phedair gwlaid.

Llwyddiannau a gyflawnwyd a heriau rydym wedi'u goesgyn

A Darparu'r Gwasanaeth Cynhyrchion Rheoleiddiedig

Mae llif cyson o geisiadau wedi dod i law, ac ar 31 Mawrth 2023, roedd gennym 438 o geisiadau ar wahanol gamau o'r gwasanaeth Cynhyrchion Rheoleiddiedig. Symudwyd ymlaen â 118 o geisiadau yn 2022/23. Cawsom ystod eang o geisiadau, a oedd yn ein helpu i ddeall y llif o geisiadau posib a ddaw i'r gwasanaeth yn y dyfodol. Bydd llif y cynhyrchion i'r system yn amrywio o flwyddyn i flwyddyn, gydag amrywiadau yn nifer y ceisiadau'n dibynnu ar gylchoedd masnachol a phryd y bydd angen adnewyddu cynhyrchion penodol.

Ffigur 19: Sefyllfa diwedd blwyddyn ers lansio'r gwasanaeth ym mis Ionawr 2021 (Cymru, Lloegr a'r Alban)⁶

Er mwyn sicrhau bod y gwasanaeth yn cael ei gynnal yn fwy effeithiol, gwnaethom ddechrau creu System Rheoli Achosion newydd, a fydd yn cael ei defnyddio ar gyfer ceisiadau newydd a gyflwynir i'r ASB. Bwriedir lansio'r System Rheoli Achosion yn haf 2023 a disgwyllir iddi leihau'n sylweddol nifer y ceisiadau anghyflawn sy'n dod i law. Gwnaethom brofi'r system newydd gyda defnyddwyr allanol a defnyddio eu hadborth i ddatblygu'r system. Gwnaethom adolygu ein canllawiau i ddarpar ymgeiswyr newydd a'u gwella er mwyn lleihau nifer y ceisiadau anghyflawn a gyflwynir i'r gwasanaeth. Yn 2022/23, cytunodd gweinidogion yng Nghymru, Lloegr a'r Alban i awdurdodi 31 o gynhyrchion yn unol â'n hargymhellion a oedd yn cynnwys:

Cynhyrchion organebau a addaswyd yn enetig

Bwydydd newydd

Ychwanegion bwyd anifeiliaid

Cyflasynnau mwg

Cyn rhoi cyngor i weinidogion, aeth pob cais drwy broses ymgynghori cyhoeddus i sicrhau tryloywder wrth i ni lunio polisiau. Cyhoeddwyd crynodeb o'r ymatebion a gawsom i'n hymgyngoriadau sydd i'w weld ar [wefan yr ASB](#). Rhoddwyd gwybod i Ysgrifennydd Parhaol Gogledd Iwerddon am yr awdurdodiadau. Roedd ein cynnydd cyson gydag awdurdodiadau wedi ein galluogi i gwblhau 34 o geisiadau erbyn diwedd mis Mawrth 2023.

⁶ Nid oedd blwyddyn 1 y gwasanaeth yn nodweddiadol, gyda 60 o geisiadau wedi'u hetifeddu o system yr UE a nifer mawr o geisiadau ar gyfer cynhyrchion canabidiol i fodloni ein dyddiad cau rheoleiddio, sef 31 Mawrth 2021.

B Adolygiad allanol o'r Gwasanaeth Cynhyrchion Rheoleiddiedig

Un o'n meysydd blaenoriaeth ar gyfer diwygio, lle bu ymrwymiad cyhoeddus gan y Llywodraeth, oedd adolygu'r Fframwaith Rheoleiddio Bwydydd Newydd (yn seiliedig ar Ddeddfwriaeth yr UE a Ddargedwir ar Fwydydd Newydd). Dechreuodd yr adolygiad allanol o'r Fframwaith Bwydydd Newydd ym mis Ionawr 2023 ac fe'i cwblhawyd ym mis Ebrill 2023. Darparodd werthusiad beirniadol o'r Fframwaith Rheoleiddio Bwydydd Newydd, a nododd sawl model i roi diwygiadau posib ar waith yn y dyfodol. Ystyriodd y dirwedd reoleiddiol genedlaethol a rhyngladol, a'r manteision, cyfyngiadau, risgiau, cyfleoedd, a'r goblygiadau o ran adnoddau ac amser, yn ogystal â'r effaith ar ddiwydiant. Cyhoeddwyd crynodeb gweithredol o'r adroddiad terfynol ar 7 Mehefin 2023. Bydd yr opsiynau a gyflwynir yn yr adroddiad terfynol yn cefnogi ffordd o feddwl fewnol yr ASB ar gyfer y posibilrwydd o ddiwygio'r fframwaith rheoleiddio ar gyfer bwydydd newydd.

Cynhelir gwerthusiad mewnol o'r opsiynau ar gyfer diwygio yn gynnar yn 2023/24. Ein blaenoriaeth yw canolbwytio ar y diwygiadau hynny y gellir eu cyflawni fel rhan o Fil Cyfraith yr UE a Ddargedwir (Dirymu a Diwygio).

C Dull ymgysylltu a chyfathrebu â rhanddeiliaid

Sefydlodd yr ASB fframwaith i ddiffinio ei dull o ymgysylltu'n strategol mewn perthynas â chynhyrchion rheoleiddiedig er mwyn rhoi mwy o eglurder a chysondeb wrth ymgysylltu â'i rhanddeiliaid. Mae gwaith y Tîm Ymgysylltu a Deallusrwydd Rheoleiddiol newydd yn cynnwys ymgysylltu'n effeithiol ac mewn modd rheoledig â rhanddeiliaid a'r rheiny sy'n cyflwyno cais am gynnyrch rheoleiddiedig drwy reolwyr cyfrifon penodedig. Ers mis Ionawr 2023, mae'r tîm wedi darparu cyngor ac offer ymgysylltu er mwyn i'r ASB allu rheoli'i pherthnasoeedd â rhanddeiliaid yn fwy effeithiol. Mae'r tîm wedi cefnogi timau polisi a'r rheiny sy'n gwneud cais am gynnyrch rheoleiddiedig cyn iddynt ei gyflwyno trwy system rheoli achosion yr ASB, a/neu wedi cynnig cyngor pan fo angen ystyried technoleg newydd a'r dystiolaeth a'r data sydd eu hangen er mwyn cyflwyno cais cryf. Mae rheolwyr cyfrifon yn bwynt cyswllt ar gyfer cyfathrebu uniongyrchol, a hynny er mwyn hwyluso a meithrin dulliau ymgysylltu a chyfathrebu effeithiol â rhanddeiliaid yr ASB.

Mae darparu a rheoli gwasanaeth sy'n ymdrin â pherthnasau â rhanddeiliaid yn galluogi'r ASB i ddatblygu a deall anghenion rhanddeiliaid, rhagweld yr angen am ddeunyddiau cymorth, olrhain ei ymgysylltiad a chasglu mewnwelediad i lywio gweithgareddau sganio'r gorwel, arloesi bwyd a/neu ddiwygio rheoleiddiol.

D Cyngori ar ddeddfwriaeth a chyfraith yr UE a ddargedwir (REUL)

Cyflwynwyd Bil REUL (Dirymu a Diwygio) yn Nhŷ'r Cyffredin ar 22 Medi 2022. Pwrpas y Bil (fel y'i drafftwyd yn wreiddiol) oedd 'machlud' pob REUL erbyn 31 Rhagfyr 2023, a fyddai i bob pwrpas wedi dileu holl REUL o ddeddfwriaeth y DU oni bai bod camau'n cael eu cymryd i'w cadw drwy osod offerynnau statudol i gadw, diwygio neu ailddatgan. Cynhalwyd ymarfer cwmpasu i nodi REUL sy'n eiddo i'r ASB, gan nodi 114 o ddarnau o REUL heb gynnwys rheoliadau trydyddol a

rheoliadau diwygio eraill sy'n gymwys ledled Prydain Fawr, gan gynnwys 37 a 28 sy'n benodol i Gymru a Lloegr yn y drefn honno. Nodwyd 46 o ddarnau eraill fel rhai sy'n benodol i Ogledd Iwerddon. Gwnaethom sefydlu raglen flaenoriaeth i sicrhau y byddai'r mwyafri helaeth o REUL yn cael ei chadw er mwyn sicrhau nad oedd unrhyw fylchau yn y fframwaith rheoleiddio pan fyddai'r cymal machlud yn cael ei gymhwys. Gwnaethom gwblhau gwaith brysbenau cychwynnol mewn perthynas â REUL oedd yn cynnwys cynnal asesiad o bob darn unigol o ddeddfwriaeth, yn ogystal a chynnal dadansoddiad i sicrhau bod y corff cyfreithiol yn parhau i weithio'n effeithiol yn ei gyfarwydd. Drwy ddadansoddi polisi, gwaith paratoi a drafftio cyfreithiol, gwnaethom weithio gydag adrannau eraill y llywodraeth a gweinyddiaethau datganoledig i gynllunio a chyflwyno raglen o Offerynnau Statudol a fyddai'n cyflawni ein hargymhellion drwy law gweinidogion.

Gwnaethom ystyried y cyfleoedd a gyflwynir gan y Bil i symleiddio'r broses ar gyfer cymeradwyo cynhyrchion rheoleiddiedig, gan osod y sylfaen ar gyfer meddwl yn ehangach am ddiwygiadau. Gwnaed ymdrech sylweddol ledled yr ASB i gyflawni'r raglen waith hon.

E Bridio manwl

Mae Bridio Manwl yn dechneg sy'n caniatáu ychwanegu, dileu neu amnewid darnau o DNA mewn planhigion neu anifeiliaid, gan adlewyrchu, yn aml, newidiadau sy'n digwydd trwy fridio traddodiadol, ond mewn ffordd gyflymach. Mae hyn yn wahanol i broses Organebau a Addaswyd yn Enetig (GMOs), lle mae'r DNA yn cael ei newid trwy fewnosod genynnau o rywogaeth anghysylltiedig i mewn i rywogaeth arall. Bu'r ASB a Defra yn gweithio mewn partneriaeth ar gyflwyno'r Bil Technolegau Genetig (Bridio Manwl) i San Steffan, gan gael Cydsyniad Brenhinol ar 23 Mawrth 2023. Roedd y Bil yn ceisio cael gwared ar gynhyrchion bwyd a bwyd anifeiliaid a gynhyrchir o Organebau Bridio Manwl (PBOs), fel golygu genynnau o'r gofynion rheoleiddio sy'n gymwys i farchnata GMOs neu eu rhyddhau i'r amgylchedd. Gweithiodd yr ASB hefyd i ddatblygu fframwaith cymesur ar gyfer rheoleiddio PBOs. Bydd y fframwaith yn sail ar gyfer awdurdodi PBOs a'u rhoi ar y farchnad fel bwyd a bwyd anifeiliaid yn Lloegr. Mae datblygiadau polisi yn mynd rhagddo ar gyfer:

- **Y broses awdurdodi a gwneud cais** – Datblygu, creu a gweithredu proses gwbl weithredol ar gyfer cael ceisiadau, cwblhau asesiadau, a gwneud argymhellion i weinidogion ar gyfer awdurdodi PBOs i'w defnyddio mewn bwyd a/neu fwyd anifeiliaid.
- **Creu cofrestr gyhoeddus o PBOs awdurdodedig i'w defnyddio mewn** bwyd a bwyd anifeiliaid.
- **Cynigion ar gyfer trefniadau gorfodi** i sicrhau bod bwyd a bwyd anifeiliaid a gynhyrchir drwy ddulliau bridio manwl yn cael eu harchwilio a'u holrhain; a bod y rheoliadau yn cael eu gweinyddu a'u gorfodi.

Gwnaethom ymgysylltu â rhanddeiliaid drwy gydol y raglen waith i gael eu mewnbwn, a hynny ar draws cyfres o weithdai yn ystod haf 2022, i drafod datblygu'r polisi bridio manwl, ac yn fwyaf diweddar, drwy gyfres o weithdai i drafod gwybodaeth i ddefnyddwyr ac olrheiniadwyedd yn Ionawr 2023. Yn y cyfamser, comisiynodd yr ASB ymchwil ddiwedd 2022 [i ddéall canfyddiadau defnyddwyr yngylch PBOs](#). Cyhoeddwyd yr ymchwil hon ym mis Mawrth 2023. Er bod y ddeddf hon ond yn gymwys i Loegr, mae'r Tîm Bridio Manwl wedi gweithio'n agos gyda chydweithwyr ym mhob un o'r pedair gwlad ar ddatblygu'r drefn newydd.

F**Gwella'r Broses Dadansoddi Risg**

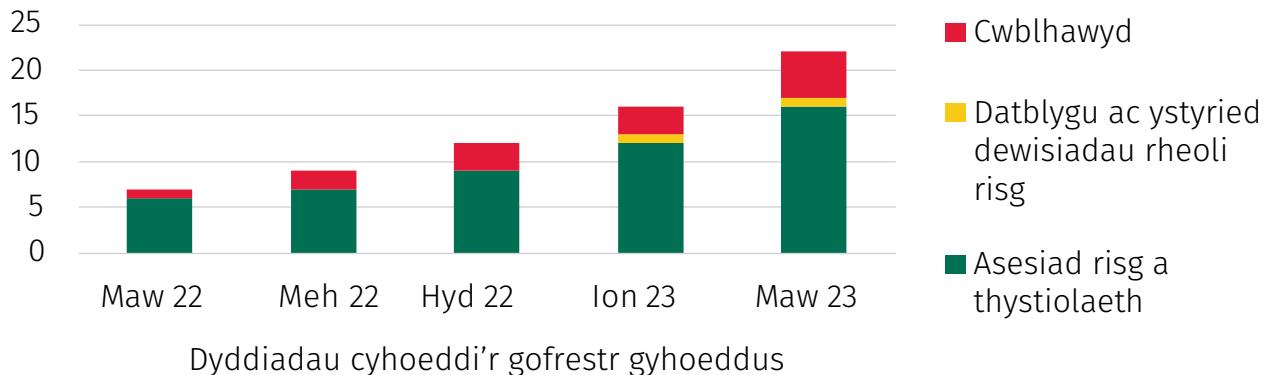
Parhaodd yr ASB i gynnal y broses dadansoddi risg bwyd a bwyd anifeiliaid, ac ymgymmerodd â gwaith i ddatblygu, mireinio a gwella'r broses ymhellach ar ôl iddi fod ar waith am flyyddyn.

Mae gweithrediad parhaus strwythurau trawslywodraethol ar gyfer rhoi sicrwydd ar flaenoriaethu, gwaith sy'n mynd drwy'r system, a datblygu cyngor ar reoli risg wedi cefnogi gwaith dadansoddi risg, gan sicrhau bod y gwaith yn parhau i gael ei gychwyn, ei gomisiynu, a'i symud ymlaen drwy asesiad risg, hyd nes bod y broses wedi'i chwblhau. Mae Ffigur 20 yn rhoi mwy o wybodaeth am waith sydd wedi'i ychwanegu at y gofrestr gyhoeddus o faterion dadansoddi risg ac sydd wedi symud ymlaen drwy'r broses.

Mae'r ffocws y mae ein strwythurau trawslywodraethol wedi parhau i'w roi i ddulliau dadansoddi risg tair a phedair gwlaid wedi cyfrannu at effeithiolwydd gweithio mewn partneriaeth rhwng yr ASB, Safonau Bwyd yr Alban ac adrannau allweddol eraill y llywodraeth. Roedd y broses yn gweithredu ar sail pedair gwlaid ac ni ysgogwyd unrhyw ddulliau ffurfiol i ddatrys anghydfod ar unrhyw fater dadansoddi risg unigol yn ystod y cyfnod.

Cafodd dangosyddion perfformiad eu datblygu a'u creu hefyd ar sail pedair gwlaid a chawsant eu cyflwyno i Fwrdd yr ASB bob chwarter, gan gefnogi'r gwaith o gyflawni ein hymrwymiad i fod yn agored drwy roi gwybodaeth i randdeiliaid am waith dadansoddi risg, gan gynnwys unrhyw faterion a allai fod o ddiddordeb arbennig i'r Bwrdd.

Ffigur 20: Materion dadansoddi risg wedi'u hychwanegu at y gofrestr gyhoeddus (Cymru, Lloegr a'r Alban)

Roedd materion dadansoddi risg sy'n cyrraedd y cam asesiad risg yn parhau i gael eu cyhoeddi ar gofrestr gyhoeddus yn unol â pholisi'r ASB o ran bod yn agored. Er bod hyn fel arfer yn digwydd bob chwarter, oherwydd gwiriadau llywodraethu mewnol, gall hyn fod ychydig yn ddiweddarach. Yn 2022/23 cynyddodd nifer y materion a gofnodwyd yn y gofrestr i 22 o 7 yn 2021/22, wrth i asesiadau risg barhau i gael eu comisiynu er mwyn llywio cyngor rheoli risg, a hynny'n unol â'r broses dadansoddi risg. Cynyddodd nifer y materion cyflawn i bump o un yn 2021/22. Cafodd meysydd eu hychwanegu at y gofrestr i allu dwyn ynghyd yr holl wybodaeth berthnasol yn ystod camau olaf y broses, gan gynnwys y dystiolaeth, yr ymgynghoriadau, a'r argymhelliaid terfynol.

Datblygu'r system rheoleiddio bwyd**6****Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau**

Y rhaglen Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau yw rhaglen newid rheoleiddiol yr ASB. Mewn sector bwyd sy'n datblygu'n gyflym, rydym yn gwybod bod angen i ni reoleiddio mewn ffordd well i wneud yn siŵr bod bwyd yn ddiogel ac yn cyd-fynd â'r hyn sydd ar y label. Drwy gydol 2022/23, gweithiodd y rhaglen Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau tuag at ddatblygu set o ddulliau rheoleiddiol gwell, gan geisio:

- **Ei gwneud yn haws i fusnesau ddarparu bwyd diogel y gellir ymddiried ynddo i ddefnyddwyr.**
- **Targedu adnoddau rheoleiddio** at y meysydd sy'n peri'r risg fwyaf.
- **Gwella cydymffurfiaeth ar draws y system** trwy weithio gydag eraill a thrwyddynt, gan gynnwys partneriaid rheoleiddio a busnesau dylanwadol.

Adlewyrchwyd hyn yn y tair ffrwd waith.

- 1. Dulliau rheoleiddio ar lefel mentrau** – dylunio a phrofi modelau rheoleiddio newydd ar gyfer set o fusnesau mawr sy'n cydymffurfio â rheoliadau, sy'n chwarae rhan allweddol yn y gadwyn fwyd.
- 2. Sicrwydd gwerthiannau bwyd ar-lein** – archwilio pa fath o ddulliau rheoleiddio oedd fwyaf addas ar gyfer gwahanol fusnesau bwyd ar-lein.
- 3. Rheoleiddio cymesur a thargededig ar gyfer busnesau bwyd** – gwneud yn siŵr bod awdurdodau lleol yn targedu eu hadnoddau at y busnesau oedd ei angen fwyaf.

Ym mis Ionawr 2023, yn dilyn penderfyniad yr ASB i droi'r Rhaglen Trawsnewid Gweithredol yn Dîm Moderneiddio Gweithrediadau (gweler [Amcan 7](#) am fwy o wybodaeth), cafodd rhan o'r hen Raglen Trawsnewid Gweithredol ei huno â'r rhaglen Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau. O'r herwydd, cafodd cwmpas y rhaglen Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau ei ddiweddu i gymryd cyfrifoldeb dros ddiwygio'r rheolaethau swyddogol yn y tymor hwy i drawsnewid y sector cig, gwin a llaeth.

Pethau allweddol i'w cyflawni er mwyn sicrhau ein bod wedi bodloni ein hamcan yn 2022/23:

- A** Ochr yn ochr â phum partner mawr yn y sector manwerthwr a'u Prif Awdurdodau, datblygodd yr ASB fodol(au) peilot i brofi cyfleoedd newydd ar gyfer dulliau rheoleiddio.
- B** Gwnaethom sbarduno newid trwy ddatblygu perthnasoedd adeiladol gydag agregwyr ar-lein i gychwyn a chynnal ymyriadau a oedd yn helpu busnesau bwyd i weithredu'n ddiogel ar-lein.
- C** Gwnaethom barhau â'n gwaith i adolygu'r model presennol ar gyfer awdurdodau lleol o ran cynnal rheolaethau hylendid bwyd a gweithgareddau cysylltiedig.
- D** Ar ôl i'r cynllun peilot ar gyfer y model safonau bwyd yn Lloegr a Gogledd Iwerddon ddod i ben, gwnaeth yr ASB werthuso a chynnal asesiad o'r gallu i gymhwys o'r model safonau bwyd newydd yn y dyfodol.
- E** Gwnaethom alinio gweithgarwch ar draws gwledydd drwy fwrrw ymlaen â chynnig y cynllun peilot safonau bwyd yng Nghymru.

Llwyddiannau a gyflawnwyd a heriau rydym wedi'u goresgyn

A Treial ar gyfer manwerthwyr mawr

Yn ystod 2022/23, cwblhaodd yr ASB waith datblygu model rheoleiddio newydd posib ar gyfer set o fusnesau manwerthu mawr (archfarchnadoedd) a oedd yn cydymffurfio â rheoliadau ac a oedd yn chwarae rôl bwysig yn y gadwyn fwyd

Creodd y rhaglen Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau swyddogaeth rheoli perthynas newydd dros dro a oedd yn ymdrin ag ymgysylltu â'r manwerthwyr mawr. Trwyddi, gwnaethom barhau i feithrin ymddiriedaeth gyda'r busnesau hyn i sicrhau bod eu gwybodaeth yn cael ei diogelu drwy gydol y treial profi cysyniad. Bu'r rhaglen Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau yn gweithio gyda phum busnes mawr yn y sector manwerthu (Asda, Morrisons, Sainsburys, Tesco a Waitrose) a'u Prif Awdurdodau.

Disgwylir i'r treial (ar gyfer hylendid bwyd ac yn Lloegr yn unig) bara 12 mis, gan ddechrau yn Chwarter 1 2023/24. Bydd yn cael ei gynnal o dan amodau 'blwch tywod' sy'n rhedeg ochr yn ochr â'r model rheoleiddio presennol (sy'n parhau i fod ar waith fel arfer). Bydd treialu'r dull newydd yn y modd hwn yn ein galluogi i brofi'r fframwaith sicrwydd heb effeithio'n andwyol ar ddefnyddwyr. Gwnaeth y cyfathrebu gwerthfawr hwn â'r diwydiant a'r perthnasoedd a gafodd eu meithrin eleni gyfoethogi meysydd eraill o waith yn yr ASB. Roedd hyn yn cynnwys y gallu i gynhyrchu mewnwelediadau'n gyflym ar gyfer adolygiad yr ASB o opsiynau i fynd i'r afael â diffyg diogeledd bwyd yn y cartref.

B Gwerthu bwyd ar-lein

Llwyfannau ar-lein trydydd parti yw agregwyr ar-lein a ddefnyddir i archebu a dosbarthu bwyd, fel Deliveroo, Just Eat ac Uber Eats. Datblygodd y rhaglen Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau ein perthynas waith ag agregwyr gan alluogi'r rhaglen Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau i adrodd yn uniongyrchol i awdurdodau lleol ar faterion a heriau a nodwyd ynghylch y broses cynefino ar gyfer busnesau ar eu platfformau. Gwnaethom gynnydd da o ran cefnogi awdurdodau lleol, i'w gwneud mor hawdd â phosib i fusnesau bwyd ar-lein gyflawni eu rhwymedigaethau diogelwch bwyd drwy gydweithio ag agregwyr ac awdurdodau lleol. Cynhyrchodd y rhaglen Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau ddogfen hyfforddi sy'n cael ei defnyddio gan dimau cynefino Deliveroo, Just Eat ac Uber Eats, ac mae'n helpu i dargedu adnoddau a lleihau beichiau ar awdurdodau lleol.

Drwy gydol 2022/23, bu'r rhaglen Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau yn gweithio gyda Deliveroo, Just Eat ac Uber Eats ar eu Siarter Diogelwch Bwyd arfaethedig. Roedd hyn yn nodi ymrwymiad yr agregwyr i ddiogelwch bwyd, a'u parodrwydd i weithio gyda'r ASB i wella safonau diogelwch bwyd.

Ym mis Awst 2022, cytunodd yr ASB i'r prosiect ddatblygu mwy o fanylion am y pedwar prif ymrwymiad yn y Siarter Diogelwch Bwyd. Roedd hyn yn ysgogi newidiadau cadarnhaol mewn sicrwydd ar-lein a helpodd defnyddwyr i wneud dewisiadau gwybodus am fwyd a brynydd ar-lein.

C**Model gweithredu hylendid bwyd**

Mae timau bwyd awdurdodau lleol yn dilyn y Model Gweithredu Hylendid Bwyd (FHDM) pan fyddant yn rheoleiddio'r busnesau bwyd y maent yn gyfrifol amdanyst. Mae'r term hylendid bwyd yn ymwneud â thrin, paratoi a storio bwyd er mwyn osgoi salwch a gludir gan fwyd (er enghraifft, trwy factoria).

Yn 2022/23, cyflawnodd y rhaglen Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau gerrig milltir y cytunwyd arnynt i lunio fframwaith lefel uchel a chynnig polisi manylach ar gyfer yr FHDM. Y nod oedd alinio'r FHDM, cyn belled ag y bo modd, â'r Model Gweithredu Safonau Bwyd diwygiedig. Cyflawnwyd hyn drwy ymgysylltu'n gynnar ag awdurdodau lleol drwy weminarau, a chafodd y Model Gweithredu ei gyd-gynllunio â gweithgor awdurdodau lleol/yr ASB. Rydym wedi ymgynghori ag awdurdodau lleol a rhanddeiliaid ehangach ar fanylion y cynnig drwy amrywiaeth o ddigwyddiadau rhanddeiliaid a phecyn ymgynghori. Mae canlyniadau'r ymgynghoriad yn cael eu dadansoddi er mwyn llywio sut y bydd yr adolygiad FHDM yn cael ei ddatblygu.

D**Model safonau bwyd yn Lloegr a Gogledd Iwerddon**

Mae timau bwyd awdurdodau lleol yn dilyn y Model Gweithredu Safonau Bwyd (FSDM) pan fyddant yn rheoleiddio'r busnesau bwyd y maent yn gyfrifol amdanyst. Mae'r term safonau bwyd yn ymwneud ag ansawdd, cyfansoddiad, labelu, cyflwyniad, halogiad cemegol a hysbysebu bwyd.

Ar ôl i'r cynllun peilot ar gyfer y model safonau bwyd newydd yn Lloegr a Gogledd Iwerddon ddod i ben, cynhaliodd yr ASB werthusiad terfynol ac asesiad o'r gallu i gymhwysor model. Darparodd y werthusiad dystiolaeth bod y model newydd yn fwy effeithiol o ran nodi achosion o ddiffyg cydymffurfio a'i fod yn cefnogi ffordd o weithio sy'n cael ei harwain yn fwy gan ddeallusrwydd (*intelligence*) ac sy'n seiliedig ar risg. Dywedodd yr awdurdodau a gymerodd ran fod y model newydd yn hawdd ei ddeall, eu bod yn gwerthfawrogi cynwys deallusrwydd, a'i fod yn arwain at asesiad risg mwy cywir i allu targedu eu hadnoddau.

Cynhalwyd ymgynghoriad a barodd 12 wythnos rhwng mis Hydref 2022 a mis Ionawr 2023 ar newidiadau i'r Cod Ymarfer Cyfraith Bwyd (FLCoP), ac yn ei sgil, rhoeddwyd y FSDM newydd ar waith. Rhoddodd hyn gyfle i awdurdodau lleol, busnesau bwyd, undebau llafur a grwpiau yn y diwydiant roi adborth ar y dull newydd. Yn ystod y cyfnod ymgynghori, cynhalwyd cyfres o ddigwyddiadau ymgysylltu rhanbarthol gydag awdurdodau lleol ledled Cymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon.

Daeth 35 o ymatebion i'r ymgynghoriadau i law. Ar y cyfan, roedd yr ymatebion yn gefnogol o'r model newydd a sut y byddai rheolaethau safonau bwyd yn cael eu cynnal yn y dyfodol.

Cymeradwywyd y model newydd arfaethedig yn ffurfiol gan Fwrdd yr ASB yn ei gyfarfod ym mis Mawrth 2023. Byddwn yn ceisio cytundeb gweinidogion er mwyn cyhoeddi'r Codau Ymarfer Cyfraith Bwyd diwygiedig yn Lloegr a Gogledd Iwerddon.

Lle ceir cytundeb, byddwn yn mynd ati i drosglwyddo awdurdodau lleol yn raddol i'r model newydd.

Wrth i'r model newydd fynd rhagddo, byddwn yn parhau i weithio gydag awdurdodau lleol wrth iddynt drosglwyddo i'r dull newydd, gan gynnig cymorth ar newidiadau TG angenrheidiol a datblygu hyfforddiant a chanllawiau i sicrhau bod y model newydd yn cael ei gyflwyno'n effeithiol.

Datblygu cynigion ar gyfer cynlluniau peilot model safonau bwyd yng Nghymru

Ni chafodd y model safonau bwyd newydd ei dreialu yng Nghymru ar yr un pryd â Lloegr a Gogledd Iwerddon, ond cafodd cydweithwyr yn Llywodraeth Cymru yr wybodaeth ddiweddaraf am gynydd y cynlluniau peilot.

Yn dilyn mân newidiadau i'r Model Safonau Bwyd a thrafodaethau pellach gyda Llywodraeth Cymru, yn Chwarter 4 2022/23 ceisiodd yr ASB gytundeb gweinidogol i gynnal cynllun peilot yng Nghymru, a chafwyd caniatâd i wneud hynny. Mae'r ASB yn bwrw ymlaen â'r gwaith o roi'r cynlluniau peilot ar waith er mwyn iddynt gychwyn yn gynnar yn Chwarter 2 2023/24.

Datblygu'r system rheoleiddio bwyd**7****Y rhaglen Trawsnewid Gweithredol yn newid i'r rhaglen Moderneiddio Gweithredol**

Datblygodd y Rhaglen Trawsnewid Gweithredol nifer o amcanion yngylch ymchwilio i dechnoleg newydd a'i chyflwyno i hwyluso dull mwy effeithiol ac effeithlon o gynnal Rheolaethau Swyddogol. Roedd hyn yn cynwys technoleg archwilio o bell a digideiddio gwasanaeth cymeradwyo'r ASB ar gyfer busnesau cig.

Cynhaliwyd gwaith darganfod ar wahaniaethau rheoleiddiol posib gyda'r UE, fel y gellid gweithredu rheolaethau mwy effeithlon ar gig a fwriadwyd yn unig ar gyfer y farchnad ddomestig yn hytrach na'i allforio i'r UE, tra bod yr un safonau diogelwch yn cael eu cynnal. Sefydlodd y gwaith darganfod fod mwyafrif helaeth y diwydiant cig yn dymuno cael un gyfundrefn ar gyfer rheolaethau swyddogol yn hytrach na gweithredu dwy gyfundrefn wahanol; un ar gyfer defnydd domestig ac un ar gyfer allforio. Roedd hyn oherwydd bod llawer o gig, a elwir y 'pumed chwarter', fel offal, yn cyrraedd yr UE yn y pen draw. At hyn, roedd yn annhebygol y byddai'r UE yn derbyn bod gan y DU ddigon o olrheiniadwyedd i sicrhau bod cig y bwriedir ei allforio yn cael ei gadw ar wahân i gig a fwriedir at ddefnydd domestig yn unig. Daethom i'r casgliad felly, o ystyried dibyniaeth y diwydiant cig ar allforio i'r UE, nad nawr oedd yr amser iawn i fwrw ymlaen â'r diwygiad hwn.

Arweiniodd y penderfyniad hwn at gynnal gwaith cwmpasu sylweddol ar y Rhaglen Trawsnewid Gweithredol, gyda newid trawsnewidiol a oedd yn cynwys newid polisi a deddfwriaeth posib i alinio â gwaith tebyg yn y rhaglen Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau, tra bo mentrau moderneiddio y gellir eu cyflawni o fewn y fframwaith rheoleiddio presennol yn cael eu datblygu gan Dîm Moderneiddio Gweithredol newydd. Canolbwytiodd y Tîm Moderneiddio Gweithredol ar welliant parhaus, gwell defnydd o dechnoleg, gwella a symleiddio cynhyrchion a phrosesau i wella effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd, lleihau gorbenion gweinyddol, a'n galluogi i weithio'n agos gyda thimau gwella eraill.

Pethau allweddol i'w cyflawni er mwyn sicrhau ein bod wedi bodlon ein hamcan yn 2022/23:

- A** **Cyflwynwyd model grwpio risgiau cychwynnol** a oedd yn llywio'r gwaith o dargedu ymyriadau sicrwydd yn well.
- B** **Rhoddwyd gwasanaethau digidol newydd ar waith**, a arweiniodd at wella effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd prosesau, yn ogystal â phrofiad y defnyddiwr.
- C** **Cyflwynwyd gallu technegol a phrosesau newydd** ar gyfer archwilio o bell.
- D** **Archwiliwyd ymhellach i'r defnydd o ddeallusrwydd artifffisial** i gefnogi gweithgarwch arolygu.
- E** **Cwblhawyd proses ddarganfod lawn** i ddeall yn well risgiau, manteision a goblygiadau "system ddeuol" o reolaethau swyddogol ar gyfer cynhyrchu ac allforio domestig.
- F** **Datblygwyd prawf cysyniad ar gyfer asesu diwylliant diogelwch bwyd** i lywio dulliau dadansoddi risg yn y dyfodol.
- G** **Cynhaliwyd cynlluniau peilot i wella'r offer a'r systemau a ddefnyddir i gasglu data arolygu a gwybodaeth am y gadwyn fwyd.**

Llwyddiannau a gyflawnwyd a heriau rydym wedi'u goesgyn

A Cyflwynwyd model grwpio risgiau

Gwnaethom ddatblygu a threialu fersiwn gychwynnol o'r adnodd grwpio ar gyfer gweithredwyr busnesau bwyd, a gynlluniwyd i asesu cydymffurfiaeth gweithredwyr busnesau bwyd yn y sector cig o ran risg. Darparodd y cynnal peilot cychwynnol hwn adborth defnyddiol gan y diwydiant, a ddefnyddiwyd i bennu'r gwaith datblygu parhaus. Roedd y diwydiant yn teimlo ei bod yn anodd deall sut roedd eu sgôr yn cael ei chyfrifo, gan fod y broses yn defnyddio deallusrwydd artifisial.

Mae'r gwaith ail-ddylunio hwn yn mynd rhagddo ac yn canolbwntio ar ddatblygu model risg cywir, y gellir ei hesbonio, a fydd yn cael ei ddefnyddio i bennu gweithgarwch gweithredol o fewn y fframwaith rheoleiddio presennol.

B Rhoddwyd gwasanaethau digidol newydd ar waith

Rydym wedi darparu gwasanaeth cymeradwyo digidol newydd ar gyfer busnesau yn y sector cig. Roedd y system ddigidol newydd hon yn caniatáu i geisiadau am gymeradwyaeth gael eu gwneud a'u datblygu ar-lein, gan ei gwneud hi'n haws i ymgeiswyr busnesau bwyd a staff yr ASB gyrchu, rhannu a phrosesu gwybodaeth mewn perthynas â cheisiadau am gymeradwyaeth.

Cyflwynwyd y gwasanaeth digidol newydd ym mis Mai 2022, ac roedd yn fwy effeithlon, cywir a diogel o gymharu â'r broses glerigol flaenorol. Mae gwerthusiad yn mynd rhagddo i gael mewnwelediad pellach a deall unrhyw ffyrdd eraill o ddefnyddio'r dechnoleg hon.

Dechreuwyd ar y gwaith o nodi adnodd digidol addas i wella effeithlonrwydd archwiliadau ac arolygiadau drwy gyflwyno gallu digidol i gasglu tystiolaeth mewn safleoedd, cael gafael ar wybodaeth berthnasol a'i dadansoddi er mwyn gwneud penderfyniadau a chynhyrchu a rhannu adroddiadau. Roedd yn heriol dod o hyd i un ateb a fyddai'n gweithio ar draws nifer o brosesau busnesau ansafonol a chanddynt wahanol anghenion. Mae prawf cysniad cychwynnol wrthi'n cael ei ddatblygu.

C Cyflwynwyd gallu technegol a phrosesau newydd ar gyfer archwilio o bell

Roedd technoleg o bell wedi ein galluogi i barhau â'n gwaith archwilio yn ystod COVID-19. Aeth yr ASB ar drywydd y dechnoleg hon i wella'r opsiynau sydd ar gael i gydweithwyr er mwyn iddynt allu gweithio yn y ffordd fwyaf effeithlon ac effeithiol o ran cost. Gwnaethom gyflwyno gallu o bell ar gyfer archwiliwyr milfeddygol, gan adael i rywfaint o weithgarwch archwilio gael ei wneud o bell, a hynny trwy gael gafael ar ddogfennau, ffotograffau, fideos a chlipiau sain heb fod ar y safle. Fe'i defnyddiwyd yn bennaf ar gyfer archwiliadau rhannol i fynd ar drywydd unrhyw bryderon a godwyd yn ystod ymweliad cychwynnol. Mae'r dull hwn yn helpu i wneud defnydd gwell o amser archwiliwyr a gweithredwyr busnesau bwyd yn ogystal â lleihau costau teithio ac ôl troed carbon.

Roedd heriau o ran cyflwyno'r dechnoleg newydd, sef nad oedd archwiliwyr a gweithredwyr busnesau bwyd yn barod i ddefnyddio system anghyfarwydd, a phroblemau wrth gysylltu â'r rhyngrwyd mewn rhai sefydliadau. Diweddarwyd y llawlyfr Rheolaethau Swyddogol i ddarparu cyfarwyddiadau ar y gofyniad i ddefnyddio technoleg o bell. Darparwyd hyfforddiant ychwanegol, gan gynnwys sut i ddatrys problemau cysylltu, i fynd i'r afael â'r heriau hyn.

Mae gwaith yn mynd rhagddo ar ddosbarthu'r dechnoleg o bell hon ar draws prosesau gweithredol eraill fel cymeradwyaethau ac archwiliadau.

D

Deallusrwydd artiffisial i gefnogi gweithgarwch arolygu

Cynhaliwyd gwaith cychwynnol i adolygu'r potensial ar gyfer defnyddio Deallusrwydd Artiffisial a chamera teledu cylch cyfng (CCTV) o fewn Gweithrediadau Maes a'r diwydiant, yn enwedig mewn perthynas â lles anifeiliaid mewn sefydliadau cig. Ni ddangosodd trafodaethau rhwng cyflenwyr technoleg a diwydiant awydd cryf i fuddsoddi mewn technoleg o'r fath ar hyn o bryd, a hynny oherwydd costau a diffyg cymhelliant buddsoddi. Yn dilyn trafodaethau cychwynnol, cafodd y gwaith hwn ei ddad-flaenoriaethu. Fodd bynnag, mae'n amlwg y bydd technoleg deallusrwydd artiffisial yn chwarae rhan yn y maes rheoleiddio hwn yn y dyfodol, a dylai fod yn rhan o'n glasbrint ar gyfer y dyfodol.

E

Gwaith darganfod ar gyfer "system ddeuol" o Reolaethau Swyddogol

Cynhaliwyd darn pwysig o waith i ymgysylltu ag amrywiaeth o randdeiliaid (busnesau, cyrff cynrychioliadol, defnyddwyr ac adrannau'r llywodraeth) i archwilio goblygiadau gwahanol gyfundrefnau rheoleiddio sy'n berthnasol i fusnesau sydd ond yn cyflenwi cig i farchnad ddomestig Prydain Fawr. Roedd hyn yn cynnwys archwilio sut yr effeithiodd newidiadau yn y gofynion cyfreithiol a osodwyd gan yr UE ar y diwydiant, yn enwedig ar fasnachu. Roedd y gwaith yn dangos bod manteision clir i gyflwyno model rheoleiddio diwygiedig ar gyfer marchnad ddomestig yng Nghymru a Lloegr, fel adnabod risg yn well a defnydd mwy effeithiol o adnoddau.

Fodd bynnag, tynnodd sylw at risgiau o ran gallu busnesau bwyd i fasnachu'n rhyngwladol, costau uwch i fusnesau yn sgil yr angen am olrheiniadwyedd gwell, a hyder defnyddwyr.

Ym mis Rhagfyr 2022, adolygodd Bwrdd yr ASB bapur [yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am gynnydd y rhaglen Trawsnewid Gweithredol a chyngori ar y dull gweithredu parhaus](#).

Roedd y Bwrdd yn cytuno â'r argymhelliaid i arafu gwaith pellach ar newid deddfwriaethol ar gyfer cynnal rheolaethau swyddogol (a'r gwahaniaethau rheoleiddiol o ganlyniad i hynny) er mwyn sicrhau ei fod yn cael ei ddatblygu mewn ffordd ystyrlon, ochr yn ochr â newidiadau polisi a deddfwriaethol ehangach. Bydd gweithgarwch parhaus i wneud newidiadau y gellir ei symud ymlaen o fewn y fframwaith rheoleiddio presennol yn cael ei arwain gan y Tîm Moderneiddio Gweithredol newydd.

F

Datblygwyd prawf cysyniad ar gyfer asesu diwylliant diogelwch bwyd

O dan y rhaglen Trawsnewid Gweithredol, cynlluniwyd darganfyddiad i asesu manteision cyflwyno adnodd hunanasesu ar-lein i weithredwyr busnesau bwyd asesu a oedd eu diwylliant sefydliadol yn gyson ag arferion diogelwch bwyd da. Nodwyd y fenter hon yn dilyn cyfres o drafodaethau gyda rheoleiddwyr diogelwch bwyd yn Awstralia ar hybu diogelwch bwyd a sut y gellid ei ymgorffori ym Model Gweithredu'r Dyfodol gan eu bod wedi gweithredu adnodd tebyg yn llwyddiannus i gefnogi gweithredwyr busnesau bwyd. Mae'r fenter wedi'i gohirio ar ôl i'r Rhaglen Trawsnewid Gweithredol ddod i ben, gan ailflaenoriaethu gwaith o dan Foderneiddio Gweithredol i ganolbwytio ar well defnydd o dechnoleg a data, gwella a symleiddio prosesau gweithredol i wella effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd a lleihau gorbenion gweinyddol.

G

Dulliau gwell o gasglu data arolygu a gwybodaeth am y gadwyn fwyd

Cynhaliwyd y gwaith darganfod digidol cychwynnol 'Gwybodaeth am y Gadwyn Fwyd, Casglu a Chyfathrebu Canlyniadau Arolygiad' yn ystod 2022/23. Roedd y cynhyrchion a ddefnyddiwyd yn amrywio o bapur a phensil a byrddau gwyn, i offer digidol, ac mewn rhai achosion roedd angen eu trin ddwywaith, a arweiniodd at anghysondebau a chofnodi data anghywir.

Gweithiodd y Rhaglen Trawsnewid Gweithredol ar brawf cysyniad cychwynnol i ystyried opsiynau ar gyfer cyflwyno dyfeisiau casglu data digidol ar gyfer arolygwyr hylendid cig, i drosglwyddo data o'r dyfeisiau hyn i systemau etifeddol (IRIS2) ac i integreiddio systemau gweithredwyr busnesau bwyd ag IRIS2. IRIS2 yw'r ystorfa ar gyfer data gweithrediadau maes, ac mae'r cais yn eiddo i'r ASB, sydd hefyd yn ei reoli. Mae'r adroddiadau o'r ymarfer cychwynnol hwn yn yr arfaeth, a byddant yn cael eu defnyddio i lywio'r camau nesaf i'w cynnwys yng nghynllun gwaith y Tîm Moderneiddio Gweithredol ar gyfer 2023/24. **Mae'r gweithgarwch moderneiddio digidol hwn wedi bod yn mynd rhagddo ochr yn ochr â gweithgarwch parhaus i wella er mwyn mynd i'r afael â bylchau presennol a gwella cydymffurfiaeth casglu data o fewn y broses bresennol.**

Datblygu ein galluogrwydd a'n gallu ein hunain

Beth mae 'datblygu ein galluogrwydd a'n gallu ein hunain' yn ei olygu?

Mae gwaith yr ASB yn dibynnu ar bobl dalentog, prosesau a'r seilwaith ategol. Mewn byd sy'n newid yn gyson, mae'n bwysicach nag erioed sicrhau bod prosesau hanfodol yn addas i'r diben, yn hyblyg ac yn symw i'w defnyddio. Wrth i gwmpas gofynion ein staff gynyddu, rydym am sicrhau eu bod yn cael eu cefnogi i ddarparu'r gwaith o ansawdd uchel y mae'r cyhoedd yn dibynnu ar y sefydliad i'w gyflawni.

Y llynedd, cyhoeddodd yr ASB strategaeth newydd a gafodd ei hymgorffori ar draws yr amcanion corfforaethol i gefnogi cyflawniad strategol. Roedd hyn yn cynnwys llinyn newydd o waith, sef cefnogi iechyd a chynaliadwyedd yn y system fwyd. Cyhoeddodd yr ASB Gynllun Pobl newydd hefyd sy'n disgrifio sut yr ydym yn bwriadu darparu'r cymorth hwnnw. Yn sail i hyn oll, bu esblygiad i ddull gweithredu'r ASB, gan sicrhau bod yr adnoddau a'r sgiliau cywir ar gael i wreiddio a pharhau i gyflawni Cenhadaeth yr ASB.

Dyma'r amcanion y byddwn yn canolbwytio arnynt yn yr adrann hon:

8

Datblygu galluogrwydd, systemau a phrosesau'r ASB i gyflawni ein strategaeth newydd.

Datblygu ein galluogrwydd a'n gallu ein hunain

8

Datblygu galluogrwydd, systemau a phrosesau'r ASB i gyflawni ein strategaeth newydd

Roedd yr amcan hwn yn cwmpasu amrywiaeth o weithgareddau a gynhaliwyd gan yr ASB i wella ei gallu, ei systemau a'i phrosesau i gyflawni'r strategaeth. Roedd yn cynnwys datblygu Cynllun Pobl, a oedd yn nodi sut roedd yr ASB yn bwriadu gwella fel cyflogwr a'r manteision. Parhaodd yr ASB i ddatblygu cynllun corfforaethol tair blynedd, a oedd yn cefnogi golwg hirach ar gyflawni gweledigaeth a chenhadaeth yr ASB. Dechreuodd gwaith hefyd i roi un system newydd ar waith yn lle'r hen systemau Adnoddau Dynol a Chyllid. Yr enw a roddwyd ar y gwaith hwn oedd y rhaglen Connect.

Y pethau allweddol i'w cyflawni er mwyn sicrhau ein bod wedi bodloni ein hamcan yn 2022/23:

A

Datblygwyd a chyflawnwyd 'Ein Cynllun Pobl 2023-26', sy'n cefnogi ein pobl i gyflawni Strategaeth yr ASB drwy'r themâu pobl strategol; profiad rhagorol i weithwyr, cynyddu galluogrwydd i'r eithaf ac adeiladu sefydliad sy'n galluogi ei staff.

Dyma rywfaint o'r gwaith a gyflawnwyd fel rhan o'r Cynllun Pobl:

Moderneiddio systemau a phrosesau trwy ein rhaglen Connect.

Parhau i gasglu data i ddeall a gwella dulliau **ymgysylltu â'n staff**.

Cynnal a gwella **Ein Ffyrdd o Weithio (OWOW)** i gefnogi staff o bob lleoliad daearyddol.

Monitro a hyrwyddo **amrywiaeth a chynhwysiant** ar gyfer ein holl staff.

B

Llywio gwaith yr ASB i gefnogi **iechyd a chynaliadwyedd yn y system fwyd**, ar y cyd ag eraill, ac ymgorffori meysydd gwaith newydd.

Llwyddiannau a gyflawnwyd a heriau rydym wedi'u goresgyn

A

Datblygu a chyflawni 'Ein Cynllun Pobl 2023-26'

Cyhoeddwyd y Cynllun Pobl yng ngwanwyn 2023. Roedd y cynllun yn cyd-fynd â'n strategaeth a'n cynllun corfforaethol tair blynedd, gan ddangos sut y byddai'r ASB yn gwella fel cyflogwr, gan sicrhau ei bod mewn sefyllfa i ymateb heriau'r dyfodol. I gefnogi datblygiad y cynllun, gwnaethom ymgynghori'n eang a chynnwys tystiolaeth a gafwyd o ymchwiliad diwylliant 2021, Arolwg Pobl y Gwasanaeth Sifil, rhwydweithiau staff, gweithgareddau'r ASB tuag at adnewyddu ein gwerthoedd, diwrnodau Ymgysylltu a Datblygu Rhanbarthol ar gyfer Gweithrediadau Maes a gweithdai arweinyddiaeth. Nododd yr ASB dair thema a gafodd eu cynnwys yn y Cynllun Pobl:

- **Profiad rhagorol i weithwyr**, gyda gwerthoedd ASPIRE newydd, adolygiad o gyflog a buddion, ffocws parhaus ar les yn y gwaith ac ymrwymiad i gadw a pharhau i adeiladu ar ein cryfderau diwylliannol.
- **Manteisio i'r eithaf ar alluoedd**, gan feithrin ein cryfderau presennol wrth i ni ddatblygu sgiliau allweddol a chymhwysedd proffesiynol ar gyfer y dyfodol. Sicrhau bod cefndiroedd amrywiol a nodweddion gwarchodedig yn cael eu trin fel rhywbeth a all helpu i wella prosesau llunio polisiau a darparu gwasanaethau, a sicrhau safon fwy cyson o ddulliau rheoli ar draws y sefydliad.
- **Bod yn sefydliad sy'n galluogi** lle mae ein hystwythder a'n heffaith yn cael eu cefnogi gan seilwaith effeithiol, trefniadau sefydliadol a phrosesau fel ein rhaglen Connect a blaenorriaethu parhaus trwyndl.

Systemau a phrosesau wedi'u moderneiddio

Fel rhan o uchelgais yr ASB i ddatblygu systemau a phrosesau, sefydlwyd y rhaglen Connect. Aethpwyd ati i gyflwyno un system newydd i gefnogi prosesau cyllid, cyflogres ac AD, yn lle'r systemau etifeddol a oedd ar waith. Roedd cam un y rhaglen yn cynnwys tri amcan i'w cyflawni erbyn 31 Hydref 2023.

Disodli'r systemau adnoddau dynol, y gyflogres a chyllid etifeddol gyda system fodern, effeithlon, sy'n byw ar y cwmwl.

Gwella profiad y defnyddiwr ar draws gwasanaethau AD, cyllid a'r gyflogres trwy alluogi hunanwasanaeth, ac awtomeiddio.

Mabwysiadu'r prosesau y mae'r cynnrych newydd yn eu darparu a theilwra'r system i gyd-fynd â ffyrdd presennol yr ASB o weithio fel y nodir yn Strategaeth Cydwlasanaethau'r Llywodraeth.

Penderfynodd yr ASB lansio'r system Adnoddau Dynol, Cyllid a Chyflogres yn ein cam un newydd. Cynhaliwyd ymarfer tendro i ddewis partner cynnrych a gweithredu. Ers croesawu'r partner ym mis Hydref 2022, mae'r ASB wedi adeiladu system yn nodi meisydd ar gyfer moderneiddio ac awtomeiddio ein prosesau, gan gynnal gwahanol fathau o brofion er mwyn sicrhau ei bod yn gweithio yn unol â'n hanghenion a chreu cynllun cyfathrebu ac ymgysylltu. Gwnaethom hefyd brynu meddalwedd a oedd yn galluogi i elfennau o'r profion gael eu hawtomeiddio, a wnaeth ryddhau capaciti ar gyfer profi prosesau sy'n unigryw i'r ASB. Unwaith y caiff ei lansio, ein nod yw defnyddio'r cynnrych hwn yn ehangach i sicrhau'r gwerth gorau am arian.

Ymgysylltu â staff

Ym mis Mawrth 2022, cytunodd ein huwch-dîm rheoli ar dair blaenorriaeth yn seiliedig ar ddadansoddiad o'r themâu yn ein hymchwiliad diwylliant, y data yn Arolwg Pobl 2021 ac adborth staff yn sgil trafodaethau Tîm Strategaeth yr ASB a gynhaliwyd yn Ch3 2021/22. Dyma'r blaenorriaethau:

- **Lles:** Mae effeithiau COVID-19 ac ymadael â'r UE, ochr yn ochr â blaenoriaethu a llywodraethu aneglur a gorddefnyddio ein cryfderau i ymroi i wneud gwahaniaeth yn golygu bod staff yn teimlo eu bod wedi'u gorlethu.
- **Triniaeth deg a chynhwysiant:** Ar y cyfan, mae staff yn teimlo eu bod yn cael eu trin yn deg ac yn cael eu cynnwys. Fodd bynnag, nid yw hyn yn gyson eto ar gyfer yr holl staff, ac mae staff rheng flaen yn y gyfarwyddiaeth Gweithrediadau Maes yn teimlo eu bod yn cael eu tanbrisio gan y sefydliad ehangach.
- **Pa mor weladwy yw'r arweinwyr a chyfeiriad yn y dyfodol:** Roedd sgoriau is yn yr Arolwg Pobl yn dangos bod angen gwella pa mor weladwy yw'r arweinyddiaeth a darparu eglurder o ran ein cyfeiriad yn y dyfodol. Yr hyn sy'n ein cymell yw bod yn glir ynghylch sut mae pawb yn cyfrannu at ein gweledigaeth.

Cytunodd ein huwch-dîm rheoli ar gyfres o gamau gweithredu corfforaethol i ddarparu momentwm o frig y sefydliad i wella ein blaenoriaethau pobl. Roedd y camau gweithredu a nodwyd bron i gyd yn weithgareddau neu brosesau a oedd eisoes yn bodoli ymhliith busnesau, neu a oedd eisoes wedi'u cynllunio, i amlygu'r cysylltiad rhwng y gweithgareddau hyn a'u heffaith ar bobl.

Mynd i'r afael â'n rhwystrau diwylliannol

Nododd ymchwiliad diwylliant 2021 fod gan lawer o staff rheng flaen mewn rolau gweithredol bryderon sy'n unigryw i'w maes busnes. Trwy gydol 2022/23, cymerodd yr ASB sawl cam i fynd i'r afael â'r pryderon hyn. Un maes a nodwyd oedd nad yw'r uwch-arweinwyr yn weladwy i staff Gweithredol. Cymerwyd camau i wella hyn, ac mae'r manylion wedi'u cynnwys yn [Amcan 1](#).

Wrth ddatblygu'r Cynllun Pobl, gwnaethom ystyried rhwystrau diwylliannol eraill, fel teimladau o orlethu a mân achosion o ymyleiddio, er mwyn sicrhau bod cynnydd parhaus wrth fynd i'r afael â'r meysydd hyn i'w gwella.

Gwobrau staff

Mae dathlu cyfraniadau staff ar wahanol lefelau ar draws yr ASB yn allweddol i sicrhau triniaeth deg a chynhwysiant. Gwnaethom gynnal ein seremoni wobrwo staff ar 5 Ebrill 2022. Roedd gwobrau'n cydnabod amrywiaeth o lwyddiannau ar bob lefel yn yr ASB, o'r rhai sy'n mynd yr ail filltir i wneud ein sefydliad yn lle gwell i weithio, i'r gweithwyr rheng flaen sy'n sicrhau bod bwyd i'r genedl, ac i'r rhai sy'n gweithio er budd defnyddwyr a busnesau. Daeth dros 200 o enwebiadau i law ar draws y categorïau cyn y seremoni wobrwo yn Leeds a oedd wedi'i recordio ar gyfer y staff na allai fod yn bresennol. Gwyliodd dros 2,000 o bobl y digwyddiad (boed hynny'n fyw neu ar ôl y digwyddiad).

Diweddar ein gwerthoedd ASPIRE

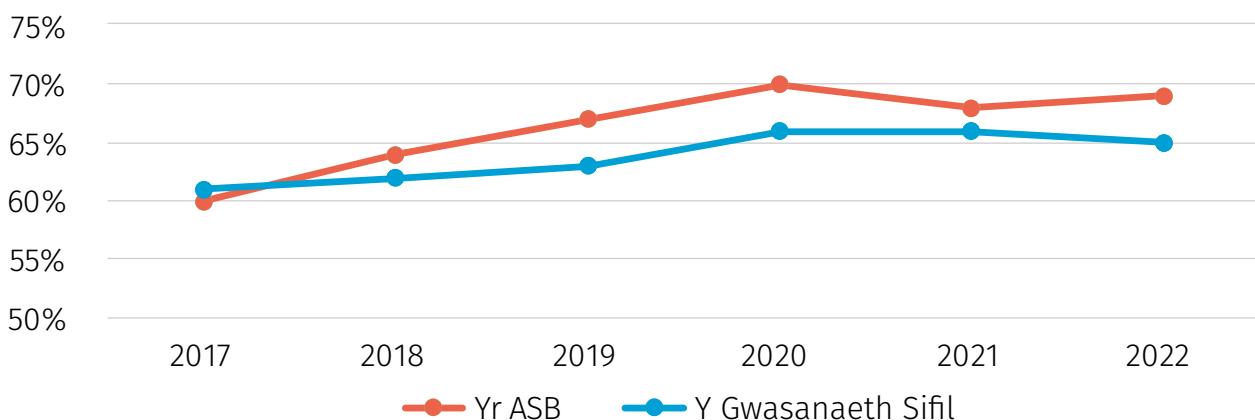
Mae ein gwerthoedd yn diffinio'n benodol ein nodau o ran ein diwylliant. Maent yn sicrhau bod pob aelod o staff yn deall pwy ydym ni, sut rydym yn ymddwyn a sut rydym yn trin ein gilydd, ac felly maent yn allweddol i'n diwylliant sefydliadol. Gwnaethom adolygu ein gwerthoedd ASPIRE i sicrhau eu bod yn parhau i gyd-fynd â gweledigaeth ein sefydliad ar gyfer y dyfodol. Yn flaenorol, ein gwerthoedd oedd: Bod yn Atebol, Wedi ein Cefnogi, Proffesiynol, Arloesol, Gwydn, ac wedi ein Grymuso. Ar ôl yr adolygiad, ein gwerthoedd bellach yw Atebol, Cefnogol, Proffesiynol, Cynhwysol, Yn barod ac Yn esblygu. Gwnaethom gynnal gweithdai arweinyddiaeth, cyfarfodydd staff, cyfweliadau â rhanddeiliaid a

gweithgareddau ymgysylltu â staff rheng flaen i nodi'r ffordd orau o ddiweddar u'r gwerthoedd. Nododd ein hymchwil fod pobl yn parhau i gredu'n gryf yn ASPIRE a bod y gwerthoedd wedi'u gwreiddio'n dda gyda staff rheng flaen a staff nad ydynt ar y rheng flaen. Felly, rydym wedi cadw'r [gwerthoedd hynny sy'n sylfaen i'n cryfderau diwylliannol](#) ac rydym wedi diweddar u'r gwerthoedd a'r disgrifyddion ymddygiad yn y meysydd a fydd yn ein galluogi i lunio ein diwylliant yn gyfatebol ar gyfer y dyfodol.

Canlyniadau Arolwg Pobl y Gwasanaeth Sifil 2022

Mae'r Arolwg Pobl yn ffordd allweddol o ddangos safbwytiau pobl, ac a yw ein hymyriadau wedi cael yr effaith a fwriadwyd. Cwblhaodd 79% o'n staff yr arolwg yn 2022, sef cynnydd o 2% ers 2021 ac ymateb uwch na meincnod y Gwasanaeth Sifil o 4%. Yn 2022, 60% oedd sgôr ymgysylltu'r ASB, cynnydd o 1% ers 2021.

Ffigur 21: Sgôr ymgysylltu Arolwg Pobl Gwasanaeth Sifil yr ASB yn erbyn Mynegai Ymgysylltiad Gweithwyr y Gwasanaeth Sifil (EEI)

Ar draws y Gwasanaeth Sifil ehangach, bu gostyngiad yn y sgoriau thema ers 2021 yn y rhan fwyaf o adrannau. O'r naw thema graidd, roeddem yn falch bod sgôr tair thema wedi cynyddu, bod pedair wedi aros yn un fath a dim ond dwy thema gafodd sgôr is. 'Amcanion a Phwrpas Sefydliadol' oedd y thema a gafodd y cynnydd mwyaf yn y sgôr, gan gynyddu 3% ers 2021 i 88%, gan adlewyrchu'r pwyslais cynyddol ar amlygrwydd y tîm arweinyddiaeth a chyfeiriad yn y dyfodol. Gwelwyd y gostyngiad mwyaf yn y sgôr ar gyfer y thema Tâl a Buddiannau, a ostyngodd o 9%, i 31%.

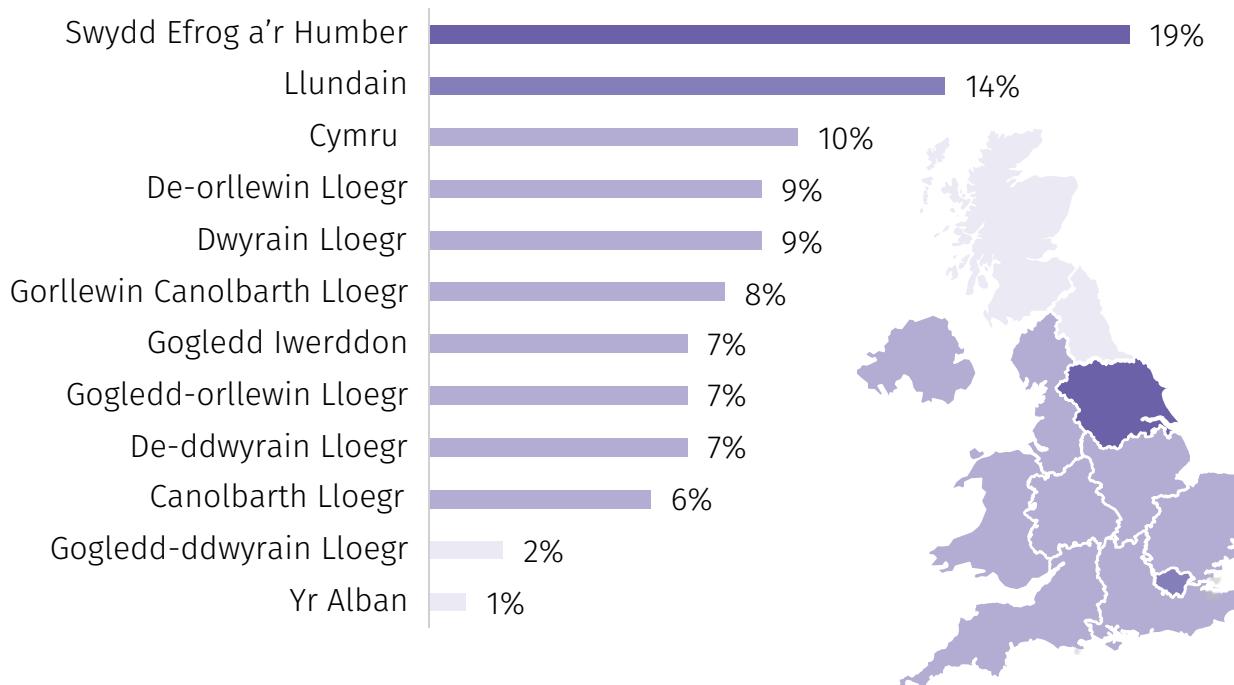
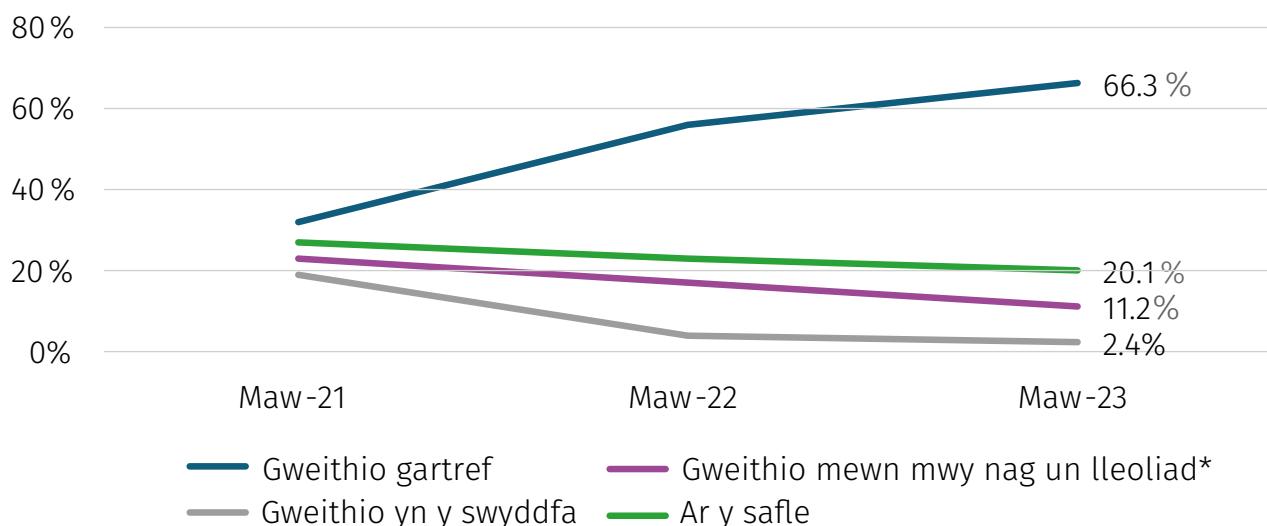

Ein Ffyrrd o Weithio (OWOW)

Mae OWOW yn cyfeirio at bolisi gweithio hyblyg arobryn yr ASB, lle mae staff yn cael yr offer a'r dewis i gydbwys o bywyd cartref a gwaith yn y ffordd orau. Parhaodd yr ASB i adolygu ei chynllun OWOW drwy gydol 2022/23 i sicrhau ei bod yn parhau i gynnig safon aur o ran polisi staff.

Dosbarthiad daearyddol staff

O fis Ebrill 2022, roedd disgwyl i'r holl staff ddychwelyd i'w patrymau gweithio yn unol â'u dewis contract yn dilyn pandemig COVID-19. Atgoffwyd staff nad ydynt ar y rheng flaen fod modd bod yn hyblyg a newid eu contract hyd at ddwywaith mewn 12 mis. Dewisodd y rhan fwyaf o'r staff hyn gcontract gweithio gartref. Atgoffwyd staff unwaith eto am hyblygrwydd OWOW fel rhan o'r cymorth Costau Byw ehangach y soniwyd amdano yn hydref 2022.

Ffigur 22: Aelodau staff fel % fesul rhanbarth yn y DU**Ffigur 23: Dewis contract OWOW ar gyfer holl staff yr ASB fel canran**

* Ystyrir mai'r man gwaith yw swyddfa agosaf yr ASB, gyda gofyniad i weithio yno 40-60% o'r amser. Gellir gweithio gweddill yr amser o leoliadau eraill.

Er mwyn sicrhau bod ein gofod wedi'i deilwra i anghenion newidiol ein staff, gofynnodd yr ASB am gymeradwyaeth gweinidogol i barhau i gael swyddfa yn Llundain y tu hwnt i 2025. Byddai hyn yn cefnogi ein gweithlu presennol yn Llundain ac yn darparu canolbwyt i dimau sy'n gweithio o wahanol lefydd ddod ynghyd ac ymgysylltu ag adrannau allweddol eraill o'r llywodraeth a gweinidogion. Mae ein tîm Ystadau bellach yn gweithio gydag Asiantaeth Eiddo'r Llywodraeth i ddod o hyd i opsiynau addas yn ardal Llundain Fwyaf. Yn ogystal, mae ein tîm Ystadau yn adolygu ein gofynion ar draws ein holl swyddfeydd, er mwyn ceisio lleihau ein hól troed, gyda'r nod o sicrhau defnydd effeithiol ac effeithlon o leoliadau ac arian.

Amrywiaeth a chynhwysiant

Ar gyfer 2022/23, gosododd yr ASB yr amcanion canlynol ar gyfer amrywiaeth a chynhwysiant:

- Denu a chadw gweithlu amrywiol.
- Hyrwyddo cynhwysiant ar draws ein cymuned arwain a rheoli.
- Datblygu a chefnogi rhwydweithiau staff.

Adolygydd yr amcanion hyn gan gyngor amrywiaeth yr ASB, ac mae'r rhwydweithiau amrywiaeth yn cefnogi cyflawniadau amrywiaeth a chynhwysiant.

Denu a chadw gweithlu amrywiol

Mae Ar Draws Ffiniau (*Beyond Boundaries*) yn rhaglen ddatblygu drawslywodraethol sydd wedi'i dylunio i helpu cyfranogwyr i ddatblygu'r wybodaeth, y sgiliau a'r rhwydweithiau sydd eu hangen i gymryd cyfrifoldeb wrth adeiladu gyrfa fodhaol ac effeithiol yn y Gwasanaeth Sifil. Ariannodd yr ASB 20 o leoedd ychwanegol ar gyfer pobl o raddau lefel mynediad ar y rhaglen hon, gyda hanner ohonynt wedi'u neilltuo i bobl â nodweddion gwarchodedig a dangwynrychiolir.

Gwnaethom gomisiynu adolygiad reciwtio cynhwysol ac annibynnol ym mis Ebrill 2022, i asesu ein prosesau, ein polisiau a'n harferion reciwtio. Gwnaeth yr adolygiad gydnabod ein harferion da a'n polisiau, a chynigiodd argymhellion i'n helpu i barhau i wella. Yn seiliedig ar yr argymhellion hyn, comisynnodd yr ASB gwrs hyfforddi rhyngweithiol newydd ar gyfer rheolwyr sy'n reciwtio i wella sgiliau cyfweld a chefnogi ymgeiswyr i roi eu tystiolaeth orau.

Gwnaethom gynnig lle i ddu intern o'r Rhaglen Internaeth Cyfnewid Awtistiaeth, sy'n rhoi cyfreithiol i bobl ag awtistiaeth gael blas ar y gweithle ac ennill sgiliau gwerthfawr, wrth gefnogi darpar gyflogwyr gyda chyngor a mewnwelediad i annog reciwtio a chefnogi pobl ag awtistiaeth. Gwnaethom hefyd gynnig lle i dri intern trwy Raglen Internaeth yr Haf sy'n rhoi cyfreithiol i bobl o gefndiroedd amrywiol brofi gyrfa yn y Gwasanaeth Sifil.

Lansiwyd holiadur ar-lein newydd fel rhan o gyfweliadau ymadael staff ym mis Medi 2022, gan roi data i ni ar resymau staff dros adael a phrofiad gweithwyr. Roedd modd i ni ddadansoddi data'r holiaduron hyn fesul nodwedd warchodedig a chymryd unrhyw gamau angenrheidiol.

Ym mis Mawrth 2023, enillodd yr ASB yng Nghymru wobr 'Cyflogwr Chwarae Teg Aur+', sef y wobr Aur+ gyntaf erioed a roddwyd i sefydliad gan brif elusen cydraddoldeb rhwng y rhywiau Cymru, Chwarae Teg. Mae Chwarae Teg yn meinchnodi sefydliadau yn erbyn rhai eraill yn eu diwydiant gan nodi ffactorau llwyddiant a meysydd i'w gwella. Mae'r wobr hon yn seiliedig ar asesiad o arferion amrywiaeth a barn staff ar gynhwysiant mewn meysydd fel dysgu a datblygu, a reciwtio a dethol.

Ffigur 24: Cynrychiolaeth y gweithlu yn ôl nodweddion gwarchodedig ar 31 Mawrth 2023 (% gwahaniaeth pwyntiau)

I gael golwg lawn ar ystadegau amrywiaeth a chynhwysiant yr ASB, gweler ‘Cyfansoddiad staff’ yn adran Atebolrwydd yr Adroddiad Blynnyddol a Chyfrifon ar dudalen 133.

Hyrwyddo cynhwysiant ar draws ein cymuned arwain a rheoli

Lansiodd yr ASB yr ail ran o'i chynllun mentora o chwith, gan alluogi uwch-reolwyr i ddysgu o brofiadau bywyd staff â nodweddion gwarchodedig a dangynrychiolir. Arweiniodd hyn at 23 o bartneriaethau gan gynrychioli amrywiaeth o nodweddion gwarchodedig. Darparwyd cymorth i 14 o fentoriaid o'r ASB (gan gynnwys staff gradd 7+ sy'n cael eu mentora o chwith ar gefndir economaidd-gymdeithasol) i gymryd rhan mewn rhaglen fentora symudedd cymdeithasol drawslywodraethol o'r enw 'Catapult'.

Gwnaethom ddathlu Diwrnod Rhyngladol Pobl ag Anableddau, gan gynnwys darparu mentora o chwith i'n Dirprwy Gyfarwyddwyr, a gwnaethom godi ymwybyddiaeth o'r problemau y mae pobl ag anableddau yn eu hwynebu yn y gwaith trwy ddigwyddiadau gyda siaradwyr a digwyddiadau eraill.

Datblygu a chefnogi rhwydweithiau staff

Gwnaethom sefydlu Grŵp Gweithredu ar Anabledd i gynnal gwaith pwrpasol ar gynhwysiant anabledd. Roedd y cynllun gweithredu'n cynnwys reciwtio, cadw staff a chymorth parhaus iddynt, cynhwysiant anabledd a chymorth mewn Gweithrediadau Maes, dysgu, datblygu a dilyniant, cymorth yn y gweithle, technoleg a'r cynnig cymorth digidol, cefnogi dychwelyd i'r swyddfa ac ymwybyddiaeth o welededd ac anabledd.

Gwnaethom gwblhau'r Mynegai Symudedd Cymdeithasol am yr ail flwyddyn, gan wella o fod yn safle 90 yn 2021 i safle 75 allan o 149 yn 2022. Rhoddodd y Mynegai fewnwelediad i ni o'r camau gweithredu y mae angen i ni eu cwblhau o ran atyniad, allgymorth a dilyniant i sicrhau ein bod yn hygyrch ac yn gynhwysol i unigolion o gefndiroedd economaidd-gymdeithasol is. Gwnaethom gais hefyd am achrediad fel Cyflogwr Hyderus o ran Anabledd Lefel 3 (Arweinydd), ac rydym yn aros am ganlyniad yr archwiliad. Mae'r Cynllun yn ein galluogi i feddwl yn wahanol am anabledd a chymryd camau i wella sut rydym yn reciwtio, cadw a datblygu pobl ag anableddau.

B

Iechyd a chynaliadwyedd yn y system fwyd

Roedd Strategaeth 2022-27 yn cynnwys nod i gyfrannu at wneud bwyd yn “iachach ac yn fwy cynaliadwy”. Roedd y ffocws ehangach hwn yn adeiladu ar y gwaith presennol yng Ngogledd Iwerddon ar faeth a sut rydym yn ystyried Deddf Cenedlaethau'r Dyfodol yng Nghymru wrth wneud penderfyniadau. Rydym wedi parhau i gomisiynu, adolygu a chyhoeddi tystiolaeth ar iechyd a chynaliadwyedd o fewn y system fwyd (i gael mwy o

wybodaeth, gweler y pethau allweddol i'w cyflawni yn Amcan 3). I ymhelaethu ar hyn, cyfrannodd yr ASB at ddu brosiect newydd gan weithio gydag adrannau eraill o'r llywodraeth.

Mae'r **Cynllun Peilot Safonau Bwyd mewn Ysgolion** yn gweithio gydag 18 o ardaloedd awdurdodau lleol i brofi dull newydd o sicrhau bod ysgolion yn cydymffurfio â safonau cenedlaethol bwyd mewn ysgolion. Cafodd y cynllun peilot, a gyflwynwyd ar y cyd ag Adran Addyssg San Steffan a'i gefnogi gan y Swyddfa Gwella Iechyd a Gwahaniaethau, ei gyhoeddi yn y Papur Gwyn Codi'r Gwastad (2022). Eleni, cwblhawyd cam 1, a bydd y gwersi a ddysgyd o'r cam cyntaf yn llywio camau'r dyfodol.

Mae'r **Bartneriaeth Tryloywder Data Bwyd** yn bartneriaeth rhwng y llywodraeth, gan cynnwys yr ASB a'r gweinyddiaethau datganoledig, a chynrychiolwyr o bob rhan o'r gadwyn cyflenwi bwyd i ysgogi newid cadarnhaol yn y system fwyd drwy well gwybodaeth, tryloywder ac atebolrwydd.

Gogledd Iwerddon: Maeth ac iechyd

Yng Ngogledd Iwerddon, rydym yn rhannu cyfrifoldeb am gyflwyno polisi maeth ac iechyd gyda'r Adran Iechyd. Nod cyffredinol ein gwaith yw gwella canlyniadau iechyd trwy gynyddu argaeledd bwyd iachach a gwella dealltwriaeth defnyddwyr o faeth. Mae'r gwaith hwn yn cynnwys tri phrif amcan:

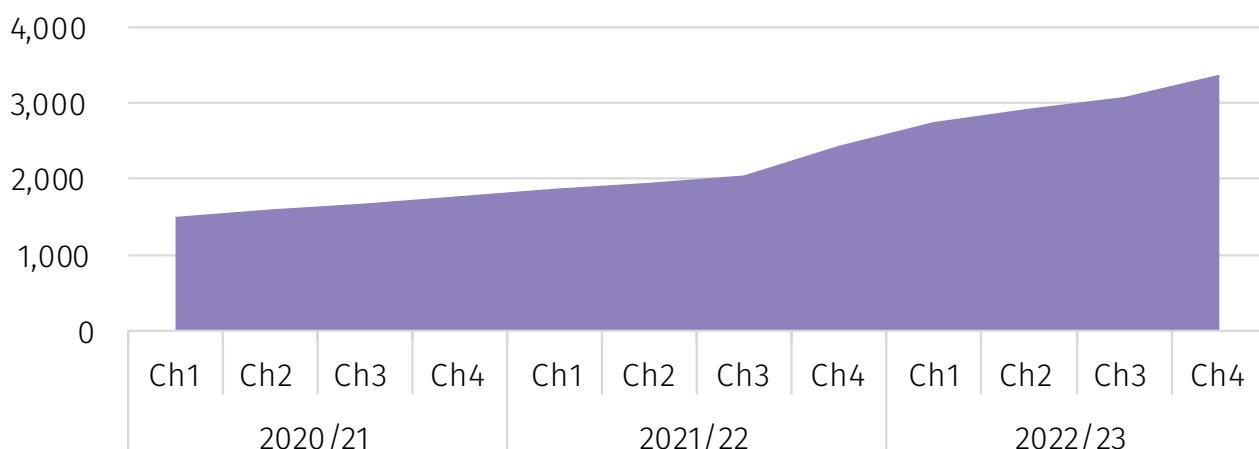
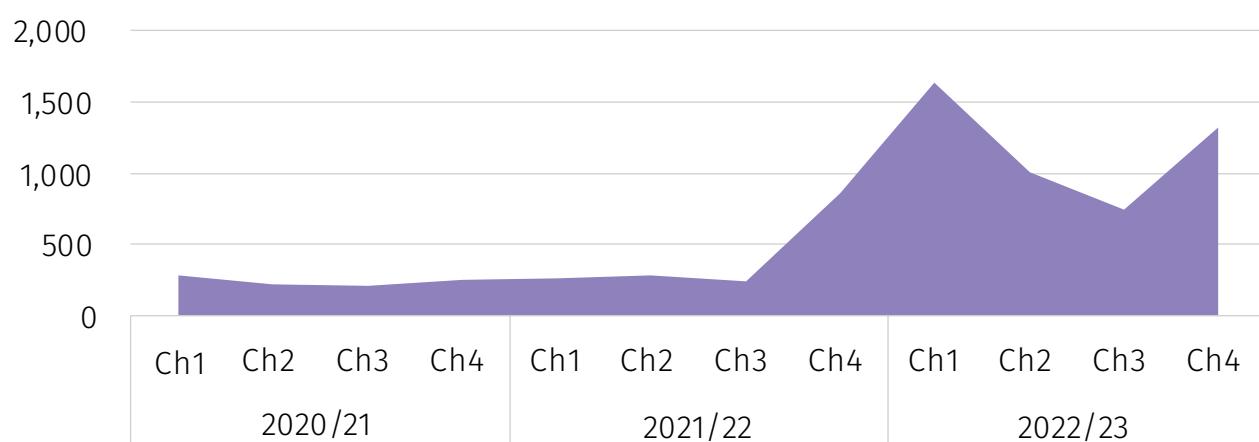
1. Datblygu polisi iechyd a maeth yng Ngogledd Iwerddon mewn partneriaeth ag adrannau'r llywodraeth, y diwydiant bwyd a rhanddeiliaid eraill

Mae'r ASB wedi bod yn gweithio'n agos gyda'r Adran Iechyd ar ddatblygu'r strategaeth newydd ar ordewdra yng Ngogledd Iwerddon a oedd yn ymgorffori dull systemau cyfan o atal gordewdra ac a oedd yn canolbwytio'n gryf ar yr amgylchedd bwyd ac anghydraddoldebau iechyd.

2. Cyflawni camau gweithredu o fewn y rhaglen Bwyta'n Dda, Dewis yn Well (EWCB)

Parhaodd yr ASB i weithio gyda chynhyrchwyr bwyd lleol, manwerthwyr, a'r sector 'y tu allan i'r cartref' ar y rhaglen EWCB. Gwnaethom gefnogi mentrau bach a chanolig i ailformiwliddio a lleihau maint dognau er mwyn cynyddu argaeledd bwydydd a diodydd iachach. Gwnaethom barhau i weithio mewn partneriaeth â'r 11 cyngor dosbarth i gyflenwi ein cynllun labelu calorïau gwirfoddol, [Calorie Wise](#). Cefnogir y cynllun gan [MenuCal](#), sef cyfrifiannell calorïau ac offeryn rheoli alergenau ar-lein rhad ac am ddim yr ASB.

Ar ôl oedi ymgysylltu â busnesau bwyd yn sgil pandemig COVID-19, rydym wedi bod yn gweithio gyda Swyddogion Iechyd yr Amgylchedd i gynnal ail-archwiliadau Calorie Wise ar gyfer busnesau a archwiliwyd dros ddwy flynedd yn ôl. Mae'r holl fusnesau sy'n destun ail-archwiliad wedi cadarnhau eu bod yn dymuno bwrw ymlaen, ac mae chwe busnes wedi llwyddo i gadw eu Gwobr Aur Calorie Wise. Mae trefniadau ar waith i ail-archwilio'r busnesau sy'n weddill.

Ffigur 25: Cyfanswm y defnyddwyr MenuCal fesul chwarter**Ffigur 26: Nifer y mewngofnodion i MenuCal fesul chwarter**

Cynyddodd nifer y bobl a greodd gyfrif MenuCal newydd 37% a chynyddodd nifer y sesiynau mewngofnodi 187%. Byddai angen i ddefnyddiwr fewngofnodi i ychwanegu/diwygio rysáit, er nad yw'r ASB yn casglu data ar ba weithgarwch sy'n digwydd yn ystod sesiynau mewngofnodi. Mae'n bosib bod y cynnydd o ganlyniad i gyflwyno trefniadau gorfodol ar gyfer labelu calorïau yn Lloegr.

3. Gwella mewnwelediad a dealltwriaeth trwy gynnal gwyliadwriaeth o boblogaeth Gogledd Iwerddon mewn perthynas ag iechyd deitetegol a maeth

Parhaodd yr ASB i fonitro dealltwriaeth ac ymwybyddiaeth unigolion Gogledd Iwerddon o labelu maethol trwy [Arolwg Olrhain EWCB](#). Dyma'r prif ganfyddiadau ar gyfer 2022, a gyhoeddwyd ym mis Mawrth 2023:

- Roedd **91%** o'r ymatebwyr yn gyfarwydd â'r label goleuadau traffig (cynnydd o 4% o gymharu â 2021).
- Dyweddodd **85%** eu bod yn deall beth yw pwrpas labeli goleuadau traffig (cynnydd o 6% o gymharu â 2021).
- Mae **62%** o bobl yn dewis bwydydd â lliwiau golau traffig iachach bob amser/y rhan fwyaf o'r amser (gostyngiad o 2% o gymharu â 2021).

74 Adroddiad perfformiad

Mae pandemig COVID-19, chwyddiant cynyddol a'r rhyfel yn Wcráin wedi arwain at gynnydd sylweddol yng nghostau bwyd, diod ac ynni, ac wedi effeithio ar argaeledd rhai bwydydd. Oherwydd hyn, mae unigolion yng Ngogledd Iwerddon yn wynebu blaenoriaethau cystadleuol wrth benderfynu beth i'w brynu a'i fwyta, sy'n golygu efallai nad iechyd yw'r prif ddylanwad.

Y prif risgiau ac elfennau ansicr

Mae'r ASB yn gweithio i ddiogelu iechyd y cyhoedd a buddiannau ehangach defnyddwyr mewn perthynas â bwyd. Mae hyn yn golygu bod ystyriaethau risg bob amser yn brif ystyriaeth i'r adran gyfan.

Mae'r system fwyd yn gymhleth ac yn esblygu'n gyflym gyda datblygiadau fel: technolegau newydd yn ymwneud â chynhyrchu bwyd; logisteg; newid arferion defnyddwyr; a dylanwadau masnachu gan gynnwys gwerthiannau ar-lein. Mae sgil-effeithiau'r pandemig, y rhyfel yn Wcráin, chwyddiant a digwyddiadau sy'n ymwneud â'r hinsawdd a'r amgylchedd wedi cyfrannu at darfu yn y gadwyn cyflenwi bwyd a niferoedd cynyddol yn profi tlodi bwyd.

Sicrhau bwyd y gallwch ymddiried ynddo

Cadw pobl yn ddiogel a lleihau/dileu risg bwyd yw un o ddibenion sylfaenol yr ASB. Er mwyn gwneud hyn, rhaid i'r ASB:

- Ddeall y dirwedd fwyd gymhleth a'r risgiau a allai godi
- Meddu ar y gallu gwyddonol i wneud asesiadau risg proffesiynol ac amserol
- Meddu ar y gallu polisi i ddarparu cyngor rheoli risg priodol

Er mwyn gwireddu ein cenhadaeth, sef 'bwyd y gallwch ymddiried ynddo', wrth reoli adnoddau cyfyngedig ac ansicrwydd allanol, rydym yn awyddus i gymryd risgiau ystyriol a manteisio ar gyfleoedd ac arloesedd. Mae ein dull o arloesi yn amrywio yn dibynnu ar natur y risg.

Gwnaethom nodi ein dull o reoli risg fel rhan o Ddatganiad Llywodraethu'r ASB 2022/23 ar dudalen 102. Caiff risgiau'r ASB eu nodi, **eu hasesu, eu rheoli, eu hadolygu a'u cofnodi** ar y lefel briodol ar draws yr ASB.

Cynhaliodd y Bwrdd a'r Bwrdd Gweithredol ein gweithdy risg blynnyddol ym mis Ionawr 2023, a chytunwyd ar lefelau'r parodrwydd i dderbyn risg a'r risgiau sy'n peri'r bygythiad mwyaf i ni o ran cyflawni ein hamcanion yn llwyddiannus. Mae rheoli risg yn yr ASB yn broses barhaus, sy'n ein galluogi i wneud penderfyniadau gwybodus a sicrhau ein bod yn gweithredu o fewn lefelau'r parodrwydd i dderbyn risg a gytunwyd gennym. Ochr yn ochr â hyn, rydym yn adolygu ein risgiau strategol yn chwarterol (ac yn fisol os bydd amgylchiadau eithriadol), gan sicrhau bod lefel y risg a wynebir yn cael ei monitro'n agos yn yr amgylchedd newidiol rydym yn gweithredu ynddo.

Ein gweledigaeth

Mae bwyd yn ddiogel

Mae bwyd yn cyd-fynd â'r hyn sydd ar y label

Mae bwyd yn iachach ac yn fwy cynaliadwy

Cyfeiriad y newid mewn risg

Cynyddu

Sefydlog

Lleihau

Tueddiadau risg tymor hir a phrif weithgareddau lliniaru

Gallu adnabod, blaenoriaethu, asesu a gweithredu ar risg bwyd yn effeithiol er mwyn atal niwed i ddefnyddwyr

Cyd-destun:

Mae'r broses dadansoddi risg yn nodi galluoedd a phrosesau gwasanaeth o un pen i'r llall, lle caiff risg bwyd ei nodi (naill ai drwy broblem polisi sy'n codi neu drwy wyliadwriaeth), ei hasesu a'i lliniaru (ei rheoli a'i chyfathrebu). Mae ymadael â'r UE yn golygu bod yr ASB bellach yn gyfrifol am lawer o'r swyddogaethau dadansoddi risg cyfun a gyflawnwyd yn flaenorol gan y Comisiwn Ewropeaidd ac Awdurdod Diogelwch Bwyd Ewrop. Mae'r broses hon yn sail ar gyfer awdurdodi cynhyrchion rheoleiddiedig.

Mesurau lliniaru:

- Parhau i feithrin capaciti a gallu ein pobl o fewn swyddogaethau Polisi a Gwyddoniaeth. Mae Gwasanaeth Rheoleiddio pwrpasol bellach ar waith.
- Gwelliant parhaus i'r broses dadansoddi risg a'r broses ar gyfer cynhyrchion rheoleiddiedig drwy ein hadolygiad blynnyddol i'r Bwrdd, ac mae grŵp gwella mewnol ar waith i lywio'r rhaglen hon.
- Datblygu ac adolygu ein swyddogaeth sganio'r gorwel. Mae ymarfer darganfod gyda'r byd academaidd ar y gweill i gefnogi hyn a'n helpu i ddeall a nodi mwy o elfennau anhysbys.

Cynnal hyder ac ymddiriedaeth defnyddwyr, busnesau, y llywodraeth a/neu randdeiliaid eraill gan gynnal ein gallu i gyflawni ein hamcanion strategol i ddiogelu defnyddwyr

Cyd-destun:

Byddai methu â dylanwadu ac ymgysylltu'n effeithiol ag ystod eang o randdeiliaid yn peryglu ein haddewid i roi defnyddwyr yn gyntaf ym mhopeth a wnawn. Mae ymddiriedaeth a hyder (defnyddwyr, y cyfryngau, y llywodraeth a phartneriaid yn y diwydiant) yn ganolog i gyflawni ein canlyniadau o ran defnyddwyr.

Mesurau lliniaru:

- Parhau i ddefnyddio'r cyfryngau cymdeithasol i gyfathrebu (er enghraifft ein hymgyrchoedd), gwrando, monitro ac ymateb yn gyflym i sgyrsiau ar y gwahanol lwyfannau, yn enwedig mewn perthynas â chynnwys a allai fod yn gamarweiniol neu'n anghywir.
- Parhau i chwilio am gyfleoedd i hyrwyddo a helpu i ddeall beth yw ein pwrpas a sut rydym yn cyflawni ein gwaith, gan sefydlu a datblygu perthnasoedd newydd a chyfredol.
- Sicrhau ein bod yn defnyddio gwyddoniaeth a thystiolaeth i wneud penderfyniadau, a'n bod yn cael ein hystyried yn agored, yn onest, yn annibynnol ac yn gynhwysol.
- Gweithio gyda defnyddwyr a chynrychiolwyr o'r diwydiant busnesau bwyd i ganfod eu safbwytiau a'u barn ar rinweddau rheoleiddiwr modern rhagorol.

Cynnal perthnasau dylanwadol a gwybodus ar draws y llywodraeth ac yn rhyngwladol i hyrwyddo mesurau diogelu defnyddwyr, nawr ac yn y dyfodol

Cyd-destun:

Mae'n hanfodol ein bod yn gallu dylanwadu'n effeithiol ar y llywodraeth yng Nghymru, San Steffan a Gogledd Iwerddon, yn ogystal ag yn rhyngwladol, i sicrhau bod ein gwaith yn cael ei ddeall, ei gefnogi a'n bod yn gallu cyflawni newid sydd o fudd i ddefnyddwyr. Mae perthynas newydd y DU â'r UE yn golygu bod rôl yr ASB fel rheoleiddiwr systemau bwyd yn bwysicach, ac mae wedi newid y sbardunau sefydliadol ar gyfer rhai o'n gweithgareddau rhyngwladol.

Mesurau lliniaru:

- Cymryd rhan mewn fforymau sefydledig a bod â sedd mewn cyfarfodydd a gadeirir ar draws Whitehall ar faterion polisi amrywiol.
- Rhoi prosesau ar waith i wella a chryfhau ein gallu i ymgysylltu.
- Parhau i reoli cyfrifoldebau newydd yr ASB o dan Fframwaith Windsor a chyfrannu at drafodaethau â'r UE a'u cefnogi.
- Parhau i reoli mewnbwn yr ASB i'r Model Gweithredu Targed ar gyfer Ffiniau a gweithio tuag at gyflwyno'r rheolaethau arfaethedig yn raddol.

Sicrhau a defnyddio ein hadnoddau yn llwyddiannus a chefnogi ein pobl i gyflawni Strategaeth yr ASB, er budd defnyddwyr

Cyd-destun:

Mae pob rhan o'r llywodraeth yn wynebu cyfyngiadau cynyddol ar adnoddau. Mae'r ASB yn parhau i ganolbwytio ar wella ei heffeithiolrwydd a'i heffeithlonrwydd, er mwyn gwneud y mwyaf o'i hadnoddau. Mae hyn yn cynnwys parhau i ddatblygu ei gallu cynllunio, perfformiad, ariannol, risg a blaenoriaethu.

Mesurau lliniaru:

- Datblygu ein Cynllun Pobl sy'n cefnogi ein pobl i gyflawni ein strategaeth, trwy barhau i greu amgylchedd lle mae ein pobl yn hynod alluog, yn cael eu cefnogi'n effeithiol, ac yn dewis gwneud cyfraniadau eithriadol yn gyson i ddiogelu, hysbysu a grymuso defnyddwyr.
- Cyflwyno prosesau newydd i wella rhagolygon ariannol ac adnoddau i sicrhau bod gan yr ASB ddigon o adnoddau drwy gydol yr Adolygiad o Wariant.
- Blaenoriaethu ein hadnodd yn ystod y flwyddyn i alluogi'r ASB i ymateb yn gyflym i bwysau ychwanegol ar adnoddau.
- Datblygu fframwaith sicrhau perfformiad newydd sy'n cefnogi ac yn cyd-fynd â'n strategaeth newydd a'n cynllun busnes tair blynedd.

- Wedi cynllunio ac yn gweithio tuag at gyflawni strategaeth ystadau'r ASB i adeiladu ymhellach ar ein seilwaith digidol sy'n cyd-fynd ag agenda Codi'r Gwastad.
- Datblygu Strategaeth Gyllid, gan gyfuno ein cynlluniau ariannol â'n cynllunio strategol i sicrhau bod ein hadnoddau yn cyd-fynd â'n blaenoriaethau.

Rydym yn gweithio'n effeithiol ac yn gydlynol ar draws gwledydd a gweinyddiaethau'r DU, i sicrhau bod defnyddwyr yn cael eu diogelu'n dda er gwaethaf gwahaniaethau posib rhwng systemau

Cyd-destun:

Mae'r ASB yn gweithio gyda phartneriaid rheoleiddio'r DU, Llywodraeth Cymru, Llywodraeth Gogledd Iwerddon, Safonau Bwyd yr Alban a Llywodraeth yr Alban i sicrhau bod cyfundrefn reoleiddio'r DU yn parhau i sicrhau bod defnyddwyr yn cael eu diogelu. Yn anochel, mae meysydd lle mae gwahanol flaenoriaethau a safbwytiau ymhliith y pedair gweinyddiaeth. Gallai'r gwahaniaethau hyn effeithio'n negyddol ar berthnasoedd gwaith cydweithredol y pedair gwlad.

Mesurau lliniaru:

- Parhau i ymgysylltu'n weithredol â gweithgorau trawslywodraethol ar Fframweithiau'r DU, drwy ffyrdd o weithio ar y cyd a cheisio consensws ar newidiadau ledled y DU, wrth gydnabod bod angen cysondeb ar fusnesau sy'n masnachu ledled y DU a bod angen lefelau cyson o ddiogelu ar ddefnyddwyr.
- Parhau i feithrin gallu ac effeithiolrwydd ein timau yn y DU ac yn rhyngwladol trwy ddatblygu a gwreiddio ffyrdd newydd o weithio.

Gallu darparu ymateb priodol i ddigwyddiad mawr mewn perthynas â bwyd/bwyd anifeiliaid i ddiogelu defnyddwyr rhag niwed posib

Cyd-destun:

Mae gan yr ASB drefniadau wrth gefn a gwydnwch sefydledig i ymateb i ddigwyddiad mawr mewn perthynas â diogelwch bwyd neu fwyd anifeiliaid. Mae'r gwersi a ddysgwyd o ddigwyddiadau go iawn, yn ogystal â gweithgarwch Cynllunio ar gyfer y Gaeaf, yn rhoi gwybodaeth werthfawr i ni allu cryfhau ein gwydnwch a gwella ein trefniadau gweithredu safonol o ran ymateb.

Mesurau lliniaru:

- Gwnaethom fabwysiadu dull cynhwysfawr o gryfhau ein gwydnwch a'n parodrwydd ar gyfer argyfngau i gwmpasu pob agwedd ar ein trefniadau ymateb i ddigwyddiadau gan barhau i wella ein galluogrwydd a'n gallu i reoli digwyddiad bwyd mawr.

- Mae ein cynllun rheoli digwyddiadau diweddaredig yn adlewyrchu'r hyn rydym wedi'i ddysgu; gwneir gwelliannau parhaus i'n trefniadau gweithredu safonol sy'n cyd-fynd â'r cynllun, a defnyddir y cynllun i lywio ein rhaglen ymarfer a hyfforddi flynyddol sy'n cefnogi gwelliannau parhaus yn ein gallu i ymateb i ddigwyddiadau, ein galluogrwydd, a'n gwydnwch sefydliadol.
- Mesurwyd effaith y dull hwn trwy ein galluogrwydd a'n gallu cynyddol i roi ein protocolau ymateb i ddigwyddiadau ac argyfngau ar waith yn effeithlon; darparu ymateb cymesur i ddigwyddiadau bwyd; a galluogi'r sefydliad i ddychwelyd i'n gweithrediadau arferol cyn gynted â phosib. Rydym wedi cryfhau ein galluogrwydd i atal digwyddiadau ac ymchwilio iddynt er mwyn sicrhau ein bod yn mynd ati i reoli digwyddiadau a brigiadau o achosion yn rhagweithiol.
- Wedi parhau i adeiladu capaciti labordai'r DU i sicrhau bod gan yr ASB fynediad at yr ystod lawn o brofion mewn ymateb i ddigwyddiad mawr.

Cefnogi awdurdodau lleol a phorthladdoedd yn effeithiol i gynnal Rheolaethau Swyddogol gan leihau risg diogelwch bwyd posib i ddefnyddwyr a chynnal hyder partneriaid masnachu a defnyddwyr

Cyd-destun:

Mae'r ASB yn dibynnu ar eraill i gynnal llawer o swyddogaethau rheoleiddio ac mae angen i ni weithio'n agos i sicrhau nad yw diogelwch gwasanaethau/defnyddwyr yn cael ei beryglu wrth ddatblygu dulliau newydd. Mae awdurdodau lleol yn wynebu pwysau a heriau cynyddol, ac effeithiodd hyn ar adnoddau ac amlygu'r heriau o ran bodloni disgwyliadau'r ASB wrth gynnal rheolaethau bwyd.

Mesurau lliniaru:

- Trwy'r rhaglen Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau, buom yn gweithio tuag at ailddiffinio'r modelau gweithredu hylendid a rheoleiddio. Diben y gwaith hwn oedd anelu at ganolbwytio mwy ar ganlyniadau, cydweithio ag awdurdodau lleol a'r diwydiant i sicrhau bod gwaith rheoleiddio bwyd yn cael ei lywio gan ddata, a bod adnoddau'n cael eu targedu at y meysydd lle mae'r risg fwyaf a chreu dyfodol mwy cynaliadwy.
- Parhau i ddatblygu strategaeth cymorth a rheoli perfformiad newydd sy'n ein galluogi i ddeall perfformiad awdurdodau lleol a chynnig arweiniad a chymorth perthnasol.

Gallu cynnal ein swyddogaethau Rheolaethau Swyddogol yng Nghymru a Lloegr ar gyfer cig er mwyn sicrhau diogelwch a hyder defnyddwyr, ynghyd â goblygiadau ehangach fel tarfu ar gyflenwad bwyd, masnach a lles anifeiliaid

Cyd-destun:

Mae'r ASB yn uniongyrchol gyfrifol am arolygu, archwilio a sicrhau busnesau sy'n cynhyrchu cig, gwin a chynnrych llaeth yng Nghymru a Lloegr. Rydym yn cynnal Rheolaethau Swyddogol mewn lladd-dai a sefydliadau trin anifeiliaid hela, ac rydym yn archwilio ac yn arolygu ffatrioedd torri cig, cynhyrchwyr gwin a sefydliadau cynhyrchu llaeth ar ffermydd. Mae'r anawsterau presennol ledled y sector o ran recriwtio a chadw Milfeddygon Swyddogol yn ychwanegu heriau at y gwaith o gynnal Rheolaethau Swyddogol yr ydym yn uniongyrchol gyfrifol amdano.

Mesurau lliniaru:

- Drwy drefniadau rheoli contractau, mae'r ASB yn mynd ati'n barhaus i fonitro gallu a galluogrwydd y Partner Cyflenwi Gwasanaethau i gyflawni ei drefniadau cytundebol a defnyddio dangosyddion perfformiad allweddol i nodi achosion o ddiffyg cydymffurfio a methiannau gwasanaeth (y mae cosbau ariannol ar eu cyfer).
- Mae'r Rhaglen Trawsnewid Gweithredol wedi dod i ben, ac mae'r gwaith ar newid deddfwriaethol ar gyfer cynnal Rheolaethau Swyddogol wedi symud i'r rhaglen Sicrhau Cydymffurfiaeth Busnesau er mwyn caniatáu iddo gael ei ddatblygu mewn ffordd ystyriol ochr yn ochr â newidiadau polisi a deddfwriaethol ehangach eraill. O ran Gweithrediadau, rydym wedi parhau i ganolbwytio ein hymdrehcion ar foderneiddio o fewn y ddeddfwriaeth bresennol.
- Gweithredu a pharhau i fonitro penderfyniad Coleg Brenhinol y Milfeddygon i ganiatáu ar gyfer cofrestru Milfeddygol Swyddogol Newydd dros dro.
- Gweithredu a monitro Sicrwydd Ansawdd ar gyfer darpariaeth gwasanaeth a monitro effeithiolrwydd y cynllun trwy berfformiad ein darpariaeth gwasanaeth.

Dadansoddiad Perfformiad

Camau gorfodi mewn sefydliadau cig cymeradwy (Cymru, Lloegr)

Yn unol â gofynion Deddf Safonau Bwyd 1999, rydym yn adrodd bob blwyddyn ar gamau gorfodi a gymerir gan yr ASB mewn sefydliadau cig sy'n destun mesurau rheoli milfeddygol (lladd-dai, ffatrioedd torri cig a sefydliadau trin anifeiliaid hela). Gellir cyflwyno hysbysiadau statudol am fethiannau o ran hylendid, materion strwythurol anfoddhaol, i atal defnyddio mathau penodol o offer, i osod amodau ar y broses cynhyrchu cig, i gau'r busnes yn llwyr, neu i atal arfer benodol sy'n mynd yn groes i ddarpariaethau hylendid y ddeddfwriaeth. Rhaid i hysbysiadau statudol adlewyrchu'r diffyg cydymffurfio yn gywir, cyfeirio'n gywir at y ddeddfwriaeth berthnasol, a rhaid iddynt fod yn gwbl ddarllenadwy ac yn ddiamwys er mwyn bod yn gyfreithiol ddilys.

Cymru a Lloegr: camau gorfodi ffurfiol ac anffurfiol a gymerwyd yn ystod 2022/23

Camau ffurfiol	Nifer yr hysbysiadau 1 Ebrill 2022 i 31 Mawrth 2023	Nifer yr hysbysiadau 1 Ebrill 2021 i 31 Mawrth 2022
Hysbysiad Gwahardd Brys at Ddibenion, Hylendid a gyflwynir o dan Reoliadau Hylendid Bwyd (Cymru) 2006 a Rheoliadau Diogelwch a Hylendid Bwyd (Lloegr) 2013, gan roi diwrnod o rybudd i weithredwr busnes bwyd o'r bwriad i wneud cais i lys ddyfarnu Gorchymyn Gwahardd Brys at Ddibenion Hylendid a fyddai'n arwain at gau'r busnes ar unwaith	0	0
Hysbysiad Gwella Hylendid a gyflwynir o dan Reoliadau Hylendid Bwyd (Cymru) 2006 a Rheoliadau Diogelwch a Hylendid Bwyd (Lloegr) 2013	30	32
Hysbysiad Camau Unioni a gyflwynir o dan Reoliadau Hylendid Bwyd (Cymru) 2006 a Rheoliadau Diogelwch a Hylendid Bwyd (Lloegr) 2013	45	42

Camau anffurfiol	Nifer yr hysbysiadau 1 Ebrill 2022 i 31 Mawrth 2023	Nifer yr hysbysiadau 1 Ebrill 2021 i 31 Mawrth 2022
Cyngor ysgrifenedig	1,489	1,417

Gogledd Iwerddon: camau gorfodi ffurfiol ac anffurfiol a gymerwyd mewn sefydliadau cig cymeradwy yn ystod 2022/23

Roedd lefel y camau gorfodi yng Ngogledd Iwerddon yn is nag yng Nghymru a Lloegr. Mae hyn yn rhannol oherwydd bod nifer y sefydliadau cig a gymeradwyir gan yr ASB yng Ngogledd Iwerddon, sef 55, yn gymharol isel. O'r rhain, dim ond 19 (lladd-dai a sefydliadau trin anifeiliaid hela) oedd yn galw am bresenoldeb milfeddygol cyson wrth weithredu. Mae'r rhan fwyaf o'r lladd-dai yn sefydliadau mawr iawn â thrwybwn uchel sy'n cael eu gyrru gan farchnadoedd allforio, lle mae'r gofynion yn tueddu i fod hyd yn oed yn uwch na gofynion cydymffurfiaeth yr UE. O ran canlyniadau archwilio, nid yw Gogledd Iwerddon wedi cofnodi unrhyw ganlyniadau 'Angen Gwella' neu 'Angen Gwella ar Frys' o Ch1 2019/20 ymlaen (gweler Ffigur 13). Yr Adran Amaethyddiaeth, yr Amgylchedd a Materion Gwledig (DAERA) sy'n gyfrifol am gyflawni gweithrediadau cig ar ran yr ASB yng Ngogledd Iwerddon. Rydym yn monitro perfformiad DAERA fel rhan o'r cytundeb lefel gwasanaeth, ac mae system o ymwelliadau gwirio ar waith lle mae lefelau gorfodi yn y sefydliad yn cael eu hasesu yn erbyn y sylwadau a wnaed ar y diwrnod; ni fu unrhyw bryderon mewn perthynas â hyn.

Camau ffurfiol	Nifer yr hysbysiadau 1 Ebrill 2022 i 31 Mawrth 2023	Nifer yr hysbysiadau 1 Ebrill 2021 i 31 Mawrth 2022
Hysbysiad Gwahardd Brys at Ddibenion Hylendid a gyflwynir o dan Reoliadau Hylendid Bwyd (Gogledd Iwerddon) 2006, gan roi diwrnod o rybudd i weithredwr busnes bwyd o'r bwriad i wneud cais i lys ddyfarnu Gorchymyn Gwahardd Brys at Ddibenion Hylendid a fyddai'n arwain at gau'r busnes ar unwaith	0	0
Hysbysiad Gwella Hylendid a gyflwynir o dan Reoliadau Hylendid Bwyd (Gogledd Iwerddon) 2006	0	0
Hysbysiad Camau Unioni a gyflwynir o dan Reoliadau Hylendid Bwyd (Gogledd Iwerddon) 2006	0	1

Camau anffurfiol	Nifer yr hysbysiadau 1 Ebrill 2022 i 31 Mawrth 2023	Nifer yr hysbysiadau 1 Ebrill 2021 i 31 Mawrth 2022
Cyngor ysgrifenedig	23	28

Erlyniadau

Ar ôl cael atgyfeiriad a chynnal ymchwiliad troseddol llawn, gall yr awdurdod gorfodi perthnasol erlyn troseddau a gyflawnir ar safle cymeradwy.

Yng Nghymru a Lloegr, yr ASB sy'n erlyn achosion o dorri rheolau hylendid bwyd. Caiff achosion mewn perthynas â honiadau o dorri rheolau lles anifeiliaid, sgil-gynhyrchion anifeiliaid a rhai gofynion o ran enseffalopathi sbyngffurf trosglwyddadwy (TSE) eu herlyn gan Lywodraeth Cymru neu Wasanaeth Erlyn y Goron (sy'n gweithredu ar ran Adran yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig). Yn 2022/23, cafodd Cangen Ymchwiliadau Troseddol yr ASB 37 o atgyfeiriadau gan y Gyfarwyddiaeth Gweithrediadau i ymchwilio iddynt, gyda'r bwriad o erlyn. Mae canlyniad yr ymchwiliadau hyn yn destun profion tystiolaethol a phrofion budd y cyhoedd.

Mae'r amserlenni ar gyfer erlyniadau'n golygu ei bod hi'n anghyffredin i achos symud ymlaen o'r cam atgyfeirio i wrandawriad llys terfynol o fewn yr un flwyddyn adrodd. Felly, mae llawer o'r achosion a atgyfeiriwyd ar gyfer ymchwiliad yn 2022/23 heb eu cwblhau eto.

Yn ystod 2022/23, daeth 11 o achosion yr ymchwiliwyd iddynt gan yr ASB i ben yn y llys, a chafwyd euogfarnau yn erbyn 14 diffynnydd. Mae 8 achos arall yn cael eu herlyn ar hyn o bryd.

Mae canlyniadau neu statws yr atgyfeiriadau hynny fel a ganlyn:

Canlyniadau/statws cyfredol	Nifer yr atgyfeiriadau
Euogfarnau	7
Llythyrau rhybuddio wedi'u hanfon	4
Erlyniadau sy'n dal i fynd rhagddynt yn y llys	4
Rhyddfarnau	0
Erlyniadau wedi'u tynnu yn ôl	1
Dim erlyniadau	20

Cwynion gan gynnwys y rhai a wnaed i Ombwdsmon y Gwasanaeth Seneddol ac lechyd

Bydd yr ASB bob amser yn ceisio mynd i'r afael ag unrhyw faterion a nodir trwy ei Pholisi Cwynion, a dysgu oddi wrthynt. Ein nod yw datrys pob cwyn yn gyflym ac mor agos â phosib at y pwynt cyflenwi. Am y rheswm hwn, mae cwynion fel arfer yn cael eu trin ar y lefel 'leol' i ddechrau. Pan fo'r achwynnydd yn anfodlon ar y ffordd mae'r ASB wedi ymateb i'w gŵyn, gall drosglwyddo'r mater i lefel 'ganolog' ein proses. I bob pwrrpas, mae'r lefel hon yn cynnig dau gam 'apelio'. Y cyntaf trwy swyddfa'r Cydlynnydd Cwynion, a'r ail trwy swyddfa'r Prif Weithredwr. Er hynny, gall fod achlysuron pan fydd angen i gŵyn gychwyn ar lefel 'ganolog' y broses.

Gellir dod o hyd i fanylion am ein Polisi Cwynion ar-lein: www.food.gov.uk/cy/contact/consumers/feedback/cwynion-a-sylwadau-am-yr-asiantaeth-safonau-bwyd

84 Adroddiad perfformiad

Pan fydd achwynydd yn parhau i fod yn anfodlon ar ôl dilyn proses yr ASB ar y lefelau 'lleol' a 'chanolog', gall gyfeirio ei achos at Ombwdsmon y Gwasanaeth Seneddol ac Iechyd. Mae rhagor o fanylion am Ombwdsmon y Gwasanaeth Seneddol ac Iechyd ar gael ar-lein: www.ombudsman.org.uk/

Yn ystod blwyddyn galendr 2022:

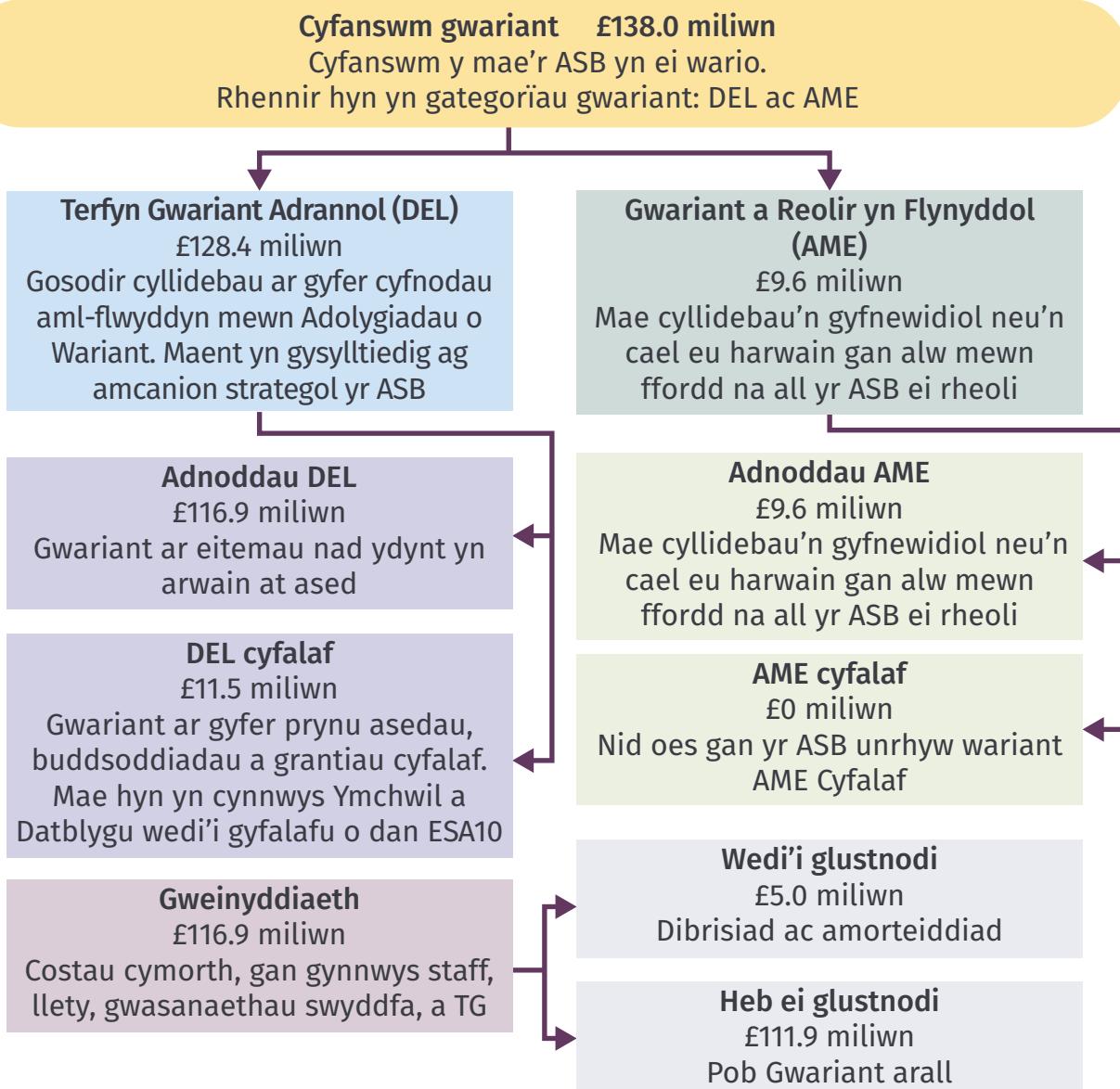
- Ymatebwyd i bum achos ar y lefel 'leol'. O'r rhain, ni chadarnhawyd pedwar o'r achosion a chadarnhawyd un yn rhannol.
- Ymatebwyd i bedwar achos ar y lefel 'ganolog' trwy swyddfa'r Cydlynnydd Cwynion. Ni chadarnhawyd yr un o'r pedwar achos.
- Cyfeiriwyd tri achos at swyddfa'r Prif Weithredwr. Ni chadarnhawyd dau o'r achosion a chadarnhawyd un yn rhannol.
- Ni chyfeiriwyd unrhyw achosion at Ombwdsmon y Gwasanaeth Seneddol ac Iechyd.

Mae hyn yn cymharu â 2021, lle:

- Ymdriniwyd â deg achos ar lefel 'leol'. Ni chadarnhawyd pump o'r achosion, cadarnhawyd tri yn rhannol, a dau yn llawn
- Ymdriniwyd ag un achos ar y lefel 'ganolog' trwy swyddfa'r Cydlynnydd Cwynion, a gadarnhawyd yn rhannol.
- Cafodd un achos ei gyfeirio at swyddfa'r Prif Weithredwr, a gadarnhawyd yn rhannol.

Adolygiad ariannol

Mae'r adolygiad ariannol hwn yn ymdrin â'n perfformiad ariannol, gan nodi ein cyllid a manylion ein gwariant, a sut rydym yn sicrhau ein bod yn defnyddio arian cyhoeddus yn briodol ac yn gyfrifol.

Ariennir yr ASB yn bennaf drwy'r broses Amcangyfrifon Cyflenwad flynyddol a reolir gan Drysorlys Ei Fawrhydi (HMT). Y ffigurau uchod yw'r terfynau rheoli a bleidleisiwyd gan Senedd y DU ar gyfer ASB San Steffan (fesul Amcangyfrif Atodol).

Rydym hefyd yn cynhyrchu lefel o incwm o wasanaethau a ddarperir i gwsmeriaid allanol ac yn y sector cyhoeddus.

Rydym yn atebol i Drysorlys Ei Fawrhydi, y Senedd a'r cyhoedd am y ffordd yr ydym wedi defnyddio arian cyhoeddus yn ystod y flwyddyn. Bob blwyddyn, rydym yn cyhoeddi ein hadroddiad blynnyddol a'n cyfrifon San Steffan wedi'u harchwilio (ARA) i gefnogi atebolrwydd seneddol trwy gymharu gwir wariant ar adnoddau'r ASB â'r amcangyfrifon. Mae'r adran 'Cysoni gwariant net ar adnoddau rhwng amcangyfrifon, cyllidebau a

86 Adroddiad perfformiad

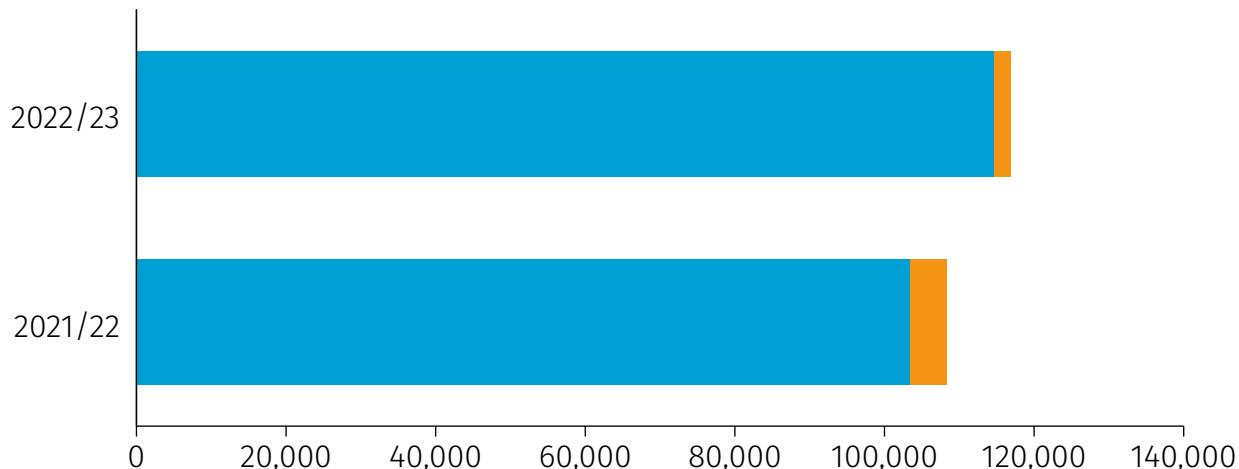
chyfrifon' yn cynnwys mwy o fanylion am alldro (*outturn*) yr ASB o'i gymharu â'i hamcangyfrifon.

Rydym yn cyhoeddi ein perfformiad ariannol yn seiliedig ar Lawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth yn y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr sydd i'w gael yn yr adran 'Cyfrifon'.

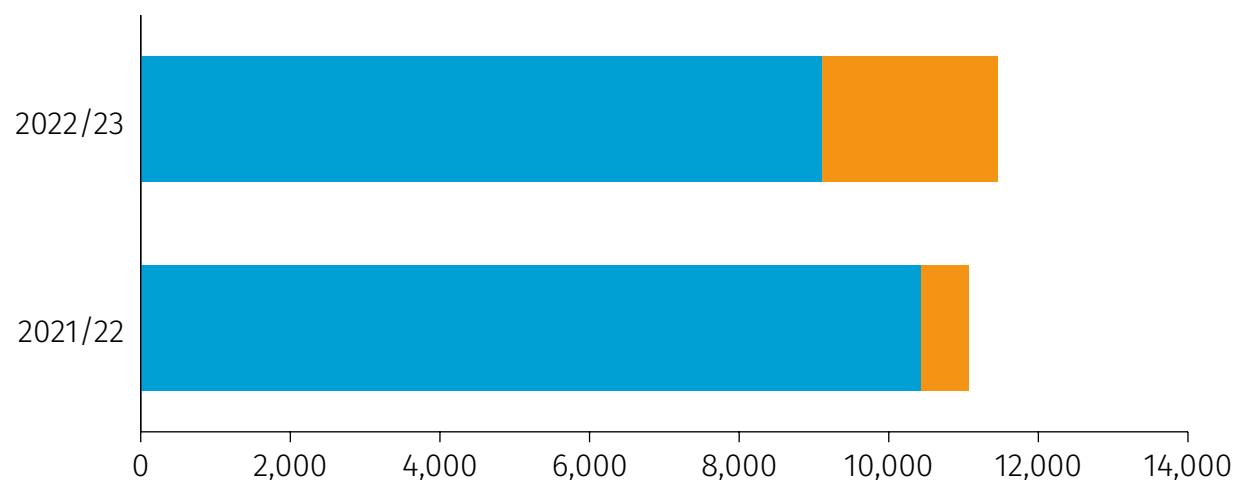
Cost adnoddau net DEL yr ASB a ariennir gan San Steffan oedd £114.7 miliwn yn erbyn y cyllid o £116.9 miliwn a oedd ar gael hyd at 31 Mawrth 2023. Roedd cyfanswm y gwariant net 9% yn is na'r amcangyfrif o £12.1 miliwn.

Y prif gyfrannwr at y tanwariant hwn yw'r tanwariant o £7.8 miliwn mewn Adnoddau Gwariant a Reolir yn Flynyddol (RAME).

Ffigur 27: Perfformiad Ariannol yr ASB 2022/23 Gweinyddiaeth £000au

Ffigur 28: Perfformiad Ariannol yr ASB 2022/23 Cyfalaf £000au

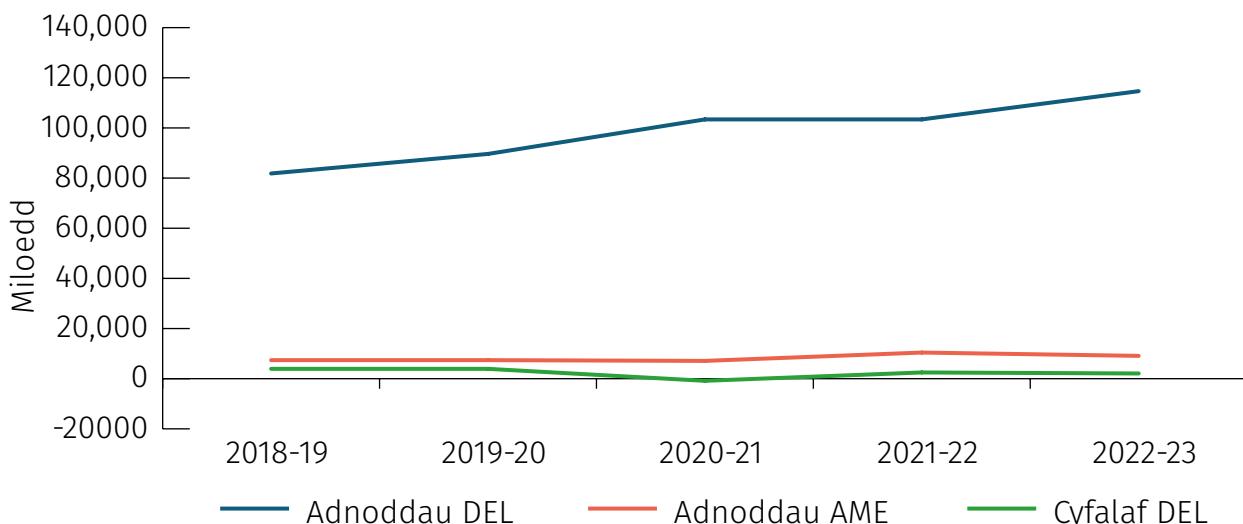
Mae tanwariant CDEL (Terfynau Gwariant Adrannol – Cyfalaf) o £2.4 miliwn yn bennaf oherwydd prosiectau a gafodd eu hailflaenoriaethu.

Mae dadansoddiad fesul gweithgaredd sy'n cymharu gwariant 2021/22 â gwariant 2020/21 i'w weld yn Nodyn 2.

Polisi talu cyflenwyr

Mae polisi'r ASB yn pennu y dylid talu pob anfoneb nad oes anghydfod yn ei chylch o fewn pum niwrnod wedi iddi ddod i law. Yn ystod 2022/23, talwyd 67.5% o'r holl anfonebau o fewn y targed hwn. Bydd y polisi yn parhau ar gyfer 2023/24.

Ffigur 29: Dadansoddiad o dueddiadau cyfanswm gwariant adrannol yr ASB (£000au)

Mae cyfanswm gwariant yr ASB wedi cynyddu dros amser wrth baratoi ar gyfer Ymadael â'r UE a ffurfio'r Uned Genedlaethol Troseddau Bwyd. Mae mwy o wybodaeth yn y Tablau Craidd a gyhoeddwyd yn www.food.gov.uk/cy/amdanom-ni/adroddiadau-a-chyfrifon.

Cynaliadwyedd ac Addasu i Newid yn yr Hinsawdd

Mae strategaeth cynaliadwyedd amgylcheddol yr ASB yn diffinio ein blaenoriaethau a'n hymrwymiad i warchod yr amgylchedd, a hynny wrth gyd-fynd ag Ymrwymiadau Gwyrddu'r Llywodraeth (GGC) i gefnogi'r nod o gyflawni Sero Net erbyn 2050.

Wrth i ofynion y gwaith gynyddu, roedd yn amlwg bod angen i ni neilltuo adnoddau pwrpasol yn y maes hwn, yn enwedig os oeddem am gyrraedd ein potensial a chael effaith sylweddol. Ar ôl cyflwyno achos llwyddiannus gerbron uwch-dîm rheoli yr ASB y llynedd, sicrhawyd cyllid ac, ym mis Hydref 2023, gwnaethom reciwtio Rheolwr Cynaliadwyedd Amgylcheddol amser llawn.

Mae'r Rheolwr newydd yn gyfrifol am ddatblygu cynllun gweithredu cynaliadwyedd a newid yn yr hinsawdd a fydd yn ein galluogi i fodloni targedau ein polisi, gan ddarparu eglurder a chyfeiriad i arweinwyr ar draws y sefydliad i gynnwys cynaliadwyedd yn eu gwaith.

Un maes blaenoriaeth oedd ymgyrchoedd cyfathrebu mewnol. Cyhoeddodd ein harweinydd o'r uwch-dîm rheoli a'n noddwr ar gyfer cynaliadwyedd amgylcheddol erthygl newyddion fewnol ar draws ein llwyfannau i dynnu sylw at ein cynlluniau ar gyfer datblygu ein hagenda werdd. Ochr yn ochr â hyn, er mwyn gwella gwybodaeth, ymwybyddiaeth a hyfforddiant staff, lansiwyd tudalen ar ein mewnrwyd. Mae'r dudalen yn sôn yn benodol am gynaliadwyedd amgylcheddol, gan roi mynediad hawdd at wybodaeth i holl staff yr ASB. Ar hyn o bryd, mae hyn yn cynnwys eitemau fel crynodeb o'r argyfwng hinsawdd, nodau Llywodraeth y DU, ISO 14001, ein targedau, perfformiad, awgrymiadau ac adnoddau. Mae bod â phopeth mewn un lle yn llawer mwy hygyrch i staff.

Mae annog hyfforddiant a rhannu gwybodaeth wedi bod o fudd enfawr i staff, ac mae hefyd yn cysylltu ag un o'r camau gweithredu ar gyfer nod 13 o nodau datblygu cynaliadwy'r Cenhedloedd Unedig (SDGs) – sef 'gwella addysg a chodi ymwybyddiaeth ar liniaru newid yn yr hinsawdd, addasu, lleihau effaith a rhybuddio cynnar'.

Ym mis Ionawr 2023, ar ôl ychydig o oedi oherwydd adnoddau staff, gwnaethom gynnal archwiliad gwyliadwriaeth annibynnol a gymeradwywyd gan UKAS ar gyfer achrediad Amgylcheddol ISO 14001. Cynhaliwyd yr archwiliad dros dridiau, gan gwmpasu arferion yn ein swyddfeydd yn Llundain a Belfast, ynghyd â gofynion deddfwriaethol ein System Rheoli Amgylcheddol (EMS) ganolog. Rydym yn falch iawn o adrodd ein bod wedi llwyddo a chadw ein hachrediad am flwyddyn arall.

Dros yr ychydig fisoeedd nesaf, byddwn yn dod ag aelodau o'n rhwydwaith staff ynghyd, yn hen ac yn newydd, sydd yn ein Grŵp Gweithredu ar yr Hinsawdd a'r Amgylchedd (CEAG). Gyda'n gilydd, byddwn yn penderfynu pa bwyntiau o'n cyllun gweithredu i'w blaenorriaethu, gan gytuno ar amserlenni a neilltuo adnoddau.

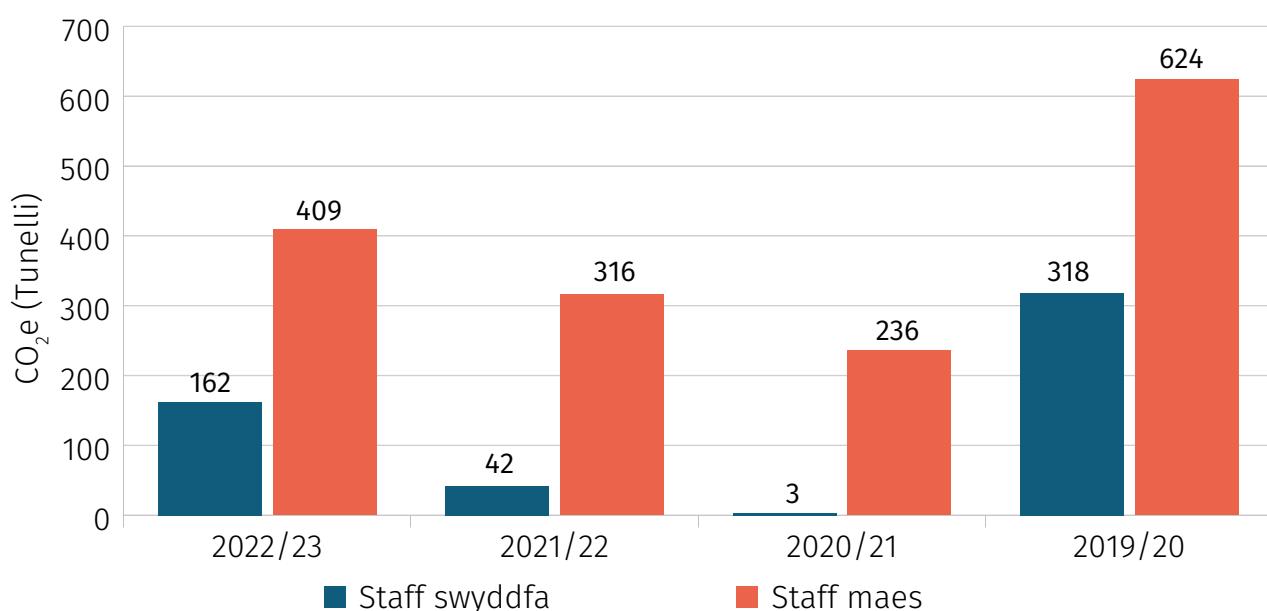
Ôl troed carbon

Teithio busnes

Mae ein sefydliad yn parhau â'r rhaglen 'Ein Ffyrrd o Weithio' (OWOW), a lansiwyd yn 2017, gan foderneiddio'r ffordd rydym yn gweithio. Mae hyn yn dal i gael effaith fawr ar ein hól troed carbon gyda llawer o staff yn dewis gweithio gartref, gan arwain at lai o gymudo a theithio busnes.

Mae gennym raglen newydd i staff ar gyfer trefnu teithiau busnes a llety. Mae'r rhaglen yn gallu nodi faint mae unigolyn yn ei wario, a chyfanswm ei allyriadau dros gyfnod treigl o 6 mis. Mae'r ap yn amlygu cyfanswm yr allyriadau ar gyfer pob rhan o'r daith, gan roi cyfre i ddefnyddwyr ddewis opsiynau sy'n well i'r amgylchedd.

Ffigur 30: Dadansoddiad o CO₂e mewn tunelli yn ôl dulliau teithio

Allyriadau nwyon tŷ gwydr – Cwmpas 1 (uniongyrchol)

Gwnaethom ragori ar darged Ymrwymiad Fflyd y Llywodraeth, sef bod 25% o geir ar brydles yn gerbydau allyriadau isel iawn (ULEV) erbyn 2022. Yn wir, gallwn ymfalchïo bod 65.4% o fflyd yr ASB yn gerbydau ULEV a'n bod ar y trywydd i fod â fflyd gyflawn o gerbydau ULEV erbyn 2027.

Ar gyfer GGC, rydym bellach yn gallu adrodd ar ddata ein fflyd brydles yn ôl y math o danwydd, gan roi darlun cywirach o'n hallyriadau. Rydym yn bwriadu gwneud yr un peth ar gyfer defnydd staff o gerbydau ar gyfer busnes ar gyfer y flwyddyn ariannol newydd. Bydd hyn yn cael ei gynnwys yn ein Cyfrifon Adrodd Blynnyddol ar gyfer 2023/2024.

Ystadau

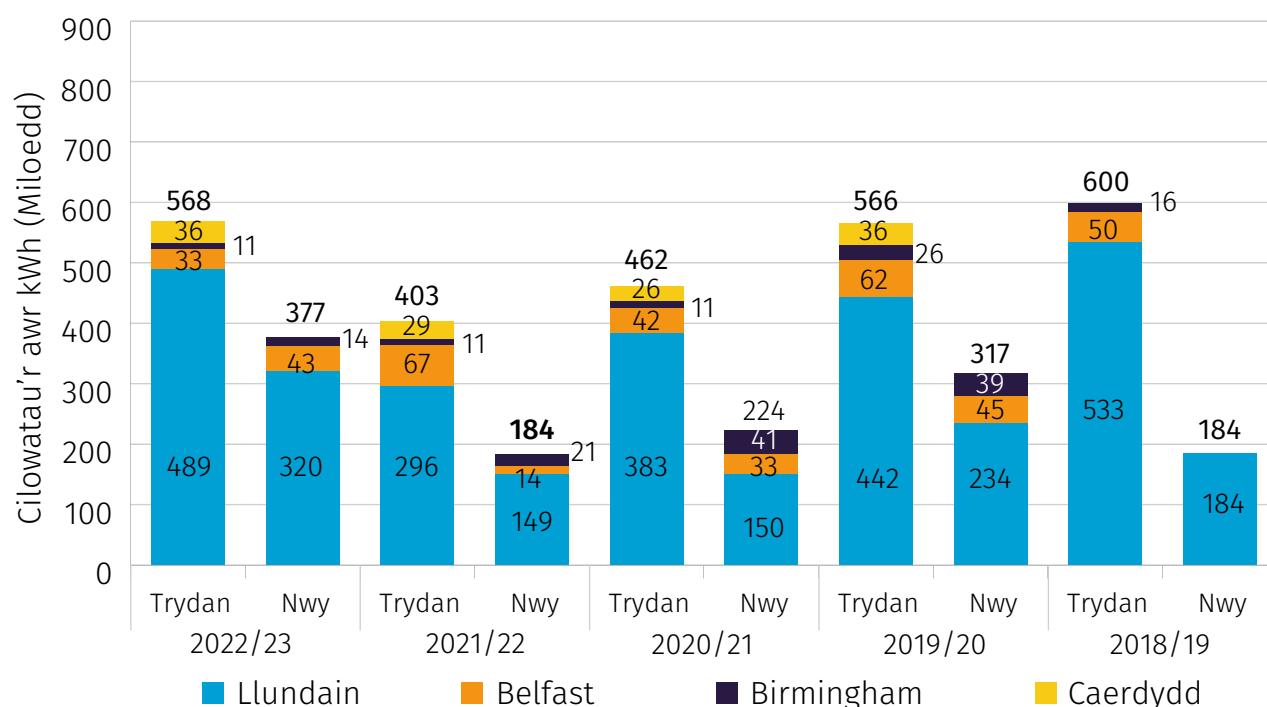
Oherwydd bod yr ASB yn prydlesu gofod o fewn adeiladau eraill y llywodraeth, mae wedi bod yn anodd gweld effaith wirioneddol gweithio gartref. Mae hyn yn bennaf oherwydd bod allyriadau'r ASB yn cael eu cyfrifo gan ddefnyddio cyfanswm y defnydd o ynni fesul adeilad yn seiliedig ar ganran yr ardal yr ydym yn ei meddiannu.

O ganlyniad i hyn, a chan nad ydym yn defnyddio ein gofodau'n ddigonol, rydym wedi penderfynu ymuno ag Asiantaeth Eiddo'r Llywodraeth (GPA) o fis Ebrill 2023, gan ddod â chytundebau prydles presennol i ben ar gyfer ein swyddfeydd yn Birmingham a Llundain. Rydym hefyd yn symud ein swyddfa yng Nghaerdydd i un o adeiladau Llywodraeth Cymru sy'n defnyddio ynni'n fwy effeithlon, ac yn haneru maint ein swyddfa yng Nghaerfro. Gobeithiwn y bydd y newidiadau hyn yn ein helpu i gael darlun cliriach o'n perfformiad, wrth sicrhau gostyngiad sylweddol yn ein defnydd o ynni a lleihau ein hôl troed carbon cyffredinol.

Allyriadau nwyon tŷ gwydr – Cwmpas 2 (anuniongyrchol)⁷

Oherwydd bod yr ASB yn prydlesu gofod o fewn adeiladau eraill y llywodraeth, mae wedi bod yn anodd gweld effaith wirioneddol gweithio gartref. Mae hyn yn bennaf oherwydd bod allyriadau'r ASB yn cael eu cyfrifo gan ddefnyddio cyfanswm y defnydd o ynni fesul adeilad yn seiliedig ar ganran yr ardal yr ydym yn ei meddiannu.

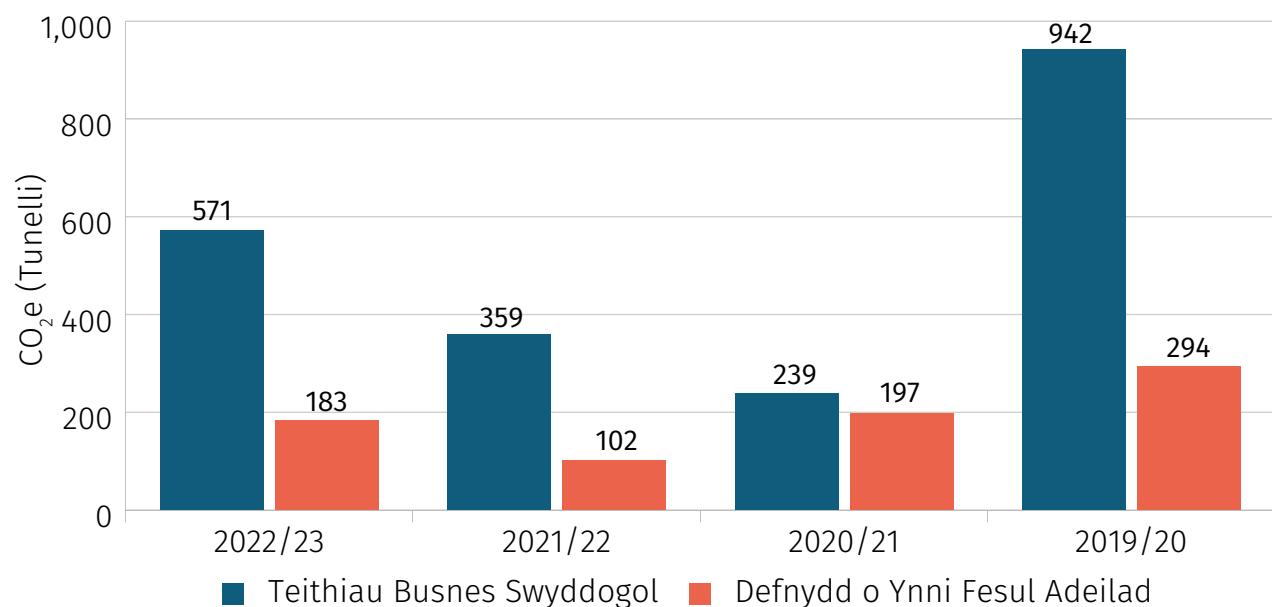
Ffigur 31: Defnydd o ynni fesul adeilad

⁷ Mae'r data'n ymwneud ag ASB Cymru, Llundain, Birmingham a Gogledd Iwerddon yn unig. Mae data ar gyfer y swyddfa yng Nghaerfro yn cael ei gyfrif gan Defra.

Allyriadau nwyon tŷ gwydr – Cwmpas 3 (anuniongyrchol)⁸

Ffigur 32: CO₂e (Tunelli) yn ôl Cyfanswm Teithiau Busnes a Chyfanswm y Defnydd o Ynni Fesul Adeilad

Cyfanswm yr allyriadau nwyon tŷ gwydr oedd £1.5 miliwn, gyda £1.3 miliwn ar gyfer teithio busnes a £0.2 miliwn yn ddefnydd ynni.

8 Data ledled y DU.

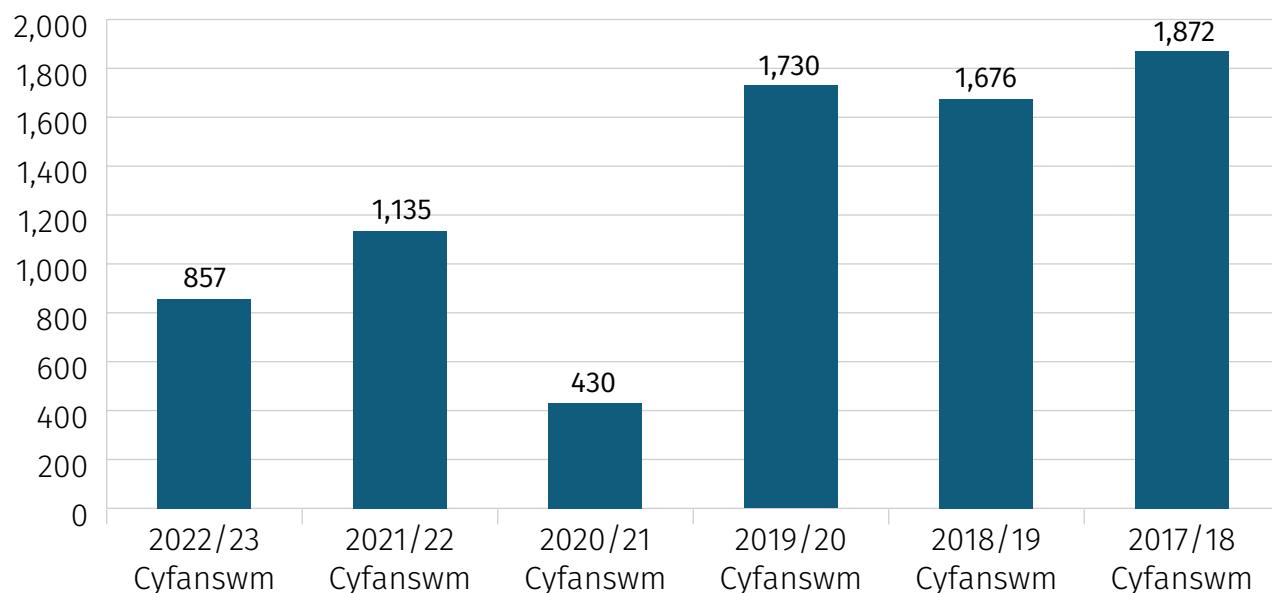
Gwarchod adnoddau naturiol

Defnydd o ddŵr

Mae cyfanswm y defnydd o ddŵr wedi gostwng yn ystod y flwyddyn adrodd hon. Fodd bynnag, nid ydym wedi gallu cael data defnydd ar gyfer ein swyddfa yn Birmingham ers mis Gorffennaf 2022 oherwydd problem gyda'r mesurydd.

Mae targed yr ASB o 'leihau'r defnydd o ddŵr o leiaf 8% o waelodlin 2017/18' wedi'i gyflawni, gyda gostyngiad o 46%.

Ffigur 33: Unedau o ddŵr (m³)

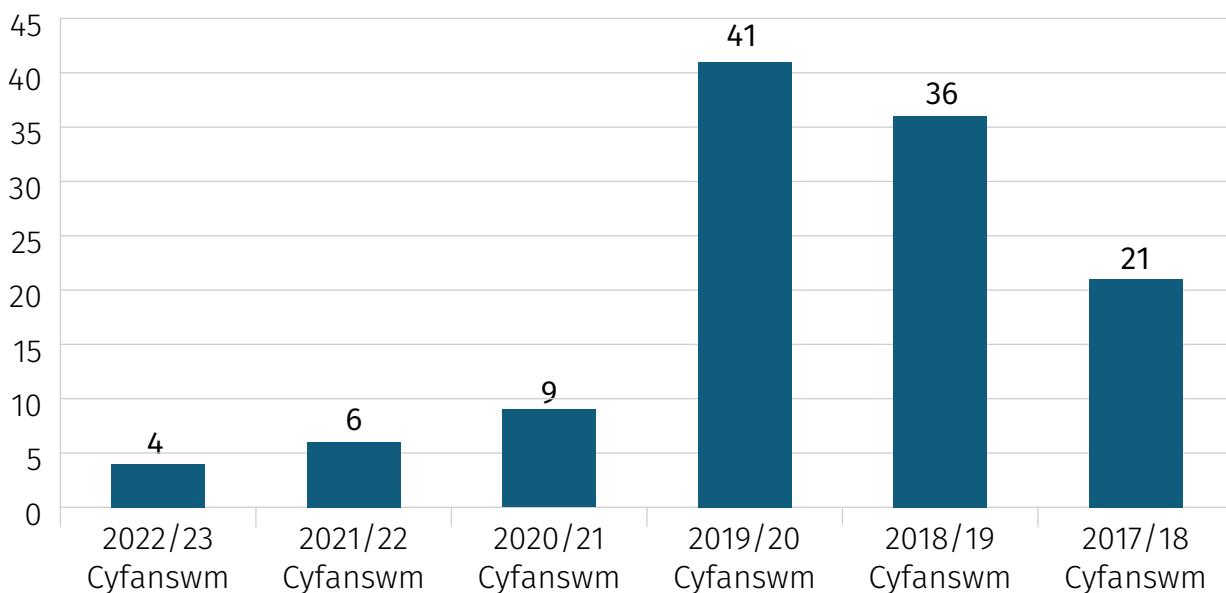
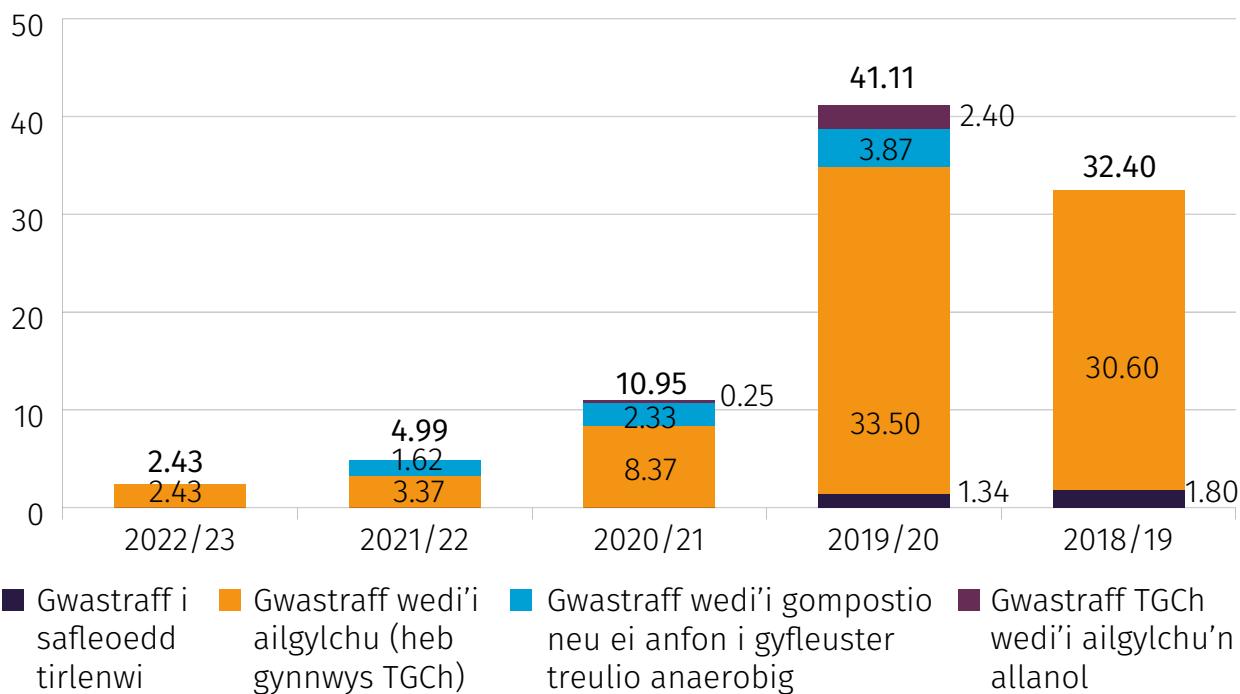
Rheoli Gwastraff

Mae'r ASB wedi gwella'n sylweddol o ran gwastraff dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf, a hynny'n bennaf oherwydd cyflwyno contractau gweithio gartref.

Ein prif darged oedd 'lleihau cyfanswm y gwastraff a gynhyrchir 20% o waelodlin 2017/2018' ac rydym wedi cyflawni hyn eleni.

Am y drydedd flwyddyn yn olynol, nid ydym wedi anfon unrhyw wastraff i safleoedd tirlenwi, gan fynd y tu hwnt i'n targed o anfon llai na 5% o'n gwastraff i safleoedd tirlenwi.

Cynyddodd defnydd papur yr ASB o 105 rîm yn 2021/22 i 402 rîm yn 2022/23.

Ffigur 34: Gwastraff (tunelli)**Ffigur 35: Gwastraff wedi'i ailgylchu ac wedi mynd i safleoedd tirlenwi (tunelli)**

Gan ddefnyddio'r hierarch gwastraff, rydym yn ymdrechu i atal, ailddefnyddio ac ailgylchu lle bynnag y bo modd. O'r herwydd, rydym yn cyflwyno cynllun ailgylchu nwyddau traul argraffyddion yn chwarter un 2023-2024, i'w roi ar waith yn ein ffatrioedd a'n swyddfeydd. Bydd y cynllun hefyd ar gael i'r rheiny sy'n gweithio gartref ac unrhyw un ar gontact aml-leoliad i'w ddefnyddio yn ystod unrhyw ymweliad â'r swyddfa/safle.

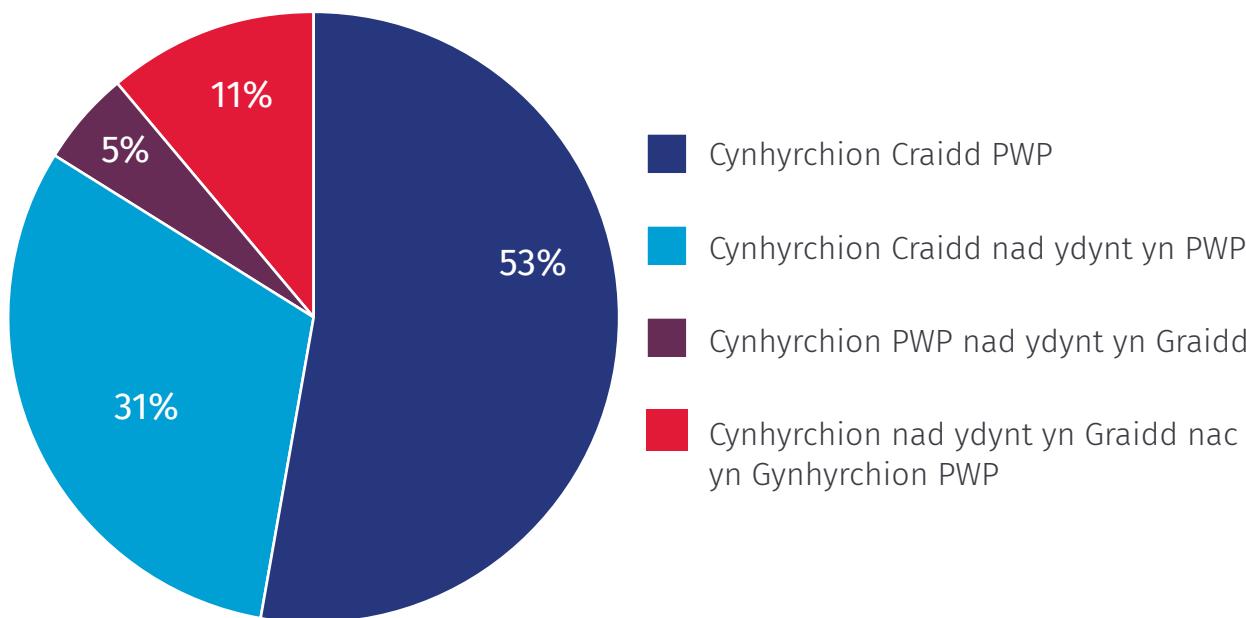
Cadwyn Gyflenwi Gynaliadwy

Mae'r ASB yn hyrwyddo meddlw yn gynaliadwy, drwy sicrhau bod ystyriaethau cynaliadwy, gan gynnwys amcanion sero net, manylebau cynnrych amgylcheddol gofynnol ac egwyddorion y rhain, yn cael eu cynnwys ym mhob agwedd ar y broses gaffael. Mae hyn wedi'i nodi yn ein polisi caffael cynaliadwy newydd a gyhoeddwyd ym mis Ionawr 2023 ac mae'n helpu i gefnogi nod 12 o Nodau Datblygu Cynaliadwy'r Cenhedloedd Unedig, sef 'hyrwyddo arferion caffael cyhoeddus sy'n gynaliadwy, yn unol â pholisiau a blaenoriaethau cenedlaethol'.

Mae caffael cynaliadwy yn golygu ystyried effeithiau amgylcheddol, cymdeithasol ac economaidd y cynnrych neu'r gwasanaeth dros ei oes, fel: dyluniad, y defnydd o ddeunydd anadnewyddadwy, dulliau gweithgynhyrchu a chynhyrchu, logisteg, gweithrediad, cynnal a chadw, aildefnyddio, opsiynau ailgylchu a gwaredu; yn ogystal â gallu'r cyflenwyr i fynd i'r afael â'r effeithiau hyn drwy'r gadwyn gyflenwi.

Rydym wedi bod yn gweithio gyda'n partner cyflenwadau busnes, sydd, fel yr ASB, yn hynod angerddol am effaith gymdeithasol ac amgylcheddol ei weithgareddau. Cyflwynodd ein partner ystod o dros 2,000 o eitemau o'r enw 'Cynhyrchion â Phwrpas' (PWP). Mae'r holl eitemau PWP yn sicrhau effaith foesegol, gymdeithasol neu amgylcheddol gadarnhaol ddiriaethol. Mae'r graff isod yn dangos ein bod yn gwneud yn weddol dda, gyda 58% o'r eitemau a brynwyd yn dod o'r ystod PWP. Rydym nawr yn ceisio gwella hyn lle bo modd trwy hyrwyddo PWP ac annog staff i ddewis yr eitemau hyn. Rydym yn bwriadu adolygu ein rhestr graidd gyfredol.

Ffigur 36: Cynhyrchion â Phwrpas (PWP)

Perfformiad gohebiaeth â'r cyhoedd ac Aelodau Seneddol, gan gynnwys Cwestiynau Seneddol

Nid yw'r ASB yn cofnodi'n ganolog yr holl ohebiaeth sy'n dod i law ac sy'n cael ei hanfon, na chyswllt ag aelodau'r cyhoedd. Mae manylion cyswllt meysydd busnes yr ASB ar gael ar wefan yr ASB er mwyn i aelodau'r cyhoedd a busnesau bwyd gysylltu â nhw'n uniongyrchol. Yn ystod 2022/23, cafodd llinell gymorth ymholaadau cyffredinol yr ASB 4,917 o e-byst a 5,405 o alwadau ffôn gan aelodau'r cyhoedd (yn 2021/22, roedd 5,542 o negeseuon e-bost a 5,347 o alwadau ffôn).

Yn ogystal, rheolodd Swyddfa Breifat yr ASB 145 o eitemau o ohebiaeth, gan gynnwys gohebiaeth gan aelodau'r cyhoedd at Aelodau Seneddol, Cadeirydd yr ASB, Prif Weithredwr yr ASB neu bobl eraill, gan ymateb i 95% o fewn y targed (yn 2021/22, daeth 127 eitem o ohebiaeth i law ac atebwyd 97% o fewn y targed).

Drafftiodd yr ASB atebion ar gyfer 39 o Gwestiynau Seneddol, gan ddychwelyd 87% ar amser i'r Adran lechyd a Gofal Cymdeithasol eu hateb drwy eu gweinidogion.

Gwell rheoleiddio

Mae gwell rheoleiddio yn rhan annatod o'n dull rheoleiddio ac rydym yn cymhwys o egwyddorion rheoleiddio da i'n holl weithgareddau rheoleiddio. Mae'r ASB yn ymdrechu i fabwysiadu dull rheoleiddio clir, cymesur, sy'n seiliedig ar risg i ddiogelu iechyd y cyhoedd.

Mae rheoliadau gormodol neu aneglur yn gosod beichiau diangen ar fusnesau ac yn rhwystro'r buddion rheoleiddiol arfaethedig i ddefnyddwyr a busnesau.

Rydym yn cefnogi agenda Gwell Rheoleiddio'r Llywodraeth ac uchelgeisiau'r Strategaeth Ddiwydiannol, gan gynnwys ar arloesi, lle rydym yn ymdrechu i ganfod a chael gwared ar rwystrau diangen i dechnoleg newydd a chefnogi datblygiadau yn y diwydiant er budd defnyddwyr. Mae'r holl reoliadau newydd yn destun adolygiadau ôl-weithredu i sicrhau bod yr amcanion yn cael eu cyflawni a bod y rheoliadau'n dal i fod yn angenrheidiol.

Adrodd ar Darged Effaith Busnes (BIT)

Ni chyflwynodd yr ASB unrhyw ddarpariaethau rheoleiddiol cymwys o dan y BIT yn y Senedd ddiweddaf. Yn unol â'n gofynion adrodd statudol, cyhoeddodd yr ASB fanylion ei gweithgareddau rheoleiddio ym mis Rhagfyr 2022, yn ogystal â chyfrannu at Adroddiad BIT Diwedd y Senedd y Llywodraeth. Cyhoeddir manylion adroddiadau BIT yr ASB ar ein gwefan yn <https://www.food.gov.uk/cy/amdanom-ni/dull-rheoleiddio#asesiadau-effaith>

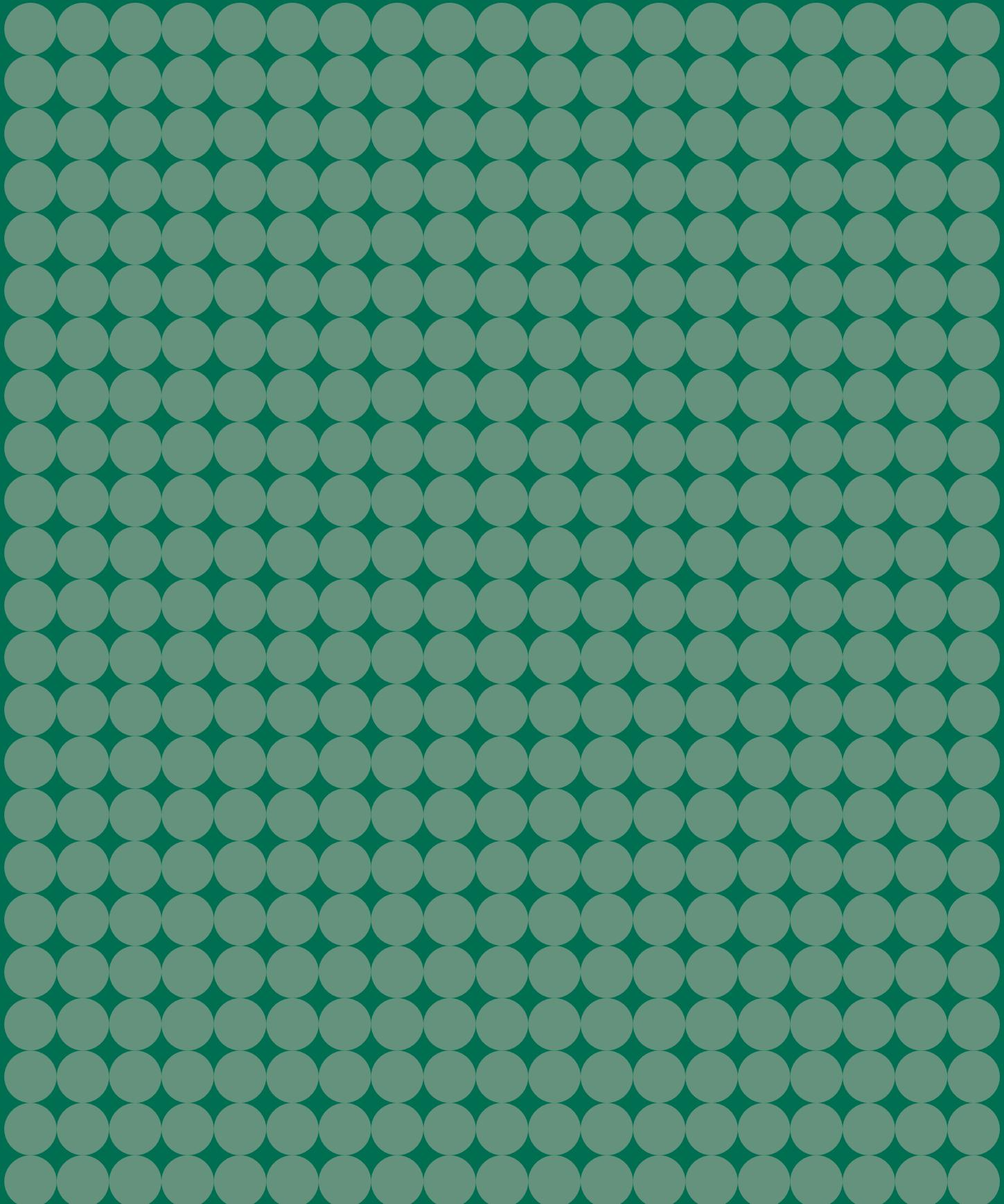

Emily Miles

Prif Gyfarwyddwr a Swyddog Cyfrifyddu
26 Ionawr 2024

Mae cyfrifon yr Asiantaeth a manylion perthnasol eraill wedi'u cynnwys isod er gwybodaeth. Fe'u cyflwynir yn Saesneg oherwydd eu natur dechnegol.

Accountability report

Corporate Governance Report

Directors' report

The requirements of the accountability report are based on the matters required to be dealt within a Directors' Report, as set out in Chapter 5 of Part 15 of the Companies Act 2006 and Schedule 7 of SI 2008 No 410, and in a Remuneration Report, as set out in Chapter 6 of the Companies Act 2006 and SI 2013 No. 1981.

The FSA is a non-Ministerial Government Department. Staff are accountable through a Chief Executive to the Board, rather than directly to ministers. The Board consists of a Chair, Deputy Chair and up to 12 members. The Chair and Deputy Chair are appointed by the Secretary of State for Health and Social Care in agreement with health ministers in Wales and Northern Ireland. The Board is mainly appointed by the Secretary of State for Health and Social Care, with one member appointed by the Welsh Health Minister and one by the Northern Ireland Health Minister.

The Board is responsible for the overall strategic direction of the FSA, ensuring that it fulfils its legal obligations so that its decisions or actions take proper account of scientific advice, the interests of consumers and other relevant factors. Day-to-day management of the FSA is delegated to officials through the Chief Executive. In addition to the FSA Board, the FSA has advisory committees, chaired by Board members, in Wales and Northern Ireland. The role of the committee in each country is to advise the Board. The Board is required by statute to take account of their advice in its work.

During 2022/23 the FSA did not formally report any personal data related incidents to the Information Commissioner's Office.

Disclosure of Board members' interests

Board members are appointed to act collectively in the public interest, not to represent specific sectors. Provisions for declaration of interests and withdrawal from meetings are intended to prevent the Chair, Deputy Chair, and members being influenced or appearing to be influenced, by their private interests in the exercise of their collective public duties. All personal or business interests which may, or in the judgement of the member may, be perceived by a reasonable member of the public to influence their judgement, should be declared. Such interests include, but are not limited to, involvement in the agriculture, food, and related industries. The Code of Conduct for Board members includes a guide to the categories of interest that must be declared. Details of Board members, their register of interests, and the Code of Conduct are on our website: <https://www.food.gov.uk/about-us/members-of-the-fsa-board-including-attendances-engagements-and-expenses#current-fsa-board-members>

Details of the Board and Directors

The FSA Board

During the year, the membership of the non-executive FSA Board was:

Member name	Position
Professor Susan Jebb OBE, PhD, FRCP (Hon), FMedSci (Chair)	FSA Chair from July 2021
Dr Ruth Hussey CB OBE DL (deputy Chair)	Interim Chair from February 2021 until June 2021 Deputy Chair from July 2020
Peter Price	Chair of the Welsh Food Advisory Committee from September 2020
Colm McKenna	Chair of the Northern Ireland Advisory Committee (reappointed September 2019 until August 2022)
Margaret Gilmore	Board member from November 2019 (Reappointed November 2022)
Mark Rolfe	Board member from November 2019 (Reappointed November 2022)
Timothy Riley	Board member from November 2019 (Reappointed November 2022)
Fiona Gately	Board member from June 2021
Lord Blencathra	Board member from June 2021
Anthony Harbinson	Chair of the Northern Ireland Advisory Committee from September 2022
Hayley Campbell-Gibbons	Board member from September 2022
Justin Varney	Board member from September 2022

Executive Management Team

During the year, the membership of the Executive Management Team was:

Member name	Position
Emily Miles	Chief Executive
Maria Jennings	Director of Regulation, Compliance, People & Northern Ireland until December 2022
Julie Kettell (aka Pierce)	Director of Wales, Information and Science
Rebecca Sudworth	Director of Policy
Simon Tunnicliffe	Interim Director of Operations from December 2021 until May 2022
Anjali Juneja	Director of UK & International Affairs
Junior Johnson	Director of Operations from May 2022
Pam Beadman	Director of Finance and Performance from September 2021 to June 2022
Katie Pettifer	Director of Strategy, Legal, Governance and Communications
Tara Smith	Director of People and Resources from June 2022 (Tara Smith left the FSA in July 2023)
Robin May	Chief Scientific Adviser

All senior officials have been appointed under the rules laid down by the Civil Service Commissioners. Salary and pension details of the Board and the EMT are disclosed in the Remuneration Report.

FSA advisory committees

During the year, the membership of the food advisory committees was:

Northern Ireland member	Position
Anthony Harbinson	Chair (from September 2022)
Colm McKenna	Chair (until August 2022)
Fiona Hanna	–
Lorraine Crawford	–
Cathal McDonnell	–
Ellen Finlay	–
Greg Irwin	–
Dr Lynne McMullan	–
Ciaran McCartan	–

Wales member	Position
Peter Price	Chair
Alan Gardner	–
Dr Philip Hollington	–
Georgia Taylor	–
Christopher Brereton OBE	–
Helen Taylor	–
Jessica Williams	–
Dr John Williams	–

Audit and risk assurance committee

Membership of the FSA Audit and Risk Assurance Committee:

Non-executive members	Position
Timothy Riley	Chair (from September 2022)
Dr Ruth Hussey CB OBE DL	Member until June 2023
Anthony Harbinson	Member from February 2023
Margaret Gilmore	–
Justin Varney	Member from February 2023
Colm McKenna	Member until August 2022
Peter Price	Member until February 2023

Statement of Accounting Officer's responsibilities

Under section 5(2) of the Government Resources and Accounts Act 2000, HM Treasury has directed the Food Standards Agency (FSA) to prepare, for each financial year, resource accounts detailing the resources acquired, held or disposed of during the year and the use of resources by the department during the year. The accounts are prepared on an accruals basis and must give a true and fair view of the state of affairs of the FSA and of its net resource outturn, resources applied to objectives, changes in taxpayers' equity and cash flows for the financial year.

In preparing the accounts, the Accounting Officer is required to comply with the requirements of the Government Financial Reporting Manual and in particular to:

1. observe the Accounts Direction issued by HM Treasury, including the relevant accounting and disclosure requirements, and apply suitable accounting policies on a consistent basis;
2. make judgements and estimates on a reasonable basis;
3. state whether applicable accounting standards as set out in the Government Financial Reporting Manual have been followed, and disclose and explain any material departures in the accounts; and
4. prepare the accounts on a going concern basis.
5. confirm that the Annual Report and Accounts as a whole is fair, balanced and understandable and take personal responsibility for the Annual Report and Accounts and the judgements required for determining that it is fair, balanced and understandable.

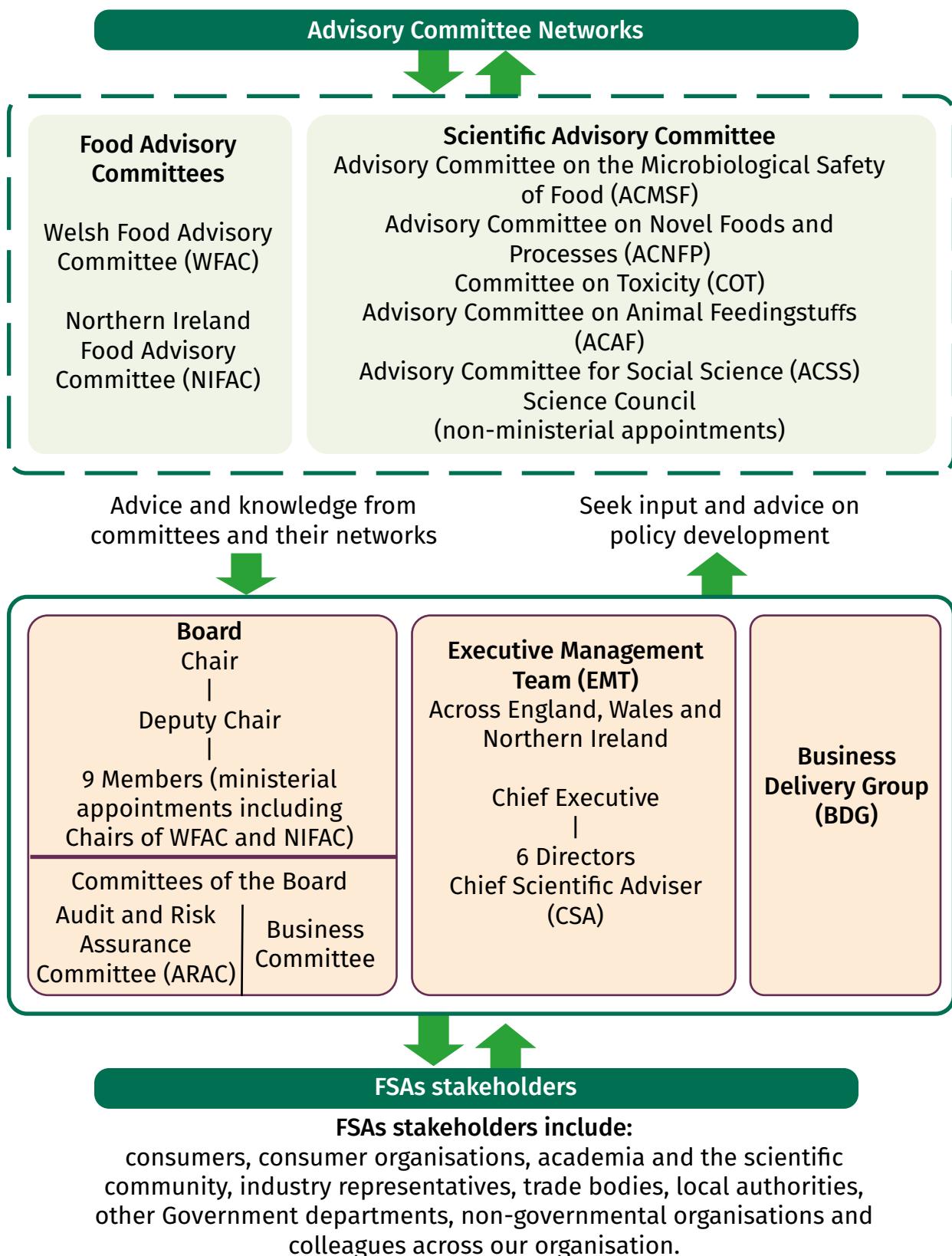
HM Treasury has appointed the Chief Executive as Accounting Officer of the FSA. The responsibilities of an Accounting Officer, including responsibility for the propriety and regularity of the public finances for which the Accounting Officer is answerable, for keeping proper records, and for safeguarding the FSA's assets, are set out in Managing Public Money published by the HM Treasury.

The Accounting Officer is required to confirm that, as far as she is aware, there is no relevant audit information of which the entity's auditors are unaware, and the Accounting Officer has taken all the steps that she ought to have taken to make herself aware of any relevant audit information and to establish that the entity's auditors are aware of that information.

As the Accounting Officer, I have taken all the steps that I ought to have taken to make myself aware of any relevant audit information and to establish that FSA's auditors are aware of that information. So far as I am aware, there is no relevant audit information of which the auditors are unaware.

As Accounting Officer I take personal responsibility for the annual report and accounts and the judgments required for determining that it is fair, balanced and understandable. I confirm that the annual report and accounts as a whole is fair, balanced and understandable.

Governance Statement 2022/23

1. As an independent, non-Ministerial Government Department, the FSA has a statutory obligation to protect public health and consumers' wider interests in relation to food. The FSA consists of a non-Executive Board which complies with the relevant requirements of the Corporate Governance Code for central Government Departments. In line with the FSA's culture of openness, the Board holds its decision-making meetings in public, and they are broadcast live via the FSA's website. The agendas and minutes of Board meetings are also published on the FSA website, where recordings of all meetings are also accessible.
2. The Chair and Deputy Chair are appointed by the Secretary of State for Health and Social Care in agreement with health ministers in Wales and Northern Ireland. Up to eight Board members are appointed by the Secretary of State for Health and Social Care, one by Welsh Ministers, and one Board member by Northern Ireland Ministers.
3. The Board has two Committees: the Business Committee and the Audit and Risk Assurance Committee (ARAC). Both Committees comprise a selection of Board Members.
4. Board Members review the impact and outcome measures set for the FSA strategic priorities, to track delivery of the annual business plan through the quarterly Performance and Resources Report to the Business Committee
5. In March 2022 Mark Rolfe, Timothy Riley and Margaret Gilmore were reappointed to second terms of three years from 18 November 2022.
6. Colm McKenna's term of office as FSA Board Member for Northern Ireland and Chair of the Northern Ireland Food Advisory Committee (NIFAC) came to an end on 31 August 2022. Anthony Harbinson was appointed the FSA Board Member for Northern Ireland and Chair of the NIFAC as of 1 September 2022 for three years. Hayley Campbell-Gibbons and Justin Varney were appointed members of the FSA Board as of 1 September 2022 for three years.
7. At the time of writing, a campaign is underway with the Department of Health and Social Care to recruit Ruth Hussey's successor as Deputy Chair as Ruth's term ended on 30 June 2023.
8. For the first time the FSA is delighted to be participating in the [Boardroom Apprentice Scheme](#). Our apprentice, Judith Hanvey, was appointed as of 1 September 2022 for one year. Judith participates in meetings of NIFAC including commenting on Board papers. Judith is also sighted on all material circulated to the Board and included in discussions but only has observer status at Board meetings.
9. The Board takes advice from Food Advisory Committees (FACs) in each of the Devolved Administrations. The Chairs of these Committees report formally to each Board meeting on issues considered. The Board also receives a paper from either the Wales or Northern Ireland Board Member or Executive Director at each meeting.

10. The Chair of ARAC reports formally in writing annually to the Board and, like the Chair of the Business Committee provides the Board with a written report following each Committee meeting. As Accounting Officer, I attend all Board meetings, and I am invited to attend all ARAC and, since December 2022, Business Committee meetings.

FSA Board performance and effectiveness review

11. Every year, the FSA Board reviews the effectiveness of the Board. In November 2021 consultant Jo Clift Consulting Ltd was appointed through a competitive and open tender process to undertake a formal external Effectiveness Review of the Board. The [final report from the review](#) was published and discussed at the [June 2022 FSA Board meeting](#).
12. During its [annual discussion of Governance](#) in December 2022, the Board confirmed they were content with the proposed responses to the recommendations from the external effectiveness review of the Board, as well as proposed changes to the Audit and Risk Assurance Committee Terms of Reference, and the introduction of an automated online system for accepting public questions ahead of Board meetings.
13. Recommendation three of the review challenged us on the need for the Business Committee. In our response we said that we consider there is still a need to have the opportunity for the Board to be assured about the delivery of routine business. However, we accept that the current arrangements are not as effective as they might be, and some aspects would benefit from greater scrutiny.
14. During the December 2022 Board discussion, the Board accepted the proposals for a reformed Business Committee focussing mainly on the delivery of the annual business plan.
15. In addition to the Science Council, the FSA is lead sponsor for five Scientific Advisory Committees (SACs): the Advisory Committee for Social Science (ACSS); the Committee on Toxicity (COT); the Advisory Committee on the Microbiological Safety of Food (ACMSF); the Advisory Committee on Novel Foods and Processes (ACNFP); and the Advisory Committee on Animal Feedingstuffs (ACAF). The Science Council and the ACSS are Departmental Expert Committees of the FSA, and the other four SACs are Advisory Non-Departmental Public Bodies (ANDPBs). All the SACs continue to provide an independent expert advice, challenge and assurance function.
16. The Board agreed the FSA's priorities and high-level budget for the financial year 2023/24 at its March 2023 meeting.

Attendance at Board and ARAC meetings 2022/2023

17. Records of each Board member's attendance at Board meetings and at ARAC meetings are detailed below.

Record of Attendance FSA Board and Business Committee Meetings 2022/23

Board Member	June 2022 (Board and Business Committee)	September 2022 (Business Committee)	September 2022 (Board)	December 2022 (Board and Business Committee)	March 2023 (Business Committee)	March 2023 (Board)
Susan Jebb OBE, PhD, FRCP (Hon), FMedSci	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Ruth Hussey CB OBE DL	Yes	Apologies	Yes	Yes	Yes	Yes
Colm McKenna (until August 2022)	Yes	–	–	–	–	–
Timothy Riley	Yes	Apologies	Yes	Yes	Yes	Yes
Mark Rolfe	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Margaret Gilmore	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Peter Price	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Fiona Gately	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Lord Blencathra	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Anthony Harbinson (from February 2023)	–	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Hayley Campbell-Gibbons (from September 2022)	–	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes

Board Member	June 2022 (Board and Business Committee)	September 2022 (Business Committee)	September 2022 (Board)	December 2022 (Board and Business Committee)	March 2023 (Business Committee)	March 2023 (Board)
Justin Varney (from September 2022)	–	Yes	Apologies	Yes	Yes	Yes

Record of attendance ARAC meetings 2022/23

Board Member	June 2022	October 2022	November 2022	February 2023	March 2023
Colm McKenna	Yes	–	–	–	–
Ruth Hussey CB OBE DL	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Timothy Riley	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Peter Price	Yes	Yes	Yes	–	–
Margaret Gilmore	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Anthony Harbinson	–	–	–	–	Yes
Justin Varney	–	–	–	–	Yes

Audit & Risk Assurance Committee (ARAC)

18. ARAC is responsible for reviewing, in a non-executive capacity, the reliability of assurances on governance, risk management and the control environment. It is also responsible for reviewing the integrity of financial statements and the Food Standards Agency Annual Report and Accounts.
19. ARAC continued to meet during the year with all meetings held virtually. ARAC considered a range of issues in the year including: the FSA's Consolidated, Westminster, Northern Ireland and Wales accounts for 2021/22; the National Audit Office's (NAO) Audit Completion Report; the Head of Internal Audit's annual opinion; and the internal and regulatory audit plans for 2023/24.
20. The Committee discussed the Corporate Risk register at full meetings. Members' discussions focused on the Executive's assurance to ARAC that relevant risks, including those arising from the cost of living crisis, had been identified and were being managed effectively, challenging Executives' actions when needed. Committee meetings also covered risks relating to borders, rail and the Northern Ireland Protocol. Deep dives into varying topics have also been held to allow for detailed scrutiny.

21. Committee members had bilateral meetings with representatives of the FSA's external auditors, the NAO and with the Head of Internal Audit to discuss expectations and current issues.
22. Committee members completed a self-assessment on the effectiveness of the ARAC in line with HM Treasury guidance which advises that a self-assessment is completed annually and sets out the effectiveness standards. The self-assessment results indicated that Committee members considered they were either meeting or excelling against the effectiveness standards.
23. In the Committee's annual report to the FSA Board relating to 2022/23, the ARAC Chair noted that sufficient and comprehensive work was undertaken by ARAC and that internal and external assurances were received during the year to adequately inform the Committee's assessment on the effectiveness of FSA risk management, control and governance arrangements. Based on this, he concluded that the arrangements in place during the year 2022/23 were satisfactory.
24. Colm McKenna's term in office as a member of the FSA Board and ARAC Chair ended in August 2022. Tim Riley was appointed as ARAC Chair from the beginning of September 2022. In February 2023 Peter Price stood down from the ARAC with Anthony Harbinson and Justin Varney becoming members.

The Leadership Team

25. The Executive Management Team (EMT) provides corporate leadership to the FSA and supports me, as the FSA's Accounting Officer, in delivering the FSA strategy, directing the day-to-day business of the FSA and championing the values of the FSA. EMT met weekly throughout 2022/23.
26. On 31 March 2023 membership of the EMT comprised six Directors, including a suitably qualified accountant as People and Resources Director, the FSA's Chief Scientific Adviser and myself, Emily Miles as Accounting Officer.
27. Between October 2022 and January 2023 the FSA implemented structural changes to better align our functions. People & Organisational Change and the Finance & Performance Group joined to create the new People & Resources Directorate. FSA NI and FSA Wales moved to UK & International Affairs. The Operational Transformation Programme turned into an Operations Modernisation Team and part of the former OTP merged into the ABC Programme, recognising the strong common themes between the transformation work we are doing in these different areas.
28. Junior Johnson joined the FSA as Director of Operations in May 2022 and Tara Smith joined as Director of People and Resources in June 2022. In January 2023 Anjali Juneja was appointed to the role of Director of UK and International Affairs, having filled the role on an acting basis since it was created in March 2022.

Business Delivery Group

29. The Business Delivery Group (BDG) oversees and, where appropriate, actions the delivery of the FSA's priorities as set out in the annual business plan. The BDG meets fortnightly and is primarily made up of Deputy-Directors representing each Directorate. The group is chaired by the Director of Strategy and Regulatory

Compliance, its purpose is tactical, leading in developing the FSA's Business Plan, taking forward the implementation of key EMT decisions and ensuring the delivery of day-to-day business.

Scientific Advisory Committees

30. The FSA'S independent committees meet regularly throughout the year and their work ensures that our advice to consumers is always based on the best and most recent scientific evidence. More details about the individual committees can be found at <https://www.food.gov.uk/about-us/scientific-advisory-committees>.

Conflicts of Interest

31. The FSA has a conflicts of interest policy in place for all staff for the declaration and management of interests in adherence to the requirements of the Civil Service Management Code (section 4.3). All individuals must consider their personal interests upon joining the FSA and at all times if their business or personal circumstances change. Individuals should declare any interests to the FSA whereupon it will be decided if any further action is required and if so, what that action might be. Biannual staff communications serve as a reminder to staff. The Chair and Accounting Officer declare any external meetings on a quarterly basis.
32. The review of any personal interests declared by an individual is considered against a number of criteria. Following discussion and consideration of the declaration of interest the outcome may be that the declared personal interest(s) is acceptable within the individual's current position in which case the risk should be assessed annually at a minimum; or the declared personal interests are not acceptable. Managers must consider and identify any changes to mitigate the risk. These might include a change of duty/responsibility, redeployment to another workplace, local protocols regarding communication and contact and/or regular and documented management checks.

Business Appointment Rules

33. FSA employees who intend to leave the organisation are reminded of their obligations under the Business Appointment Rules. In compliance with Business Appointment Rules, the FSA is transparent in the advice given to individual applications for senior staff. Any advice given regarding specific business appointments for senior civil servants is published at <https://data.food.gov.uk> on a quarterly basis.

Post-EU transition

34. The FSA's priority remains to ensure that there continues to be a robust and effective regulatory regime for maintaining the safety of food and feed for the benefit of UK consumers and of the UK food industry. We are working closely with other government departments and the Devolved Administrations of the UK in order to ensure we continue to fulfil this objective.
35. Most key EU Exit work has been completed and is now managed through BAU within FSA. However, there remain some key areas of ongoing work, most notably within imports and the Northern Ireland Protocol. The FSA is working with the Department

for Environment, Food & Rural Affairs (Defra), the Devolved Administrations and other relevant departments, to progress the remaining work and continues to provide technical input on agri-food into the work led by Foreign, Commonwealth and Development Office and Defra to agree changes to the Northern Ireland Protocol with the EU. These remaining changes are managed by the UK and International Affairs Directorate.

36. The FSA has provisional UK Frameworks in place across policy areas, which allows a collaborative four nation working throughout the policy development process and establishes dispute resolution processes for managing areas of disagreement. All three Frameworks the FSA are party to have been provisionally agreed and subject to parliamentary scrutiny in England, Wales, NI and Scotland. To finalise the three Frameworks a sitting executive is needed in NI as they must be agreed by the First and deputy First Ministers in NI; Ministers in the other three countries have agreed the final Frameworks.
37. In April 2022 the UK government decided not to proceed with the introduction of further import controls on EU commodities that had been due to be implemented in July 2022. Ministers took the view that changes should not be made at a time when supply chains had been seriously impacted by the war in Ukraine, and consumer prices were rising. Instead, they decided to accelerate work on the existing 2025 Border Strategy with an aim to develop and implement a new global regime for import controls.
38. The FSA has been working on a cross government basis to ensure that the proposed new model either maintains or improves biosecurity and protects public health. This includes identifying critical controls that we see as required at an early stage. Draft proposals are due to be published in early 2023 ahead of a period of stakeholder engagement with new requirements for EU imports commencing later in 2023.

Select Committees

39. In October 2022, the FSA submitted written evidence to the Environment, Food and Rural Affairs Commons Select Committee's inquiry on Food Security. The submission outlined key factors affecting the resilience of food supply chains, the consequences for businesses and consumers, the outlook for UK food price inflation in the short and medium term and how increasing food prices are affecting access to healthy and nutritious food.
40. Emily Miles gave oral evidence at a Public Accounts Committee inquiry into Regulation after EU Exit in June 2022.

External Assurance Reviews

41. FSA officials commissioned several external reviews for assurance purposes during the year. These reviews have contributed to assurance on the effectiveness of our governance framework and identified some opportunities for improvement, which have been implemented.
42. Reviews completed during the year and reported to ARAC included the Deep Dive and Build review of servers managed by third-party suppliers on behalf of the FSA to

ensure they were complying with the government's minimum security standards, Civil Service Commission review of FSA recruitment practices and an independent consultant's review of FSA recruitment practices focusing on inclusivity.

43. Other external reviews covered IT health checks on internal and external infrastructure, review of complex charge rate calculation models and the ISAE (International Standard on Assurance Engagements) 3402 Report on Shared Services Connected Limited (SSCL), the FSA's Shared Services provider for finance and procurement systems.

Internal management

FSA risk management framework and capacity to handle risk

44. The FSA has a well-established risk management framework that is used to provide assurance to the FSA Board, ARAC and me as Accounting Officer that risks to achieving business objectives are being effectively identified and managed and that those involved understand their roles and responsibilities.
45. The framework is founded on a Risk Management Strategy, which outlines our plans for continuing to embed a risk management culture across the FSA and further raise the FSA's maturity in risk management as set out in Government Finance Function and HM Treasury's guidance: Management of Risk - Principles and Concepts.
46. EMT's regular discussions of risk drive mitigating actions that reduce the level of risk. In addition, ARAC reviewed progress at their quarterly meetings. There was a joint Board and Executive workshop in January 2023 which considered the strategic risks the organisation faces. The Board reviewed and set the FSA's risk appetite which, as Accounting Officer, I find helpful when making key decisions throughout the year. For example, when taking the decision to allow businesses to substitute sunflower oil with other oils for a limited period, our risk appetite was consulted to ensure we effectively and appropriately managed the level of risk that was involved.
47. The high-level focus during the year by EMT and Board members on the corporate level risk register was complemented by systematic risk management at different levels across the FSA. We have an established network of risk advisors, who engage with cross-Government risk management networks and who share best practice and help ensure that good risk management practice and processes are consistently embedded across the FSA.
48. Corporate level risks are defined by the FSA as those which:
 - a. materially alter our ability to achieve our strategic outcomes; and/or
 - b. fundamentally damage the ability of the FSA to operate (including reputational risks); and/or
 - c. cannot be managed or mitigated at a lower level within the organisation.
49. As Accounting Officer, I have overall responsibility for risk management and internal controls and for reviewing their effectiveness. I ensure each of the risks on the corporate risk register has an executive 'owner' and a mitigation plan. The risks on

the FSA's corporate level risk register can be seen in the Principal Risks section at page 75.

50. The Board considered Strategic Risk in its March 2023 meeting, recognising that the FSA is a risk-based organisation with our primary purpose being able to protect consumers from unacceptable food safety risk.

Director assurance statements

51. In March 2022 the FSA Board approved the FSA budget, and the Accounting Officer notified Directors of their budget delegation to deliver the priorities agreed. Throughout the year I, as Accounting Officer, ensured that the FSA has been on track to deliver its priorities within budget through performance management, monthly financial forecasting, and risk management, which is underpinned with corporate governance.
52. Reviews are held 'in-year' to ensure key milestones for our corporate priorities are delivered and progress made in delivering our business plan. The reviews allow us to consider priorities and also identify any potential areas in need of extra support to deliver business objectives. During 2022/23, the FSA faced a number of unanticipated pressures, which have placed significant additional demands on our people and resources. In response, the FSA's senior leadership team identified a series of essential changes to our workplan for 2022/23 that created capacity to deliver these additional demands, without compromising our statutory duties.
53. The FSA Investment Board has continued to improve the value for money of the work the FSA delivers. It considered all material discretionary expenditure, in particular the strategic alignment, benefits and costs and priorities for each business case.
54. To support the Governance Statement, we have continued to undertake an annual assurance review of each directorate. The assurance review is a structured means of identifying and assessing the main sources of assurance in the organisation. It provides a holistic view, aids identification of where assurance is duplicated or absent, and provides a mechanism for identifying potential areas for improvement.
55. The assurance review process has strengthened the FSA's existing assurance arrangements by providing a consistent overview of assurance provision across the organisation. The review process has supported Directors in completing their end of year assurance statement by setting out how an effective system of internal controls has been maintained. All the end of year assurance statements produced by my Directors were reviewed and I can confirm that no serious issues have been reported in relation to the effectiveness of our internal controls.

Functional Standards

56. UK Government Functional standards, in Project Delivery, Human Resources, Property, Digital, Finance, Security, Commercial, Internal Audit, Analysis, Communication, Counter Fraud, Debt and Grants functions, set expectations for the management of functional work and the functional model across government. During 2022/23 the FSA continues to identify areas for improvement, through self-

assessment against the standards, and embed changes through planned modifications to processes or controls. This will ultimately drive coherence, consistency and continuous improvement across the organisation and provide a stable basis for assurance mapping, risk management and support Internal Audit planning in 2023/24.

Information security

57. The Director of Information and Science is responsible for Information Security. Ensuring resilient security and safeguarding our services, technology and information assets against an evolving and changing cyber risk landscape continues to be a priority. We implement a risk-based approach to security based on the nature of our business, the information we handle, our risk appetite, and our approach to transparency.
58. All staff are required to complete the security and data protection courses annually which is provided by Civil Service Learning. We also conduct an ongoing Security Education and Awareness programme.
59. We maintain cyber, personnel, physical and incident management governance and controls to enable FSA priorities, protect FSA services and to comply with HM's Government Standards.
60. There were no incidents that required reporting to the Information Commissioner's Office (ICO) in 2022/23.

Effectiveness of the FSA whistleblowing and raising a concern policy

61. As Accounting Officer, it is important to me that the FSA has in place effective and trusted 'Speak Up' arrangements, through which members of staff feel able to raise concerns. I want our people to have confidence that they will be heard and that their concern will be properly responded to. This includes a qualifying disclosure under the Public Interest Disclosure Act 1998 and/or a breach of the Civil Service Code ('the Code').
62. During 2022 through discussions with those who had used the policy and supporting guidance, we identified changes which would further improve these provisions, focusing on improving the user-experience. A policy review was completed and a new policy published in March 2023.
63. Our annual 'Speak Up' campaign was hosted in November 2022, which this year included direct contributions from members of the Executive Management Team as well as frontline staff.
64. The Civil Service People Survey 2022 showed that we continue to maintain very high levels of awareness of the Code. 93% of respondents confirmed an understanding of the Code, 75% had an awareness of how to raise a concern under the Code, and 79% reported having confidence in how we might respond to their concern. All three indicators returned an uplift on 2021 and were above the Civil Service benchmark. This follows the delivery of bespoke awareness sessions, targeting specific areas of the organization according to their survey results for 2021.

65. Once again annual reports on Raising a Concern and Whistleblowing were presented to the Executive Management Team and the Business Committee of the FSA Board, ensuring that senior management continue to shape our approach in this important area.
66. In 2022/23 we did not progress any referral made under the Policy due to these not meeting the necessary qualifying criteria. We did receive concerns which were managed under other policies or procedures appropriate to the nature of the concern.

Shared Services

67. The FSA uses the Oracle Shared Service provided by Shared Services Connected Ltd (SSCL) for its Finance and Procurement systems. This system is being used by many other government departments including the Department for Work and Pensions and the Ministry of Justice.
68. A third-party assurance report for SSCL for the year ending 31 March 2023 identified 19 controls where 22 exceptions were found. This represents a 30% reduction in the total number of exceptions and qualified objectives in comparison to 2021/22.. The controls noted, mostly, are not applicable to FSA as these services have not been required. FSA, however, will continue to monitor such reports and work to mitigate any risks.

Macpherson Review of Quality Assurance of Government models

69. In line with the recommendations of the Macpherson Review of Quality Assurance of Government, we maintain an up-to-date list of business-critical models (currently 12) and have processes in place to quality assure their inputs, methodology and outputs.

Situation in Ukraine

70. As a result of the conflict in Ukraine, the largest producer of sunflower oil in the world, the FSA took action to address the ensuing supply chain disruption. The FSA's activities contributed to the wider Government response to the conflict, primarily working with the Department for Environment, Food and Rural Affairs (Defra) as the lead government department for food security and supply and Food Standards Scotland (FSS) to support government efforts to maintain the food supply chain in a way that is safe and supports the interests of consumers. This response was managed as an FSA-led joint FSA/FSS incident, working closely with Defra, Department of Health and Social Care (DHSC) and the governments of the devolved nations, respecting the differing policy responsibilities on food labelling, composition and nutrition across the FSA and the UK.

Head of Internal Audit's opinion

71. Normal audit activities resumed in 2022/23, ending the pandemic related disruptions to audit assurance activities that had characterised the previous two years.

72. The year also saw the separation of internal audit and regulatory audit functions implementing a recommendation from an independent review of FSA's audit assurance activities aimed at improving clarity of roles and responsibilities in relation to these activities.
73. Staff changes resulting from the implementation of the recommendation led to some disruption to assurance activities as new staff joined the Internal Audit team and others moved to new roles or left the FSA. However, this did not have a significant adverse impact on the delivery of the Internal Audit Plan.
74. The Internal Audit function was the subject of a planned independent external quality assurance review during the fourth quarter of 2021/22. This is a periodic review that is required to comply with the UK Public Sector Internal Audit Standards. The review concluded that internal audit practices were generally fully compliant with the Standards. The few minor recommendations from the review in relation to the mandatory requirements of the Standards were implemented during 2022/23.
75. The FSA's Head of Internal Audit (HoIA) said in their HoIA Annual Assurance report 2022/23 that "During the year, I have consulted and informed the Audit and Risk Assurance Committee about changes to the audit plan and audit resource to take account of the changing risk landscape.
76. My annual internal audit opinion reflects the results of the audits in the plan that were completed and other relevant sources of assurance and was not limited in scope, to the extent that the assurance provided by internal audit can only ever be reasonable, not absolute.
77. Based on the results of the audit work completed during the year ended 31 March 2023 and understanding the FSA's control environment, my opinion is that the FSA has maintained adequate risk management, control and governance arrangements.
78. The majority of internal audits completed were placed in the top two categories of audit assurance opinions and none were in the lowest, fourth category. Where issues have been reported, management have taken appropriate mitigating actions to address these and have proactively involved Internal Audit where necessary in identifying root causes for the issues highlighted in Audit Reports.
79. FSA processes for business planning and prioritisation of resources are well established and sufficiently mature to ensure resources are targeted at key priorities. These are supported by maturing risk management and assurance frameworks which ensure risks at corporate, directorate and programme or project level are identified, assessed and mitigated accordingly."

Significant internal control weaknesses

80. I am able to report that there were no significant weaknesses in the FSA's systems of internal controls in 2022/23 which affected the achievement of the FSA's key strategic outcomes, aims, objectives and policies.
81. I can also confirm that there have been no Ministerial Directions given during the course of the year.

Northern Ireland

82. The Northern Ireland Budget (No. 2) Act 2023, which received Royal Assent on 18 September 2023, provides the statutory authority for the 2023-24 Northern Ireland Budget which the Secretary of State for Northern Ireland set in his Written Ministerial Statement on 27 April 2023.

Looking ahead

83. To ensure value for money, as Accounting Officer and CEO, I chaired the prioritisation discussions at EMT which set the budget recommended to the Board for 2023/24. This constituted a review of the FSA priorities and resources. Directors discussed and challenged each other on the effectiveness and efficiency of the priorities in order to make best use of limited resources. A first draft budget was presented to Business Committee for early comment at the January 2023 Board Retreat. Final revisions were made and presented for approval at the March 2023 Board meeting.

Remuneration and Staff Report

Remuneration Report

The remuneration of senior civil servants is set by the Prime Minister following independent advice from the Review Body on Senior Salaries. In reaching its recommendations, the Review Body has regard to the following considerations:

- the need to recruit, retain and motivate suitably able and qualified people to exercise their different responsibilities;
- regional/local variations in labour markets and their effects on the recruitment and retention of staff;
- Government policies for improving the public services including the requirement on departments to meet the output targets for the delivery of departmental services;
- the funds available to departments as set out in the Government's departmental expenditure limits; and
- the Government's inflation target.

The Review Body takes account of the evidence it receives about wider economic considerations and the affordability of its recommendations. Further information about the work of the Review Body can be found at:

<https://www.gov.uk/government/organisations/office-of-manpower-economics>

Unless otherwise indicated the number disclosures in the remuneration report reflect the combined FSA expenditure. All Board and EMT remuneration is funded from Westminster.

Service contracts

The Constitutional Reform and Governance Act 2010 requires Civil Service appointments to be made on merit on the basis of fair and open competition. The Recruitment Principles published by the Civil Service Commission specify the circumstances when appointments may be made otherwise.

Unless otherwise stated below, the officials covered by this report hold appointments which are open-ended. Early termination, other than for misconduct, would result in the individual receiving compensation as set out in the Civil Service Compensation Scheme.

Further information about the work of the Civil Service Commission can be found at www.civilservicecommission.org.uk

This report has been prepared in accordance with guidance EPN 679. The tables in the remuneration report, except for the off-payroll engagements, are subject to audit.

Service contracts for Board members are listed below:

Name	1st Term of Appointment	Duration of 1st Term Contract	2nd Term of Appointment	Duration of 2nd Term of Contract
Professor Susan Jebb OBE, PhD, FRCP (Hon), FMedSci (Chair)	01 July 2021	3 Years	–	–
Dr Ruth Hussey CB, OBE, DL (Deputy Chair) ¹	01 July 2020	3 Years	–	–
Dr Ruth Hussey CB, OBE, DL (Interim Chair) ¹	01 February 2021	5 months	–	–
Peter Price	01 September 2020	3 Years	–	–
Margaret Gilmore	18 November 2019	3 Years	18 November 2022	3 Years
Timothy Riley	18 November 2019	3 Years	18 November 2022	3 Years
Mark Rolfe	18 November 2019	3 Years	18 November 2022	3 Years
Fiona Gately	01 June 2021	3 Years	–	–
Lord David Blencathra	01 June 2021	3 Years	–	–
Hayley Campbell-Gibbons	01 September 2022	3 Years	–	–
Justin Varney	01 September 2022	3 Years	–	–
Anthony Harbinson	01 September 2022	3 Years	–	–
Colm McKenna	01 September 2016	3 Years	01 September 2019 ²	3 Years

1. Dr Ruth Hussey CB OBE served as the FSA Board Member for Wales until 30 June 2020, then as Deputy Chair starting 01 July 2020 and as Interim Chair from 01 February 2021 – 30 June 2021.
2. Colm McKenna was granted an extension to his second term as of 01 September 2020 for an indefinite period until a successor as Board Member for Northern Ireland was appointed. Colm left the Food Standards Agency on the 31 August 2022. Anthony Harbinson was appointed as of 1 September 2022.

Board members may serve a maximum of two terms, and length of term may vary.

Remuneration (including salary) and pension entitlements

The following sections provide details of the remuneration and pension interests of the most senior management of the department, for the Food Standards Agency this is the Executive Management Team and the Food Standards Agency Board.

The annual increase in EMT members' remuneration is based on that recommended for office holders by the Senior Salaries Review Body. Senior Civil Service (SCS) staff salaries are uplifted in line with the central (Cabinet Office) SCS performance based pay and review system.

Full details of the remuneration and pension interests of the Executive Management Team and Board members are detailed below and are subject to audit.

(a) Remuneration

Executive Management Team Remuneration

All members of the Executive Management Team are permanent members of staff except Robin May who is on secondment from Birmingham University and Pam Beadman who was on loan from the Department of Environment, Food & Rural Affairs.

2022/2023 figures (with 2021/2022 comparators in brackets).

Executive Management Team Single Figure of Remuneration (subject to audit)

Name	Salary (£000)	Bonus Payments (£000)	Pensions benefits (to nearest £1,000) ¹	Total (£000)
Emily Miles (Chief Executive)	125-130 (120-125)	5-10 (5-10)	24 (40)	155-160 (165-170)
Maria Jennings (Director of Regulation, Compliance, People & Northern Ireland to 31/12/2022) ^{2,6}	75-80 (100-105)	5-10 (0-5)	-4 ⁷ (19)	80-85 (120-125)
Julie Kettell (aka Pierce) (Director of Wales, Information and Science)	115-120 (115-120)	5-10 (0-5)	46 (45)	170-175 (160-165)
Rebecca Sudworth (Director of Policy)	105-110 (105-110)	- (-)	43 (42)	150-155 (145-150)
Simon Tunnicliffe (Interim Director of Operations from 10/12/21 to 23/05/22) ^{2,4}	15-20 (25-30)	5-10 (-)	5 (11)	25-30 (35-40)

Name	Salary (£000)	Bonus Payments (£000)	Pensions benefits (to nearest £1,000) ¹	Total (£000)
Junior Johnson (Director of Operations from 03/05/22) ^{2,4}	85-90	0-5	55	140-145
Pamela Beadman (Director of Finance & Performance from 06/09/21 to 30/06/22) ^{2,5}	20-25 (50-55)	– (–)	41 (–)	65-70 (50-55)
Tara Smith (Director of People and Resources from 06/06/22) ^{2,5}	90-95	–	13	100-105
Anjali Juneja (Interim Director of UK & International Affairs from 14/03/22 – 31/01/23. Director of UK & International Affairs from 01/02/23) ³	95-100	5-10	48	145-150
Katie Pettifer (Director of Strategy, Legal, Communications and Governance from 19/07/21)	110-115 (75-80)	5-10 (–)	35 (56)	150-155 (130-135)
Professor Robin May ⁹ (Chief Scientific Adviser)	75-80 (75-80)	– –	– –	75-80 (75-80)

Notes

1. The value of pension benefits accrued during the year is calculated as (the real increase in pension multiplied by 20) less (the contributions made by the individual). The real increase excludes increases due to inflation or any increase or decrease due to a transfer of pension rights.
2. Where individuals served for only part of the year only their actual pay and benefits during the period of the role is reported. Full year equivalents are: 21/22: Pam Beadman £90k-£95k and Simon Tunnicliffe £90k-£95k. 22/23: Maria Jennings £100k-105k, Simon Tunnicliffe £90k-£95k, Pamela Beadman £90k-£95k, Junior Johnson £90k-£95k, Tara Smith £105k-£110k.
3. Anjali Juneja was appointed as Interim Director of UK & International Affairs on the 14/03/2022. She did not attend an EMT Meeting as a member of EMT during 21/22 and so her remuneration details for 21/22 have been excluded. Anjali served as Interim Director of UK & International Affairs until appointed as the permanent Director of UK & International Affairs on 01/02/2023. Anjali's remuneration relating to her time in both the interim and permanent position is reported above.
4. Simon Tunnicliffe was Interim Director of Operations until 23/05/22. Junior Johnson was appointed as Director of Operations on 03/05/2022. Simon remained in post during this period of cross over to aid in Junior's induction into the role.

5. Pamela Beadman was Director of Finance and Performance until 30/06/22. Tara Smith was appointed as Director of People and Resources on 06/06/2022. Pam remained in post during this period of cross over to aid in Tara's induction into the role.
6. Maria Jennings was Director of Regulatory Compliance, People and Northern Ireland until her exit on 31 December 2022. Regulatory Compliance became part of Strategy in November 2022, People part of Finance and Performance in October 2022 and Northern Ireland part of UK and International Affairs in December 2022.
7. Final salary member (classic/classic plus/premium) who has transitioned to alpha. The final salary pension of a person in employment is calculated by reference to their pay and length of service. The pension will increase from one year to the next by virtue of any pay rise during the year. Where there is no or a small pay rise, the increase in pension due to extra service may not be sufficient to offset the inflation increase – that is, in real terms, the pension value can reduce, hence the negative values.
8. No Executive Management Team members received Benefits in Kind during 2022/23 or 2021/22.
9. Professor Robin May has been in position of Chief Scientific Adviser from 6 July 2020 on secondment from the University of Birmingham. The FSA has been re-charged salary costs by the university.

Food Standards Agency Board Remuneration (subject to audit)

2022/23 figures with (2021/22) comparators in brackets.

Name	Salary (£000)	Total (£000)
Professor Susan Jebb OBE, PhD, FRCP (Hon), FMedSci (Chair) (from 01/07/21) ³	65-70 (50-55)	65-70 (50-55)
Dr Ruth Hussey CB OBE	10-15 (25-30)	10-15 (25-30)
Colm McKenna (Until 31/08/22) ³	5-10 (20-25)	5-10 (20-25)
Peter Price	10-15 (10-15)	10-15 (10-15)
Margaret Gilmore	5-10 (5-10)	5-10 (5-10)
Timothy Riley	5-10 (5-10)	5-10 (5-10)
Mark Rolfe	5-10 (5-10)	5-10 (5-10)
Fiona Gately (from 01/06/21) ³	15-20 (5-10)	15-20 (5-10)
Lord David Blencathra (from 01/06/21) ³	5-10 (5-10)	5-10 (5-10)
Hayley Campbell-Gibbons (from 01/09/22) ³	0-5	0-5
Justin Varney (from 01/09/22) ³	0-5	0-5
Anthony Harbinson (from 01/09/22) ³	5-10	5-10

Notes

1. No FSA board members are in a pension scheme contributed to by FSA therefore there are no pension costs to report.
2. No FSA board members received Benefits in Kind during 2022/23 or 2021/22.
3. All starter and leaver salaries are shown for their actual period of employment. The corresponding full year equivalents for 21/22 was Susan Jebb OBE, PhD, FRCP (Hon), FMedSci £56k-£70k, Fiona Gately £5k-£10k and Lord David Blencathra £5k-£10k. Full year equivalents for 22/23 Colm McKenna £20k-£25k, Hayley Campbell-Gibbons £5k-£10k, Justin Varney £5k-£10k and Anthony Harbinson £10k-£15k.

There is no provision made for compensation relating to the future early termination of any board members.

Salary

'Salary' includes gross salary; overtime; reserved rights to London weighting or London allowances; recruitment and retention allowances; private office allowances and any other allowance to the extent that it is subject to UK taxation. This report is based on accrued payments made by the Department and thus recorded in these accounts.

Benefits in Kind

The monetary value of benefits in kind covers any benefits provided by the employer and treated by HM Revenue and Customs as a taxable emolument.

Bonuses

A Pay Committee is set up each year to assess implementation of pay awards including bonus payments in line with guidance provided by the Cabinet Office. Pay and bonus decisions for the Chief Executive were decided by a Pay Committee consisting of the Board Chair, a Non-Executive Director, and the People Director. Pay and bonus decisions for Directors and Deputy Directors (Senior Civil Servants) were decided by a Pay Committee consisting of the Chief Executive Officer, People Director, and a Non-Executive Director. For the remainder of Food Standard Agency staff there are in-year rewards rather than bonuses which are awarded through the reward and recognition scheme.

Pay recommendations are considered on the basis of review of individual performance against objectives as well as overall consistency of performance.

Bonuses are based on performance levels attained and are made as part of the appraisal process. Bonuses relate to the performance in the year in which they become payable to the individual. The bonuses reported in the Executive Management Team Remuneration table for 2022/23 relate to performance in 2021/22 except one bonus paid in 2022/23 relating to performance in 2022/23. Bonuses reported in 2021/22 relate to performance in 2020/21.

Pay Multiples (audited)

2022-23 figures with (2021-22¹) figures in brackets.

Accounts	Subject	25th Percentile	Median	75th Percentile
Consolidated	Total remuneration	32,142 (31,342)	38,285 (37,492)	44,121 (42,622)
Consolidated	Pay ratio	4.12:1 (4.07:1)	3.46:1 (3.40:1)	3.00:1 (2.99:1)
Consolidated	Salary component	31,730 (30,806)	32,907 (37,350)	34,972 (35,733)
Consolidated	Total remuneration range	£20,000–£132,500 (£18,000–£127,500)	£20,000–£132,500 (£18,000–£127,500)	£20,000–£132,500 (£18,000–£127,500)

Accounts	Subject	25th Percentile	Median	75th Percentile
Westminster	Total remuneration	32,142 (31,368)	38,136 (37,430)	44,433 (42,814)
Westminster	Pay ratio	4.12:1 (4.06:1)	3.47:1 (3.41:1)	2.98:1 (2.98:1)
Westminster	Salary component	31,730 (30,806)	37,724 (37,157)	39,627 (41,240)
Westminster	Total remuneration range	£20,000–£132,500 (£18,000–£127,500)	£20,000–£132,500 (£18,000–£127,500)	£20,000–£132,500 (£18,000–£127,500)

Accounts	Subject	25th Percentile	Median	75th Percentile
Wales	Total remuneration	32,748 (31,294)	38,601 (37,662)	42,383 (41,637)
Wales	Pay ratio	2.52:1 (2.80:1)	2.14:1 (2.32:1)	1.95:1 (2.10:1)
Wales	Salary component	31,261 (30,578)	38,097 (37,350)	42,033 (40,996)
Wales	Total remuneration range	£28,000–£82,500 (£25,000–£87,500)	£28,000–£82,500 (£25,000–£87,500)	£28,000–£82,500 (£25,000–£87,500)

Accounts	Subject	25th Percentile	Median	75th Percentile
Northern Ireland	Total remuneration	31,673 (30,459)	39,009 (37,634)	41,149 (39,476)
Northern Ireland	Pay ratio	2.13:1 (3.53:1)	1.73:1 (2.86:1)	1.64:1 (2.72:1)
Northern Ireland	Salary component	31,261 (30,350)	38,097 (37,350)	39,239 (37,992)
Northern Ireland	Total remuneration range	£20,000–£67,500 (£18,000–£107,500)	£20,000–£67,500 (£18,000–£107,500)	£20,000 – £67,500 (£18,000–£107,500)

- The 2021-22 25th percentile, median, and 75th percentile figures for total remuneration, pay ratio and salary for all entities have been re-presented. Some information was included in error within these calculations therefore impacting on the movement between the 2021/22 and 2022/23 figures being reported this year.

Reporting bodies are required to disclose the relationship between the midpoint of the highest paid senior managers remuneration in their organisation and the 25th percentile, median and 75th percentile remuneration of the organisation's workforce. The Food Standards Agencies workforce for the purpose of these disclosures includes permanent and temporary staff full time equivalents but does not include vet contractors who are paid by the hour.

In the case of the Food Standards Agency the senior management team is the Executive Management Team and so it's the midpoint of the highest paid EMT Member used in the above calculations.

In 2022-23, 0 (2021-22, 0) employees received remuneration in excess of the highest-paid EMT member.

Remuneration for the purpose of these calculations includes salary, non-consolidated performance-related pay, and benefits-in-kind. It does not include severance payments, employer pension contributions and the cash equivalent transfer value of pensions.

For the Food Standards Agency we disclose the relevant figures on a consolidated basis, as well as by individual entity (Westminster, Wales, and Northern Ireland).

The median pay ratio for all entities is consistent with pay, reward, and progression policies for the entity's employees taken as a whole. As the Food Standards Agency's pay arrangements are subject to its existing pay policy which is governed by Civil Service Pay Guidance and is regularly assured through audit and compliance returns.

Consolidated/Westminster Disclosures – Audited

The banded remuneration of the highest paid Member of the Executive Management Team in the Food Standards Agency for the Consolidated and Westminster disclosures in the financial year 2022/23 was £130k-£135k (2021/22, £125k-£130k).

This was 4.12 times (2021/22, Consolidated 4.07:1, Westminster 4.06:1) the 25th percentile remuneration of the workforce which was £32,142 for both Consolidated and Westminster (2021/22, Consolidated £31,342, Westminster £31,368). The salary component for the 25th percentile was £31,730 for both Consolidated and Westminster (2021/22, £30,806 for both Consolidated and Westminster).

The midpoint of the banded remuneration of the highest paid Member of the Executive Management Team was 3.46 times the median remuneration in the Consolidated accounts and 3.47 times the median remuneration in the Westminster accounts (2021/22, Consolidated 3.40:1, Westminster 3.41:1) which was £38,285 in the Consolidated accounts and £38,136 in the Westminster accounts (2021/22, Consolidated £37,492, Westminster £37,350). The salary component of the median staff member was £32,907 in the Consolidated accounts and £37,724 in the Westminster accounts (2021/22, Consolidated £37,350, Westminster £37,157).

The midpoint of the banded remuneration of the highest paid Member of the Executive Management Team was 3.00 times the 75th percentile remuneration in the Consolidated accounts and 2.98 times the 75th percentile remuneration in the Westminster accounts (2021/22, Consolidated 2.99:1, Westminster 2.98:1) which was £44,121 in the consolidated accounts and £44,433 in the Westminster accounts (2021/22, Consolidated £42,622,

Westminster £42,814). The salary component of the 75th percentile staff member was £34,972 in the consolidated accounts and £39,627 in the Westminster accounts (2021/22, Consolidated £35,733, Westminster £41,240).

The Median employee in the Consolidated figures for 2022/23 is a front-line Meat Hygiene Inspector who also earned overtime and allowances for anti-social work hours. This is why there is a large difference between total remuneration and salary. In 2021/22 the employee was a higher graded office-based individual without significant overtime or allowances.

The pay ratios for the 25th percentile, median, and 75th percentile respectively within both the Consolidated and Westminster fair play disclosures have increased. This is because the proportionate increase in the highest paid EMT members total remuneration is greater than the proportionate increase to the 25th percentile, median, and 75th percentile total remuneration respectively.

Whilst there is an increase to the ratios within the FSA between workforce and its highest paid EMT Member, it is useful to compare the pay ratios for the Agency against those disclosed by the High Pay Centre. The High Pay Centre is a think tank for fairer pay, worker voice and better business. They are an independent, non-partisan think tank focused on the causes and consequences of economic inequality, with a particular interest in top pay and on their website [High Pay Centre](#) there is a searchable database compiling pay disclosures from the 'FTSE 350' index of the biggest businesses listed on the UK stock market.

Wales Disclosures – Audited

The banded remuneration of the highest-paid staff member in the Food Standards Agency for Wales in the financial year 2022/23 was £80k-£85k (2021/22, £85k-£90k).

The FSA in Wales does not contribute towards the remuneration of an EMT Member. As such it is the remuneration of the highest paid staff member which is used in the fair pay disclosure calculations.

The midpoint of the remuneration of highest paid staff member for Wales was 2.52 times (2021/22 2.80:1) the 25th percentile remuneration of the workforce which was £32,748 (2021/22 £31,294). The salary component of the 25th percentile staff member was £31,261 (2021/22, £30,578).

The midpoint of the remuneration of the highest paid staff member for Wales was 2.14 times (2021/22, 2.32:1) the median remuneration of the workforce which was £38,601 (2021/22, £37,662). The salary component of the median staff member was £38,097 (2021/22, £37,350).

The midpoint of the remuneration of the highest paid staff member for Wales was 1.95 times (2021/22, 2.10:1) the 75th percentile remuneration of the workforce which was £42,383 (2021/22, £41,637). The salary component of the 75th percentile staff member was £42,033 (2021/22, £40,996).

The pay ratio the 25th percentile, median, and 75th percentile respectively has decreased. This is because the total remuneration of the highest paid staff member has fallen, whilst the total remuneration for the 25th percentile, median, and 75th percentile respectively has increased.

Northern Ireland Disclosures – Audited

The banded remuneration of the highest-paid staff member in the Food Standards Agency for Northern Ireland in the financial year 2022/23 was £65k-£70k (2021/22, £105k-£110k).

The FSA in Northern Ireland does not contribute towards the remuneration of an EMT Member. As such it is the remuneration of the highest paid staff member which is used in the fair pay disclosure calculations.

The midpoint of the remuneration of highest paid staff member for Northern Ireland was 2.13 times (2021/22 3.53:1) the 25th percentile remuneration of the workforce which was £31,673 (2021/22 £30,459). The salary component of the 25th percentile staff member was £31,261 (2021/22, £30,350).

The midpoint of the remuneration of the highest paid staff member for Northern Ireland was 1.73 times (2021/22, 2.86:1) the median remuneration of the workforce which was £39,009 (2021/22, £37,634). The salary component of the median staff member was £38,097 (2021/22, £37,350).

The midpoint of the remuneration of the highest paid staff member for Northern Ireland was 1.64 times (2021/22, 2.72:1) the 75th percentile remuneration of the workforce which was £41,149 (2021/22, £39,476). The salary component of the 75th percentile staff member was £39,239 (2021/22, £37,992).

The pay ratio's for the 25th percentile, median, and 75th percentile respectively has decreased. This is because the total remuneration of the highest paid staff member has fallen, whilst the total remuneration of the 25th percentile, median, and 75th percentile respectively has increased. The Executive Management Team was restructured during 2022/23 resulting in Northern Ireland no longer contributing to the remuneration of an Executive Management Team member. Due to these structural changes the highest paid EMT member for Northern Ireland is taken as the highest paid staff member. As this role does not form part of EMT the remuneration paid is less causing the fall in the total remuneration of the highest paid staff member figure.

Percentage Change in Remuneration – Audited

Reporting bodies are also required to disclose the percentage change from the previous financial year in the:

- a. salary and allowances, and
- b. performance pay and bonuses

of the highest paid director and of their employees as a whole.

The percentage changes in respect of The Food Standards Agency are shown in the following table. It should be noted that the calculation for the highest paid director is based on the mid-point of the band within which their remuneration fell in each year.

	Percentage Change for:	2022-23 v 2021-22	2021-22 v 2020-21
Consolidated	Average employee salary and allowances	3.1%	0.5%
Consolidated	Highest paid director's salary and allowances	4.1%	0.0%
Consolidated	Average employee performance pay and bonuses	8.5%	-18.1%
Consolidated	Highest paid director's performance pay and bonuses	0.0%	-20.0%
Westminster	Average employee salary and allowances	3.1%	0.6%
Westminster	Highest paid director's salary and allowances	4.1%	0.0%
Westminster	Average employee performance pay and bonuses	9.6%	-17.8%
Westminster	Highest paid director's performance pay and bonuses	0.0%	-20.0%
Wales	Average employee salary and allowances	3.6%	2.2%
Wales	Highest paid director's salary and allowances	6.1%	0.0%
Wales	Average employee performance pay and bonuses	-0.3%	-27.1%
Wales	Highest paid director's performance pay and bonuses	N/A ¹	N/A
Northern Ireland	Average employee salary and allowances	5.6%	-2.1%
Northern Ireland	Highest paid director's salary and allowances	-34.1%	0.0%
Northern Ireland	Average employee performance pay and bonuses	90.3%	-50.0%
Northern Ireland	Highest paid director's performance pay and bonuses	-90.0%	0.0%

1. No Performance Pay or Bonuses were paid in 2022/23, 2021/22 or 2020/21 and so such a percentage change is not applicable.

(b) Pension benefits – Audited**Executive Management Team**

2022/23

		Accrued pension at pension age as at 31/03/23 and related lump sum	Real increase in pension and related lump sum at pension age				Real increase in CETV
Name	Role	£5,000 (£000)	£2,500 (£000)	(£000)	(£000)	(£000)	(£000)
Emily Miles	Chief Executive	40-45 plus a lump sum of 55-60	0-2.5 plus a lump sum of 0	600	534	4	
Maria Jennings ²	Director of Regulation, Compliance, People & Northern Ireland to 31/12/2022	55-60	0-2.5	1,010	934	-14 ¹	
Julie Kettell (aka Pierce)	Director of Wales, Information and Science	45-50	2.5-5	837	748	38	
Rebecca Sudworth	Director of Policy	10-15	2.5-5	137	98	26	
Simon Tunnicliffe	Interim Director of Operations from 10/12/21 to 23/05/22	0-5	0-2.5	41	37	2	
Katie Pettifer	Director of Strategy, Legal, Communications and Governance from 19/07/2021	30-35 plus a lump sum of 45-50	0-2.5 plus a lump sum of 0	428	372	12	
Pamela Beadman ²	Director of Finance & Performance from 06/09/21 to 30/06/2022	30-35	0-2.5	499	462	25	

Anjali Juneja ²	Interim Director of UK & International Affairs 14/03/22 – 31/01/23. Director of UK & International Affairs from 01/02/23	30-35	2.5-5	373	314	22
Junior Johnso	Director of Operations from 03/05/2022	40-45 plus a lump sum of 85-90	2.5-5 plus a lump sum of 7.5-10	794	674	49
Tara Smith ²	Director of People and Resources from 06/06/2022	30-35	0-2.5	432	395	0

Note

1. Taking account of inflation, the CETV funded by the employer has decreased in real terms.
2. As Premium PCSPS Scheme members, staff can choose, within a predetermined range, how their accumulated pension benefits are split between lump sum and annual pension.

Civil Service Pensions

Pension benefits are provided through the Civil Service pension arrangements. From 1 April 2015 a new pension scheme for civil servants was introduced – the Civil Servants and Others Pension Scheme or alpha, which provides benefits on a career average basis with a normal pension age equal to the member's State Pension Age (or 65 if higher). From that date all newly appointed civil servants and the majority of those already in service joined alpha. Prior to that date, civil servants participated in the Principal Civil Service Pension Scheme (PCSPS). The PCSPS has four sections: 3 providing benefits on a final salary basis (classic, premium or classic plus) with a normal pension age of 60; and one providing benefits on a whole career basis (nuvos) with a normal pension age of 65.

These statutory arrangements are unfunded with the cost of benefits met by monies voted by Parliament each year. Pensions payable under classic, premium, classic plus, nuvos and alpha are increased annually in line with Pensions Increase legislation.

Existing members of the PCSPS who were within 10 years of their normal pension age on 1 April 2012 remained in the PCSPS after 1 April 2015. Those who were between 10 years and 13 years and 5 months from their normal pension age on 1 April 2012 switch into alpha sometime between 1 June 2015 and 1 February 2022. Because the Government plans to remove discrimination identified by the courts in the way that the 2015 pension reforms were introduced for some members, eligible members with relevant service between 1 April 2015 and 31 March 2022 may be entitled to different pension benefits in relation to that period (and this may affect the Cash Equivalent Transfer Values shown in this report – see below). All members who switch to alpha have their PCSPS benefits 'banked', with those with earlier benefits in one of the final salary sections of the PCSPS having those benefits based on their final salary when they leave alpha. (The pension figures quoted for officials show pension earned in PCSPS or alpha – as appropriate. Where the official has benefits in both the PCSPS and alpha the figure quoted is the combined value of their benefits in the two schemes.) Members joining from October 2002 may opt for either the appropriate defined benefit arrangement or a defined contribution (money purchase) pension with an employer contribution (partnership pension account).

Employee contributions are salary-related and range between 4.6% and 8.05% for members of classic, premium, classic plus, nuvos and alpha. Benefits in classic accrue at the rate of 1/80th of final pensionable earnings for each year of service. In addition, a lump sum equivalent to three years initial pension is payable on retirement. For premium, benefits accrue at the rate of 1/60th of final pensionable earnings for each year of service. Unlike classic, there is no automatic lump sum. classic plus is essentially a hybrid with benefits for service before 1 October 2002 calculated broadly as per classic and benefits for service from October 2002 worked out as in premium. In nuvos a member builds up a pension based on his pensionable earnings during their period of scheme membership. At the end of the scheme year (31 March) the member's earned pension account is credited with 2.3% of their pensionable earnings in that scheme year and the accrued pension is uprated in line with Pensions Increase legislation. Benefits in alpha build up in a similar way to nuvos, except that the accrual rate is 2.32%. In all cases members may opt to give up (commute) pension for a lump sum up to the limits set by the Finance Act 2004.

The partnership pension account is an occupational defined contribution pension arrangement which is part of the Legal & General Mastertrust. The employer makes a basic contribution of between 8% and 14.75% (depending on the age of the member). The employee does not have to contribute, but where they do make contributions, the employer will match these up to a limit of 3% of pensionable salary (in addition to the employer's basic contribution). Employers also contribute a further 0.5% of pensionable salary to cover the cost of centrally-provided risk benefit cover (death in service and ill health retirement).

The accrued pension quoted is the pension the member is entitled to receive when they reach pension age, or immediately on ceasing to be an active member of the scheme if they are already at or over pension age. Pension age is 60 for members of classic, premium and classic plus, 65 for members of nuvos, and the higher of 65 or State Pension Age for members of alpha. (The pension figures quoted for officials show pension earned in PCSPS or alpha – as appropriate. Where the official has benefits in both the PCSPS and alpha the figure quoted is the combined value of their benefits in the two schemes but note that part of that pension may be payable from different ages.)

Further details about the Civil Service pension arrangements can be found at the website www.civilservicepensionscheme.org.uk

The Cash Equivalent Transfer Value (CETV)

A Cash Equivalent Transfer Value (CETV) is the actuarially assessed capitalised value of the pension scheme benefits accrued by a member at a particular point in time. The benefits valued are the member's accrued benefits and any contingent spouse's pension payable from the scheme. A CETV is a payment made by a pension scheme or arrangement to secure pension benefits in another pension scheme or arrangement when the member leaves a scheme and chooses to transfer the pension benefits, they have accrued in their former scheme, not just their service in a senior capacity to which disclosures apply.

The figures include the value of any pension benefit in another scheme or arrangement which the member has transferred to the Civil Service pension arrangements. They also include any additional pension benefit accrued to the member as a result of their buying additional pension benefits at their own cost. CETVs are worked out in accordance with The Occupational Pension Schemes (Transfer Values) (Amendment) Regulations 2008 and do not take account of any actual or potential reduction to benefits resulting from Lifetime Allowance Tax which may be due when pension benefits are taken.

CETV figures are calculated using the guidance on discount rates for calculating unfunded public service pension contribution rates that was extant at 31 March 2023. HM Treasury published updated guidance on 27 April 2023; this guidance will be used in the calculation of 2023-24 CETV figures.

Real Increase in CETV

This reflects the increase in CETV that is funded by the employer. It does not include the increase in accrued pension due to inflation, contributions paid by the employee (including the value of any benefits transferred from another pension scheme or arrangement) and uses common market valuation factors for the start and end of the period.

Compensation for Loss of Office – Audited

Maria Jennings left under Voluntary Exit terms on 31st December 2022. She received a total payment of £105,208 which related to compensation for loss of office of £95,000 plus statutory payments in lieu of notice, compensation for loss of pension and untaken leave.

Chris Hitchen was the former Director of Finance and Performance until the 30th of July 2021 after which he was on secondment to the UK Infrastructure Bank until 31st January 2023. Chris exited the Food Standards Agency under Voluntary Exit terms on 31st January 2023. He received a total payment of £69,234 which related to compensation for loss of office of £51,842 plus statutory payments in lieu of notice and compensation for loss of pension.

There is no provision made for compensation relating to the future early termination of any Executive Management Team members.

Food Standards Agency Board

A number of former FSA Board members benefit from a by-analogy pension scheme similar to the PCSPS. The scheme is now closed to new members and there are no active scheme members.

Off-payroll engagements

The FSA is required to publish information on our highly paid and/or senior off-payroll engagements.

Table 2: For all off-payroll engagements as of 31 March 2023, for more than £245 per day and that last for longer than six months.

	Consolidated FSA
No. of existing engagements as of 31 March 2023	12
Of which:	
No. that have existed for less than one year at time of reporting	11
No. that have existed for between one and two years at time of reporting	1
No. that have existed for between two and three years at time of reporting	0
No. that have existed for between three and four years at time of reporting	0
No. that have existed for four or more years at time of reporting	0

All existing off-payroll engagements, outlined above, have at some point been subject to a risk-based assessment as to whether assurance is required that the individual is paying the right amount of tax and, where necessary, that assurance has been sought.

Table 3: All temporary off-payroll workers engaged at any point during the year ended 31 March 2023, for more than £245 per day.

	Consolidated FSA
No. of off-payroll workers engaged during the year ended 31 March 2023	27
Of which:	
No. determined as in-scope of IR35	27
No. determined as out-of-scope of IR35	0
No. of engagements reassessed for compliance or assurance purposes during the year	1
Of which: no. of engagements that saw a change to IR35 status following review	0
No. of engagements where the status was disputed under provisions in the off-payroll legislation	0

Table 4: For any off-payroll engagements of board members, and/or, senior officials with significant financial responsibility, between 1 April 2022 and 31 March 2023

	Consolidated FSA
No. of off-payroll engagements of board members, and/or, senior officials with significant financial responsibility, during the financial year. (1)	0
Total no. of individuals on payroll and off-payroll that have been deemed “board members, and/or, senior officials with significant financial responsibility”, during the financial year. This figure includes both on payroll and off-payroll engagements. (2)	19

Consultancy spend

Consultancy spend in 2022/23 was £428,616 (2021/22 £44,836) relating to three suppliers with the greatest spend by one supplier being £300,000 (2021/22 £20,634).

Staff Report

Unless otherwise indicated the number disclosures in the staff report reflect the FSA expenditure funded from Westminster (for Westminster ARA)/the devolved authority (for Wales and NI ARAs).

Staff costs (subject to audit)

	2022/23 £000	2021/22 £000
Wages and salaries	2,417	1,888
Social security costs	279	208
Other pension costs	648	501
Sub total	3,344	2,597
Temporary Staff	0	44
Total net costs	3,344	2,641

Average number of persons employed (subject to audit)

The average number of whole-time equivalent persons employed during the year 2022/23 and 2021/22 was as follows. These figures include those working in the FSA in Wales (including senior management) as included within the consolidated resource account.

	2022/23 £000	2021/22 £000
Permanently Employed Staff	61	48
Temporary Staff	0	2
Total	61	50

Pensions

FSA employees are civil servants. Most are members of the Principal Civil Service Pension Scheme (PCSPS) and Civil Servant and Other Pension Scheme (CSOPS). These are central government unfunded pension schemes. Pension payments are made through the resource account. Board members are not civil servants therefore they are not members of these schemes. However, some previously had similar pension arrangements independent of them.

Some employees are members of the LGPS. This is a defined benefit scheme governed by the Local Government Pension Scheme Regulations 1995. It is administered by the London Pension Fund Authority (LPFA), whose financial statements are prepared for the whole LGPS.

Civil Service Pension Schemes

The Principal Civil Service Pension Schemes (PCSPS) and the Civil Servant and Other Pension Scheme (CSOPS) - known as “alpha” are unfunded multi-employer defined benefit schemes in which the FSA is unable to identify its share of the underlying assets and liabilities. The scheme actuary valued the scheme as at 31 March 2016 and you can find details in the resource accounts of the Cabinet Office: Civil Superannuation (www.civilservicepensionscheme.org.uk)

For 2022/23, employers’ contributions of £648k (2021/22 £501k) were payable to the PCSPS and CSOPS at one of four rates in the range of 26.6% to 30.3% of pensionable earnings, based on salary bands. The scheme Actuary reviews employer contributions usually every four years following a full scheme valuation. The contribution rates are set to meet the cost of the benefits accruing during 2022/23 to be paid when the member retires and not the benefits paid during this period to existing pensioners.

Employees can opt to open a partnership pension account, a stakeholder pension with an employer contribution. Employers’ contributions of £0 (2021/22 £0) were paid to one or more of a panel of three appointed stakeholder pension providers. Employer contributions are age-related and ranged from 8% to 14.75%. The FSA as an employer also matches employee contributions up to 3% of pensionable earnings. In addition, employer contributions of £0 (2021/22 £0), at 0.5% of pensionable pay, were payable to the PCSPS to cover the cost of the future provision of lump sum benefits on death in service and ill health retirement of these employees.

Staff composition

Staff turnover

FSA staff turnover figures are calculated in line with Cabinet Office’s guidance.

Westminster	12.0%
FSA Wales	11.5%
FSA Northern Ireland	8.3%

Number of SCS staff by pay band as of 31 March 2023 (subject to audit):

Pay band	Westminster	Wales	Northern Ireland	Total
SCS1	19	1	1	21
SCS2	6	0	0	6
SCS3	1	0	0	1

Number of persons of each sex (as of 31 March 2023):

Consolidated FSA	Male	Female
Executive members	2	5
Other Senior Civil Servants	13	8
Board members	6	4
Other employees	838	715

Reporting of sickness absence data

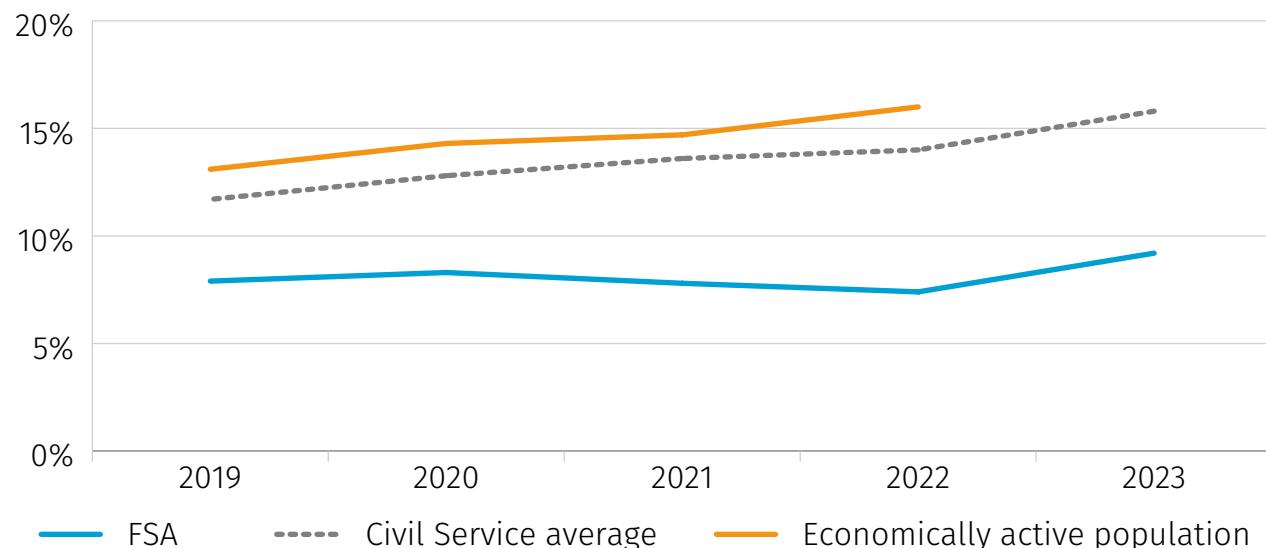
The provisional figure for staff absence as a result of physical and mental illness including injuries, disability or other health problems is approximately 6.3 days per employee, compared with 6.3 and 5.1 for the previous 2 years.

Table 1: Sickness data by country

Country	2022/23	2021/22	2020/21
Westminster	6.29	6.5	5.3
FSA in Wales	2.61	0.4	1.5
FSA in Northern Ireland	5.17	5.2	2.9
Consolidated	6.3	6.3	5.1

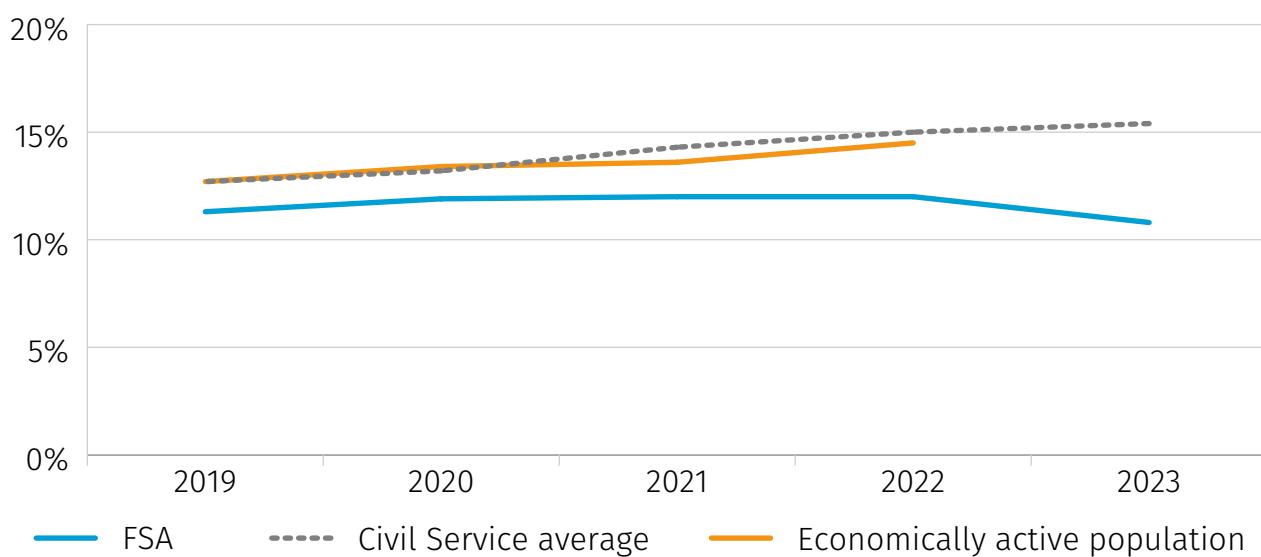
Workplace representation – Consolidated FSA

Fig. 1: Disability

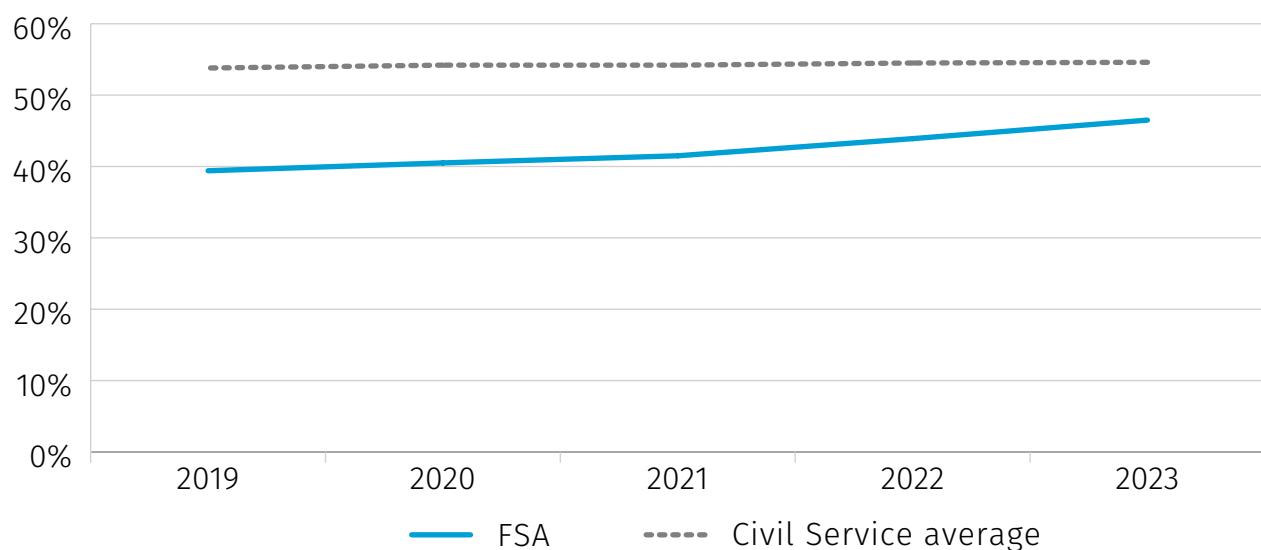
9.2% of employees have declared a disability. The percentage of people declaring themselves as having a disability is underrepresented in the FSA, in comparison to the Civil Service average, although the data may be impacted due to a low declaration rate.

Fig. 2: Ethnicity

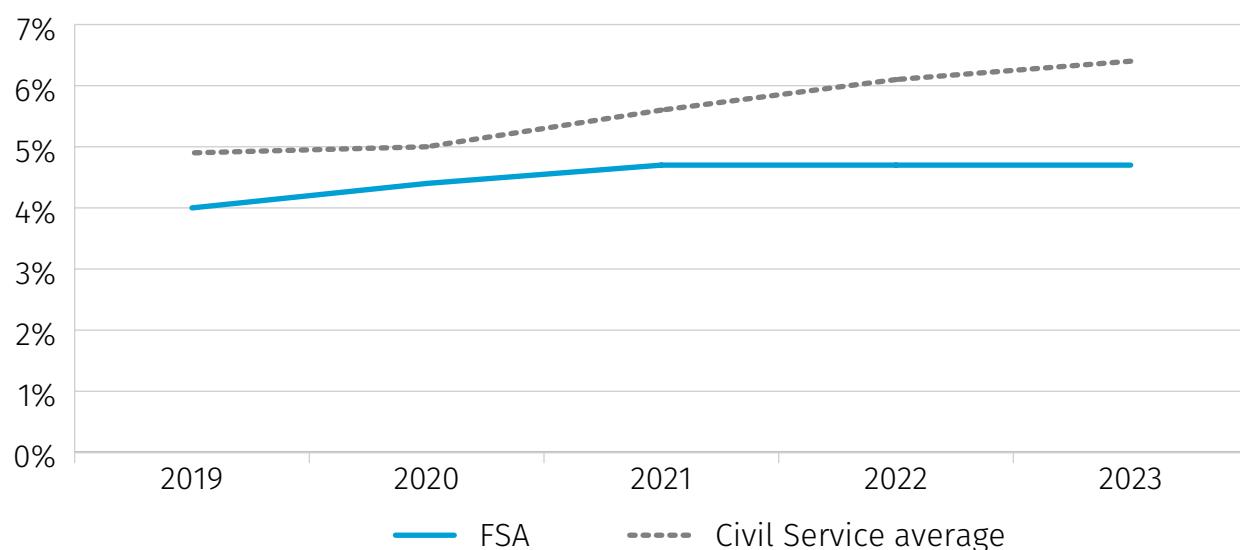

10.8% of employees have declared themselves as Black, Asian or Minority Ethnic. This is below the Civil Service average.

Fig. 3: Gender

46.5% of employees in the FSA are women. This has increased gradually since 2012, with the number of women at SCS and more junior grades remaining high but below gender parity of 50%.

Fig. 4: LGBO+

4.7% of employees define their sexual orientation as Lesbian, Gay, Bisexual and other. This is slightly below the Civil Service average, although data may be impacted due to a low declaration rate.

Reporting of Civil Service compensation – exit packages (subject to audit)

The number of exit packages for Wales during 2022/23 was nil (2021/22 was also nil).

There was no early retirements on ill health grounds in 2022/23 and 2021/22.

Health and safety reporting – Consolidated FSA

As we continue to keep under review and improve our approach to ensuring the health, safety and wellbeing of our people, it was reassuring to note in October 2022 an internal audit of the effectiveness of the FSA's health and safety arrangements provided a 'Substantial Assurance' opinion.

Our National Health and Safety Committee continues to facilitate consultation with Trade Unions, enabling a platform for collaborative working, including with our Service Delivery Partner.

A new digital health and safety incident reporting system was implemented during the reporting year. The new system delivers enhanced management information, allowing our central Health, Safety and Wellbeing Unit (HSWU) and management teams to better identify trends and implement targeted interventions that contribute to health and safety improvements.

Employee mental health is an ongoing area of focus. The FSA's established Mental Wellbeing Supporters Network (a group of volunteers who have received external training in mental health first aid) continues to support our employees where required as well as encouraging open mental health conversations across the FSA.

We know that bullying and harassment remains an area requiring ongoing focus and includes experiences that are wholly internal and others that involve an external third

party. We continue to provide support to employees who report instances of unacceptable behaviour, via our growing network of trained Fair Treatment Champions and our Dispute Resolution Policy. We continue to work collaboratively with staff, management teams and Food Business Operators (FBOs) to uphold our expected standards of behaviour.

A final update on progress against the 2020-23 Health and Safety ambitions is as follows:

Ambition 1 – a reduction of employee lost days due to work related injury; seeking an overall reduction of 15% over the period 2020-23 when compared with the period 2017-20 (which was a total of 841 days). The total number of lost days over 2020-23 was 458, a reduction of 45.5% against the 2017-20 figure.

Total 20-23	22/23	21/22	20/21	Total 17-20
458	210	89	161	841

Ambition 2 – the elimination of accidents at work that cause harm serious enough to be reportable to the HSE, under the Reporting of Incidents, Disease and Dangerous Occurrences Regulations (RIDDOR). The table below denotes the number of RIDDOR reportable incidents over the period.

RIDDOR Category	2022/23	2021/22	2020/21	2019/20	2018/19
Fatal	0	0	0	0	0
Major	1	0	1	0	1
<7 day	2	7	4	3	2
Disease	1	3 (2*)	13 (*13)	0	1
Dangerous Occurrence	0	0	0	0	0
Total	4	10	18	3	4

*Covid cases

Ambition 3 – reduce the accident and occupational ill health rate (AIR) annually over 2020-23. The AIR is a measure used across many sectors and allows benchmarking and further evaluation. The table below captures the AIR rate over the period.

22/23	21/22	20/21	19/20
2870	3165*	3932	5701

*2021/22 figure updated (previously 3639)

Recruitment practice

The FSA recruitment policy follows the Civil Service recruitment principles and is based on appointment of the best candidate on merit, identified through a process of open and fair competition. The recruitment policy is set out on our intranet site and provides a transparent approach that identifies high calibre individuals and promotes equality and diversity.

All external recruitment is currently subject to internal approval by the Director for the relevant department and the People Director. Occasionally we do appoint individuals by exception, and the use of exceptions along with external recruitment activity is reported to the Civil Service Commission on a quarterly basis. Temporary agency staff are employed via an agency and are engaged on an ad hoc or temporary basis to fulfil requirements within established posts which involve providing cover (e.g. for a vacancy, holiday or sickness) or additional resource requirements.

These engagements can be either administrative or professional roles.

Trade Union (Facility Time Publication Requirements) Regulations 2017 – Consolidated FSA

The Trade Union (Facility Time Publication Requirements) Regulations 2017 took effect from 1 April 2017. These regulations were laid following the enactment of the Trade Union Act 2016. The Trade Union Act was passed in May 2016; one of the elements of this Act is the requirement for employers in the public sector to publish information on facility time.

Facility Time is the provision of time off from an employee's normal role to undertake TU duties and activities when they are elected as a TU representative.

Trade Unions (TUs) play an important role in the modern workplace and there are considerable benefits to both employers and employees when organisations and unions work well together.

Table 1 Relevant union officials

What was the total number of your employees who were relevant union officials during the relevant period?

Number of employees who were relevant union officials during the relevant period	Full-time equivalent employee number
19	18.28

Table 2 Percentage of time spent on facility time

How many of your employees who were relevant union officials employed during the relevant period spent a) 0%, b) 1%-50%, c) 51%-99% or d) 100% of their working hours on facility time?

Percentage of time	Number of employees
0%	8
1-50%	11
51%-99%	0
100%	0

Table 3 Percentage of pay bill spent on facility time

Provide the figures requested in the first column of the table below to determine the percentage of your total pay bill spent on paying employees who were relevant union officials for facility time during the relevant period.

First Column	Figures
Provide the total cost of facility time	£45,128
Provide the total pay bill	£81,838.869
Provide the percentage of the total pay bill spent on facility time, calculated as: (total cost of facility time ÷ total pay bill) x 100	0.06%

Table 4 Paid trade union activities

As a percentage of total paid facility time hours, how many hours were spent by employees who were relevant union officials during the relevant period on paid trade union activities?

Activity	Amount
Time spent on paid trade union activities as a percentage of total paid facility time hours calculated as: (total hours spent on paid trade union activities by relevant union officials during the relevant period ÷ total paid facility time hours) x 100	0%

Emily Miles

Chief Executive and Accounting Officer

26 January 2024

Parliamentary accountability and audit report

Summary of Resource and Capital Outturn – Audited

for the year ended 31 March 2023

	Budget 2022/23	Outturn 2022/23	Outturn compared with Budget	Outturn 2021/22
	Net expenditure £000	Net expenditure £000	Variance £000	Net expenditure £000
Programme Resources	4,620	4,498	122	3,903
Feed Law Enforcement	490	473	17	358
Capital	–	–	–	12
Total	5,110	4,971	139	4,273

The FSA in Wales resource spend for the year was £4,971k compared to the resource budget of £5,110k. Expenditure in the year was consistent with the resource budget for the period.

FSA in Wales has not been given a Net Cash Requirement.

During 22/23 the FSA in Wales had no losses or special payments, no fees and charges, and no remote contingent liabilities. This is audited.

Auditors

The accounts have been audited by the Comptroller and Auditor General in accordance with Schedule 4 of the Food Standards Act 1999. The audit fee for all the FSA's accounts for the year was £145,000 (2021/22 £97,000). I have taken all necessary steps to make myself aware of relevant audit information and to ensure that information is made available to the auditors. No payments have been paid to the Comptroller and Auditor General for non-audit work in 2022/23 (2021/22 £nil).

Emily Miles

Chief Executive and Accounting Officer

26 January 2024

THE CERTIFICATE AND REPORT OF THE COMPTROLLER AND AUDITOR GENERAL TO THE SENEDD CYMRU, THE HOUSE OF COMMONS, THE SCOTTISH PARLIAMENT AND THE NORTHERN IRELAND ASSEMBLY

Opinion on financial statements

I certify that I have audited the financial statements of the Food Standards Agency (Wales) for the year ended 31 March 2023 under the Food Standards Act 1999. The financial statements comprise the Food Standards Agency (Wales)'s:

- Statement of Financial Position as at 31 March 2023;
- Statement of Comprehensive Net Expenditure, Statement of Cash Flows and Statement of Changes in Taxpayers' Equity for the year then ended; and
- the related notes including the significant accounting policies.

The financial reporting framework that has been applied in the preparation of the financial statements is applicable law and UK adopted international accounting standards.

In my opinion, the financial statements:

- give a true and fair view of the state of the Food Standard Agency (Wales)'s affairs as at 31 March 2023 and its net expenditure for the year then ended; and
- have been properly prepared in accordance with the Food Standards Act 1999 and Senedd Cymru government directions issued thereunder.

Opinion on regularity

In my opinion, in all material respects the income and expenditure recorded in the financial statements have been applied to the purposes intended by the UK Parliament and the financial transactions recorded in the financial statements conform to the authorities which govern them.

Basis for opinions

I conducted my audit in accordance with International Standards on Auditing (UK) (ISAs UK), applicable law and Practice Note 10 *Audit of Financial Statements and Regularity of Public Sector Bodies in the United Kingdom* (2022). My responsibilities under those standards are further described in the *Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements* section of my certificate.

Those standards require me and my staff to comply with the Financial Reporting Council's *Revised Ethical Standard 2019*. I am independent of the Food Standards Agency (Wales) in accordance with the ethical requirements that are relevant to my audit of the financial statements in the UK. My staff and I have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements.

I believe that the audit evidence I have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for my opinion.

Conclusions relating to going concern

In auditing the financial statements, I have concluded that the Food Standards Agency (Wales)'s use of the going concern basis of accounting in the preparation of the financial statements is appropriate.

Based on the work I have performed, I have not identified any material uncertainties relating to events or conditions that, individually or collectively, may cast significant doubt on the Food Standards Agency (Wales)'s ability to continue as a going concern for a period of at least twelve months from when the financial statements are authorised for issue.

My responsibilities and the responsibilities of the Accounting Officer with respect to going concern are described in the relevant sections of this certificate.

The going concern basis of accounting for the Food Standards Agency (Wales) is adopted in consideration of the requirements set out in HM Treasury's Government Financial Reporting Manual, which requires entities to adopt the going concern basis of accounting in the preparation of the financial statements where it is anticipated that the services which they provide will continue into the future.

Other information

The other information comprises information included in the Annual Report, but does not include the financial statements and my auditor's certificate and report thereon. The Accounting Officer is responsible for the other information.

My opinion on the financial statements does not cover the other information and, except to the extent otherwise explicitly stated in my certificate, I do not express any form of assurance conclusion thereon.

My responsibility is to read the other information and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or my knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated.

If I identify such material inconsistencies or apparent material misstatements, I am required to determine whether this gives rise to a material misstatement in the financial statements themselves. If, based on the work I have performed, I conclude that there is a material misstatement of this other information, I am required to report that fact.

I have nothing to report in this regard.

Opinion on other matters

In my opinion the part of the Remuneration and Staff Report to be audited has been properly prepared in accordance with Senedd Cymru government directions made under the Food Standards Act 1999.

In my opinion, based on the work undertaken in the course of the audit:

- the parts of the Accountability Report subject to audit have been properly prepared in accordance with Senedd Cymru government directions made under the Food Standards Act 1999;
- the information given in the Performance and Accountability Reports for the financial year for which the financial statements are prepared is consistent with the financial statements and is in accordance with the applicable legal requirements.

Matters on which I report by exception

In the light of the knowledge and understanding of the Food Standards Agency (Wales) and its environment obtained in the course of the audit, I have not identified material misstatements in the Performance and Accountability Reports.

I have nothing to report in respect of the following matters which I report to you if, in my opinion:

- Adequate accounting records have not been kept by the Food Standards Agency (Wales) or returns adequate for my audit have not been received from branches not visited by my staff; or
- I have not received all of the information and explanations I require for my audit; or
- the financial statements and the parts of the Accountability Report subject to audit are not in agreement with the accounting records and returns; or
- certain disclosures of remuneration specified by HM Treasury's Government Financial Reporting Manual have not been made or parts of the Remuneration and Staff Report to be audited is not in agreement with the accounting records and returns; or
- the Governance Statement does not reflect compliance with HM Treasury's guidance.

Responsibilities of the Accounting Officer for the financial statements

As explained more fully in the Statement of Accounting Officer's Responsibilities, the Accounting Officer is responsible for:

- maintaining proper accounting records;
- providing the C&AG with access to all information of which management is aware that is relevant to the preparation of the financial statements such as records, documentation and other matters;
- providing the C&AG with additional information and explanations needed for his audit;

- providing the C&AG with unrestricted access to persons within the Department from whom the auditor determines it necessary to obtain audit evidence;
- ensuring such internal controls are in place as deemed necessary to enable the preparation of financial statements to be free from material misstatement, whether due to fraud or error;
- ensuring that the financial statements give a true and fair view and are prepared in accordance with Senedd Cymru government directions made under the Food Standards Act 1999;
- ensuring that the annual report, which includes the Remuneration and Staff Report, is prepared in accordance with Senedd Cymru government directions made under the Food Standards Act 1999; and
- assessing the Food Standards Agency's (Wales) ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless the Accounting Officer anticipates that the services provided by the Food Standards Agency (Wales) will not continue to be provided in the future.

Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements

My responsibility is to audit, certify and report on the financial statements in accordance with the Food Standards Act 1999.

My objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue a certificate that includes my opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs (UK) will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

Extent to which the audit was considered capable of detecting non-compliance with laws and regulations, including fraud

I design procedures in line with my responsibilities, outlined above, to detect material misstatements in respect of non-compliance with laws and regulations, including fraud. The extent to which my procedures are capable of detecting non-compliance with laws and regulations, including fraud is detailed below.

Identifying and assessing potential risks related to non-compliance with laws and regulations, including fraud

In identifying and assessing risks of material misstatement in respect of non-compliance with laws and regulations, including fraud, I:

- considered the nature of the sector, control environment and operational performance including the design of the Food Standards Agency (Wales)'s accounting policies,

- inquired of management, the Food Standards Agency (Wales)'s head of internal audit and those charged with governance, including obtaining and reviewing supporting documentation relating to the Food Standards Agency (Wales)'s policies and procedures on:
 - identifying, evaluating and complying with laws and regulations;
 - detecting and responding to the risks of fraud; and
 - the internal controls established to mitigate risks related to fraud or non-compliance with laws and regulations including the Food Standards Agency (Wales)'s controls relating to the the Food Standards Agency (Wales) 's compliance with the Food Standards Act 1999 and Managing Public Money;
- inquired of management, the Food Standards Agency (Wales)'s head of internal audit, and those charged with governance whether:
 - they were aware of any instances of non-compliance with laws and regulations;
 - they had knowledge of any actual, suspected, or alleged fraud,
- discussed with the engagement team and the relevant specialists, including pension experts, regarding how and where fraud might occur in the financial statements and any potential indicators of fraud.

As a result of these procedures, I considered the opportunities and incentives that may exist within the Food Standards Agency (Wales) for fraud and identified the greatest potential for fraud in the following areas: revenue recognition, posting of unusual journals, complex transactions and bias in management estimates. In common with all audits under ISAs (UK), I am required to perform specific procedures to respond to the risk of management override.

I obtained an understanding of the Food Standards Agency (Wales)'s framework of authority and other legal and regulatory frameworks in which the Food Standards Agency (Wales) operates. I focused on those laws and regulations that had a direct effect on material amounts and disclosures in the financial statements or that had a fundamental effect on the operations of the Food Standards Agency (Wales). The key laws and regulations I considered in this context included Food Standards Act 1999, Managing Public Money and employment law.

Audit response to identified risk

To respond to the identified risks resulting from the above procedures:

- I reviewed the financial statement disclosures and testing to supporting documentation to assess compliance with provisions of relevant laws and regulations described above as having direct effect on the financial statements;
- I enquired of management, the Audit and Risk Assurance Committee and in-house legal counsel concerning actual and potential litigation and claims;
- I reviewed minutes of meetings of those charged with governance and the Board; and internal audit reports; and

- in addressing the risk of fraud through management override of controls, I tested the appropriateness of journal entries and other adjustments; assessed whether the judgements on estimates are indicative of a potential bias; and evaluated the business rationale of any significant transactions that are unusual or outside the normal course of business.

I also communicated relevant identified laws and regulations and potential risks of fraud to all engagement team members including internal specialists and remained alert to any indications of fraud or non-compliance with laws and regulations throughout the audit.

A further description of my responsibilities for the audit of the financial statements is located on the Financial Reporting Council's website at: www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. This description forms part of my certificate.

Other auditor's responsibilities

I am required to obtain evidence sufficient to give reasonable assurance that the expenditure and income recorded in the financial statements have been applied to the purposes intended by the UK Parliament and the financial transactions recorded in the financial statements conform to the authorities which govern them.

I communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control I identify during my audit.

Report

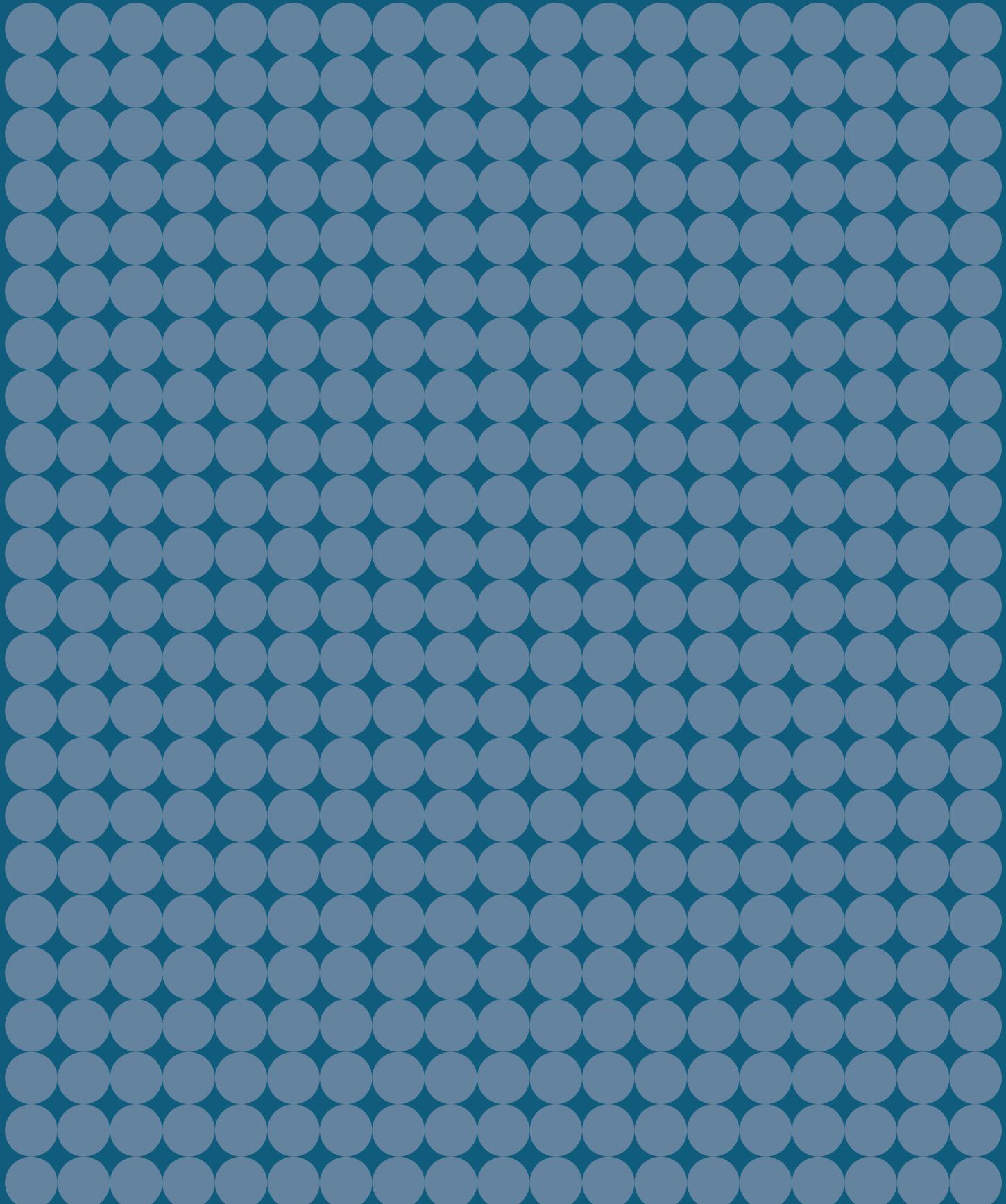
I have no observations to make on these financial statements.

**Gareth Davies
Comptroller and Auditor General**

31 January 2024

National Audit Office
157-197 Buckingham Palace Road
Victoria
London
SW1W 9SP

Accounts

Financial Statements

Statement of Comprehensive Net Expenditure

for the year ended 31 March 2023

This account summarises the expenditure and income generated and consumed on an accruals basis. It also includes other comprehensive income and expenditure, which include changes to the values on non-current assets and other financial instruments that cannot yet be recognised as income or expenditure.

	Note	2022/23 £000	2021/22 £000
Administration Costs			
Staff Costs	2	3,344	2,641
Other Administration Costs	2	579	487
Total Administration Costs		3,923	3,128
Net Administration Costs		3,923	3,128
Programme Costs			
	2	1,047	1,133
Net operating expenditure		4,970	4,261
Finance expense	8	1	–
Net Expenditure for the year¹		4,971	4,261

¹ There was no Other Comprehensive Expenditure in 2022/23 (2021/22 – £Nil)

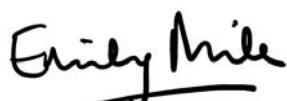
The notes on pages 156 to 171 form part of these accounts.

Statement of Financial Position

As at 31 March 2023

This statement presents the financial position of the department. It comprises three main components: assets owned or controlled; liabilities owed to other bodies; and equity, the remaining value of the entity.

	Note	2022/23 £000	2021/22 £000
Non-current assets:			
Property, plant and equipment	3	42	88
Right of Use Assets	4	23	–
Intangible assets	5	4	15
		69	103
Current assets			
Trade and other receivables	10	5	8
Other current assets	10	21	63
Cash	9	81	3
Total current assets		107	74
Total assets		176	177
Current Liabilities			
Trade and other payables	11	(82)	(134)
Other liabilities	11	(360)	(434)
Lease liabilities	12	(10)	–
Total current liabilities		(452)	(568)
Total assets less current liabilities		(276)	(391)
Non-current liabilities			
Provisions	13	(52)	(52)
Total non-current liabilities		(52)	(52)
Total assets less total liabilities		(328)	(443)
Taxpayers' equity			
General fund		(328)	(443)
Total taxpayers' equity		(328)	(443)

Emily Miles

Chief Executive and Accounting Officer

26 January 2024

The notes on pages 156 to 171 form part of these accounts.

Statement of Cash Flows

for the year ended 31 March 2023

The Statement of Cash Flows shows the changes in cash and cash equivalents of the Food Standards Agency during the reporting period. The statement shows how the department generates and uses cash and cash equivalents by classifying cash flows as operating, investing, and financing activities. The amount of net cash flows arising from operating activities is a key indicator of service costs and the extent to which these operations are funded by way of income from the recipients of services provided by the department. Investing activities represent the extent to which cash inflows and outflows have been made for resources which are intended to contribute to the Food Standards Agency's future public service delivery.

	Note	2022/23 £000	2021/22 £000
Cash flows from operating activities			
Net operating expenditure	SOCNE	(4,970)	(4,261)
Adjustments for non-cash transactions	2&9.1	129	37
(Increase)/Decrease in trade and other receivables	10	45	(40)
Increase/(Decrease) in trade and other payables	11	(126)	157
less movements relating to items not passing through the Statement of Comprehensive Net Expenditure	9	(78)	95
Net cash outflow from operating activities		(5,000)	(4,012)
Cash flows from investing activities			
Purchase of property, plant and equipment	3	–	(12)
Net cash outflow from investing activities		–	(12)
Cash flows from financing activities			
Financing via Welsh Government – Direct funding		5,150	3,929
Payments of Lease Liabilities	9.1	(72)	–
Net Financing		5,078	3,929
Net increase/(decrease) in cash in the period		78	(95)
Cash at the beginning of the period	9	3	98
Cash at the end of the period	9	81	3

The notes on pages 156 to 171 form part of these accounts.

Statement of Changes in Taxpayers' Equity

for the year ended 31 March 2023

This statement shows the movement in the year on the different reserves held by the Food Standards Agency, analysed into 'general fund reserves' (i.e. those reserves that reflect a contribution from the Consolidated Fund). The General Fund represents the total assets less liabilities of a department, to the extent that the total is not represented by other reserves and financing items.

	Note	General Fund £000	Total Reserves £000
Balance at 31 March 2021		(217)	(217)
Net funding from Welsh Government		4,024	4,024
Non-cash charges – Auditors Remuneration	2	11	11
Net expenditure for the year		(4,261)	(4,261)
Balance at 31 March 2022		(443)	(443)
Net funding from Welsh Government		5,072	5,072
Non-cash charges – Auditors Remuneration	2	14	14
Net expenditure for the year		(4,971)	(4,971)
Balance at 31 March 2023		(328)	(328)

The notes on pages 156 to 171 form part of these accounts.

Notes to the Departmental Resource Accounts

1 Statement of Accounting Policies

1.1 Basis of Preparation

The financial statements have been prepared in accordance with the 2022/23 Government Financial Reporting Manual (FReM) and Accounts Direction issued by the Welsh Government under the Food Standards Act 1999. This Direction is reproduced as an annex to the accounts. The accounting policies contained in the FReM apply International Financial Reporting Standards (IFRS) as adapted or interpreted for the public sector context. Where the FReM permits a choice of accounting policy, the accounting policy which is judged to be most appropriate to the particular circumstances of the Food Standards Agency in Wales (FSAiW) for the purpose of giving a true and fair view has been selected. The particular policies adopted by the FSAiW are described below. They have been applied consistently in dealing with items which are considered material to the accounts. In accordance with the provisions of the Government Resources and Accounts Act 2000 and the Food Standards Act 1999, all of the accounts of the FSA are audited by the Comptroller & Auditor General of the National Audit Office.

1.2 Accounting Convention

The accounts have been prepared on a going concern basis under the historical cost convention to fairly present the net expenditure, financial position, cash flows and changes in taxpayers' equity for the financial year then ended. Subject to this requirement the accounts have been prepared on an accruals basis and in accordance with the requirements of HM Treasury's Financial Reporting Manual (FReM), insofar as it is applicable and appropriate to the FSA in Wales (FSAiW).

1.3 Significant Accounting Policies and Material Judgements

Estimates and the underlying assumptions are reviewed on a regular basis by the FSA's senior management. Areas of significant judgement made by management are:

IAS37 Provisions - judgement is made on the best estimate of the amount of the obligation. The amount recognised as a provision is the best estimate of the expenditure required to settle the obligation at the end of the reporting period, taking into account the risks and uncertainties. Note 13 of these accounts gives more detail of the specific dilapidations provision and the basis for calculation.

IFRS 16 Leases – FSA has judged the lease term to be up to the break point on accommodation assets and uses this term for calculating depreciation and interest. Hindsight was used to adjust the lease term for Clive House upon transition to IFRS16 to reflect subsequent information received in 2022/23 that confirmed the lessor will exercise the break clause.

1.4 Non-Current Assets

Non-current assets are items of the Agency's property that have a value greater than or equal to £5,000 (inclusive of irrecoverable VAT where applicable) and have a useful life of greater than one year. The capitalisation policy applies to all construction, capital improvements which enhance the functionality of a building, major equipment purchases and other capital projects totalling £5,000 or more. This also applies to multiple low cost items of a similar nature which are functionally interdependent or collectively improve efficiency within the FSA. When consolidated, these create an asset to the Agency. If these collectively have a cost in excess of £5,000 and an intended useful period in excess of a year then the items are usually consolidated as one asset.

1.5 Property, Plant and Equipment

The FSA does not currently own any land or buildings. All property, plant and equipment assets are carried at depreciated historic cost as a proxy for fair value. This is in accordance with Financial Reporting Manual requirements as these assets have short useful lives or low values or both. Assets under construction are not depreciated until the month after they are brought into use. All assets for fixtures and fittings (within the FSA leased accommodation space) and computer equipment are owned by FSA.

1.6 Intangible Assets

Computer software and software licences with a purchase cost in excess of £5,000 (including irrecoverable VAT and delivery where applicable) are capitalised at cost and amortised over the life of the licence, or over 7 years if the licence is bought in perpetuity. Intangible assets under construction are not amortised until the month after they are brought into use. The FSA has developed an external facing website (www.food.gov.uk) primarily for the promoting and advertising of its own services. This website will not generate future economic benefits and consequently all expenditure incurred (which was all in a prior year) on developing it is recognised as an expense as it occurs and is not capitalised.

1.7 Depreciation and Amortisation

Assets are depreciated from the month following the date of being available for use. Depreciation and amortisation are applied on a straight-line basis to write off costs evenly over the asset's anticipated life. Estimated useful lives are reviewed during the year and assets relieved where applicable. The below information shows the useful lives of the assets currently on the non-current asset register.

	2022/23	2021/22
Property, plant and equipment		
IT Equipment	3 – 5 years	3 – 5 years
Furniture, fixtures and fittings	7 – 8 years	7 – 8 years
Intangible assets:		
Software and licenses	10 years	10 years

Right of Use assets:

The below information shows the useful lives of the assets currently reflected as right of use assets.

	2022/23	2021/22
Leased office space	1 – 2 years	n/a

Right of Use assets are depreciated on a straight line basis over the associated lease term, or estimated useful life where this is shorter. Impairment losses are charged in the same way as those arising on property, plant and equipment.

Because lease terms require payments be updated for market conditions, for example rent reviews for leased properties, these changes must be included in provisions for measuring the cost under IFRS16. The FReM permits Right of Use assets be measured using the cost model as a proxy for the measurement of the cost value in use. Right of Use assets also have shorter useful lives than that of the underlying asset, using cost as a proxy for assets with shorter economic lives or lower values is in accordance with the FReM.

1.8 Research & Development Expenditure

Expenditure on research is not capitalised and is treated as an operating cost as it is incurred. Expenditure on development in connection with a product or service which is to be supplied on a full cost recovery basis is capitalised if it meets those criteria specified in IAS38. Most research projects have a retention clause to ensure the satisfactory delivery of the final report. The FSA's policy is to accrue for the final retention amount if the work has been completed at the year end.

1.9 Revenue from Contracts with Customers and Other Income

The FSA in Wales is excluded from the administration budget regime.

1.10 Pensions

FSA past and present employees are covered by the provisions of the Civil Servant and Other Pension Scheme (CSOPS) known as "alpha". The defined benefit schemes are unfunded. The Department recognises the expected cost of these elements on a systematic and rational basis over the period during which it benefits from employees' services by payment to alpha of amounts calculated on an accruing basis. Liability for payment of future benefits is a charge on the alpha. In respect of the scheme, the Department recognises the contributions payable for the year. Further details can be found in the resource accounts of the Cabinet Office: Civil Superannuation and at www.civilservicepensionscheme.org.uk.

1.11 Value Added Tax

The net amount of Value Added Tax (VAT) due to or from His Majesty's Revenue and Customs is shown as a receivable or payable on the Statement of Financial Position. Irrecoverable VAT is charged to the Statement of Comprehensive Net Expenditure, or if it is incurred on the purchase of a non-current asset, it is capitalised in the cost of the asset where not recoverable.

1.12 Provisions

Provisions are recognised in accordance with IAS 37. The amount recognised as a provision is the best estimate of the expenditure required to settle the present obligation, arising from a past event, at the Statement of Financial Position date.

Dilapidation provisions have been discounted at the rates set by HM Treasury.

In accordance with IFRS 16, when FSA enters into a new lease for accommodation which comes within the scope of IFRS 16, any associated dilapidation provision will be included and capitalised when calculating the value of the Right of Use asset. The capitalised value will be depreciated on a straight line basis over the life of the Right of Use asset. This treatment does not apply to provisions for leases which transitioned to IFRS 16 from 1 April 2022. The FSA does not have any capitalised provisions at the Statement of Financial Position date.

1.13 Contingent Liabilities

In addition to contingent liabilities disclosed in accordance with IAS37, the FSA discloses, for Welsh Parliament reporting and accountability purposes, certain contingent liabilities where the likelihood of a transfer of economic benefit is remote. The rules for notifying liabilities to Welsh Parliament are:

- there is no need to tell parliament about:
 - new liabilities arising under statutory powers unless the legislation calls for it;
 - liabilities taken on in the normal course of business, except for those not in standard form and above £300,000;
- departments should notify parliament of:
 - statutory liabilities, in the form expected by the legislation;
 - any liability outside the normal course of business and above £300,000;
 - any liability of a non-standard kind undertaken in the normal course of business;
 - any liability which is novel, contentious or significant in relation to the organisation's (of the particular programme) expenditure, which is large and unquantifiable.

1.14 Financial Assets and Liabilities

The FSAiW holds the following financial assets and liabilities:

- 1) Assets
 - Trade and other receivables
 - Other current assets
 - Cash
- 2) Liabilities
 - Trade and other payables
 - Other Liabilities

Financial Assets and Liabilities are accounted for under IFRS 9.

Cash balances are measured as the amounts received in FSAiW's bank account. The FSAiW does not currently have cash equivalents. Trade and other payables are measured at fair value, with use of agreed invoiced amount, or management estimate in the case of accrued expenditure, forming the basis for valuation.

1.15 Early adoption of IFRSs, amendments and interpretations

The FSA have not adopted any IFRSs, amendments or interpretations early.

1.16 Initial application of IFRS 16 Leases

IFRS 16 has been applicable for reporting periods beginning from 1 April 2019. Due to the global COVID-19 pandemic, HM Treasury (HMT) delayed mandatory application of IFRS 16 by government departments until 1 April 2022, the FSA has applied IFRS 16 from 1 April 2022.

The new standard removes the distinction between operating and finance leases for lessees and requires right of use assets and lease liabilities to be recognised in the Statement of Financial Position for all leases with a term of more than 12 months unless the underlying asset is of low value.

IFRS 16 has been adapted by HMT to expand the definition of a contract to include intra-UK government agreements where non-performance may not be enforceable by law. This brings FSA accommodation leases with other government departments within the scope of IFRS 16.

HMT has withdrawn the accounting policy choice to apply IFRS 16 retrospectively to each prior reporting period presented in accordance with IAS 8. At the date of initial application the FSA recognised the cumulative effect of initially applying IFRS 16 as an adjustment to the opening balance of taxpayers' equity.

HMT has also withdrawn the option to reassess whether a contract is, or contains, a lease at the date of initial application. The FSA therefore only initially applied IFRS 16 to any contracts previously identified as a lease, or containing a lease, under IAS 17. Contracts relating to accommodation and lease cars have been identified as within scope of IFRS 16.

IFRS 16 does not require the recognition of assets relating to liabilities for leases where the underlying asset is of low value. HMT mandated the election of this option and the FSA therefore recognises lease payments for low value assets as an expense. The FSA adopted a threshold of £5,000 for low value assets which is in line with its capitalisation policy for owned assets, see Note 1.4 for more details.

IFRS 16 also does not require the recognition of assets or liabilities for leases of 12 months or less. HMT mandated the election of this option, so the FSA will recognise such leases as an expense. The FSA identified leases relating to Multi-Function-Devices (printer, copier, scanner all in one) as falling within this category.

IFRS 16 does not allow for inclusion of non-recoverable VAT within the value of the lease payments when calculating the value of the Right of Use Asset and Lease Liability.

On transition Right of Use Assets and Lease Liabilities were recognised at an amount equal to the Net Present Value of the lease payments to be made from recognition, to the anticipated end of the lease. Such payments were discounted at either the rate implied in the contract or at the rate defined by HMT. The rate used for leases recognised in the calendar year 1 January 2022 to 31 March 2023 was 0.95%. Hindsight was used in line with IFRS 16 (C10(e)) when dealing with changes to a transitioned lease where terms were adjusted with effect 01/04/22.

As permitted by the FReM, right of use assets are subsequently measured using the cost model as a proxy for the measurement of the cost value in use. This is because lease terms require payments be updated for market conditions, for example, rent reviews for leased properties, which will be captured in the IFRS 16 cost measurement provisions. Right of Use assets also have shorter useful lives and values than their respective underlying asset, and as such, cost can be used as a proxy for assets with shorter economic lives or lower values in accordance with the FReM.

The FSA has recognised the following opening balances in 2022/23:

	Land and Buildings
IAS 17 operating lease commitments at 31 March 22	98
Less leases treated as short term on adoption	0
Adjustment for removal of VAT	(16)
Adjustment for discounting of future cashflows	(1)
IFRS 16 lease liability at 1 April 22	81

1.18 IFRSs, amendments and interpretations in issue but not yet effective, or adopted

IFRS 17 Insurance Contracts (expected to be adopted by FReM in 2023-24) is not likely to be applicable to the financial statements of the FSA.

2 Expenditure

	2022/23 £000	2021/22 £000
Staff Costs*		
Wages and salaries	2,417	1,888
Social security costs	279	208
Other pension costs	648	501
Agency staff costs:	–	44
	3,344	2,641
Staff Overheads	72	31
Lease expenditure not recognised under IFRS 16 – building leases**	17	72
IT costs***	108	111
Accommodation costs	114	91
Provision expense	–	(48)
Legal	104	103
Administration costs	11	19
Committee Costs	24	23
Administration Costs	450	402
Non-cash Items		
Audit Fees	14	11
Depreciation PPE	46	70
Depreciation Right of Use Asset	58	–
Amortisation	11	4
Total non-cash items	129	85
Other Administration Costs	579	487
Programme Costs		
Local Authority Support & Audit	1,047	1,133
Programme Costs	1,047	1,133
	4,970	4,261

* Staff Costs are detailed in the Accountability Report

** Rental costs relate to Non Recoverable VAT paid outside of IFRS 16 calculations

*** Central IT costs are recharged to Devolved Offices from FSA Westminster.

3 Property, plant and equipment

2022/23

	Furniture, fixtures and fittings £000	IT equipment £000	Office Equipment £000	Total £000
Cost or valuation				
Cost at 1 April 2022	105	395	31	531
Additions	–	–	–	–
Disposals	–	(296)	–	(296)
At 31 March 2023	105	99	31	235
Depreciation				
As at 1 April 2022	88	324	31	443
Charged in year	11	35	–	46
Disposals	–	(296)	–	(296)
At 31 March 2023	99	63	31	193
Carrying amount at 31 March 2023	6	36	–	42
Carrying amount at 31 March 2022	17	71	–	88
Asset financing				
Owned	6	36	–	42
Carrying amount at 31 March 2023	6	36	–	42

2021/22

	Furniture, fixtures and fittings £000	IT equipment £000	Office Equipment £000	Total £000
Cost or valuation				
Cost at 1 April 2021	105	383	31	519
Additions	–	12	–	12
Disposals	–	–	–	–
At 31 March 2022	105	395	31	531
Depreciation				
As at 1 April 2021	77	267	29	373
Charged in year	11	57	2	70
Disposals	–	–	–	–
At 31 March 2022	88	324	31	443
Carrying amount at 31 March 2022	17	71	–	88
Carrying amount at 31 March 2021	28	116	2	146
Asset financing				
Owned	17	71	–	88
Carrying amount at 31 March 2022	17	71	–	88

4 Right of Use Assets

Right of Use Assets represent the right to direct the use of an underlying asset arising as a result of a lease. The FSA does not own the underlying asset, but recognised the value of the right of use in accordance with IFRS 16.

2022/23

	Land and Buildings £000
At 31 March 2022	
Initial adoption of IFRS 16 on 1 April 2022	81
Additions	–
Reclassification	–
Disposals	–
At 31 March 2023	81
Depreciation	
As at 1 April 2022	–
Charged in year	58
Disposals	–
At 31 March 2023	58
Carrying amount at 31 March 2023	23
Carrying amount at 31 March 2022	–

5 Intangible assets

Intangible assets comprise computer software and software licences.

2022/23

	Software and licences £000
Cost or valuation	
Cost at 1 April 2022	37
Additions	–
Disposals	–
At 31 March 2023	37
Amortisation	
As at 1 April 2022	22
Charged in year	11
Disposals	–
At 31 March 2023	33
Carrying amount at 31 March 2023	4
Carrying amount at 31 March 2022	15
Asset financing	
Owned	4
Carrying amount at 31 March 2023	4

2021/22

	Software and licences £000
Cost or valuation	
Cost at 1 April 2021	37
Additions	-
Disposals	-
At 31 March 2022	37
Amortisation	
As at 1 April 2021	18
Charged in year	4
Disposals	-
At 31 March 2022	22
Carrying amount at 31 March 2022	15
Carrying amount at 31 March 2021	19
Asset financing	
Owned	15
Carrying amount at 31 March 2022	15

6 Financial Instruments

As the cash requirements of the department are met through the Estimates process, financial instruments play a more limited role in creating and managing risk than would apply to a non-public sector body of a similar size. The FSA has non-complex financial instruments - such as cash, receivables and payables - that are not subject to significant credit risk.

Credit risk – The receivables figure in these accounts represents VAT recoverable by the Agency and so represents no or little credit risk.

Liquidity risk – The FSA has no significant exposure to liquidity risk as its net revenue resource requirements and capital expenditure are financed by resources voted annually by Parliament.

Market risk – The FSA has no significant foreign currency risk as it does not maintain any foreign currency assets or liabilities.

The FSA has no borrowings. It relies primarily on departmental grants for its cash requirements, and is therefore not exposed to liquidity risks. It also has no material deposits. All material assets and liabilities are in sterling, so the FSA is not exposed to significant interest rate risk or currency risk.

7 Leases

	£000
Variable lease payments not included in measurement of lease liabilities	12
Expenses relating to short term leases	0
Expenses relating to leases of low-value assets, excluding short term leases of low value assets	0
Other lease expenditure	12
Total cash payments in respect of leases	72

The FSA's leases are those relating to its rented accommodation space.

8 Finance Expense

	2022/23 £000	2021/22 £000
Interest Expense for Leasing Arrangements	1	0

9 Cash

	2022/23 £000	2021/22 £000
Balance at 1 April	3	98
Net changes in cash and cash equivalents	78	(95)
Balance at 31 March	81	3
	At 31/03/23 £000	At 31/03/22 £000
The following balances at 31 March were held at:	81	3
Government Banking Service	81	3

9.1 Reconciliation of liabilities arising from financing activities

	2021/22 £000	IFRS16 adoption adjustment £000	Cashflows £000	Non-Cash Changes £000	2022/23 £000
Supply	3	–	78	–	81
Lease liabilities	–	81	(72)	1	10
Total liabilities from financing activities	3	81	6	1	91

Non-cash changes comprise of lease interest.

10 Trade receivables, financial and other assets

	At 31/03/23 £000	At 31/03/22 £000
Amounts falling due within one year:		
VAT recoverable	5	7
Other receivables	–	1
	5	8
Other current assets:		
Prepayments	21	63
Amounts issued from the Welsh Government but not received at year end	–	–
	21	63
Total	26	71

11 Trade payables and other liabilities

	At 31/03/23 £000	At 31/03/22 £000
Amounts falling due within one year		
Trade Payables	70	111
Other Payables	12	23
	82	134
Other current liabilities:		
Accruals	279	431
Amounts issued from the Welsh Government but not spent at year end	81	3
	360	434
Total	442	568

12 Lease liabilities

Amounts falling due within one year

	2022/23 £000	2021/22 £000
Lease liabilities	10	–
Balance at 31 March 2023	10	–

13 Provisions

Dilapidations

	2022/23 £000	2021/22 £000
Balance at 1 April	52	100
Provided in year	–	–
Provisions not required written back	–	(48)
Provisions utilised in the year	–	–
Borrowing costs (unwinding of discounts)	–	–
Balance at 31 March 2023	52	52

Analysis of expected timing of flows of Dilapidations provision

	2022/23 £000	2021/22 £000
within one year	–	–
Total current provisions liability	52	52
Between one and five years	–	–
Between five and ten years	–	–
Thereafter	52	52
Total non-current provisions liability	52	52
Provisions balance at 31 March 2023	52	52

A provision has been created in respect of the estimated dilapidation costs for Southgate House in Cardiff and is based on an independent survey carried out by a third party.

14 Contingent liabilities

There are no Contingent Liabilities to report.

15 Other financial commitments

The FSAiW has not entered into any financial commitments which are not operating leases.

16 Capital commitments

At 31 March 2023 there were no commitments for the purchase of capital items (31 March 2022 £nil).

17 Related-Party Transactions

None of the Board Members, key managerial staff or related parties have undertaken any material transactions with the FSA during the year.

FSA Wales undertook transactions with Other Government Departments; HMRC and Welsh Government. These were related to VAT and funding.

18 Events after the reporting period

In accordance with the requirements of IAS10, Events after the Reporting Period are considered up to the date on which the accounts are authorised for issue. This is interpreted as the date of the Certificate and Report of the Comptroller and Auditor General.

There are no reported events after the reporting period.

Annex A

Accounts Direction given by the Welsh Assembly Government in Accordance with Section 39(7) and Schedule 4 of the Food Standards Act 1999

1. The Food Standards Agency Wales shall prepare accounts for the financial year ended 31 March 2011 and subsequent financial years in compliance with the accounting principles and disclosure requirements of the edition of the Government Financial Reporting Manual (“the FReM”) issued by HM Treasury which is in force for that financial year.
2. The accounts shall be prepared so as to:
 - (a) give a true and fair view of the state of affairs as at the year-end and of the net expenditure, financial position, cash flows and changes in taxpayers' equity for the financial year then ended; and
 - (b) provide disclosure of any material expenditure or income that has not been applied to the purposes intended by the Welsh Assembly Government or material transactions that have not conformed to the authorities which govern them.
3. Compliance with the requirements of the FReM will, in all but exceptional circumstances, be necessary for the accounts to give a true and fair view. If, in these exceptional circumstances, compliance with the requirements of the FReM is inconsistent with the requirement to give a true and fair view the requirements of the FReM should be departed from only to the extent necessary to give a true and fair view. In such cases, informed and unbiased judgement should be used to devise an appropriate alternative treatment which should be consistent both with the economic characteristics of the circumstances concerned and the spirit of the FReM. Any material departure from the FReM should be discussed in the first instance with the Welsh Assembly Government.

Martin Sollis
Deputy Director of Finance
Welsh Assembly Government

19 April 2011

